

# ATHENS<sup>voice</sup>

**No 1**

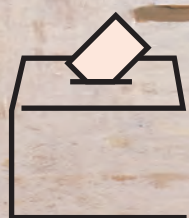
**FREE PRESS**  
**ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**  
(στοιχεία Focus Bari  
2018)

**Γιαννης Βούλγαρης**  
**Η Ελλάδα είναι ένα έθνος**  
**που κρατά την τύχη του**  
**στα χέρια του**

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

**Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος**  
**Γιατί δεν συμμετέχω στον**  
**διαγωνισμό που προκήρυξε**  
**η Μυρσίνη Ζορμπά**

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙΤΗ



**Εκλογές**  
**2019**

**Ταξιδεύοντας στο ίδιο αυτοκίνητο**  
**με τον επόμενο πρωθυπουργό**

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ



# ΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ FORREST GUMP

Από τον ΝΙΚΟ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

(Μέλος της συλλογικότητας για την προσθήκη του καλαθιού αχρήστων στον στάνταρ εξοπλισμό των αυτοκινήτων)



Απάνθρωπη θέση εργασίας της εβδομάδας

Συντηρητής air condition

Θα έπρεπε να υπάρχει μια λέξη για...

«Ελαρεδισμός»

Η αμήχανη προσφώνηση «έλα ρε...» που επιστρατεύεται όταν αυτός που μας καλεί στο τηλέφωνο δεν μας έχει πει το όνομά του και προσπαθούμε να κερδίσουμε χρόνο μέχρι να το μαντέψουμε από κάτι που θα πει...

## Αρχηγέ του караβανιού, Αλέξη

**Δεν ξέρω πώς το θυμήθηκα** τώρα αυτό με το караβάνι που πρωταγωνιστούσε στην αγαπημένη σας παροιμία. Αυτήν που τα σκυλιά ουρλιάζουν αλλά το караβάνι προχωρά... Ίσως φταίει αυτό το «we are the camel, now we have the que», που είχατε πει σε ανύποπτο χρόνο για να δείξετε με τον γλαφυρό σας τρόπο ότι κοντεύουμε για κάτι. Ξέρετε... Όταν ακούς караβάνι, σκέφτεσαι πάντα καμήλες. Μάλλον γι' αυτό το ξαναθυμήθηκα τώρα, καθώς οι μέρες μέχρι τις εκλογές μετράνε αντίστροφα. Τι περιεργα που λειτουργεί καμιά φορά το μυαλό, ε;

**Πάντως είναι ωραία εικόνα**, αυτό οφείλω να σας το πιστώσω. Ένα караβάνι που μαζεύει τις σκηνές του και αποχωρεί. Πατί, συγγνώμη, αλλά εγώ εικόνα αποχώρησης βλέπω. Μια ωραία, εξωτική εικόνα με τους νομάδες να απομακρύνονται προς το ηλιοβασιλέμα πάνω στις καμήλες τους που κινούνται αργά και νωχελικά. Χωρίς σκυλιά να γαβγίζουν. Μόνο να αδιαφορούν. Όσο κι αν εσείς επιμένετε ότι «γυρίζει»... Όπως φαίνεται σας παραμύθιαζε από τότε η ιδέα ότι αποτελείτε ένα караβάνι. Πατί στη λαϊκή φαντασία το караβάνι έχει κάτι το αντισυμβατικό και ρομαντικό ταυτόχρονα. Κάτι το «αντι-γραβατικό». Γι' αυτό και τη συγκεκριμένη παροιμία τη χρησιμοποιούσατε όλοι... Γι' αυτό και η σχεδόν εφηβική εμμονή σας με τις γραβάτες. Σαν ανήλικο που νομίζει πως με ένα σκουλαρίκι ρίχνει το σύστημα. Ε, τουλάχιστον, αυτό με τις γραβάτες το τηρήσατε. Αρκούσε για να συγκινήσει τους αφελείς ψηφοφόρους. Πατί μόνο οι αφελείς τελικά σας έμειναν. Βέβαια ήταν και οι μόνοι που σας ενδιέφεραν πραγματικά. Αφού σας θύμιζαν τα φοιτητικά σας χρόνια σε εκείνη τη φωτογραφία στο τσιπουράδικο. Και ίσως αυτό το παραμύθιασμα ήταν που σας χαρακτήριζε περισσότερο από οτιδήποτε άλλο αυτά τα χρόνια. Από μια άποψη ήσασταν τυχεροί που είχατε αυτή τη θωράκιση απέναντι στην πραγματικότητα. Την οποία άλλωστε φροντίζατε

καμιά φορά να ενισχύσετε και με μουσαμάδες-σκηνικά. Όπως τότε στα δήθεν εγκαίνια του μετρό της Θεσσαλονίκης. Ή με εταιρείες δημοσκοπήσεων που σας έδιναν τα αποτελέσματα που θέλατε να ακούσετε. Δεν μπορεί να είναι τυχαία όλα αυτά...

**Γενικά**, ήσασταν σαν αυτούς που κυκλοφορούν υπνωτισμένοι όλη τη μέρα στον έξω κόσμο και μόλις γυρίζουν σπίτι τους στέκονται μπροστά στον καθρέφτη τους και λένε όλα όσα θα ήθελαν να έχουν πει στους άλλους. Τυχαίο είναι ότι, όπως διάβασα πρόσφατα, εκπλαγίκατε όταν μάθατε από τον Πούνκερ πως όταν μιλάτε ελληνικά στη Βουλή, οι έξω σας καταλαβαίνουν; Ναι, δεν ξέρω πώς θα το πάρετε, αλλά δεν θεωρώ, όπως άλλοι, ότι ήσασταν «Σταλινικοί». Ας μην ξεχνάμε ότι ο Στάλιν ήταν ένας πολύ ικανός άνθρωπος. Έκανε σχέδια και τα υλοποιούσε. Και κυρίως δεν φοβόταν την πραγματικότητα. Δηλαδή καμιά σχέση με εσάς. Που ήσασταν ακριβώς το αντίθετο. Με αποτέλεσμα να μην είστε ικανοί να στήσετε, που λέει ο λόγος, ούτε μια Novartis της προκοπής, χωρίς να γίνετε ρεζίλι. Και να αναγκαστείτε να καταλήξετε στο γνωστό «αφού όλοι ξέρουμε ότι έχουν κλέψει, τι χρειάζονται οι αποδείξεις»; Βλέπετε; Σα να μη φύγατε ποτέ από το τσιπουράδικο. Δεν σας κρύβω βέβαια ότι τώρα που όλα τελείωσαν χωρίς να καταφέρετε –λόγω παροιμιώδους ανικανότητας– να πραγματοποιήσετε κανένα από αυτά τα μεγαλόνοια σχέδια επικράτησης που είχατε στο μυαλό σας, αισθάνομαι μια μικρή θλίψη. Την ίδια που νιώθει κάποιος που συνειδητοποιεί ότι τελείωσε το κωμικό διάλειμμα.

**Τώρα, λοιπόν**, που είμαστε στις τελευταίες στιγμές του έργου, χάνω τον λογαριασμό. Ήταν τόσα πολλά αυτά που θα ήθελα να θυμηθώ, αλλά τώρα μοιάζουν σα να μην έχουν συμβεί στην πραγματικότητα. Πατί είναι καλυμμένα από ένα πέπλο γελοιότητας. Και ξέρετε τι επέτεινε ακόμα περισσότερο αυτή τη γελοιότητα; Το ύφος σας! Αυτό το σοβαροφανές ύφος που νομίζατε ότι αρκεί για να δώσει κύρος. Τελικά, δεν ήσασταν τίπο-

τα παραπάνω από εκείνον τον συμμαθητή που είχαμε όλοι κάποτε. Ή εκείνον τον συνάδελφο. Που είναι παθολογικός ψεύτης, που δολοπλοκεί διαρκώς και που η μεγαλύτερη αγωνία του είναι να βρει μια δικαιολογία επειδή δεν τα κατάφερε. Και να ρίξει την ευθύνη αλλού. Ενώ την ίδια στιγμή κλείνει το μάτι στη γαλαρία ότι τα κατάφερε για άλλη μια φορά να τη βγάλει καθαρή. Μέχρι να τον πάρουν όλοι χαμπάρι. Και να αρχίσει η καζούρα.

**Ε τώρα**, λοιπόν, βρισκόμαστε σε αυτό το σημείο. Και αν σας κοιτάξει κανείς ψύχραιμα, το μόνο που μπορεί να δει σαν κληρονομιά που αφήνεται σε όλους μας ύστερα από αυτά τα 4,5 χρόνια, είναι ένα τεράστιο «και τι έγινε τελικά;». Πατί όταν μετά από τόσο καιρό, δεν μπορέσατε να δελεάσετε μια ολόκληρη χώρα στο να επαναπαυθεί στα χειρότερα χαρακτηριστικά της – τα οποία συστηματικά κολακεύατε. Σα να κάνατε επί 4 χρόνια πλύση εγκεφάλου λέγοντάς μας ότι δεν χρειάζεται να βελτιωθούμε, δεν χρειάζεται να προσπαθήσουμε για τίποτα, ότι η καριέρα είναι χολέρα και ότι όσοι κάνουν κάτι διαφορετικό είναι «σπασικλάκια» που πρέπει να τα κοροϊδεύουμε. Αλλά όπως δείχνουν τα πράγματα και σε αυτό αποτύχατε. Το μόνο κρίμα είναι ότι χάσατε μια ευκαιρία να κάνετε κάτι διαφορετικό. Να αφήσατε πράγματι κάτι πίσω σας. Αλλά αυτό μάλλον δεν το επιδιώξατε από την αρχή. Για την ακρίβεια από την πρώτη στιγμή που πήρατε αγκαλιά τον Πάνο Καμμένο... Αντίο. Και θα σας θυμόμαστε. Πολύ φοβάμαι όμως ότι θα σας θυμόμαστε περισσότερο σαν γραφικό.



Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ της εβδομάδας

**Νίκος Παππάς**  
«*Η ΝΔ δεν έχει μετανιώσει για τίποτα από όσα έκανε μέχρι το 2014 και αυτή τη στιγμή ζητάει από τον ελληνικό λαό να πει ο ίδιος διά της ψήφου του ότι έκανε λάθος το 2015, που επέλεξε τον ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά για τη διακυβέρνηση της χώρας*»...

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ** «Αν δεν μας ψηφίσετε και τώρα είναι σαν να παραδέχεστε ότι κάνατε λάθος που μας ψηφίσατε τότε και δεν πρέπει να γίνει αυτό, γιατί εσείς δεν κάνατε λάθος ποτέ, εκτός αν ψηφίζετε τη ΝΔ»



## ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Κώστας Παπανικολάου**. Γεννήθηκε στο Ριζοβούνι Πρέβεζας το 1959. Σπούδασε ζωγραφική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας με καθηγητές τον Γιάννη Μόραλη και τον Δημήτρη Μυταρά (1979-1985). Παρουσίασε για πρώτη φορά τη δουλειά του το 1986 στην Αθήνα. Έργα του ανήκουν σε ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές. Έχει εικονογραφήσει τα βιβλία «Η Πορφυρένια και το μαντολίνο της» (Φωτεινή Φραγκούλη, 1995), «Κύμινο και κανέλα» (Συλλογικό, 1998), «Η φιδογέννητη βασιλοπούλα και άλλα παραμύθια» (Μαρία Μαμαλιγκά, 1998) και «Το καίκι του Θησείου και άλλες ιστορίες για μικρούς και μεγάλους» (Ηλίας Βενεζής, 2006). Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.



Στα γυρίσματα  
του docudrama  
του COSMOTE HISTORY HD

# «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ»

Η Α.Υ. παρακολούθησε ζωντανά  
τη σκηνή της δολοφονίας του

**Π**λατεία Συντάγματος, Ναύπλιο, αρχές Ιούνη. Η κεντρική πλατεία της πόλης, σημείο αναφοράς για την ιστορική αλλά και κοινωνική ζωή του, ετοιμάζεται να λουστεί με κινηματογραφικό νυχτερινό φως. Το βλέπω. Βρίσκομαι εδώ για έναν συγκεκριμένο λόγο. «Η εφημερίδα Άθηνς Βόις θα έχει την ευκαιρία να γίνει μέρος της Ιστορίας και να βιώσει σε πραγματικό χρόνο ένα συμβάν που άλλαξε τα δεδομένα της Ελλάδας». Κι εγώ, που εκπροσωπώ την Άθηνς Βόις, τσεκάρω τους κομπάρσους και τους πρωταγωνιστές του ντοκιμαντέρ «Ιωάννης Καποδίστριας, Η Ζωή και το Έργο του». Όλα είναι έτοιμα για το γύρισμα του πολυαναμενόμενου docudrama, μία παραγωγή της COSMOTE TV, που για πρώτη φορά θα παρουσιαστεί στην ελληνική τηλεόραση από το COSMOTE HISTORY HD το προσεχές φθινόπωρο.

**Περιμένω υπομονετικά** μαζί με όλο το τιμ της παραγωγής το κάλεσμα του σκηνοθέτη Γιώργου Γκικαπέππα, που συζητά με τον διευθυντή φωτογραφίας, νουθετεί τους καμέραμαν και συντονίζει τα επίλεκτα μέλη του μόνιτορ για την τελική σκηνή αυτής της δραματοποιημένης σειράς. Την τελική σκηνή που γυρίζεται εδώ στο Ναύπλιο, αφηγούμενη το μνημιώδες και τραγικό τέλος και του ανδρός, αλλά και της εποχής του. Αφού σε αυτή την πόλη έλαβε τέλος και η ζωή μα και το έργο του πρώτου μεταβυζαντινού κυβερνήτη της Ελλάδας, του πρωταγωνιστή του «έργου» που σκιαγραφεί μέσα από έξι επεισόδια όλα τα σχετικά με τον πολυτάραχο εθνικό μας βίο αλλά και την προσωπικότητα του Ιωάννη Καποδίστρια. Από τα νεανικά του χρόνια στην Κέρκυρα μέχρι τη δολοφονία του στο Ναύπλιο, από τη διεθνή πολιτική καριέρα σε Ρωσία, Γαλλία και δράση του εκεί, έως την επιστροφή του στην Ελλάδα. Μια σειρά που μιλά στην ουσία για την εκ του μηδενός σύσταση του Ελληνικού Έθνους. Μια παραγωγή υψηλών προδιαγραφών, που συνδέει τη σύγχρονη ιστορική αφήγηση με τη μυθοπλασία, προκειμένου να εμψυχώσει με τον ιδανικότερο τρόπο τη χαρισματική προσωπικότητα του Καποδίστρια.

**Τρία, δύο, ένα,** απόλυτη πουχία παρακαλώ, γύρισμα, πάμε. Κρατώ την ανάσα μου. Τον Καποδίστρια υποδύεται ο ηθοποιός του Εθνικού Θεάτρου, Σπύρος Σταμούλης. Φορά τη γνωστή ρεντικότα του λόγιου. «Ήταν ένας λόγιος ο Ιωάννης Καποδίστριας. Ανεξάρτητα από το αν κλήθηκε να ανορθώσει την κρατική μηχανή και να εγκαθιδρύσει διοίκηση, μην ξεχνάς πως και λόγω σπουδών εκτός από τα νομικά μύηθηκε και στη φιλοσοφία. Κι εκεί στη Γαλλία, την Ελβετία και την Ιταλία ήρθε σε επαφή με το πνεύμα του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού,

που δεν κάνει διάκριση ανάμεσα σε επιστημονικές, τεχνοκρατικές και ουμανιστικές σπουδές. Αυτό ήταν κάτι που με προβλημάτισε, αλλά και με ενθουσίασε ως προς την πρόκληση απόδοσης του ρόλου μου. Το πολυσχιδές του».

Γκρούμερ, μακιγιέρ και ενδυματολόγος έχουν κάνει θαύματα. Έξω από τον ιερό ναό του Αγίου Σπυριδώνα, μια ανάσα από την πλατεία Συντάγματος, ο Σταμούλης, ολόιδιος ο Καποδίστριας, προσέρχεται για να εκκλησιαστεί. Δίπλα του ο έμπιστος άντρας της προσωπικής του φρουράς που τον επιτηρεί, σαν κάτι να οσμίζεται. Προς θεού, όχι σπόιλερ, αν και η ιστορία είναι γνωστή: εδώ ο Καποδίστριας θα αφήσει την τελευταία του νιοή από τραύματα στην ινιακή και τη δεξιά κοιλιακή χώρα. Ο Κρητικός μονόχειρας σωματοφύλακάς του, Γεώργιος Κοζόνης, πυροβολεί μεν τον δολοφόνο του, Κωνσταντίνο Μαυρομιχάλη, που όμως καταφέρνει να δραπετεύσει. Πρόσκαιρα, γιατί λίγο αργότερα, στο λιμάνι του Ναυπλίου, ο όχλος θα τον αποτελειώσει, πετώντας το πτώμα του στα νερά.

**Επιστροφή στη δράση.** Ο Γκικαπέππας σκηνοθετεί με ένταση. Δείχνει σίγουρος γι' αυτό που έχει στο μυαλό του και θέλει να

δει στο μόνιτορ να καταγράφεται.

«Μελετώντας τα πάντα γύρω από αυτόν, αλλά και τις αιτίες της σύγκρουσής του με το κατεστημένο της εποχής, ο Καποδίστριας ακόμα και σήμερα ίσως να παραμένει το αιώνια χαμένο στοίχημα του ελληνικού κράτους. Για να σου το πω πιο απλά, ήθελε να μεταρρυθμίσει μια ανοργάνωτη και μεγαλομανή ταυτόχρονα κοινωνία της εποχής, που έμαθε να δρα χωρίς οργάνωση και μέσα από έναν κύκλο ταπεινών

συμφερόντων που πρότασσαν το προσωπικό πάνω από το εθνικό συμφέρον. Ο ίδιος, που αν σκεφτείς πως ακόμα και τον μισθό-αμοιβή του τον αρνήθηκε, χαρίζοντάς τον στο ελληνικό κράτος, ήξερε λόγω της πρότερης διεθνούς του τριβής πως η διαλυμένη εξαιτίας του πολέμου χώρα έπρεπε να ξεκινήσει από την οργάνωση των βασικών της δομών: στρατός, εκπαίδευση, δόμηση ενός υποτυπώδους κοινωνικού κράτους».

Ο Γκικαπέππας, προκειμένου να φιλμάρει αυτό το docudrama με έναν νεωτερικά καινοτόμο τρόπο που να ξεφεύγει από τα γνωστά, τηρώντας, παράλληλα, την ποιοτική νόρμα του COSMOTE HISTORY HD, έπρεπε να ψάξει τη δική του ιδιαίτερη «γλώσσα αφήγησης». «Είμαι περήφανος γιατί το συγκεκριμένο πρότζεκτ είναι ευθυγραμμισμένο με την αγγλική σχολή του docudrama, διαθέτει όμως και νεωτερικές, ας πούμε, προθέσεις-μεταποπίσεις».

**Ανυπομονώ** για το φθινόπωρο, τους λέω, καθώς αποχαιρετιζόμαστε εγκάρδια. ●





## Θυμάμαι

**Θυμάμαι τα φάσκελα** να πέφτουν κατά ριπάς πάνω από τα κεφάλια των τσο-λιάδων, στους τείχους του Κοινοβουλίου. Και λίγο πιο κάτω, σε ένα τραπέζι σαν τα πάνελ του Παπαδάκη, τον Γιάννη, τον Τσακαλώτο, τον Κατρούγκαλο και τον Καζάκη να εξηγούν πώς θα φύγουμε από την κρίση και ταυτοχρόνως θα βάλουμε και λεφτά στην τσέπη. «Όχι μόνο θα μας τα δώσουν, θα μας παρακαλάνε να τα πάρουμε». Τι απέγινε ο Καζάκης; Και γιατί δεν έκανε καριέρα αντίστοιχη των άλλων;

**Θυμάμαι εκείνο το παλικάρι** που έγινε σύμβολο αμφισβήτησης επειδή, κά-νοντας παρέλαση, σήκωσε το χέρι και μούτζωσε την εξέδρα των επισήμων. Τους «δασύτρινους πολίτες και της Αυριανής τους τρωγλοδύτες», που έλεγε ο Σαββόπουλος, να βρίζουν και να φτύνουν τον Κάρολο Παπούλια, να επιτίθενται στην κεφαλή του πολιτεύματος. Το ματωμέ-νο πρόσωπο του Κωστή Χατζηδάκη. Κάτι φάπες στον Τέλλογλου. Τους τύπους με τα κοντά μπλουζάκια, τη βερμούδα και τη σαγιονάρα, να εκτοξεύουν μπουκαλάκια με νερό σε μέλη του Κοινοβουλίου. «Ναι, καταδικάζουμε τη βία, αλλά και ο κόσμος, ξέρετε...»

**Θυμάμαι τη στρατιά των τρολς** να χυδαιολογεί και να στοχοποιεί ανωνύ-μως. Να μοντάρει αποσπάσματα από άρθρα, να ανακοινώνει πού γευματίζει ο τάδε συστημι-κός, να τρομοκρατεί και να δολοφονεί χαρακτήρες. Να πονάει για τους θανάτους από μαγκάλι, να φρίττει για τις αυτοκτονίες, να λυγίζει από το δράμα των προσφύγων που οι ανάλητοι έπνιγαν στο Αιγαίο.

**Θυμάμαι τη Ζωή** με ένα χαιρέκακο χαμόγελο, σχεδόν σαδιστικό, χαραγμένο στο πρόσωπό της από τη μανία της για εκδίκηση. Με υψωμένη την αριστερή γροθιά να ουρλιάζει θριαμβευτικά στο προαύλιο της Βουλής προς τα πλήθη που άκουγαν τον Βασίλη τον Παπακων-σταντίνου, με την εταιρεία στη Βουλγαρία, να λέει ότι ο λαός χρωστάει μόνο στους ποιητές του. «Θα είμαστε κάθε λέξη του Συντάγματος».

**Θυμάμαι τον Γιάννη.** Πότε με τις συναγρίδες στο μπαλκόνι και πότε με τα πουκάμι-σα έξω. Και εκείνο το μακρύ δερμάτινο που φορούσε όταν επισκέφθηκε τον Βρετανό ομολόγό του, σαν drug dealer από το Σόχο. Με τη Θεωρία των Παιγνίων ανά χείρας. Το μόνο παιχνίδι που έπαιξε ήταν με την τύχη της χώρας.

**Θυμάμαι τον Καμμένο.** Στα τέσσερα. Να κάνει εθνολαϊκή γιορτή στο Σύνταγμα με δημοτικούς χορούς την 25η Μαρτίου. Και το Πάσχα μεγάλη γιορτή στο στρατόπεδο για τον λαό. Τα γίδια δεν ήταν μόνο στη σουβλα. Στα καζίνο. Με τη γραβάτα με τα πέν. Και τη φωτο-γραφία κρατώντας τα νηπτανή «Νέα» μέσα στο κρατικό αεροσκάφος που κατάφερε να το χρη-σιμοποήσει ως ιδιωτικό.

**Θυμάμαι τον Νίκο τον Παππά,** τον φίλο του Πετσίτη, να λέει ότι ξημερώνει μία καλή μέρα για την Ελλάδα. Και νύχτωσε μία ακόμα μεγαλύτερη νύχτα με το δημοψήφισμα, τα capital controls, το μνημόνιο τους. Και τον διχασμό, ανάμεσα σε πατριώτες και γερμανοτσο-λιάδες.

**Θυμάμαι τη χολή** και την ειρωνεία τους για τους φιλελέδες του «Μένουμε Ευρώ-πη», για αυτούς που, όπως μας έλεγαν, έπρεπε να πάρουν τον λογαριασμό του μνημονίου. Τις φασιστικές επιθέσεις τους σε όποιον τολμούσε να σταθεί απέναντί τους για να υπερασπιστεί τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας.

**Θυμάμαι το Ινστιτούτο της Φλωρεντίας,** τα βοσκοτόπια του Καλο-γρίτσα, τις εφημερίδες και τα blogs που ξεφύτρωσαν, αλλά ποτέ δεν καταλάβαμε ποιος και με ποιο τρόπο τα πλήρωνε όλα αυτά. Την ΕΣΗΕΑ που άσκησε πειθαρχικό έλεγχο σε όσους υπε-ρασπίστηκαν το αυτονόητο. Τον διευθυντή μου στο ραδιόφωνο που με έβγαλε σε υποχρεωτική άδεια την εβδομάδα πριν το δημοψήφισμα.

**Θυμάμαι τον Πολάκη να μουγκρίζει.** Τον κυρ-Αλέκο να ρουφάει τον φραπέ, τον κυρ-Στέλιο τον Παππά ως ιστορικό στέλεχος που μπήκε στη μάχη να σώσει τα λε-ωφορεία στη Σαλονίκη, τις στρατιές των μετακλητών, το ύφος της Νοτοπούλου, το βιογραφικό της διαδόχου της.

**Θυμάμαι και το Μάτι.** Το θέατρο στο Επιχειρησιακό της Πυροσβεστικής. Τα παγωμένα πρόσωπά τους, όταν διαπίστωσαν ότι διακυβεύεται η πολιτική τους επιβίωση. Το ά-ραγμα στο κότερο και το πούρο του πιο ανεπαρκούς πρωθυπουργού της Μεταπολίτευσης, στην πιο δύσκολη στιγμή για τη χώρα.

Θα μας μείνουν αξέχαστοι. ●

→ [kostas@giannakidis.com](mailto:kostas@giannakidis.com)

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεκλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντασιμάς

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης Αρχισυντάκτης Γιάννης Τσάκαλος, Έρρικα Ρούσσου

**Συντακτική ομάδα:** Δ. Αλικάκος, Ν. Αργυροπούλου, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάσιου, Ν. Γεωργελέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητράκοπουλος, Φ. Δημητριάδη, Θ. Ευθυμίου, Ν. Ζαχαριάδης, Μ. Ζουμπουλάκη, Σ. Ζιώγου, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Μ. Κοντοβά, Ε. Κυριακίδου, Μ. Μαρμαρά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Μ. Μπλάτος, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένης, Ευτ. Παλλήκαρης, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Κ. Περρή, Κ.Ρήγος, Ε. Συναδινού, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Ευ. Τσαβδάρη, Σ. Τσιτσόπουλος, Δ. Φύσσας, Σ. Χαραμή, Λ. Χουρμούζη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα info@athensvoice.gr Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Μορφούλα Βογιατζόγλου, Sotos Anagnos Εικονογραφήσεις Θοδωρής Μπαργιώτας, Β. Γκογκτζιάς, art@athensvoice.gr Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσος, Γιάννης Οικονόμου

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλν Advertising Manager Ντέπυ Αραπλή

Direct Market Μαρίνα Β. Γεωργοπούλου, Στεφανία Μουστάκη, Βασίλης Ζαφειρούλης, Κρύστα Φωτεινοπούλου Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα marketing@athensvoice.gr Digital Advertorial Coordinator Έφη Ορφανάκου efiorfanakou@athensvoice.gr Digital Traffic Manager Εύν Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαρία Καραχοντζή, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ» Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A. Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369 fax: 210 3632.317 Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310 Athens Voice Radio 102.5: 210 3648. 213 Αγγελίες: 210 3617. 369 Λογιστήριο: 210 3617. 170

[www.athensvoice.gr](http://www.athensvoice.gr)

Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

ATHENSvoice

Κωδικός εντύπου: 7021 ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.





# Οι «βουβές» εκλογές με διπολικό αποτέλεσμα

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

**Εναπομένουν λίγα εικοσιτετράωρα για την ολοκλήρωση του εκλογικού Μαραθωνίου που άρχισε σχεδόν από τον Φεβρουάριο και λήγει με την ορκωμοσία της νέας κυβέρνησης και τις προγραμματικές δηλώσεις στη Βουλή. Η δεύτερη φάση αυτής της περιόδου που αφορά τις εθνικές εκλογές ήταν από τις πλέον «άφωνες» έως και «βουβές» από το 1974. Κούραση; Κορεσμός; Ή απλά προεξόφληση του αποτελέσματος; Ενδεχομένως να ισχύουν και οι τρεις αυτές προσεγγίσεις.**

Ιδιότυπη ΜΕΘ με διασωληνωμένη την οικονομία της. Η χώρα από το Καστελόριζο έως και αυτή την αξιολόγηση, που αρχίζει την επομένη των εκλογών, ζει τρώγοντας από τις σάρκες της, δηλαδή από τους φόρους που έχουν επιβληθεί, χωρίς δημόσιες δαπάνες και επενδύσεις, χωρίς ιδιωτικές επενδύσεις, χωρίς σοβαρές ιδιωτικοποιήσεις και χωρίς καταλυτικές μεταρρυθμίσεις. Στον ΣΥΡΙΖΑ οι απερχόμενοι είναι ευτυχείς διότι κάθε εικοσιτετράωρο που περνά επιβεβαιώνεται η τάση περί υπερτροφικής ενίσχυσης του διπολισμού-δικομματισμού.

Στην Κουμουνδούρου, όπου έχουν καταλήξει πως η διαφορά μεταξύ των δύο κομμάτων θα κυμανθεί από 6,5 έως 10 ποσοστιαίες μονάδες, ασχολούνται μόνο με τη διαμόρφωση ενός δικομματικού σκηνικού όπου ο ΣΥΡΙΖΑ θα είναι ο αδιαμφισβήτητος 2ος πόλος που θα διεκδικήσει την... επόμενη κυβέρνηση.

Το σενάριο είναι σχεδόν απλοϊκό. Η Νέα Δημοκρατία θα πλησιάσει το 39-40% σε μία μάξιμουμ απόδοση, με τον ΣΥΡΙΖΑ να πλησιάζει το 30% σε μία επίσης μάξιμουμ απόδοση. Το ζήτημα είναι και τα δύο μεγάλα κόμματα να αγγίξουν αθροιστικά το 70%. Από εκεί και πέρα γαία πυρί μιχθήτω. Στις μίνιμουμ αποδόσεις, όπως στο ηλεκτρονικό στοίχημα, η Νέα Δημοκρατία περιορίζεται στο 35% και ο ΣΥΡΙΖΑ στο 26% ή κάπου εκεί.

Το σενάριο αυτό ικανοποιεί τα μέγιστα τον Αλέξη Τσίπρα ο οποίος δεν αμφισβητείται και μά-

λιστα, θα στηριχθεί από τον Νίκο Φίλη και τους συν αυτώ καθώς και από τους 53. Η όποια κριτική ασκηθεί στον Τσίπρα θα είναι ενδοσυνεδριακή και θα εξαντληθεί εντός των τειχών. Η κριτική θα αφορά τα «δεξιά ανοίγματα» του Τσίπρα προς την Κεντροαριστερά. Δεν κατανοούν πως χωρίς αυτά τα ανοίγματα ο ΣΥΡΙΖΑ θα... κάλπαζε για τα προ του 2012 ποσοστά του.

Τη Δευτέρα μετά τις εκλογές ο πολιτικός χάρτης θα καταγραφεί δύο ισχυρά μεγάλα κόμματα και μία απίστευτη ιδεολογική και πολιτική αναπηρία των υπολοίπων. Όπως δείχνουν τα πράγματα με το φρόντρο της διασφάλισης αυτοδύναμης κυβέρνησης προκειμένου να ξεπεραστεί το εφιαλτικό σενάριο μίας νέας εκλογικής αναμέτρησης με απλή αναλογική, τα μικρομεσαία κόμματα θα πιεστούν αφόρτητα. Ενδεχομένως η Χρυσή Αυγή να μην εισέλθει στη νέα Βουλή. Ενδεχομένως να μην εισέλθει και ο Βελόπουλος. Η ακροδεξιά πτέρυγα της ελληνικής συντηρητικής παράταξης επανέρχεται με τάξη και μέθοδο στον πολιτικό παραταξιακό φορέα της, τον διάδοχο της ΕΡΕ, τη Νέα Δημοκρατία. Εκεί ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα κληθεί να απονευρώσει τον πυλώνα Σαμαρά (στέλνοντάς τον στην Κομισιόν, όπως λέγεται, για μία πλούσια και αναβαθμισμένη συνταξιοδότηση) και με τον πυλώνα Καραμανλή, ο οποίος είναι ασυγκρότητος και κτερόκλιτος.

Το ΚΙΝΑΛ, από την άλλη, για τους ίδιους λόγους (της χαμένης ψήφου) συμπιέζεται αφόρτητα από τη διπολική προοπτική. Την επομένη των εκλογών, όπως δείχνουν τα πράγματα, το κόμμα της Φώφης Γεννηματά δεν θα είναι σε θέση να διεκδικήσει σοβαρό πολιτικό ρόλο. Οι μηχανισμοί που τη στηρίζουν όλα αυτά τα χρόνια επιχειρήσαν να διατηρήσουν στη ζωή το ΚΙΝΑΛ μόνο και μόνο για να διαθέτουν ένα όχημα στη διαφανόμενη μάχη όλων των μαχών, που θα είναι η αναμέτρηση των

βαρόνων της διαπλοκής από την επαύριον των εκλογών. Ενέργεια, καύσιμα, κατασκευές, τζόγος (θεσμικός ή όχι) εμπορικά δίκτυα, ΜΜΕ είναι οι τομείς όπου θα επεκταθούν τα θέατρα πολέμου. Εκ των πραγμάτων το ΚΙΝΑΛ δεν θα είναι σε θέση να διαδραματίσει ρόλο σε αυτόν τον πόλεμο. Δεν θα χρειάζεται. Το πολεμικό σκηνικό έχει και όνομα. «Ο πόλεμος των δύο Οίκων» κατά το Game of Thrones. Οι Οίκοι παλαιώνονται από σημαντικές Οικογένειες οι οποίες ανά περίπτωση αλλάζουν και στρατόπεδα. Μύλος. Λένε οι Κασσάνδρες (ή ακόμη και η ίδια η «Πυθία») πως ο Ευάγγελος Βενιζέλος θυσιάστηκε για το σκοπό αυτό. Ωστόσο το όποιο κέρδος ήταν εξαιρετικά εφήμερο. Σχεδόν στιγμιαίο, δηλαδή μηδενικό, άρα τζάμπα μάγκες όσοι υπέκυψαν στις ανωτέρω πιέσεις.

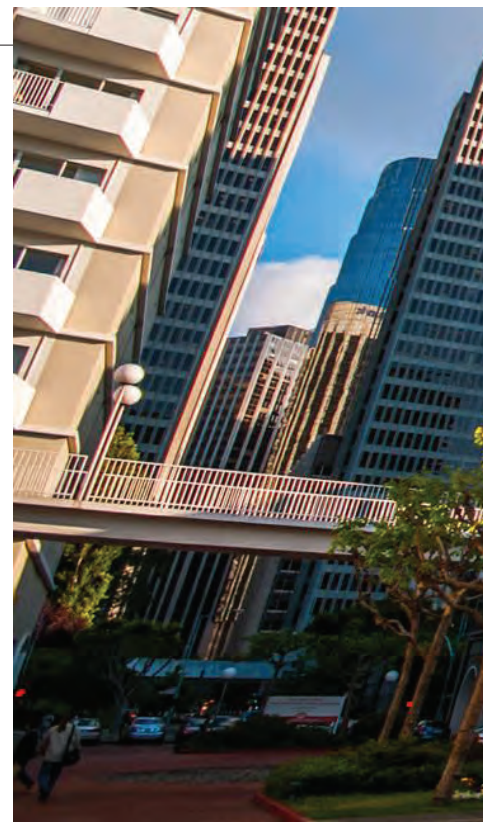
Τρεις κουβέντες για τον Βαρουφάκη. Εκείνοι που έφεραν τον Λεβέντη στη Βουλή για να κάνουν πλάκα ή δήθεν τάχα μου για να εκφράσουν τη διαμαρτυρία τους, αυτοί οι ίδιοι που επιλέγουν την Κωνσταντοπούλου ή τη ΛΑΕ, τους Βελόπουλους ή άλλες κωμικοτραγικές φιγούρες, θα είναι οι ίδιοι ψηφοφόροι που θα ψηφίσουν στην κάλπη την «μπαρούφα». Είναι πολύ πιθανό λοιπόν και αυτή η Βουλή να διαθέτει «έδρανα αρλεκίνων».

Συμπέρασμα. Σε γνώριμα πολιτικά χωράφια θα εισέλθει η αποκαλούμενη αυτάρεσκα Κοινωνία των Πολιτών την επομένη των εκλογών. Μπροστά θα βρίσκονται ακούντα και μουγκά τα μεγάλα προβλήματα της χώρας. Ανάπτυξη, φορολογική δικαιοσύνη, Υγεία, Παιδεία, Ελληνοτουρκικά, Ασφάλεια, εκσυγχρονισμός, αγορά εργασίας. Ξαν να μην πέρασε ούτε μία ημέρα από τον Ιανουάριο του 2015. Ξαν να μην πέρασαν χρόνια από τον σχηματισμό της κυβέρνησης Σαμαρά. Ξαν να ήταν χθες που ανέλαβε η κυβέρνηση Παπανδρέου. Δέκα χρόνια φαγούρα και αφόρητης μοναξιάς. Και πάλι εκεί βρισκόμαστε. Αφού... «Όλοι μαζί τα τρώμε». **Α**

ESTABLISHED 2018  
**CANNABI STORES**

Θες εξωτικούς προορισμούς; Θες καινούργιες γεύσεις και αρώματα; Τώρα τα έχεις! Τα Cannabi stores με τους νέους premium ανθούς Κάνναβης σου χαρίζουν γεύσεις από όλο το πλανήτη.





**Περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη αμερικανική μεγαλούπολη, η Νέα Υόρκη παρουσιάζει ενδιαφέρον –ακόμα και για ανθρώπους που δεν την έχουν ζήσει– επειδή καθρεφτίζει την εξέλιξη του αμερικανικού καπιταλισμού· το τι μπορεί να συμβεί σε μια κοινότητα –πόλη ή κοινωνία– όταν το μοναδικό κριτήριο και μέτρο της ανάπτυξης είναι το κέρδος.**

**Η** πόλη πέρασε πολλές περιπέτειες: το 1975 χρεοκόπησε· τη διέσωσε, κουτσά-στραβά, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Έκτοτε, οι μεγαλύτεροι από μας έχουμε γίνει μάρτυρες κύκλων ακμής και κρίσης οι οποίοι σχετίζονταν με τη χάρτινη οικονομία και με την κερδοσκοπία της γης, με την αγορά των ακινήτων που κατέκτησε τη Νέα Υόρκη προτού κατακτήσει ολόκληρη τη χώρα. Έχω ξαναγράψει για το πώς η Νέα Υόρκη μεταμορφώθηκε σε αποικία του διεθνούς τζετ-σέτ που χρησιμοποιεί τα ρετιρέ των ουρανοξυστών σαν pied-à-terre ενώ λείπει σε επαγγελματικά ταξίδια και σε εξωτικές διακοπές. Αυτός ο πληθυσμός αυξάνεται διαρκώς αφαιρώντας της την ιδιοσυγκρασία, την πολυπλοκότητα, την ταξική ποικιλομορφία· προπάντων αφαιρώντας τις ευκαιρίες που χαρακτήριζαν τη Νέα Υόρκη. If you can make it here you

can make it everywhere.

Ιδιαίτερα το Μανχάταν μοιάζει πλέον με μια τεράστια gated community: στην Άνω Ανατολική Πλευρά βλέπω κυρίες με καροτσάκια με τα οποία πάνε βόλτα τα τσιουάουα, ή τα οδηγούν στο μάθημα της σκυλογιόγκα. Οι εργολάβοι και οι μεσίτες αποκαλούν ανάισχυντα μια καινούργια συστάδα ουρανοξυστών στην 57η οδό «Σειρά των Δισεκατομμυριούχων»· και οι εξωφρενικές υπηρεσίες για τους δισεκατομμυριούχους μαζί με τα αντίστοιχα επαγγέλματα (σχεδιαστής γάμων, στολιστής χριστουγεννιάτικου δέντρου, personal-shopper και τα τοιαύτα) πολλαπλασιάζονται. Υπάρχει κάτι αισχρό σ' αυτόν τον νεοπλουτισμό που δίνει την εντύπωση της αριστοκρατίας: το ταξικό σύστημα, αν και δεν προσήκει στις θεμελιώδεις αμερικανικές αρχές, είναι πιο θεαματικό από ποτέ.

Κάτι παρόμοιο συνέβη στο Σαν Φρανσίσκο και στη Βοστώνη με τους μεγαλοεπιχειρηματίες της υψηλής τεχνολογίας. Οι πόλεις αυτές ήταν δίκτυα από φυλετικούς και εθνοτικούς θύλακες· τώρα εξελίσσονται σε «Σειρές των Δισεκατομμυριούχων». Πού πήγαν τα μαγαζάκια, τα υπόγεια καπηλεία, τα εβραϊκά αλλαντοπωλεία, τα παγωτατζιδικά της γειτονιάς; Στη θέση τους ανεγέρθηκαν εμπορικά κέντρα, όλα ίδια μεταξύ τους· με τις ίδιες μάρκες, με τα ίδια προϊόντα, με την ίδια μουσική υπόκρουση. Στην Ουάσιγκτον, επιστρατεύτηκε ένας στρατός από γερανούς για να κάνει ανακαινίσεις: η πρωτεύουσα αστράφτει και ταυτοχρόνως μοιάζει με μαυσωλείο. Στη Νέα Υόρκη, η αντιμετώπιση της εγκληματικότητας, μεγάλο μέρος της οποίας σχετίζεται με το λαθρεμπόριο ναρκωτικών και όπλων, είχε ευνοϊκά



Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

αποτελέσματα. Αλλά έγινε πρόσχημα για να καταστραφούν οι γειτονιές· τα μικρά εμπορικά καταστήματα, οι δρόμοι μεικτής χρήσης, η αυθεντικότητα που έκανε τη Νέα Υόρκη μοναδική. Τα συγκροτήματα πολυτελών κατοικιών που φρουρούνται μέρα-νύχτα –εφόσον οι ένοικοι έχουν τόσα πολλά να χάσουν– υπάρχουν σε όλες τις μεγαλουπόλεις· στο Τόκιο, στο Χονγκ-Κονγκ. Είναι ένδειξη ομοιογενοποίησης· πολιτιστικής μπουλντόζας. Είναι δύσκολο να νοσταλγήσεις τη Νέα Υόρκη της δεκαετίας του 1970 και του 1980: δέκα φόντοι την ημέρα, κάδοι γεμάτοι εγκαταλελειμμένα σκουπίδια, κατσαρίδες (θυμάμαι ακόμα το παρατεταμένο τσικ κάτω από τα παπούτσια), καμένα κτήρια, σύριγγες στα πεζοδρόμια – αποβιομηχανοποίηση, κρίση στέγασης, επιδημία του κρακ, διαφθορά στην αστυνομία, υποδομές υπό κατάρρευση. Η σημερινή Νέα Υόρκη είναι πλουσιότερη, υγιέστερη, καθαρότερη· δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Ήδη από την εποχή του Ντέιβιντ Ντίκινς, η διαφθορά στην αστυνομία άρχισε να περιορίζεται και η δημαρχία άρχισε να δείχνει περισσότερη σύνεση. Στη συνέχεια βοήθησαν οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες –το κρακ και το Έιτζ έχουν σχεδόν εκλείψει– και μέσα σε τριάντα χρόνια η Νέα Υόρκη έγινε η βιτρίνα του αμερικανικού καπιταλισμού. Ποιο είναι λοιπόν το πρόβλημα; Το πρόβλημα είναι οι «ανισότητες»: οι αισχρές ανισότητες. Αν και οι πολύ φτωχοί είτε έφυγαν από τη Νέα Υόρκη, είτε πέθαναν, είτε μπήκαν στη φυλακή, το άκρως προβληματικό σύστημα ιατρικής περίθαλψης φτωχαίνει όλο και περισσότερους ανθρώπους: όποιος δεν είναι ασφαλισμένος (πληρώνοντας τουλάχιστον 1.000 δολάρια

μηνιαίως), αρρωσταίνει και πεθαίνει ή συσσωρεύει απλήρωτους λογαριασμούς σε γιατρούς και νοσοκομεία. Οι φτωχοί που περιβάλλουν τους υπερπλούσιους κάνοντάς τους όλα τα χατίρια με την προσδοκία να στάξουν λίγα δολάρια προς τα κάτω, δεν μπορούν να αναγνωρίσουν τη Νέα Υόρκη σαν το σπίτι τους. Η ζωή τους είναι πιο επισφαλής από ποτέ διότι τα ενοίκια είναι ακριβότερα από ποτέ και τα ιατρικά έξοδα αντιστοιχούν σε οικονομική δυνατότητα που τους υπερβαίνει. Αν θέλεις να σε δει γιατρός πρέπει να προσποιηθείς ότι πεθαίνεις και να τρέξεις στα επείγοντα. Και να υποστείς την καχυποψία και όλα όσα θα ακολουθήσουν μετά τις υπηρεσίες Πρώτων Βοηθειών. Οι «δεύτερες βοήθειες» δεν είναι δωρεάν. Αυτή η έλλειψη δημόσιας περίθαλψης συμβάλλει στην κατάχρηση των οπιοειδών· πολλοί ασθενείς χωρίς ιατρική φροντίδα μπουκώνονται φτηνές αναλγητικές ουσίες. Κανείς δεν αργεί να γίνει τζάνκι.

Πράγματι, στη Νέα Υόρκη, οι άνθρωποι φαίνονται πιο ηρωικοί και πιο επινοητικοί απ' ό,τι αλλού: είναι τέτοιο το ρεύμα της ζωής που δεν επιβραδύνεται από αρρώστιες και εθισμούς. Εξάλλου, η Big Pharma έχει προνοήσει· οποιοσδήποτε μπορεί να προμηθευτεί το φτηνό σκεύασμα Naloxone το οποίο υποτίθεται ότι κάνει θαύματα σε περίπτωση υπερβολικής δόσης. Έτσι, παρά τις κακουχίες, οι κάτοικοι της Νέας Υόρκης δουλεύουν όλο και περισσότερο –η ζωή, όχι μόνο στο Μανχάταν και στις περισσότερες γειτονιές του Μπρούκλιν, του Μπρονξ και του Κουίνς–, είναι τόσο ακριβή ώστε το οκτάωρο δεν αρκεί. Το ετήσιο μέσο εισόδημα για μια τετραμελή οικογένεια είναι \$47,634: σας διαβεβαιώ ότι αντι-





στοιχεί σε φτωχή και ανθυγιεινή διαβίωση, χωρίς καλή διατροφή, χωρίς καλά σχολεία, χωρίς αξιοπρεπή στέγαση. Κι όμως, όταν η Νέα Υόρκη ήταν ένα από τα πιο επικίνδυνα μέρη στον κόσμο, όσοι δεν ήταν μπλεγμένοι με ναρκωτικά και παρανομίες ζούσαν καλύτερα. Μπορούσαμε να νοικιάσουμε ένα διαμέρισμα, να επισκεφτούμε ένα γιατρό και να πάμε σε μια συναυλία. (Τον περασμένο Μάρτιο τα εισιτήρια για τους Fleetwood Mac στο Μάντισον Σκουέαρ Γκάρντεν άρχιζαν από 130 δολάρια και έφταναν στα 2.500. Οι μεγιστάνες ροκάρουν αλύπητα). Οι μεγαλοιδιοκτήτες της γης έχουν αλλοιώσει τον χαρακτήρα της Νέας Υόρκης και οι τιμές της γης έχουν δημιουργήσει ένα στρώμα εισοδηματιών που κληρονόμησαν ένα διαμερισματάκι σε μέγεθος ντουλάπας, πλην όμως σε trendy συνοικία. (Στην πραγματικότητα, όλες οι συνοικίες είναι πια trendy). Μερικοί αγοράζουν σπίτια ως asset (τα οποία κρατούν κλειστά: το φαινόμενο παρατηρείται και στο Λονδίνο) ενώ άλλοι προσπαθούν να βρουν τρόπο να αποδράσουν· να μετακομίσουν στην ενδοχώρα όπου τα ενοίκια είναι φτηνότερα. Έγιναν προσπάθειες να συγκρατηθούν τα ενοίκια. Αλλά σε μια αγορά όπου επικρατεί εξαλλοσύνη – πυρετώδης οικοδόμηση και εξίσου πυρετώδης κατεδάφιση – δεν μπορεί να εφαρμοστεί ο έλεγχος. Στη διάρκεια της δημαρχίας του Μάικλ Μπλούμπεργκ κατεδαφίστηκαν 25.000 κτήρια για να ανεγερθούν 40.000 ψηλότερα και πιο αστραφτερά. Έτσι κινείται η οικονομία. Στην Ελλάδα παραπονόμαστε ότι γκρεμίσαμε ιστορικά κτήρια για να φτιάξουμε τις μικροαστικές μας πολυκατοικίες· εδώ η μπουλντόζα δουλεύει με την προοπτική του glamour, με

starchitects, τον Καλατράβα και τον Σκοφίντιο, που υλοποιούν τις αρχιτεκτονικές τους φαντασιώσεις πλουτίζοντας όλο και περισσότερο. Δεν φταίει μόνο η αμερικανική αποθέωση του καινούργιου· φταίει το ότι το καινούργιο είναι μεγαλύτερο και πιο κερδοφόρο. Σήμερα μόνο σε 96.000 διαμερίσματα, που στεγάζουν 2,5 εκατομμύρια ανθρώπους, τα ενοίκια υπόκεινται σε περιορισμό του ποσοστού ετήσιας αύξησης: εξυπακούεται ότι ακόμα και σ' αυτά τα διαμερίσματα, που βρίσκονται συνήθως σε μικρές πολυκατοικίες, τα ενοίκια έχουν τετραπλασιαστεί από το 1980 – οι υπόλοιπες τιμές έχουν σχεδόν δεκαπλασιαστεί κι όσο για τους μισθούς έχουν αυξηθεί κι αυτοί, αλλά όχι κατ' αναλογία. Το κατώτερο ωρομίσθιο παραμένει γύρω στα επτά δολάρια: οι ανειδίκευτοι είναι, όπως παντού, το σημερινό υποπρολεταριάτο. Δεν πιστεύω ότι η φορολογία των πλουσίων πρέπει να τους τιμωρεί. Αλλά εδώ τίθεται ζήτημα ευθύνης του πολίτη: η Νέα Υόρκη έχει ανάγκη από τη συνεργασία των ιδιωτών όχι μόνο για να αναδιανέμει το εισόδημα –ας πούμε ότι αυτό είναι ασύμβατο στην αμερικανική λογική– αλλά για να συντηρεί και να εκσυγχρονίζει τις θηριώδεις υποδομές της πόλης (γέφυρες, υπόγειο σιδηρόδρομο, λεωφορεία, πάρκα, δρόμους, φωτισμό) οι οποίες συχνά εξαρτώνται από την καλή θέληση των επιχειρήσεων (και, εξίσου συχνά, από τον εθελοντισμό). Το Λος Άντζελες επέβαλε ειδικό φόρο στους πολίτες για να επεκτείνει τα μέσα μαζικής μεταφοράς· η Νέα Υόρκη προτίμησε να απευθυνθεί στους μεγιστάνες. Όμως ο τρόπος με τον οποίο βοηθούν οι μεγιστάνες, όταν δεν τους κατευθύνουν η δημαρχία και οι κε-

**Οι πόλεις είτε αλλάζουν, είτε γίνονται μουσεία – σαν τη Βενετία. Η Ν. Υόρκη άλλαξε και ταυτοχρόνως έγινε μουσείο· μουσείο του καπιταλισμού. Παλιότερα για να ζήσεις εδώ έπρεπε να κάνεις πνευματική προσπάθεια· σήμερα αρκεί να έχεις λεφτά.**

ντρικές αρχές, ταιριάζει στα δικά τους γούστα και καπρίτσια: στο καινούργιο γήπεδο του μπάσκετ στο Μπρούκλιν έχτισαν «αίθουσα διαλογισμού» και επτά πολυτελείς σουίτες. Η οικοδόμηση στρέφεται γύρω από την καλοπέραση ανθρώπων που έχουν όλο και περισσότερες, όλο και πιο εξεζητημένες ανάγκες: οι ουρανοξύστες όπως εκείνοι που εγκαινίασε ο Τραμπ στη δεκαετία του 1980, διαθέτουν ασανσέρ για τα αυτοκίνητα των ενοίκων. Τέτοια σπατάλη χώρου και ενέργειας θα έπρεπε να είναι ποινικό αδίκημα. Στη δεκαετία του 1930, οι Νεοϋορκέζοι φοβούνταν την εισροή ανειδίκευτων μαύρων από τον Νότο και την Καραϊβική. Αλλά η καταστροφή ήρθε από τους πλούσιους· από τους Αμερικανούς και Ρώσους ολιγάρχες, από επιχειρηματίες σαν τον Ντόναλντ Τραμπ, από πλούσιους τουρίστες κι από παγκοσμιοποιημένες αλυσίδες λιανικής. Τα Starbucks αντικατέστησαν προ πολλού τα παλιά ντάνιερ (προχθές εντυπωσιάστηκα όταν περνώντας έξω από του Scotty's στη Λέξινγκτον, είδα το ντάνιερ στη θέση του)· υπάρχει ένα Starbucks σε κάθε γωνιά· στην καλύτερη γωνιά. Δυνατή μουσική από τις πεντέμισι το πρωί και τιμές που αντιστοιχούν σε εισοδήματα άνω των 5.000 δολαρίων μηνιαίως. Αν συνεχίσουμε έτσι όλες οι πόλεις θα γίνουν ίδιες. Ο Μάικλ Μπλούμπεργκ ήταν επιτυχημένος δήμαρχος, με τον τρόπο του. Αλλά, ως δισεκατομμυριούχος ο ίδιος, είχε τη φιλοδοξία να προσελκύσει δισεκατομμυριούχους απ' όλο τον κόσμο. Όμως εδώ πια δεν μιλάμε για ανθρώπους που δούλεψαν, εκμεταλλεύτηκαν ευκαιρίες και έζησαν το αμερικανικό όνειρο· μιλάμε για αρπακτικά διεθνούς εμβέλειας που επιπλέ-

ον δεν έχουν καμιά συγγένεια με την πόλη. Δεν είναι σαν τον Ροκφέλερ ή τον Μόργκαν που έχτισαν τη Νέα Υόρκη δοξάζοντας την επιτυχία τους: σήμερα πρόκειται για καιροσκόπους, μερικοί από τους οποίους ζουν κατακλέβοντας ολόκληρους λαούς όχι κάνοντας νόμιμες επενδύσεις. Στην εισβολή των filthy rich προστίθενται 62 εκατομμύρια τουρίστες που περιφέρονται στο Μπρόντγουεϊ και στην πλατεία Τάιμς – τα χειρότερα μέρη στη Νέα Υόρκη, αν όχι στον κόσμο. Όσο για τον σημερινό δήμαρχο Μπιλ Ντι Μπλέιζιο, επίσης έχει καλές προθέσεις για τη στέγαση, για την πυκνή δόμηση, για τη διατήρηση του χαρακτήρα των συνοικιών – αλλά το ευρύτερο οικονομικό και φορολογικό σύστημα ευνοεί κυρίως τους εργολάβους. Τελικά, η όψη των συνοικιών βελτιώνεται, αλλά, όποιος ξέρει τη Νέα Υόρκη, βλέπει πίσω από αυτή την όψη να χάνονται οι άνθρωποι, να χάνονται αυτοί που ήταν κάποτε «οι γείτονές μας». Η Νέα Υόρκη εξελίσσεται σε πόλη νομάδων: επαρχιώτες που έρχονται να δοκιμάσουν την τύχη τους (με λιγοστές ελπίδες), νεοαφιχθέντες μετανάστες (το 40% των χρηστών της Νέας Υόρκης δεν ξέρει αγγλικά: αν και τα αγγλικά δεν είναι επίσημη γλώσσα, απαιτείται ως lingua franca), τουρίστες και προπάντων επενδυτές. Έχει εκλείψει αυτό που έσωσε τη Νέα Υόρκη από αλλεπάλληλες καταστροφές: το αίσθημα των κατοίκων της ότι η Νέα Υόρκη είναι η πατρίδα τους. Οι πόλεις είτε αλλάζουν, είτε γίνονται μουσεία – σαν τη Βενετία. Η Νέα Υόρκη άλλαξε και ταυτοχρόνως έγινε μουσείο· μουσείο του καπιταλισμού. Παλιότερα για να ζήσεις εδώ έπρεπε να κάνεις πνευματική προσπάθεια· σήμερα αρκεί να έχεις λεφτά. **Α**



Πότε «καταφτάνει» η νεωτερικότητα στους ιστορικούς ελληνικούς τόπους; Γιατί το στοιχείο των μεταρρυθμίσεων χάνεται διαχρονικά; Ήταν η απουσία αστική τάξη υπεύθυνη για τον «ατελή εκσυγχρονισμό», την απόσταση της Ελλάδας από τη Δύση, ο βασικός λόγος που δεν γίναμε ένα προηγμένο κράτος; Πώς εξηγούνται οι επαναλαμβανόμενες μέχρι σήμερα λαϊκιστικές αντιδυτικές κοινοτοπίες; Μπορούν να αποκτήσουν οι Έλληνες μια νέα «αυτογνωσία», να αισθανθούν «μικρομέτοχοι» της ευρωπαϊκής ιδέας και όχι απλά εισαγωγείς ή μιμητές; Παρ' όλες τις ιδιομορφίες της η Ελλάδα αποτέλεσε και αποτελεί τμήμα της ευρωπαϊκής νεωτερικότητας, ισχυρίζεται ο Γιάννης Βούλγαρης στο καινούργιο του βιβλίο «Ελλάδα: Μια χώρα παραδόξως νεωτερική», που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Πόλις. Ο ομότιμος καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης του Παντείου Πανεπιστημίου με ένα εξαιρετικό βιβλίο που αξίζει να διαβαστεί από όλους, επιχειρεί να ανατρέψει τόσο τη μαρξιστική θεώρηση της «ελληνικής περίπτωσης» όσο και την εκσυγχρονιστική θεωρία της «πολιτισμικής καθυστέρησης», τις δύο κυρίαρχες «μόδες» των ιστορικών και κοινωνιολόγων που ευθυγραμμίστηκαν με το πολιτικό ορθό της εποχής τους. Η χώρα μας είχε και έχει μεγαλύτερη σημασία γεωπολιτικά παρά οικονομικά για τις μεγάλες Δυνάμεις, ισχυρίζεται, και ήταν η γεωπολιτική της θέση και οι πόλεμοι που συν-διαμόρφωσαν τη νεωτερική Ελλάδα επέδρασαν στη μορφολογία του ελληνικού καπιταλισμού και στην ιδεολογική και πολιτική συγκρότηση της ελληνικής κοινωνίας. Εντέλει μπορεί η Ελλάδα να μην ακολούθησε πάντα τους ρυθμούς ανάπτυξης των πιο προηγμένων χωρών αλλά μην παραβλέπουμε ότι κατάφερε να αυξήσει το βιοτικό της επίπεδο, έχει μια κοινοβουλευτική δημοκρατία που άντεξε και εξακολουθεί να είναι «έθνος γεωπολιτικό, ιστορικό, δημοκρατικό», ένα έθνος που κρατά την τύχη του στα χέρια του.

**Π**οιος είναι ο βασικός στόχος σας γράφοντας αυτό το βιβλίο; Να απομυθοποιήσετε με νέα επιχειρήματα τον μύθο του «εξαρτημένου αδικημένου έθνους» που έχει γίνει ο κοινός παρονομαστής στον δημόσιο και επιστημονικό λόγο πολλές δεκαετίες τώρα; Να αποκτή-

σουν οι Έλληνες μια νέα «αυτογνωσία»; Στόχος μου δεν ήταν να «καταγγείλω», ούτε να «απομυθοποιήσω», αλλά να «καταλάβω» και να βοηθήσω να καταλάβουμε καλύτερα την Ελλάδα και τους εαυτούς μας. Το βιβλίο μου απευθύνεται στους «ειδικούς» αλλά και σε όσους πολίτες έχουν δεθεί με τη μοίρα αυτού του τόπου, πόσω μάλλον αν εξαιτίας του δεσμού αυτού κάθονται σε αναμμένα κάρβουνα. Προτείνω έναν αναστοχασμό της εθνικής μας εξέλιξης. Έναν άλλο τρόπο να ερμηνεύσουμε την πορεία της Ελλάδας στον σύγχρονο Κόσμο. Η επιστημονική έρευνα και η πολιτική ανησυχία δέθηκαν εξ αρχής λόγω των ακραίων καταστάσεων που έζησε η χώρα μας την τελευταία δεκαετία. Πράγματι, ξεκίνησα να συγκροτώ τη θεματολογία και τα επιχειρήματα στα μεταπτυχιακά μαθήματα που έκανα στην αρχή της χρεοκοπίας, κάτω από το συναισθηματικό βάρος του συμβάντος. Υπήρχε ό-



ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΣΗΣ ΜΕΣΣΙΝΗΣ / INTIME NEWS

# ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

## Η Ελλάδα είναι ένα έθνος που κρατά την τύχη του στα χέρια του

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ  
ΜΠΙΡΜΠΛΗ

μως και μια άλλη αφετηρία, καθαρά επιστημονική. Διαπίστωνα πράγματι ότι στο επίπεδο της πολιτικής κοινωνιολογίας και της ιστοριογραφίας είχε παραχθεί πλούσιο υλικό, το οποίο όμως συσχευαζόταν σε παρωχημένα καλούπια ή χανόταν στις μικροδιαδρομές της εξειδίκευσης και των μικροαφηγήσεων. Επιδίωξα λοιπόν να προτείνω μια αναθεώρηση των ερμηνευτικών σχημάτων, να συνθέσω το υπάρχον υλικό με νέο τρόπο σε μια «μεγάλη εικόνα», δίνοντας διαφορετικά βάρη, διαφορετικές σημασίες στους μεγάλους μετασχηματισμούς της νεωτερικότητας. Κοντολογίς, βλέποντας πώς πραγματώθηκαν και αλληλεπέδρασαν στην «ελληνική περίπτωση» η Γεωπολιτική και το Κράτος, ο Καπιταλισμός, η Πολιτική και η Δημοκρατία. Ναι, έχετε δίκιο. Πιστεύω ότι μετά την κρίση χρειάζεται να αναστοχαστούμε την Ελλάδα και την περιπέτειά της στη μακρά ιστορική διάρκεια, στη Νεωτερικότητα. Δεν εννοώ άλλη μια αναζήτηση της «ελληνικότητας», αλλά του τρόπου που η Ελλάδα συμμετείχε στη σύγχρονη εξέλιξη. Να δούμε τα σταθερότερα μοτίβα, τις οπισθοχωρήσεις ή τα επιτυχημένα άλματα εκσυγχρονισμού που βιώ-

σαμε ως χώρα. Ναι, χρειαζόμαστε μια νέα εθνική αυτογνωσία για να βρούμε τη θέση μας στον παγκοσμιοποιημένο Κόσμο, ενόψει μάλιστα της λεγόμενης τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης. Προσπάθησα να «απομυθοποιήσω» ή να υπονομεύσω κραταιούς εθνικούς μύθους, όπως αυτός που αναφέρατε; Δεν ήταν αυτή η πρόθεσή μου, ούτε επιχειρώ με συστηματικό τρόπο κάτι τέτοιο. Κάθε όμως γενική ερμηνεία υποκινεί ίσως μυθικές μεταφράσεις ή συμβολικές αποκρυσταλλώσεις της ορθολογικής επιχειρηματολογίας. Θα ήθελα λοιπόν αντί του μύθου του «εξαρτημένου και αδικημένου έθνους», που έχει μακρά ιστορική διαδρομή, αριστερή και εθνικιστική ταυτόχρονα, αλλά που στις τελευταίες δεκαετίες προ και κατά τη διάρκεια της κρίσης εξέφρασε περισσότερο την αυθάδεια του μεταπολιτευτικού παρασιτικού καταναλωτισμού μας, έναντι εκείνου του μύθου το βιβλίο μου να συμβάλει στη διαμόρφωση άλλων συλλογικών παραστάσεων. Ας πούμε ενός Νεοέλληνα που πορεύτηκε με ασυνέχειες και μεταπτώσεις σε ένα δρόμο που τον έφερε όπως επιθυμούσε πιο κοντά στα «πολιτισμένα έθνη», που πολιτικά είχε σε μεγάλο βαθμό την ευθύνη και για τις επιτυχίες του και για τις αποτυχίες του. Κοντολογίς, έναν Νεοέλληνα πιο υπεύθυνο και λιγότερο αυτοθυματοποιούμενο προκειμένου να αποδώσει σε άλλους τις ευθύνες του.

**Λέτε πως παρ' όλες τις ιδιομορφίες της η Ελλάδα αποτέλεσε και αποτελεί τμήμα της ευρωπαϊκής νεωτερικότητας, ότι ακόμα και η «διαφορετικότητα» μας ήταν ένας δρόμος προς αυτήν...**

Η Ελλάδα από τα τέλη του 18ου αιώνα κινήθηκε με πυξίδα να μοιάσει και να φτάσει τα «πολιτισμένα έθνη». Είχε επιπλέον την τύχη η αρχαία Ελλάδα να συνιστά κεντρικό κεφάλαιο του ιδρυτικού μύθου της νεωτερικής Ευρώπης των εθνικών Κρατών. Ευρωπαϊκότητα και ελληνικότητα συμπλέχτηκαν στενά από τις αρχές της νεωτερικής εποχής. Κατά



τούτο καρπωθήκαμε μια ιστορική πρόσοδο που δεν είχαν άλλες χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας. Αυτή η πρόσοδος μας βοήθησε αποφασιστικά ακόμα και πρόσφατα, στη διάρκεια της χρεοκοπίας. Αυτή καθαυτή η catch up strategy μπορεί να θεωρηθεί σαν μια ιδιαίτερη εκδήλωση της δομικής τάσης διεθνοποίησης και πύκνωσης της αλληλεξάρτησης που χαρακτήρισε τη Νεωτερικότητα. Ξέρουμε ότι η πορεία αυτή ήταν παντού μια αντιφατική διαδικασία κατά την οποία η ίδια η τάση ομογενοποίησης παρήγαγε την ανάγκη διαφοροποίησης και αναζήτησης της ιδιαιτερότητας. Αυτή τη διαλεκτική κίνηση δράση-αντίδραση μπορούμε να την ανιχνεύσουμε σε όλη την εθνική μας πορεία, και κατά τούτο η αναζήτηση της «διαφορετικότητας» ήταν πάντα μέρος της έλξης προς τη νεωτερικότητα. Αλλά αυτό δεν συνιστά εθνική παραξενιά. Είναι εγγενής αντινομία της Νεωτερικότητας, συμβαίνει και στις καλύτερες οικογένειες, εννοώ στις χώρες-ατμοσφαιρές της παγκοσμιοποίησης. Το βλέπουμε να εκδηλώνεται με ανησυχητικούς τρόπους στις μέρες μας. Θέλω πάντως να σημειώσουμε ότι η σημερινή παγκοσμιοποιημένη εποχή έδωσε το πλαίσιο για να έχουμε μια πιο ρεαλιστική και εντέλει λιγότερο αρνητική αποτίμηση της εθνικής πορείας. Παλαιότερα η σύγκριση γινόταν με τις 2-3 ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης, τώρα ο χάρτης έχει μεγαλώσει. Μέσα στον διευρυνόμενο Κόσμο η Ελλάδα δεν εντάσσεται στους «χαμένους» της Νεωτερικότητας.

**Πράγματι ασκείτε κριτική στην αρνητική αποτίμηση που πρότειναν στο παρελθόν τόσο η μαρξιστική θεώρηση της «ελληνικής περίπτωσης» όσο και η εκσυγχρονιστική θεωρία της «πολιτισμικής καθυστέρησης», οι δύο κυρίαρχες στην εποχή τους «σχολές» των ιστορικών και των κοινωνιολόγων. Πώς εξηγείτε όμως το γεγονός ότι αυτά τα ερμηνευτικά σχήματα έχουν διαχρονικά ευρεία απήχηση και ότι επανήλθαν στον ελληνικό δημόσιο λόγο την περίοδο της κρίσης;** Τα δύο βασικά ερμηνευτικά σχήματα που αναφέρετε διαμορφώθηκαν στη διάρκεια της δικτατορίας και της πρώτης μεταπολίτευσης. Δηλαδή σε μια άλλη δραματική περίοδο της χώρας όπου η Ελλάδα φάνταζε σαν μια αρνητική εξαίρεση στη μεταπολεμική Δύση. Επανελάβαν έτσι μια αρνητική ανάλυση της εθνικής πορείας με όρους καθυστέρησης, υπανάπτυξης, εξάρτησης, στρέβλωσης, ατελούς εκσυγχρονισμού. Εν μέρει είναι φυσιολογικό σε μια νέα περίοδο δραματικής κρίσης όπως η σημερινή, να επανέρχονται στο δημόσιο λόγο τα αρνητικά στερεότυπα είτε μαρξοειδούς υφής τύπου «αποικία χρέους» είτε ελιτιστικής τύπου «είμαστε μπανανία». Στην πραγματικότητα δεν πρόκειται για αναβίωση των θεωριών, γιατί η επιστήμη έχει προχωρήσει και ακόμα περισσότερο έχουν προχωρήσει οι πρωταγωνιστές που διαμόρφωσαν τα τότε κυρίαρχα σχήματα. Πρόκειται για την επαναληπτικότητα των στερεοτύπων και των μαζικών δοξασιών που συμβίωσαν με εκείνες τις θεωρίες. Τα στερεότυπα έχουν πάντα μακρύτερη ζωή από τις θεωρίες.

**Εσείς επιχειρείτε να αποδείξετε ότι η Ελλάδα διέθετε ένα εκσυγχρονιστικό δυναμικό και την ετοιμότητα να προσαρμόζεται στη νεωτερικότητα, έστω κι αν ευνοήθηκε από τις συγκυρίες γεωπολιτικές, πολέμους κ.λπ. Ισχυρίζεστε π.χ., και δεν είστε ο μόνος, ότι η μετεμφυλιακή Ελλάδα είχε μια από τις εντυπωσιακότερες διεθνώς επιδόσεις. Αυτά**

**μαζί με την κοινοβουλευτική παράδοση και την αντοχή του κοινοβουλευτισμού δίνουν για σας στον τελικό σας απολογισμό θετικό πρόσημο;** Να ξεκαθαρίσω ότι η κριτική μου στα προηγούμενα ερμηνευτικά σχήματα δεν αφορά την αξιολόγηση των επιδόσεων της Ελλάδας. Δεν θεωρώ πρωτεύον τι βαθμό θα τηςβάλουμε. Με ενδιαφέρει πώς θα την αναλύσουμε. Ο ίδιος ο τίτλος «μια χώρα παραδόξως νεωτερική» παραπέμπει σε μια διαφορετική ερμηνεία. Υποστηρίζει ότι αντιθέτως με την επικρατούσα άποψη και παρά τις προφανείς παθογένειές τους, ιστορικά μιλώντας, οι προωθητικές δυνάμεις του εκσυγχρονισμού της χώρας ήταν πρωτίστως η Πολιτική, η Γεωπολιτική και οι νεωτερικοί Θεσμοί. Αποκαλώ το Κράτος «αδικημένο πρωταγωνιστή» της εθνικής μας εξέλιξης θέλοντας να αποκαταστήσω τον εκσυγχρονιστικό του ρόλο που συσκοτίστηκε υπό το βάρος της κριτικής που προήλθε τόσο από τις μαρξιστικές όσο και από τις φιλελεύθερες ερμηνείες της «ελληνικής περίπτωσης». Θέλω επίσης να υπογραμμίσω τον θετικό ρόλο της δημοκρατικής Πολιτικής που συσκοτίστηκε από το βάρος που δόθηκε στις «ελατειακές σχέσεις». Υποστηρίζω με άλλα λόγια ότι ο λεγόμενος «πρώιμος εκδημοκρατισμός», το γεγονός δηλαδή ότι είμαστε από τις πρώτες χώρες που καθιέρωσαν κοινοβουλευτισμό με καθολική ανδρική ψήφο, είχε πολυσήμαντες και θετικές μακροϊστορικές επιπτώσεις. Τι πρόσημο βάζουμε σε αυτή την εθνική πορεία; Ασφαλώς απορρίπτουμε συλλήβδην τις μεμψιμοιρίες περί «Ψωροκώσταίνας». Οι ερμηνείες της πρώτης μεταπολίτευσης εξήραν, όπως είπαμε, τα αρνητικά χαρακτηριστικά. Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 κέρδισαν έδαφος οι θετικότερες αξιολογήσεις. Σήμερα μετά τη χρεοκοπία δεν έχουμε λόγο να γυρίσουμε πίσω σε νέες καταδικαστικές αποτιμήσεις. Όμως κατανοήσαμε, ή μάλλον βιώσαμε, την επισφάλεια της πορείας μας, το πόσο εκτεθειμένοι είμαστε στις στροφές της Ιστορίας. Ακριβώς γιατί η Πολιτική και η ποιότητα της Ηγεσίας έπαιζαν πάντα καθοριστικό ρόλο, και άρα ήμασταν και είμαστε ανοικτοί στην ενδεχομενικότητά τους.

**Αυτό εξηγεί και την τελευταία φράση του βιβλίου σας, την ευχή να καλοτυχίσουμε και στο επίπεδο ηγεσιών...** Ακριβώς. Κερδίζουμε περισσότερα στις εποχές επιτυχημένων Ηγεσιών και χάνουμε άλλα τόσο ή και χειρότερα σε περιόδους κακών Ηγεσιών. Δεν είχαμε ούτε έχουμε το δίχτυ ασφαλείας μιας δυναμικής π.χ. Οικονομίας να αναπληρώσει τις πολιτικές αστοχίες. Ούτε μια Δημόσια Διοίκηση που να λειτουργεί με τις δικές της συνέχειες ακόμα και σε περιόδους πολιτικής αστάθειας ή αφροσύνης, όπως αυτές που ζήσαμε τελευταία.

**Είναι η μοίρα μας να «μοιάσουμε» με την Ευρώπη; Μήπως σήμερα που η παγκοσμιοποίηση και η παγκόσμια αλληλεξάρτηση έχουν αλλάξει το τοπίο και νέες ισχυρές δυνάμεις αναδύονται θα έπρεπε να αναζητήσουμε άλλα «μοντέλα»; Οι αναδυόμενοι γίγαντες έχουν προδιάθεση να αναγνωρίσουν αντίστοιχους πολιτισμούς όπως ο δικός μας...** Πράγματι ζούμε γιγάντιους μετασχηματισμούς με αιχμή την ανάδυση εξω-δυτικών μεγάλων δυνάμεων. Η Δύση χάνει το βάρος που είχε την παγκόσμια σκηνή. Βρισκόμαστε μακριά από το να διαφαίνεται κάποια νέα ισορροπία στον πολυπολικό Κόσμο. Ούτε όμως φαίνεται κάποιο νέο ελκυστικό μοντέλο που να συνδυάζει οικονομική ευημερία

**Η πολιτική και προγραμματική κουλτούρα της ιστορικής Αριστεράς δεν ήταν «άμοιρη ευθυνών» για την απογοητευτική πορεία της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, ούτε για το απαράδεκτο ήθος και ύφος της εξουσίας του**



και δημοκρατία, όπως πέτυχε κυρίως η μεταπολεμική Ευρώπη. Αντιθέτως πληθαίνουν τα αυταρχικά καθεστώτα. Οι ανερχόμενες δυνάμεις που αναφέρατε, είναι κατά κανόνα αυταρχικές. Ευρώπη, λοιπόν, και πάλι Ευρώπη. Με συνείδηση βεβαίως ότι αν αυτή χάνει βάρος και εμείς γινόμαστε περισσότερο επισφαλείς. Μερικές από τις νέες Δυνάμεις, όπως π.χ. η Κίνα και η Ινδία, θεωρούν εαυτές φορείς μεγάλων και μακράιωνων πολιτισμών και όντως αναγνωρίζουν ως τέτοιον και τον ελληνικό πολιτισμό. Σημαίνει αυτό ότι θα διατηρήσουμε την «ιστορική πρόσοδο» για την οποία μιλήσαμε προηγουμένως. Μπορεί πράγματι να διατηρήσουμε κάποιο πλεονέκτημα αλλά δεν θα συγκρίνεται με τον οργανικό δεσμό ελληνικότητας-ευρωπαϊκότητας που μας έδεσε με την Ευρώπη.

**Το «πείραμα» της αριστερής διακυβέρνησης και η «απομάγευσή» της θα βοηθήσει την ελληνική κοινωνία να ευθυγραμμιστεί με τη Δύση, να απορρίψει τις διάφορες επαναλαμβανόμενες λαϊκιστικές αντιδυτικές κοινοτοπίες;** Η Ελλάδα ήταν η μόνη χώρα σε μνημόνιο που πέρασε δύο διανοητικές κρίσεις. Η πρώτη ήταν αναγκαστική γιατί είχαν ξεφύγει τα δημοσιονομικά και οικονομικά μεγέθη. Η δεύτερη, το 2015, ήταν αχρείαστη και οφειλόταν σε πολιτικές επιλογές του ΣΥΡΙΖΑ. Υπό αυτή την έννοια, η προφανής αποτυχία της διακυβέρνησής του και η προσαρμογή του μέσω της περιώνυμης κωλοτούμπας βραχυπρόθεσμα διευκολύνει τον αναστοχασμό και την αυτοκριτική ματιά για τον τρόπο που ως κοινωνία και πολιτικό σύστημα βιώσαμε και επιδεινώσαμε από μόνοι μας την κρίση. Τώρα ανοίγει μια νέα περίοδος πολιτικής αλλαγής, εξαιρετικά κρίσιμη γιατί η Ελλάδα κινδυνεύει να μείνει παγιδευμένη σε μια μακροχρόνια τροχιά οικονομικής παρακμής και γεωπολιτικών κινδύνων. Χρειαζόμαστε ένα μίνιμουμ συναίνεσης για να διαμορφώσουμε μια εθνική στρατηγική μακράς διάρκειας. Ο λαϊκισμός με την έννοια της παραγωγίας και της πολιτικής απατεωνίας, παραμένει ο βασικός κίνδυνος. Ο ΣΥΡΙΖΑ υπήρξε φορέας αυτών των τάσεων, αλλά οι ρίζες του φαινομένου είναι βαθύτερες και ασφαλώς θα «ανθήσουν» και πάλι με τη βοήθεια του ίδιου ή άλλου φορέα. We must learn to live with it, όπως λένε οι γιατροί σε μη ευχάριστες περιπτώσεις. Αν σε κάτι θα ήθελα να χρησιμεύσει το βιβλίο μου είναι να θυμίσει ότι η Ελλάδα μπορούσε να βρει και να αντιτάξει υγιείς δυνάμεις που αντιστάθμιζαν τους κινδύνους του λαϊκισμού. Ο αντιδυτικισμός δεν ήταν πάντα συνώνυμος του λαϊκισμού. Μπορούσε μάλιστα να πάρει χειρότερες μορφές, εθνικιστικές και αυταρχικές. Και σήμερα θα ήταν ιδιαίτερα επικίνδυνο να επενδυθεί στον γνωστό «φιλορωσισμό» που χαρακτήριζε ιστορικά ένα μέρος της ελληνική κοινή γνώμη. Γιατί σήμερα δεν θα πρόκειται για τον κομμουνιστικό φιλορωσισμό, που πέρα από τα αυταρχικά χαρακτηριστικά περιείχε και μια ορματική διάσταση. Θα είναι απλώς μια συμμετοχή στις αυταρχικές τάσεις της εποχής μας. Διαφορετική όμως είναι η συζήτηση για την έννοια και την αποτίμηση του ρόλου της ιστορικής Αριστεράς μετά την εμπειρία ΣΥΡΙΖΑ. Κατά τη γνώμη μου, η πολιτική και προγραμματική κουλτούρα της ιστορικής Αριστεράς δεν ήταν «άμοιρη ευθυνών» για την απογοητευτική πορεία της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, ούτε για το απαράδεκτο ήθος και ύφος της εξουσίας του. Δεν ήταν όμως και καθ' ολοκληρίαν υπεύθυνη. Αντί να ξεβολεύουμε στον τάφο τους τον Βελουχιώτη, τον Φλωράκη ή τον Κύρκο, ας ψάξουμε περισσότερο στα «κακομαθημένα παιδιά της Μεταπολίτευσης». Αλλά αυτή είναι μια συζήτηση των επόμενων μηνών και χρόνων. **Α**





**Ιούνιος 1989.** Ο 21χρονος Κυριάκος περιοδεύει στον Έβρο μαζί με τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, λίγο πριν τις εκλογές που έφεραν στην πρώτη θέση τη ΝΔ. 30 χρόνια μετά, Ιούνιος 2019. Ο πρόεδρος της ΝΔ, Κυριάκος Μητσοτάκης, ακολουθεί την ίδια διαδρομή. Τον κοιτάζω στο διπλανό κάθισμα του αυτοκινήτου και βλέπω έναν άνθρωπο αποφασισμένο να πετύχει. «Είναι μία καμπάνια που διεξάγω με τους δικούς μου όρους» μου λέει. «Δεν μιλάω για τον ΣΥΡΙΖΑ, δεν μιλάω για τον Τσίπρα, μιλάω με τους πολίτες για την επόμενη μέρα». Η αλήθεια είναι πως ήμουν περιεργη να δω πώς θα κυλούσαν αυτές οι περιοδείες και ποια θα ήταν η αντίδραση του κόσμου, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια ζήσαμε πολλά. Οι πολίτες απαξίωσαν την πολιτική, στοχοποίησαν τους πολιτικούς. Η εικόνα όμως που είδα περιοδεύοντας με το επιτελείο του Κυριάκου Μητσοτάκη ήταν αναπάντεχη. Τρέχουν κατά πάνω του, θέλουν να τον αγγίξουν, τον αγκαλιάζουν, τον φιλάνε, τον καλούν στα μαγαζιά τους, του δίνουν λουλούδια και δώρα, οι μικρότεροι τον αντιμετωπίζουν σαν ροκ σταρ. Ένας πισιστρικός στην Εύβοια του φέρνει να υπογράψει αυτόγραφο σε φωτογραφία που του είχε βγάλει την προηγούμενη φορά που είχε έρθει στην περιοχή. Από το 2015 έως το 2019 γύρισε όλη την Ελλάδα τέσσερις φορές. Μέσα σε αυτά τα τέσσερα χρόνια, εκτός από το κλίμα που άλλαξε απέναντι στη ΝΔ, άλλαξε και ο ίδιος ο Μητσοτάκης. Ο αμήχανος, λιγομίλητος και σφιγμένος διεκδικητής της προεδρίας, έγινε ένας χαλαρός και επικοινωνιακός αρχηγός, που αστείευεται αβίαστα και μιλάει με ανεπιτήδευτη άνεση στον κόσμο. Θα είναι ο επόμενος πρωθυπουργός και το βλέμμα του δείχνει ότι το ξέρει. Γι' αυτό, αυτή την περιοδεία είχε την άνεση να τη ζήσει και να τη χαρεί πραγματικά.

#### Ο ΚΑΤΑΙΓΙΣΜΟΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΜΕΣΑ

«Στην πρώτη διαδρομή θα ταξιδέψουν μαζί μας και δύο δημοσιογράφοι από την Handelsblatt και το Associated Press» μου λέει ο **Αργύρης Παπασταθής**, ο ακούραστος συνεργάτης του Μητσοτάκη, υπεύθυνος για τα διεθνή μέσα ενημέρωσης. Δέχεστε αιτήματα και από τον ξένο τύπο; «Οχι απλά δεχόμαστε αιτήματα. Φτάνουν μέχρι έξω από τα γραφεία της ΝΔ, εάν δεν βρουν άκρη από το τηλέφωνο». Όπως μαθαίνω μετά, οι κρούσεις για συνεντεύξεις έρχονται από χώρες της Ευρώπης μέχρι την Κίνα, την Ιαπωνία και την Αυστραλία. Στη διαδρομή μέχρι την Εύβοια συζητάμε με τον Γκερτ από την Handelsblatt. Μου εξηγεί ότι έχει ακολουθήσει στην περιοδεία και τον πατέρα του Κυριάκου, καθώς και όλους τους επόμενους πρωθυπουργούς. Τον ρωτώ ποια είναι η αίσθηση που έχει αποκομίσει. «Ο Τσίπρας μιλάει και ο Κυριάκος ακούει» μου λέει κοφτά. Με το που φτάνουμε στον πρώτο σταθμό της περιο-

## Στις περιοδείες ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΟΜΕΝΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

Όλα όσα συνέβησαν στην προεκλογική καμπάνια  
και δεν κατέγραψαν οι κάμερες ή ο φωτογραφικός φακός

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ





δείας το διαπιστώνω. Δεν τους λείπει τις προτάσεις της ΝΔ, ακούει τις προτάσεις όσων συναντάμε. Ακούει και θυμάται. Κάνει νόημα στους συνεργάτες του να σημειώσουν κάποια παρατήρηση. Μιλάει για το πρόγραμμά του παίρνοντας αφορμή από όσα του λένε. Γνωρίζει εξαντλητικές λεπτομέρειες των προβλημάτων των επαγγελματιών που συναντάμε. Θυμάται ονόματα. Κάνει επισημάνσεις για τα πάντα. Από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαρμαροπαραγωγοί, μέχρι το πρόβλημα που προκαλεί ο δάκος στις καλλιέργειες.

### ΣΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΟ ΤΟΥ

Μέσα στο αυτοκίνητό του, άλλωστε, βλέπω ότι έχει έναν μπλε φάκελο, τον οποίο διαβάζει προσεκτικά πηγαίνοντας προς κάθε περιοχή. Τον ετοιμάζει η συνεργατίδα του **Ελένη Σχοινά** και περιλαμβάνει τα πάντα. Εκλογικά αποτελέσματα του μέρους που επισκέπτεται, στοιχεία των υποψηφίων βουλευτών της εκάστοτε περιφέρειας, ενημερωτικό σημείωμα για δημάρχους και περιφερειάρχες και τοπικά προβλήματα. «Το αυτοκίνητο είναι για μένα κινητό γραφείο» μου λέει ο ίδιος. Και στις μεγάλες διαδρομές; «Μπορεί να κοιμηθώ και να πω στους συνεργάτες μου να με ξυπνήσουν 10 λεπτά πριν φτάσουμε ή να δω Netflix στο κινητό. Τώρα βλέπω “Casa de Papel” και “Designated Survivor”, τελείωσα το ντοκιμαντέρ “Ο πλανήτης μας” με τη φωνή του Ντέιβιντ Αντέμπορο, το οποίο είχε καταπληκτικά πλάνα και μου μένει ένα επεισόδιο για να τελειώσω το “Chernobyl”». Κάποια στιγμή σταματάμε την κουβέντα γιατί του τηλεφωνούν από την Αθήνα. Τον παρατηρώ να ρυθμίζει εξ αποστάσεως τα πάντα. Είναι micro-manager, ασχολείται και με την παραμικρή λεπτομέρεια. «Στο αυτοκίνητο έχω πάντα το τηλέφωνό μου, φορτιστή, το νερό μου, τα αμύγδαλά μου, εάν πεινάσω... τρώω πάντα 7!» μου λέει εμφατικά και εκείνη την ώρα μου έρχεται στο μυαλό ιστορία που μου είχε διηγηθεί συνεργάτης του, όταν μια μέρα ζητάει από τη γραμματέα του να του φέρει 7 αμύγδαλα στο γραφείο και αφού τα τρώει, την παίρνει και της ζητάει άλλα 3. «Το έριξε έξω» είπαν οι γύρω του χαριτολογώντας. Τον ρωτώ εάν πάντα προσέχει τη διατροφή του τόσο πολύ. «Ιδίως στην καμπάνια δεν μπορείς να ξεφύγεις. Δεν τρώω ποτέ πριν ξεκινήσω, τρώω μόνο ό,τι μου δίνει ενέργεια και αναγκαστικά θα φάω κανονικό γεύμα αργά το βράδυ όπου είμαι. Ας πούμε, σήμερα θα γυρίσω σπίτι».

### ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΤΗΣ ΔΑΦΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΡΕΒΑΣ & Η ΣΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗ

Ποιος είναι ο πιο αυστηρός κριτής από τους 4 στο σπίτι; «Ωχ... ανυπόφοροι είναι όλοι τους!» λέει και γελάει αυθόρμητα. «Είναι όλοι πολύ αυστηροί, ίσως ο πιο σκληρός κριτής είναι ο Κωνσταντίνος. Ασχολείται με την καμπάνια και τα social media και μας βοηθάει πολύ. Και η Μαρέβα είναι αυστηρή. Είναι όμως επιβεβλημένο να μου λένε τη γνώμη τους και όλα όσα δεν κάνουμε καλά. Κυρίως αυτές είναι οι συζητήσεις στο σπίτι, τι δεν κάνουμε καλά, όχι τι κάνουμε. Σήμερα παραδόξως είμαστε όλοι εδώ και θα προλάβω και τη μικρότερη κόρη μου τη Δάφνη, η οποία τώρα το καλοκαίρι δουλεύει σε μία μη κερδοσκοπική εταιρία. Θα φάμε μαζί το βράδυ και το άλλο Σαββατοκύριακο θα τους πάρω όλους στην περιόδεία. Το βράδυ του Σαββάτου θα ξεκλέψω χρόνο να φάμε μαζί γιατί είναι τα γενέθλια της Δάφνης και την Κυριακή τα γενέθλια της Μαρέβας, οπότε είπα ότι απόγευμα και βράδυ είναι αφιερωμένα αποκλειστικά σε αυτούς». Μιλάει για την οικογένειά του και δεν μπορεί να κρύψει την αδυναμία του στους δικούς του ανθρώπους. Άλλωστε όταν τον ρωτώ τι είναι αυτό που τον εξόργισε σε όλη αυτή τη διαδρομή απαντάει χωρίς να το σκεφτεί: «Αυτό που δεν θα συγχωρήσω είναι τα χτυπήματα κάτω από τη μέση όσον αφορά στη Μαρέβα. Αυτό δεν πρόκειται να το ξεχάσω. Από την άλλη, κάτι που δεν με ενόχλησε ποτέ ήταν η συστηματική προσπάθεια του ΣΥΡΙΖΑ να με απαξιώσει προσωπικά. Με τα γνωστά υποκοριστικά, παρατσούκλια κ.ο.κ. Νομίζω πως δεν υπάρχει μεγαλύτερο δώρο που μπορεί να σου κάνει ένας αντίπαλος από το να σε υποτιμήσει». Όταν στενοχωριέται για κάτι, πώς αποφορτίζεται; «Πάω για τρέξιμο. Γενικά γυμνάζομαι 4 φορές την εβδομάδα. Θεωρώ ότι πάντα μπορείς να βρεις μία ώρα για να γυμναστείς, ακόμα και στις 6 το πρωί. Ας πούμε τώρα το απόγευμα, πριν ξεκινήσουμε για την περιόδεία, ξεκλέψα για μία ώρα για να πάω στο γυμναστήριο». Παίζει τένις, μπάσκετ, ποδόσφαιρο. Κοιμάται σταθερά 6μισι με 7 ώρες «γιατί δεν ξενυχτάω ποτέ άσκοπα. Δεν με ενδιαφέρει να βγω το βράδυ, το καταφύγιο είναι να γυρίσω σπίτι στην οικογένειά μου, να πω ένα ποτηράκι κρασί και να κοιμηθώ».

### ΣΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ...

Είναι πολύ πρωινός τύπος και πάντα επιλέγει την πρώτη πτήση της

ημέρας. Στο ταξίδι μας προς την Αλεξανδρούπολη το ραντεβού στο αεροδρόμιο ήταν στις 5.30 το πρωί. Αυτή τη φορά μαζί του είχε έρθει και ο 21χρονος γιος του Κωνσταντίνος. Το αεροπλάνο απογειώνεται. Ο Κυριάκος κάθεται στο παράθυρο με αίγοραδς στα αυτιά ακούγοντας μουσική, κάποια στιγμή κλείνει τα μάτια και κοιμάται. Δίπλα του κάθεται ο γιος του, δεν πίνουν καφέ, ούτε οτιδήποτε άλλο σερβίρει το αεροπλάνο, κάποιες στιγμές γέρνει ο ένας στον άλλον και μιλούν ψιθυριστά. Κινούνται γενικώς αθόρυβα, προσπαθώντας να περάσουν απαρατήρητοι. Λίγο πριν την προσγείωση η αεροσυνοδός τού μιλάει για να ξυπνήσει και να ανεβάσει το κλείστρο στο παράθυρο. Κοιτάζει τον γνωστό μπλε φάκελο και σπκώνεται για να κατέβει. Με το που πατάει στην Αλεξανδρούπολη, το «πάρτι» ξεκινά. «Αυτό που άλλαξε μέσα στα χρόνια» μου λένε οι συνεργάτες του, «είναι ότι πλέον του έφυγε η συστολή. Χαίρεται την καμπάνια. Με επιμονή και δουλεύοντας σαν μυρμηγκι καταφέρνει τα πάντα και κατάφερε ακόμα και αυτό». Τον αγαπούν πάρα πολύ, σκέφτομαι, ενώ κατεβαίνουμε όλοι μαζί από το αεροπλάνο.

### Η ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΙΣ SELFIES & Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΣΑΝ ROCK STAR

Αλεξανδρούπολη, Έβρος, Ορεστιάδα, Διδυμότειχο. Όπου πηγαίνουμε, τρέχουν όλοι καταπάνω του. Του ζητάνε selfies. Όπου μου εξηγούν οι συνεργάτες του έχει γίνει και σε αυτό το «σπορ» εξπέρ. Έχει μάθει όλα τα κινητά και με το που δει ότι κάποιος αργεί να βρει τα κουμπιά, του το παίρνει από τα χέρια και λέει «Τι είναι αυτό; Iphone; Πρέπει να πατήσεις εδώ, Samsung; Πάτα εκεί». Επειδή είναι ψηλός και έχει τα μακρύτερα χέρια παίρνει το κινητό και τις βγάζει μόνος του. «Πρέπει να γυρίσουμε από αυτή τη μεριά, να μην είμαστε κόντρα στον ήλιο» λέει σε μια κοπέλα που του ζητάει να φωτογραφηθούν... «Δεν αλλάζει ποτέ ο άνθρωπος» μονολογεί ο γιος του, που στέκεται δίπλα: «Από τότε που ήμασταν μικροί είχε εμμονή να σπινόμαστε στον φωτισμό σωστά» εξήγησε λίγα λεπτά αργότερα. Γενικά ο Κωνσταντίνος μιλούσε λίγο και μόνο σε όσους γνώριζε. Προσπαθούσε να είναι τρομερά διακριτικός έως και αθόρυβος. Πολύ ευγενής με τον κόσμο που τον αναγνώριζε, απαντούσε γλυκά σε όλα και στεκόταν πολλά βήματα πίσω από τον πατέρα του. Κάποια στιγμή που ήμασταν στο φυλάκιο στις Καστανιές Έβρου, ο Κυριάκος τον φώναξε να κάτσει δίπλα του. Εκείνος έ-



μενε πίσω με τον κόσμο, που δεν είχαν καταλάβει καν ότι ήταν ο γιος του. Έτρωγε ευγενικά ό,τι του πρόσφεραν και χαμογελούσε με συστολή. «Νομίζω ότι ο Κωνσταντίνος έχει τη στάση που θα είχε και ο Κυριάκος όταν περιόδευε με τον δικό του πατέρα» μου λέει μετά στο αυτοκίνητο ο **Θανάσης Νέζης**, που τους γνωρίζει χρόνια. Ο Νέζης είναι η εγκυκλοπαίδεια του προέδρου. Είναι ο πιο πιστός του συνεργάτης και ο άνθρωπος που οργανώνει όλη την περιοδεία. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής το τηλέφωνό του δεν σταματάει να χτυπάει. Τον παίρνουν από παντού. Από δυσαρεστημένους υποψήφιους που κάτι δεν πάει καλά στην εκστρατεία τους, μέχρι τοπικούς δημάρχους για να διαχειριστεί μία κρίση. Είναι ο άνθρωπος που μαζί με τον **Νίκο Χαρδαλιά**, αναπληρωτή γραμματέα Πολιτικής Επιτροπής της ΝΔ και γραμματέα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιόδευαν μαζί του από την εποχή που κατέβαινε για πρόεδρος του κόμματος. Νέζης και Χαρδαλιάς, που είναι μαζί επί 34 χρόνια, τσεκάρουν σχολαστικά τα πάντα και δεν επιτρέπουν σε τίποτα να πάει στραβά. Έχουν απίστευτη ενέργεια, παρά τα 12ωρα δουλειάς. Είναι αυτοί που του στάθηκαν στα δύσκολα και είδαν πώς άλλαξε το κλίμα σε όλη αυτή τη διαδρομή. Την ίδια περιοδεία που κάνουμε τώρα την είχαν κάνει και στον δρόμο προς την προεδρεία, αφού «ήθελε να κάνει το ίδιο οδοιπορικό για λόγους ουσιαστικούς, αλλά και συμβολικούς» θα μου πουν κάποια στιγμή. Μα, δεν μπορεί, μου τα λέτε όλα καλά, δεν έχει ελαττώματα; ρωτάω κάποια στιγμή που είναι συγκεντρωμένο όλο το επιτελείο μαζί. Με τι θα τσαντιστεί, με τι θα βρίσει;

«Δεν βρίζει ποτέ. Θα φω-

νάξει, αλλά δεν θα σε προσβάλει ποτέ προσωπικά και δεν θα κάνει σε κανέναν χαρακτηρισμούς. Θα τσαντιστεί πολύ με κάτι που πήγε στραβά, ενώ θα μπορούσαμε να το είχαμε προβλέψει. Ή όταν νιώσει ότι σε κάτι πας να του πεις ψέματα, να τον κοροϊδέψεις. Δεν είναι εκδηλωτικός. Δεν στενοχωριέται πολύ με λύπες, δεν χαιρείται πολύ με χαρές. Δεν έχει τη δημαγωγική ευχέρεια του Τσίπρα. Δεν είναι ο χωρατάζης που θα σου πει ανέκδοτα. Έχει χιούμορ, που θα το βγάλει όμως αυστηρά στους δικούς του. Για περισσότερα ρώτα τον Δημητριάδη, που τον ξέρει καλύτερα...» Πράγματι καλύτερα από τον καθένα τον ξέρει ο **Γρηγόρης Δημητριάδης**. Όχι επειδή είναι ανιψιός του. Αλλά επειδή είναι ο πραγματικά εξ απορρήτων του. Υπήρξε υπεύθυνος του πολιτικού του γραφείου πριν την ηγεσία, ενώ οι παροικούντες την Πειραιώς γνωρίζουν τη σημαντική συμβολή του τόσο στην καμπάνια για την προεδρία, όσο και για την τωρινή νίκη στις εκλογές, παρά το χαμηλό προφίλ που πεισματικά διατηρεί ο ίδιος.

## Η ΚΛΕΙΣΤΗ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΔΕΙΕΣ

Στις περιοδείες ο Κυριάκος ταξιδεύει συνήθως μόνος στο αυτοκίνητο με έναν οδηγό και έναν άντρα της προσωπικής του ασφάλειας. Προπορεύεται ένα όχημα της αστυνομίας και πίσω ακολουθεί το αυτοκίνητο με τον φύλακα-άγγελό του, **Κύρα Κάπν**. Το κορίτσι του Columbia, αναπληρώτρια διευθύντρια του γραφείου Τύπου, η σκιά, όπως λένε πολλοί του Κυριάκου Μητσοτάκη, αφού δεν πάει ποτέ και πουθενά χωρίς εκείνη δίπλα του. Φροντίζει εξαντλητικά όλες τις λεπτομέρειες, από το πώς θα κυλήσει το πρόγραμμα, το πού θα στηθεί για δήλωση και ποιος θα είναι ο φωτισμός, μέχρι ποιους θα έχει δίπλα του στο πλάνο, συνήθως κάποιο παιδάκι! Προπορεύεται και προλαβαίνει οτιδήποτε μπορεί να πάει στραβά. Ρίχνει σκληρή δουλειά στην Πειραιώς και είναι ζήτημα εάν κοιμόταν 5 ώρες κάθε βράδυ κατά τη διάρκεια της καμπάνιας. Μαζί της στο αυτοκίνητο τα αεικίνητα και ακούραστα παιδιά που φροντίζουν με κάθε λεπτομέρεια να βγαίνει άψογη η εικόνα του Κυριάκου. Ο καμεραμάν του **Αλέξης Παπαχρήστος** και ο φωτογράφος του **Δημήτρης Παπαμήτσος**. Συνολικά στις αποστολές ταξιδεύουν μαζί του γύρω στα 6-7 άτομα, συν τους άντρες της προσωπικής του ασφάλειας. Οι τελευταίοι δεν φροντίζουν μόνο για τον πρόεδρο, αλλά και για να μην υπάρξει η παραμικρή πρόκληση εκ μέρους της αποστολής. Για παράδειγμα, κάποια στιγμή στην Ορεστιάδα όπου μιλούσε ο Κυριάκος με πολίτες σε ένα καφέ, βλέπν τους άντρες της ασφάλειάς του να κάνουν παρατήρηση στο επιτελείο να στέκεται μόνο πάνω στο πεζοδρόμιο για να μην ενοχλεί τα διερχόμενα αυτοκίνητα. Επίσης έχουν αυστηρές εντολές από τον ίδιο τον πρόεδρο να μην ανοίγουν τον δρόμο για το αυτοκίνητό του, αλλά να περιμένουν κανονικά στην ουρά μαζί με όλους του πολίτες. Γενικά στο θέμα αυτό οι εντολές είναι σαφείς και τηρούνται απαρέγκλιτα. Καμία πρόκληση, καμία ειδική μεταχείριση. Είναι ενδεικτικό ότι σε όλη την περιοδεία ταξιδεύουν στην οικονομική θέση και περιμένουν μαζί με όλο τον κόσμο χωρίς την παραμικρή χαρακτηριστική διευκόλυνση.

## ΤΙ ΤΟΥ ΛΕΝΕ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΑΝΤΙΔΡΑ

«Κυριάκο, φτιάξε κράτος» είναι το κλασικό που ακούει όπου πάει. «Θα είμαι πρωθυπουργός όλων των Ελλήνων» επαναλαμβάνει ο ίδιος ως απάντηση στο μότο Τσίπρα για τους λίγους και τους πολλούς. Όπου σταματάμε βγάζει μεγάλους λόγους εκτός κειμένου, ενώ σε κάθε περιοχή λέει κάτι διαφορετικό παίρνοντας αφορμή από τις ατάκες όσων συναντάει. Για παράδειγμα, λίγες μέρες πριν που τον είχα ακολουθήσει στην Εύβοια, όταν σταματήσαμε στη Χαλκίδα, οι κάτοικοι του μίλησαν για το Δημόσιο Πρότυπο Σχολείο. Αναφέρθηκε λοιπόν στην Παιδεία, στην αριστεία, στο ότι τη σημαία επί δικής του κυβερνήσεως θα την σκάνουν ξανά οι καλύτεροι μαθητές, αλλά και στην κατάργηση του ασύλου. Το τελευταίο το ανέφερε συχνά στις ομιλίες του και ήταν η δέσμευση που προκαλούσε περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη δυνατό χειροκροτήματα και ενθουσιασμό. Στις θεματικές του βρίσκονταν σταθερά και όλα όσα διαστρέβλωσε με fake news ο ΣΥΡΙΖΑ κατά την προεκλογική περίοδο. Όπως τα εργασιακά: «Αρκετά ψέματα έχουν πει τα στόματα των Συριζαίων για τα δικά τους, ας μη βάζουν ψέματα και στο δικό μας στόμα». «Θα έχουμε το ύψος και ήθος μίας διαφορετικής εξουσίας», «Δώστε μου την ευκαιρία», «Πρώτα ψηφίζουμε και μετά πάμε για μπάνιο, η αποχή είναι ήττα της Δημοκρατίας». Τονίζει το ανανεωμένο ψηφιδόβλαιο, δεν μιλάει καθόλου για τον Τσίπρα, περισσότερο προσπαθεί να μην πάνε χαμένες ψήφοι στη Χ.Α. και τον Βελόπουλο. «10 χιλιάδες συμπολίτες μας στη δική σας περιφέρεια ψήφισαν Χ.Α. και Βελόπουλο» λέει στο Διδυμότειχο. «Και να ήθελα να ξεχάσω το Σουφλί, η σύζυγός μου που δραστηριοποιείται στην περιοχή αποκλείεται να με άφηνε» λέει χαριτολογώντας σε βιοτεχνία μεταξωτών όπου σταματάμε στη διαδρομή από Διδυμότειχο προς Αλεξανδρούπολη. Του δείχνουν τα μηχανήματα που φτιάχνουν τα εκλεκτά μεταξωτά υφάσματα της Zeus & Dione και ενθουσιάζεται. Του χαρίζουν γραβάτα. «Θα με δείτε να τη φοράω στην ομιλία μου αύριο στις Σέρρες» τους λέει. Κάθεται με προσοχή και ακούει το πώς παράγονται οι κάλτσες και ρωτάει εξαντλητικές λεπτομέρειες για το υφάσμα και την τιμή. «Είναι data-guy» μου λένε οι συνεργάτες του, «είναι ωραίος τύπος τελικά αυτός» μου λέει ψιθυριστά μία κυρία που εργάζεται στη βιοτεχνία.

## Η 8η ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Μπαίνω μαζί του στο αυτοκίνητο και τον ρωτάω ποια είναι η τελευταία σκέψη που κάνει τα βράδια πριν κοιμηθεί και αν έχει άγχος τι θα γίνει στις 8 Ιουλίου. «Πάντα υπάρχει μία έννοια για την προετοιμασία της επόμενης μέρας και οφείλεις να την έχεις κάνει προετοιμάζοντας τον εαυτό σου για το ενδεχόμενο να κερδίσεις. Είμαι όσο έτοιμος μπορεί να είναι κάποιος για να αναμετρηθεί με την υπόκωφη βοή των γεγονότων. Κανείς δεν γεννιέται για να γίνει πρωθυπουργός και για την πρώτη φορά που θα καθίσει σε αυτή την καρέκλα, όσα βιώματα κι αν έχει. Δεν έχω όμως ιδιαίτερο άγχος, νιώθω σίγουρος για τον εαυτό μου. Σαν ένας φοιτητής που έχει διαβάσει πολύ και έχει προετοιμαστεί...». Πώς νιώθει που δεν ζει ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης για να τον δει πρωθυπουργό; «Όσο στενοχωριέμαι για τον πατέρα μου στενοχωριέμαι και για τη μάνα μου, η οποία δεν με είδε ούτε πρόεδρο της ΝΔ, αλλά επειδή πάντα πιστεύω ότι όλοι μπορεί να βλέπουν από εκεί που είναι, αυτό είναι μια παρηγοριά». Μια συμβουλή του που του έλεγε και του έχει μείνει στο μυαλό; «Απλά μηνύματα. Να είσαι καλοπροαίρετος με τους ανθρώπους, να τους αγαπάς και να βλέπεις την καλή τους πλευρά. Να μη μετατρέπεις ποτέ τις πολιτικές κόντρες σε προσωπικές, να λες την αλήθεια και να ξέρεις ότι η πολιτική κάνει κύκλους. Δεν πρέπει ποτέ να παίρνουν τα μυαλά σου αέρα. Αν κάτι βιώσαμε αυτά τα 4 χρόνια ήταν η αφόρητη αλαζονεία της εξουσίας. Εγώ επειδή έχω ζήσει την εξουσία από μέσα και έχω δει τα πάνω και τα κάτω της, νομίζω ότι έχω εμβολιαστεί απέναντι στην αλαζονεία της εξουσίας».

## «ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ»

Πριν φτάσει ο Κυριάκος σε κάθε σημείο της περιοδείας, προηγείται το τεχνικό επιτελείο. Ο **Κώστας Μπαρδάκας**, ο ταλιμπάν του Προέδρου, το πειραχτήρι με το αστείρευτο χιούμορ που αποφορτίζει στις δύσκολες στιγμές και οι αεικίνητοι **Άγγελος Ηλίας** και **Στάθης Αντωνίου** που σπίνουν όλο τον εξοπλισμό φροντίζοντας για όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες. Είναι χαρακτηριστικό ότι το βράδυ της περασμένης Πέμπτης, μετά την ομιλία του Προέδρου στην Ελευσίνα, ταξίδεψαν όλη νύχτα για να φτάσουν στην Αλεξανδρούπολη και να ρυθμίσουν όλες τις εγκαταστάσεις στα σημεία που θα μιλούσε το πρωί της Παρασκευής. Ένα από τα αυτοκίνητα που ακολουθούν είναι και αυτό που μεταφέρει το συνεργείο της ΕΡΤ. **Γιώργος Ευθυμίου** και **Γιάννης Τρουπής** εναλλάξ είναι η σκιά του προέδρου. Στις περιοδείες που βρέθηκαν εγώ έτυχε να συναντήσω τον Πίργγο Ευθυμίου. Η πολύ σκληρή δουλειά που είδα να ρίχνει, χωρίς ωράρια ή παύση, μου επιβεβαίωσε αυτό που ήξερα. Ότι στην ΕΡΤ υπάρχουν επαγγελματίες διαμάντια, όπως αυτοί οι δύο, που χάνονται ανάμεσα σε βύσματα και αργομισθίες. Μαζί στις περιοδείες τον συνοδεύει σχεδόν πάντα και ο επικεφαλής του γραφείου Τύπου, **Κωνσταντίνος Ζούλας**, ο οποίος όλοι γνωρίζουν ότι έχει αρμοδιότητες που υπερβαίνουν τον τίτλο του, αφού ανήκει στο στενό think tank του προέδρου. Αποτέλεσε εξ αρχής το μεγάλο απόκτημα του Κυριάκου. Είναι ο άνθρωπος που δουλεύει μεθοδικά από τις 6 το πρωί έως τη 1η νύχτα, ενώ όπως λέγεται στην πιάτσα ήταν

«Κυριάκο, φτιάξε κράτος», το κλασικό που ακούει όπου πάει. «Θα είμαι πρωθυπουργός όλων των Ελλήνων» επαναλαμβάνει ως απάντηση στο μότο Τσίπρα για τους λίγους και τους πολλούς.





ο συνεργάτης έκκληση, καθώς ο μεν Ζούλας εγκατέλειψε απροσδόκητα τη δημοσιογραφία μετά από εικοσιέξι χρόνια, ο δε Κυριάκος τον επέλεξε χωρίς να τον γνωρίζει προσωπικά, παρά μόνο από τα γραπτά του. Εκεί συχνά και το πολυεργαλείο - εκπρόσωπος τύπου **Σοφία Ζαχαράκη**, που όλοι θεωρούν ότι θα πρέπει να έχει σημαντικό ρόλο στην επόμενη κυβέρνηση. Στην περιοδεία στην Εύβοια δεν ήμασταν μόνοι. Μας ακολουθούσε και γνωστό αμερικανικό συνεργείο. Μου έκανε εντύπωση πόσα γνώριζαν για τη χώρα μας. Στη μίνι συνέντευξη που έκαναν στον Κυριάκο, τον ρώτησαν για τα Εξάρχεια, τη Χ.Α. και την υψηλή φορολογία. Στην επόμενη περιοδεία, στην Αλεξανδρούπολη, ταξιδέψαμε μαζί με συνεργείο του Reuters. Το ενδιαφέρον του ξένου τύπου δείχνει να προδικάζει το αποτέλεσμα, λέμε μεταξύ μας, ενώ με τη Ρενέ από το Reuters συζητάμε για την άνεση του Κυριάκου με τον κόσμο, αλλά και τις αντοχές του. Πάμε από το ένα σημείο στο άλλο και δεν σταματάει ούτε λεπτό για να πει έναν καφέ ή να φάει κάτι έστω ελαφρύ. Μιλάει με κατοίκους και καταστηματάρχες και στον καθένα βρίσκει να πει

πάντα και από κάτι διαφορετικό. Αν όμως τους δει να καννίζουν είναι σίγουρο ότι θα τους πει να κόψουν το κάπνισμα! Ακούει πάντα προσεκτικά τους δημάρχους, οι οποίοι στριμώχνονται μαζί με τους υποψήφιους κάθε περιφέρειας για να βγουν δίπλα του στο πλάνο. Τα παιδάκια τον αντιμετωπίζουν σαν τραγουδιστή ή ηθοποιό. Δείχνει ιδιαίτερη ευαισθησία απέναντί τους και δεν τους χαλάει χατίρι. Ιδιαίτερη εντύπωση, όμως, μου κάνουν οι έφηβοι. Περίμενα με το κλίμα των προηγούμενων ετών και τη στοχοποίηση των πολιτικών να τον αντιμετωπίζουν αν όχι εκθρικά, καχύποπτα. Δεν συμβαίνει τίποτα από όλα αυτά. «Πού είσαι, ρε μεγάλη;» του λένε και κάνουν high five. Λίγο πιο πέρα τους παρακολουθούμε με τη Ρενέ από το Reuters και χαμογελάμε μεταξύ μας συνωμοτικά. Λες να τελείωσε όλο αυτό το μίσος και ο διχασμός; σκέφτομαι στο αεροπλάνο της επιστροφής... Θα δείξει. Πάντως είμαι σίγουρη ότι ο ίδιος τα έχει αφήσει πίσω του και βλέπει μπροστά. «Ενωμένοι μπορούμε» είναι άλλωστε το σύνθημα της εκστρατείας. Μακάρι. ●

Αν κάτι βιώσαμε αυτά τα 4 χρόνια ήταν η αφόρητη αλαζονεία. Έχω ζήσει την εξουσία από μέσα, νομίζω ότι έχω εμβολιαστεί απέναντι στην αλαζονεία της εξουσίας.



## Ανδρέας Λοβέρδος «Οι σκευωροί για την πλεκτάνη της Novartis θα λογοδοτήσουν όπου και όπως τους αρμόζει»

ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΗ ΠΑΛΛΗΚΑΡΗ

**Μ**ε μακρόχρονη κοινοβουλευτική και πανεπιστημιακή θητεία, με ρόλο στα χρόνια της διακυβέρνησης από το ΠΑΣΟΚ αλλά και στα δύσκολα μνημονιακά χρόνια, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΚΙΝΑΛ, ο Ανδρέας Λοβέρδος μετράει καθημερινά αντιστροφή μέχρι τις εθνικές εκλογές, προβλέποντας δεινή ήττα του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ κατεβαίνει υποψήφιος με το ΚΙΝΑΛ στον Βόρειο Τομέα της Β' Αθηνών. Ο ίδιος βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα με την υπόθεση Novartis, στοχοποιήθηκε από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ αλλά αντέδρασε έντονα από την πρώτη στιγμή. Καθώς μέρα με τη μέρα αποκαλύπτεται το πώς στήθηκε η υπόθεση αυτή, ο κ.Λοβέρδος δηλώνει πως η επόμενη Βουλή πρέπει να ερευνήσει το θέμα και θα το ερευνήσει.

**Κύριε Λοβέρδο, είστε από αυτούς που μετράτε αντιστροφή για τη συντριβή του ΣΥΡΙΖΑ. Τι σας κάνει να πιστεύετε ότι θα συμβεί αυτό; Ρωτάω γιατί ο πρωθυπουργός επιμένει ότι «το ματς γυρίζει»...** Ο κ. Τσίπρας είναι σαφές ότι ως ψεύτης αναδείχτηκε και ως ψεύτης θα τελευτήσει πολιτικά. Είναι κάτι παραπάνω από γελοίο να εκτιμά ότι υπάρχει έστω και ένας νοήμων Έλληνας,

τον οποίο μπορεί να κοροϊδέψει. Μετράω τις ημέρες γιατί ποτέ τόσο λίγοι δεν κοροϊδεύσαν τόσο πολλούς για τόσο πολύ. Η παράσταση όμως αυτή, η κακόγουστη και κακοπαιγμένη αλλά κυρίως πάρα πολύ βλαπτική για τη χώρα, στις 7 Ιουλίου ρίχνει αυλαία. Οριστική και αμετάκλητη.

**Οι ευρωεκλογές ήταν μια ιστορική ήττα για τον ΣΥΡΙΖΑ, ωστόσο το ΚΙΝΑΛ αν και στην τρίτη θέση πήρε 7,7%. Τι περιθώρια υπάρχουν για μια περαιτέρω άνοδο στις εκλογές; Πού βάζετε τον πήχη;** Είναι γεγονός ότι ο ΣΥΡΙΖΑ στις εκλογές ηττήθηκε. Στην ήττα του αυτή είναι καθοριστική η συμβολή του Κινήματος Αλλαγής με την υπεύθυνη, σκληρή και δίκαιη αντιπολίτευση που άσκησε τα τελευταία τεσσάρμισι χρόνια μέσα και έξω από τη Βουλή. Προφανώς η τρίτη θέση είναι μία πολύ σημαντική επιβράβευση και προφανέστατα θέλουμε να πετύχουμε μεγαλύτερο ποσοστό. Εμείς ασφαλώς και τον πήχη τον βάζουμε ψηλότερα και το δικαίωμα αυτό μας το δίνει η μέχρι τώρα πατριωτική και γεμάτη ικανότητες στάση των στελεχών μας. Σε ό,τι αφορά το εκλογικό αποτέλεσμα, είναι ύβρις παραμονές εκλογών να προσπαθούμε να αντικαταστήσουμε το εκλογικό σώμα.

**Το περιβόητο «μεγαλύτερο σκάνδαλο από συστάσεως του ελληνικού κράτους» έχει εξαφανιστεί από την ατζέντα του ΣΥΡΙΖΑ, την ώρα που πληθαίνουν οι ενδείξεις για σκευωρία και οι μαρτυρίες για τον «Ρασπούτιν». Πρέπει η επόμενη Βουλή να ερευνήσει το θέμα και πώς;** Η επόμενη Βουλή και πρέπει

να ερευνήσει το θέμα και θα το ερευνήσει. Πρέπει να το ερευνήσει γιατί είναι υποχρέωση του ελληνικού κοινοβουλίου απέναντι στη Δημοκρατία καταρχήν. Και θα το ερευνήσει γιατί όταν επιχειρείται να πληγεί ανεπανόρθωτα η τιμή και η υπόληψη ενός αθώου ανθρώπου, εκείνος που συνέλαβε και εκτέλεσε ένα τέτοιο αποκρουστικό κατασκευάσμα πρέπει να πληρώσει. Και ακόμη οι Έλληνες πολίτες δικαιούνται να μάθουν την αλήθεια. Οι Έλληνες πολίτες πρέπει να ξέρουν ποιος είναι ο Ρασπούτιν, τι ακριβώς έκανε και σε συνεννόηση με ποια άλλα πρόσωπα από την κυβέρνηση αποφάσισε να μετατρέψει τη Δημοκρατία της Ελλάδας σε Μαδουριστάν.

**Ρωτάω εσάς που δεχτήκατε ολομέτωπη επίθεση από την απερχόμενη κυβέρνηση. Οι μηνύσεις σας –όπως και των άλλων– μετά βίας ανασύρθηκαν από το αρχείο, μετά την παρέμβαση Αγγελή. Οι μηνύσεις μου δεν έχουν ανασυρθεί ακόμη από το αρχείο. Μην έχετε καμία αμφιβολία, όμως, ότι οι μηνύσεις μου θα φτάσουν στο ακροατήριο και όσοι συμμετείχαν σε αυτή την πλεκτάνη θα λογοδοτήσουν όπως και όπου τους αρμόζει.**

**Πώς θα κινηθεί μετεκλογικά το ΚΙΝΑΛ, σε περίπτωση μη αυτοδυναμίας της ΝΔ; Γιατί, πιστεύω, θεωρείτε αδιανόητο να γίνουν δεύτερες εκλογές με απλή αναλογική. Υπάρχουν οι τοποθετήσεις της κ. Γεννηματά για στήριξη σε συγκεκριμένα θέματα. Ως πού θα φτάσει αυτή; Μέχρι και ψήφο ανοχής;** Επαναλαμβάνω όχι απλώς τη θέση μου αλλά τη βαθιά πεποίθησή μου. Το να λέει ένας πολιτικός, ένας υποψήφιος βουλευτής προκαταβολικά τι πρόκειται να πράξει η παράταξη που υπηρετεί πριν το εκλογικό σώμα εκφραστεί, το βρίσκω τουλάχιστον προσβλητικό για τους ψηφοφόρους. Δεν πρόκειται να το κάνω ούτε αυτή τη φορά. Οι Ελληνίδες και οι Έλληνες αποφασίζουν ποια είναι η θέση που πιστεύουν ότι πρέπει να πάρει στο κοινοβουλευτικό στερέωμα το Κίνημα Αλλαγής. Αυτό όμως που μπορώ και να υπογραμμίσω και να επισημάνω είναι ότι η παράταξή μας είναι η πιο υπεύθυνη παράταξη διαχρονικά απέναντι στο διακύβευμα της διασφάλισης της σταθερότητας της χώρας. Ουδέποτε η Ελλάδα κινδύνευσε από μας και ασφαλώς ουδέποτε θα κινδυνεύσει. Αντί για τη γενική συζήτηση περί σχηματισμού κυβέρνησης σας δίνω δύο σαφή παραδείγματα. Θα καταργήσουμε τον εκλογικό νόμο-χάος του κ. Τσίπρα και θα εκλέξουμε Πρόεδρο Δημοκρατίας.

**Υπάρχουν περιθώρια συνεργασίας με τον μετεκλογικό ΣΥΡΙΖΑ; Κανένα.**

**Κυκλοφορούν σενάρια για προθέσεις του κ. Τσίπρα να ιδρύσει έναν νέο φορέα σοσιαλδημοκρατικής κατεύθυνσης. Πώς τα σχολιάζετε;** Δεν υπάρχει περίπτωση να ασχοληθώ και να σχολιάσω τις προθέσεις ενός απερχόμενου, αποτυχημένου, λαϊκιστή, δημαγωγού πολιτικού. Για ό,τι συμβεί από δω και πέρα στον κ.Τσίπρα αίτιος και υπαίτιος είναι ο ίδιος. Ας μη ματαιοπονεί αναζητώντας άλλοθι και δικαιολογίες. ●

**Η παράταξή μας είναι η πιο υπεύθυνη παράταξη διαχρονικά απέναντι στο διακύβευμα της διασφάλισης της σταθερότητας της χώρας. Ουδέποτε η Ελλάδα κινδύνευσε από μας και ασφαλώς ουδέποτε θα κινδυνεύσει.**



# #εμείς'Αδωνις στα βόρεια

## Ο άγνωστος 'Αδωνις Γεωργιάδης σε 20 ερωτήσεις

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

**Α**ποτελεί αναμφισβήτητη τον πολιτικό που τα τελευταία 10 χρόνια έχει διανύσει την μεγαλύτερη διαδρομή από οποιονδήποτε άλλον. Το προεκλογικό σποτ που δημιούργησε αποτυπώνει ακριβώς αυτό που είναι. Αεικίνητος, ακούραστος, υπερ-εργατικός, πάντα στην πρώτη γραμμή ακόμα και με προσωπικό πολιτικό κόστος. Προσπαθεί διαρκώς να βελτιώνεται. Είτε στις γνώσεις του, είτε στην κοινοβουλευτική του παρουσία, ακόμα και στον τόνο της φωνής του. Αυτό που γνωρίζουν ελάχιστοι είναι η φιλανθρωπική του δράση. Όπως μου αποκαλύπτει φίλος του από τα παλιά, μαζί με την Ευγενία πηγαίνουν τουλάχιστον μία φορά τον μήνα σε μοναστήρι στην Εκάλη και δίνουν τρόφιμα και ρούχα και σε κέντρο με παιδιά στην Πεντέλη. Όταν τον ρωτάω, αρνείται πεισματικά να μιλήσει για αυτό. Λατρεύει τα παιδιά και όχι μόνο τα δικά του. Είχε στενοχωρηθεί όταν κάποιοι διακωμώδησαν το πρόγραμμα που είχε οργανωθεί στη σχολή του, το οποίο στόχευε στη βελτίωση της επικοινωνιακής ικανότητας των παιδιών, χρησιμοποιώντας σαν κίνητρο την επαφή με τον σκύλο. Τώρα τον είδαμε σε ένα ανατρεπτικό βίντεο μαζί με τον Παναγιώτη Μήλα -τον τελευταίο άνθρωπο που θα περίμενε κανείς να δει με τον Γεωργιάδη- να ξεκινούν μία προσπάθεια δημιουργίας αστυνομίας ζώων. Ο ίδιος έχει ένα λαμπραντόρ, τον Ερμή, που αγαπάει πολύ. Δεν κλαίει συχνά, έκλαψε όμως στο Μάτι. Οι αντίπαλοί του στον ΣΥΡΙΖΑ σχεδόν τον μισούν, αν και όπως λέει στη συνέντευξη, πίσω από τις κάμερες του φέρονται διαφορετικά. Μπροστά σε αυτές, βέβαια, δύσκολα δέχονται να βγουν μαζί του. Λίγες μέρες πριν τις εκλογές, όπου θα είναι υποψήφιος στον Βόρειο Τομέα της Β' Αθήνας, βρεθήκαμε στο γραφείο του για να μας δώσει 20 γρήγορες απαντήσεις σε 20 γρήγορες ερωτήσεις. Για την πώληση βιβλίων, τις σχέσεις με τον Κυριάκο Μητσοτάκη, τη Μαρέβα, τον Αλέξη Τσίπρα και όλα όσα κάνει όταν οι κάμερες σβήνουν.

**Τι σας εξόργισε κατά τη διάρκεια της εκστρατείας;** Όταν άκουσα τη φράση του κ. Τσίπρα ότι το πρόγραμμα της ΝΔ μυρίζει ανθρώπινο αίμα. Είναι μία φράση βγαλμένη από ένα πολύ κακό παρελθόν της χώρας. Ζήσαμε μια δεκαετία τοξική, μία δεκαετία μίσους, μία δεκαετία παρακμής.

**Οι γιοι σας πώς αντιμετωπίζουν την ενασχόλησή σας με την πολιτική;** Ο Περσέας, που πλέον είναι 14 ετών, έρχεται και παρακολουθεί τα μεγάλα γεγονότα. Είναι και εθελοντής μου! Ο μικρός μου γιος, που είναι τώρα 5 ετών, δεν μπορεί να καταλάβει τι είναι οι εκλογές. Του λέω προχθές, τι είναι οι εκλογές, θυμάσαι; Μου λέει ναι, μαζευόμαστε όλοι και ψηφίζουμε.

**Πράγματι ξυπνάτε στις 6.30 το πρωί, όπως δείχνει το σποτ για να κάνετε τζόκινγκ;** 3 φορές την εβδομάδα σίγουρα. Τα παιδιά ξυπνούν για να πάνε σχολείο, εγώ κάνω γυμναστική, η Ευγενία ετοιμάζει το πρωινό για τα παιδιά. Όταν τελειώνω τον διάδρομο, παίζω πολύ με τον μικρό μου γιο, διότι το βράδυ που γυρνάω έχει κοιμηθεί. Τον Περσέα τον βλέπω περισσότερο τα Σαββατοκύριακα, που παίζουμε τένις, γενικά κάνουμε πολλά πράγματα μαζί.

**Στο σχολείο έχουν υπάρξει σχόλια για εσάς που τον έχουν πληγώσει;** Όταν έγινε η Novartis το πρώτο που έγινε ήταν να επιστρέψει ο Περ-

σέας από το σχολείο και να μου πει «τι είναι αυτά που λένε για σένα; Με ρωτούσαν τα παιδιά στο σχολείο τι ήταν αυτά τα λεφτά που πήρε ο μπαμπάς σου;» Του εξήγησα φυσικά, με ξέρε, ξέρει ότι αυτό ήταν ψέματα, αλλά πέρασε κι αυτός τις δυσκολίες του. Είναι αρκετά ώριμο παιδί και το αντιμετώπισε ψύχραιμα.

**Η Ευγενία γκρινιάζει που λείπετε διαρκώς από το σπίτι;** Όχι, κάθε άλλο. Κάθε μέρα μου λέει «πες μου πού θέλεις να έρθω». Είναι πιστός στρατιώτης της εκστρατείας. Δεν γκρινιάζει καθόλου, ξέρει ότι αυτή είναι η ζωή ενός πολιτικού.

**Πόσες ώρες κοιμάστε την ημέρα;** 5 ώρες.

**Τι σας αποφορτίζει;** Όταν βλέπω τους φίλους μου και παίζουμε πρέφα ή όταν παίζουμε τένις. Έχω τους ίδιους 3 κολλητούς φίλους από το σχολείο.

**Ο Άδωνις του 2000 με τον Άδωνι του 2019 έχει αλλάξει ιδεολογία;** Ένας άνθρωπος που σε διάστημα 20 ετών δεν αλλάζει καθόλου κάποιο πρόβλημα έχει. Όσο μεγαλώνεις, βλέπεις τα πράγματα με διαφορετικό τρόπο, αλλά και τα ίδια τα πράγματα αλλάζουν. Τώρα σε όσες ομιλίες πηγαίνω και λέω ότι ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα καταργήσει το άσυλο, πέφτει μεγαλύτερο χειροκρότημα κι από όταν λέω για τη μείωση του

ΕΝΦΙΑ. Όταν το 2008 έλεγα ότι πρέπει να καταργηθεί το άσυλο, με έλεγαν φασίστα. Έχει αλλάξει η ελληνική κοινωνία, έχω αλλάξει και εγώ.

**Τι απαντάτε σε όσους λένε ότι το παρακάνετε στον τρόπο με τον οποίο πουλούσατε βιβλία;** Όποιος μπορεί να πουλήσει βιβλία καλύτερα από εμένα, ας το κάνει. Δεν είναι πολιτική να σε ενδιαφέρει πώς φαίνεσαι. Σε ενδιαφέρει ο τρόπος για να φτάσεις στο αποτέλεσμα, που ήταν η πώληση. Και ήμουν πολύ καλός σε αυτή τη δουλειά, σας διαβεβαιώ. Πρέπει να αποφασίσουμε, λοιπόν, τι θέλουμε; Εργαζόμενους πολιτικούς ή όχι; Εάν αποφασίσουμε ότι θέλουμε εργαζόμενους, τότε ο καθένας πρέπει να κάνει καλά τη δουλειά του. Είναι σαν να μου λέτε: ένας δικηγόρος που είναι βουλευτής μπορεί να αναλάβει έναν εγκληματία; Εγώ λέω ότι μπορεί. Εάν είχε δίπλα του μία κάμερα και τον βλέπαμε τι λέει με τον εγκληματία πελάτη του, θα λέγαμε ότι δεν μπορεί να λέει τέτοια πράγματα ένας βουλευτής; Το πρόβλημα με τη δική μου δουλειά είναι ότι ήταν στην κάμερα. Άρα όλο αυτό εμπεριέχει και ένα στοιχείο υποκρισίας.

**Η πιο δύσκολη στιγμή;** Το PSI. Για να μείνω πιστός στις αρχές μου παραιτήθηκα και από υπουργός και από βουλευτής. Εκείνη την ημέρα διαγραφίκαμε από τα κόμμάτα μας 48 βουλευτές. Οι 46 επειδή ψήφισαν Όχι και εγώ με τον Βο-

ρίδη επειδή ψηφίσαμε Ναι. Ο Μάκης παρέμεινε υπουργός, εγώ παραιτήθηκα και από υπουργός γιατί δεν ήθελα ούτε ένας να πει ότι ψήφισα το PSI για να κρατήσω την καρέκλα. Πήρα μία απόφαση πολύ αντιδημοφιλή, αλλά σωστή για τη χώρα. Ήθελα, λοιπόν, να κάνω μία προσωπική θυσία.

**Μία ατάκα που σας έχει πει ο Αντώνης Σαμαράς και σας έχει μείνει;** Όταν ξαναβρεθήκαμε και με κάλεσε στη ΝΔ του είπα «ξέρεις, πρόεδρε, υπάρχουν κάποια βιντεάκια όπου έχω μιλήσει εναντίον σας» και μου απάντησε «σφουγγάρι, Άδωνι, πάμε μπροστά».

**Με τον Κυριάκο Μητσοτάκη;** Με τον Κυριάκο η σχέση μας είναι πιο πολύπλοκη γιατί χτίστηκε συν τω χρόνω. Η στενή μας προσωπική φιλία και εκτίμηση δημιουργήθηκε, όταν ήμουν υπουργός Υγείας και εκείνος Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Τότε για να κάνω το στιδήποτε, ήθελα την υπογραφή του. Εκεί, λοιπόν, είδα ότι τα έκανε όλα πάρα πολύ γρήγορα. Και με εντυπωσίασε γιατί όλοι οι άλλοι τα έκαναν πάρα πολύ αργά. Αυτό μας έφερε πιο κοντά γιατί ταιριάσαμε στην ουσία της δουλειάς. Όταν έγινε ανασχηματισμός ο Κυριάκος ήταν από τους πρώτους που μου είπε «εγώ δεν θα σε έβγαζα, σε θεωρώ εκπληκτικό υπουργό». Μετά έγινε η εσωκομματική διαδικασία, τον στήριξα στον δεύτερο γύρο και φτάσαμε στο σήμερα.

**Είσαστε φίλοι, βγαίνετε έξω, παίζετε και τένις;** Ναι, παίζουμε, και με κερδίζει πρέπει να παραδεχτώ. Είναι ψηλός και πολύ αθλητικός. Έχουμε βγει έξω πολλές φορές και με τον Κυριάκο και με τη Μαρέβα στην οποία έχω τρομερή αδυναμία. Η Μαρέβα είναι φανταστικό πλάσμα, είναι πανέξυπνη, εργατική, αυτά που έχει καταφέρει στη ζωή της τα αξίζει όλα και η λάσπη και το bullying που δέχτηκε είναι πρωτοφανούς μεγέθους. Έγινε από φθόνο και από μανία κατά του Κυριάκου. Άντεξε, έμεινε όρθια και την εκτιμώ απερίορτα για αυτό.

**Με τον Αλέξη Τσίπρα ποια είναι η σχέση πίσω από τις κάμερες;** Όταν συναντιόμαστε στη Βουλή χαιρετιόμαστε και μπορεί να γελάσουμε κιόλας, αλλά θεωρώ ότι είναι διπρόσωπος. Εμένα μου φέρεται σε προσωπικό επίπεδο πάρα πολύ καλά, αλλά εάν επιβεβαιωθούν οι κατηγορίες περί Ρασπούτιν, προσπάθησε να με βάλει φυλακή.

**Οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ πώς σας συμπεριφέρονται, όταν δεν γράφουν οι κάμερες;** Εξαρτάται. Υπάρχουν συριζαίοι βουλευτές με τους οποίους έχω πολύ καλές προσωπικές σχέσεις. Δεν θα πω τα ονόματά τους γιατί δεν θέλω να τους βλάψω στις εκλογές.

**Αγαπημένη ταινία;** Νούμερο ένα βάζω τον «Κύκλο των χαμένων ποιητών». Με είχε συγκλονίσει τόσο πολύ που την είχα δει 5-6 φορές. Γενικά δεν κλαίω στις ταινίες, αλλά στη σκηνή της αυτοκτονίας... Και δεύτερο βάζω το «Braveheart».

**Ρούχα ψωνίζετε μόνοι σας;** Πάντα.

**4 λέξεις με τις οποίες θα χαρακτηρίζατε τον Αλέξη Τσίπρα;** Δεν χρειάζονται τέσσερις, αρκεί μόνο μία: Ψεύτης.

**Τον Κυριάκο Μητσοτάκη;** Εργατικός, επίμονος, αποτελεσματικός, δίκαιος.

**Κοιτώντας τον 13χρονο εαυτό σας τι θα του λέγατε;** Μηδένα προ του τέλους μακάριζε. Ακόμα δεν θα ήθελα να του πω τίποτα. Προς το παρόν, προχωράμε... ●





**Η** Κατερίνα Πατσογιάννη είναι υποψήφια βουλευτής Μαγνησίας με τη ΝΔ. Έχει εργαστεί στον δημόσιο τομέα με αντικείμενο τη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων και έχει εξειδικευτεί στην οικονομική διαχείριση του κρατικού προϋπολογισμού και τον έλεγχο των δημοσίων δαπανών.

**Πιστεύετε ότι θα επαναληφθεί το αποτέλεσμα της ευρωκάλυπης και στις εθνικές εκλογές; Πόσο πιθανή είναι μία αυτοδυναμία για τη ΝΔ;** Οι εθνικές εκλογές της 7ης Ιουλίου είναι μια νέα και ξεχωριστή εκλογική διαδικασία από αυτή των Ευρωεκλογών.



## Κατερίνα Πατσογιάννη «Τέλος στην κατά συρροή αδικία εις βάρος της μεσαίας τάξης»

Της ΕΛΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

Το κοντέρ έχει μηδενίσει. Δεν δικαιολογείται κανένας εφσουςασμός, καμία προεξόφληση του εκλογικού αποτελέσματος. Την 7η Ιουλίου οι Έλληνες έχουμε τη μεγάλη και μοναδική ευκαιρία να γυρίσουμε σελίδα. Την 7η Ιουλίου δεν επιλέγουμε μόνο εκπροσώπους στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, επιλέγουμε τη ζωή μας και κυρίως το μέλλον των παιδιών μας. Το διακύβευμα αυτών των εκλογών έχει μεγάλη εθνική διάσταση. Είναι αν θα πάρει τη χώρα μπροστά ή αν θα μείνουμε πίσω. Οι ιδεολογικές διαφορές του παρελθόντος δεν έχουν και μεγάλη σημασία. Δεν είμαστε υποχρεωμένοι να συμφωνούμε όλοι με όλα. Να συμφωνούμε στα μεγάλα όμως. Κάνω έκκληση σε όλες και όλους να έρθουν και να συμπορευτούν με τη ΝΔ. Να βγάλουμε την Ελλάδα από το αδιέξοδο και να την οδηγήσουμε σε νέο φωτεινό δρόμο. Η αυτοδυναμία είναι στο χέρι μας. Η ισχυρή ανάπτυξη θα επιτευχθεί μόνο με αυτοδύναμη Ελλάδα και αυτοδύναμη Νέα Δημοκρατία.

**Τι μπορεί να αλλάξει από την 8η Ιουλίου; Πώς το πρόγραμμα της ΝΔ θα φέρει στην Ελλάδα βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης;** Από την Δευτέρα 8 Ιουλίου, η Νέα Δημοκρατία παραμερίζοντας τις αδιέξοδες πολιτικές, και ιδεολογικές αγκυλώσεις, ξεκινά να εφαρμόσει ένα σχέδιο ανοικοδόμησης της χώρας. Δημιουργούμε ένα περιβάλλον, μέσω της μείωσης των φόρων και των γραφειοκρατικών εμποδίων, που θα ενισχύσει την ανάπτυξη, θα προσελκύσει νέες επενδύσεις, δημιουργώντας νέες και καλύτερες δουλειές. Απελευθερώνουμε έτσι τις υγιείς δυνάμεις της Ελλάδας και δημιουργούμε συνθήκες επιτάχυνσης της ανάπτυξης της χώρας.

**Ποιο είναι το σχέδιό σας για να ενι-**

**σχύσετε τη μεσαία τάξη, αλλά και τους μικρούς και νέους επιχειρηματίες;** Η μεσαία τάξη βρισκόταν τα τελευταία χρόνια σε μια συνεχή «αφαιμάξη». Η Νέα Δημοκρατία βάζει τέλος στην κατά συρροή αδικία. Η υπερφορολόγηση τελειώνει! Καταργούμε σταδιακά το τέλος επιτηδεύματος και την ειδική εισφορά αλληλεγγύης. Μειώνουμε σταδιακά τον ΕΝΦΙΑ και εισφορές για κύρια σύνταξη. Μειώνουμε σταδιακά τον ΦΠΑ. Με την εφαρμογή του σχεδίου ανάπτυξης της χώρας, αναβαθμίζουμε στην ουσία τις δουλειές και τις αμοιβές. Για τους νέους επιχειρηματίες γκρεμίζουμε τα γραφειοκρατικά εμπόδια, μειώνουμε τους φόρους στο 20% στα επόμενα 2 χρόνια. Με την εφαρμογή των πολιτικών ανάπτυξης μειώνουμε σταθερά τα επιτόκια δανεισμού, αποκαθιστώντας έτσι τη ρευστότητα προς τις επιχειρήσεις. Δημιουργούμε έτσι ένα φιλικό περιβάλλον για επενδύσεις. Το κράτος δίνει το χέρι στο νέο επιχειρηματία και τον βοηθά, τον παρακινεί να κάνει το επόμενο βήμα.

**Ο κ. Τσίπρας αναφέρει ότι οι φορολογικές ελαφρύνσεις που υπόσχεται ο Κυριάκος Μητσοτάκης κοστίζουν 1,5 δισ. ευρώ και θα ευνοήσουν μόνο τους πλούσιους. Τι απαντάτε;** Είναι προφανές η αδυναμία του ΣΥΡΙΖΑ να αντιπαρατεθεί με επιχειρήματα στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα διακυβέρνησης που καταθέτει η Νέα Δημοκρατία στον ελληνικό λαό. Ένα πρόγραμμα που απευθύνεται στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας και περιλαμβάνει δράσεις που άρουν ειδικά τις αδικίες που έχουν υποστεί οι

μικρομεσαίοι.

Η Νέα Δημοκρατία, με βάση τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που τα θεωρεί αξιόπιστα, καταθέτει στην κοινωνία ένα πρόγραμμα πλήρως κοστολογημένο με ένα βασικό στόχο: Να μειώσει τη φορολογία επιχειρήσεων και πολιτών ξεκινώντας από το 2020.

Προφανώς, παράλληλα θα μειώσει ακριβώς κρατικές δαπάνες με διάφορους τρόπους. Όπως μέσω της αξιολόγησης των κρατικών δαπανών στη δημόσια διοίκηση. Όπως με τη βελτίωση των αποτελεσμάτων και τη δημοσιονομική πειθαρχία στους φορείς της γενικής κυβέρνησης. Βέβαια θα πρέπει να επισημάνουμε ότι επιταχύνοντας τους ρυθμούς ανάπτυξης στο 4% θα έχουμε στο κράτος πολύ περισσότερα έσοδα από αυτά που προσβλέπει ο ΣΥΡΙΖΑ.

**Τι θα προτάσσετε άμεσα για επίλυση από τα προβλήματα της εκλογικής σας περιφέρειας;** Η Μαγνησία

είναι ένας τόπος με συγκριτικά πλεονέκτημα που δυστυχώς δεν έχουν αξιοποιηθεί. Για τον λόγο αυτό καταθέτω στους συντοπίτες μου το όραμά μου για ένα νέο φιλόδοξο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης για τη Μαγνησία. Ένα σχέδιο που θα έχει βάθος 10ετίας, που θα αξιοποιεί όλα, μα όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου μας και που αντιμετωπίζει τη ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη ως ευκαιρία ανάπτυξης. Ένα στρατηγικό σχέδιο που θα προβλέπει από τώρα τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον τόπο μας. Και που, γιατί όχι, να αποτελέσει πρότυπο για την ανάπτυξη και άλλων περιοχών της χώρας. Πρώτο βήμα για την υλοποίηση του σχεδίου είναι οι υποδομές του νομού μας. Και πρώτα από όλα η άμεση αξιοποίηση του λιμανιού του Βόλου, η οποία θα λειτουργήσει ως καταλύτης, δημιουργώντας μία αλυσιδωτή αύξηση της επιχειρηματικής δράσης. Είμαι πεπεισμένη ότι για τη Μαγνησία το όραμα του Κυριάκου Μητσοτάκη αποτελεί μία ιστορική ευκαιρία για τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων του νομού μας. ●

*Η μεσαία τάξη βρισκόταν τα τελευταία χρόνια σε μια συνεχή αφαιμάξη. Η Νέα Δημοκρατία βάζει τέλος στην κατά συρροή αδικία. Η υπερφορολόγηση τελειώνει!*

*Το εκλογικό σώμα γνωρίζει ότι, με τον ισχύοντα εκλογικό νόμο, δεν μπορεί να σχηματιστεί κυβέρνηση χωρίς το πρώτο κόμμα και ότι, αν πάρει σε επαναληπτικές εκλογές με σύστημα απλής αναλογικής, ο σχηματισμός κυβέρνησης θα είναι και μαθηματικά αδύνατος*

## Πέτρος Τατσόπουλος «Στις 8 Ιουλίου έχουμε ραντεβού με την πραγματικότητα»

Της ΕΛΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ



**Ο** Πέτρος Τατσόπουλος, συγγραφέας, είναι υποψήφιος με τη ΝΔ στο Βόρειο τομέα της Β' Αθηνών. Είχε εκλεγεί βουλευτής με τον ΣΥΡΙΖΑ το 2012, ωστόσο τον Ιανουάριο του 2014 αποχώρησε οριστικά από το εν λόγω κόμμα, καταγγέλλοντας τον τυχοδιωκτισμό της ηγετικής του ομάδας, τη λαϊκίστικη αντιπολίτευση του ΣΥΡΙΖΑ, το στρατηγικό εναγκαλισμό του με τους ΑΝΕΛ και την ανοχή προς τα φαινόμενα βίας.

**Η απόσταση από τον ΣΥΡΙΖΑ στη ΝΔ, ειδικά το τελευταίο διάστημα με το έντονο κλίμα πόλωσης που επικρατεί, είναι τεράστια. Τι σας «έσπρωξε» στη ΝΔ και τι απαντάτε σε όσους δεν αντιλαμβάνονται αυτή τη μετακίνηση;** Συμφωνώ ότι η απόσταση ανάμεσα στον ΣΥΡΙΖΑ και στη ΝΔ το τελευταίο διάστημα είναι τεράστια – αλλά με μια σημαντική διαφορά: δεν διένυσα αυτή την τεράστια απόσταση το τελευταίο διάστημα. Προσέγγισα και συνεργάστηκα με τον ΣΥΡΙΖΑ (διότι μέλος του ΣΥΡΙΖΑ δεν ήμουν ποτέ, κάτι που τους ενοχλούσε αφάνταστα, ιδίως από τη στιγμή που βρισκόμουν στην κοινοβουλευτική τους ομάδα) τον Ιανουάριο του 2012, όταν ο ΣΥΡΙΖΑ καταγραφόταν στις δημοσκοπήσεις στο 6%, και αποχώρησα από τον ΣΥΡΙΖΑ τον Ιανουάριο του 2014, όταν φλέτταρε πλέον ανοιχτά με το 30% και την ανάληψη της εξουσίας. Όταν τον προσέγγισα, κανένας δεν φανταζόταν (ούτε ο ίδιος ο Τσίπρας) ότι θα πάρει κάποτε την εξουσία και, όταν αποχώρησα, διαγκωνίζονταν στον προθάλαμό του οι όψιμοι μνηστήρες που μύρισαν «εξουσία», τόσο από τα αριστερά του όσο και από τα δεξιά του. Θέλω να πω, δύσκολα θα μπορούσε κάποιος καλόπιστος να συμπεριλάβει στα κίνητρά μου την ιδιοτέλεια. Μεσολάβησε και η συνεργασία μου με το Ποτάμι, ένα κόμμα με εξαιρετικής ποιότητας στελεχιακό δυναμικό, που σκόνταψε όμως πάνω στην ίδια του την απήχηση, όπως ευθαρσώς παραδέχτηκε σε ανύποπτο χρόνο ο Σταύρος Θεοδωράκης: «Στην ενεργό πολιτική έχει σημασία το εκτόπισμά σου. Αλλιώς σε αντιμετωπίζουν όταν παίρνεις στις εκλογές 5% και αλλιώς όταν παίρνεις 15%». Πόσο μάλλον, επιτρέψτε μου να προσθέσω, όταν παίρνεις κάτω από 3% και δεν μπαίνεις καν στη Βουλή.

**Σε ποιους λόγους θεωρείτε ότι οφείλεται η συντριπτική ήττα του ΣΥΡΙΖΑ στις ευρωεκλογές και τις αυτοδιοικητικές εκλογές;** Οφείλεται σε έναν συνδυασμό πολλών αιτιών – αλλά κυρίως σε δύο. Πρώτον, στο ψέμα. Πάντοτε το ψέμα, ξέρετε, έχει ημερομηνία λήξεως. Ισχύει διαχρονικά





η περίφημη ρήση του Αβραάμ Λίνκολν: «Μπορείς να εξαπατάς λίγους ανθρώπους για πολύ καιρό. Μπορείς να εξαπατάς πολλούς ανθρώπους για λίγο καιρό. Δεν μπορείς να εξαπατάς πολλούς ανθρώπους για πολύ καιρό». Δεύτερον, στην αλαζονεία. Αφού ο Τσίπρας εξάντλησε κάθε newspeak δυνατότητα με τις οργουελικές του μετονομασίες (με κορυφαία τη μετονομασία ενός κουτσουρεμένου επιδόματος σε «13η σύνταξη») έφθασε στο άθλιο σημείο να ειρωνευτεί τα ίδια τα θύματά του: «Κουτσουρεμένη, σε σχέση με τι;», αναρωτήθηκε σε συνέντευξή του· «σε σχέση με το τίποτε;». Αυτή ήταν η υπέρτατη γβρις. Και, ως γνωστόν, πάντα μετά την γβριν ακολουθεί η Νέμεσις.

**Ο στόχος της ΝΔ είναι η αυτοδυναμία. Θεωρείτε ότι είναι εφικτός;** Απολύτως εφικτός. Κατ' αρχάς στις εθνικές εκλογές κατεβαίνουν τα μισά από τα κόμματα που κατέβηκαν στις ευρωεκλογές, 20 αντί για 40 – και τα συντριπτικά περισσότερα από αυτά ανήκουν στην κατηγορία «συγγενείς και φίλοι», δεν βλέπουν την είσοδό τους στη Βουλή ούτε στα πιο τρελά τους όνειρα. Εξυπακούεται ότι οι ψηφοφόροι τους θα στραφούν προς τα δύο μεγάλα κόμματα και δεν έχουμε καμία ένδειξη για να μην πιστέψουμε ότι δεν θα επικρατήσει πάλι η μεγάλη αλήθεια που διατύπωσε ο διορατικός φιλέλληνας και αντιστασιακός Κρις Γουντχάουζ στο «Μήλον της Έριδος» (1948): «Οι Έλληνες πάνε πάντα με την πλευρά του διαφαινόμενου νικητή». Το εκλογικό σώμα γνωρίζει ότι, με τον ισχύοντα εκλογικό νόμο, δεν μπορεί να σχηματιστεί κυβέρνηση χωρίς το πρώτο κόμμα και ότι, αν πάμε σε επαναληπτικές εκλογές με σύστημα απλής αναλογικής, ο σχηματισμός κυβέρνησης θα είναι και μαθηματικά αδύνατος, εκτός και αν σχηματιστεί η λεγόμενη Κυβέρνηση του Μεγάλου Συνασπισμού, που –δεδομένων των συνθηκών– θα είναι και η Κυβέρνηση της Μεγάλης Ακινησίας, καθώς το πρώτο κόμμα θα μας τραβάει προς την άλφα κατεύθυνση, το δεύτερο κόμμα προς την ακριβώς αντίθετη και η πατρίδα θα μένει ακίνητη, να βουλιάζει στο τέλμα. Δεν έχουμε την πολυτέλεια για τόσο επικίνδυνα πολιτικά σκέρτσα.

**Τι θα αλλάξει με κυβέρνηση ΝΔ από την 8η Ιουλίου;** Ελπίζω ότι με κυβέρνηση ΝΔ από την 8η Ιουλίου, θα κάνουμε το πρώτο αλλά και πιο καθοριστικό βήμα προς την πολιτική μας ενηλικίωση. Το εκλογικό σώμα θα απαιτήσει τον αρμόζοντα σεβασμό προς τη νομοσύνη του. Θα απαιτήσει να βγούμε από τον διαχρονικό φαύλο κύκλο «προεκλογικές φρούδες ελπίδες – μετεκλογικές βαθιές απογοητεύσεις» και να προσέλθουμε επιτέλους, ως ώριμα μέλη του σκληρού πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο περίφημο «ρανεβού με την πραγματικότητα». Θα απαιτήσει, τέλος, να αντιστρέψουμε τις... επιδόσεις μας. Σήμερα είμαστε πρώτοι στις φοροεπιβαρύνσεις και τελευταίοι στις επενδύσεις. Καμία χώρα δεν προκώρπησε μπροστά δίχως να αντιστρέψει αυτούς τους αλληλένδετους δείκτες.

**Με ποια ζητήματα της εκλογικής σας περιφέρειας θα ασχοληθείτε άμεσα στην περίπτωση που εκλεγείτε;** Με είκοσι βιβλία στην καμπούρα μου είναι φυσικό κι επόμενο να θεωρώ τον χώρο του Πολιτισμού ως τον πιο οικείο. Με τη συνεργασία των Υπουργείων Παιδείας και Τουρισμού, την ιδιωτική πρωτοβουλία και την αξιοποίηση της τεχνολογίας χαμηλού κόστους, μπορούμε αύριο να τρίβουμε τα μάτια μας. ●

**Ο ριζοσπαστισμός του ΣΥΡΙΖΑ εξαντλήθηκε σε ακρότητες πολιτικής συμπεριφοράς, σε ανατριχιαστικές για την εποχή της τεχνητής νοημοσύνης δηλώσεις του τύπου, η αριστεία είναι ρετσινιά...!**

**www.athensvoice.gr**  
Διαβάστε τις συνεντεύξεις στο site



## Φωτεινή Πιπιλή «Τα δικαιώματα δεν είναι ούτε straight ούτε gay. Είναι αξίες για όλους»

Του ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ

**έλω με απλά λόγια να μου πείτε για ποιο λόγο νομίζετε ότι απέτυχε ο ΣΥΡΙΖΑ.**

Δεν θα σταθώ στους Βαρουφakisμούς του πρώτου εξαμήνου, ούτε στην αλλοπρόσκληση οικονομική πολιτική στη συνέχεια, όπου εις το όνομα των πολλών τελικώς υποβαθμίστηκαν «οι πολλοί». Όταν το κράτος στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στην υπέρμετρη φορολογία, αντί της παραγωγής, των εξαγωγών, είναι λογικό να πληρώνονται τελικά όλοι οι εργαζόμενοι από τις εισφορές που δίνουν οι ίδιοι και ταυτόχρονα να πληρώνουν κι ένα αργοκίνητο δημόσιο, όπου τελικά η μόνη «μεταρρύθμιση» είναι η πρόκληση χιλιάδων Καρανικαίων και των συγγενών αυτών. Για μένα, όμως, η μεγάλη αποτυχία του ΣΥΡΙΖΑ –ιστορική σ' ένα βαθμό– είναι που δεν επαλήθευσε σχεδόν κανένα από τα οράματα της Αριστεράς, που, παρά τον εμφύλιο σπαραγμό, εξακολουθούσαν να σαγνεύουν αρκετούς. Άλλωστε, η σημαντικότητα πρωτοβουλία του Κωνσταντίνου Καραμανλή να νομιμοποιήσει το ΚΚΕ και η ταυτόχρονη παρουσία στα κοινοβουλευτικά έδρανα προσωπικοτήτων όπως ο Ηλιού, ο Φλωράκης, ο Κύρκος, ο Παπαγιαννάκης και άλλων, μετριοπαθών εκφραστών των ιδεών της, καλλιέργησαν μια φιλική και αποδεκτή σχέση με την κοινωνία – και το συντηρητικό της κομμάτι. Οπότε καταλάγιασαν τα πάθη και κυριάρχησαν οι καλές στιγμές. Κι αυτό το όραμα που συγκινούσε, να, πως η αριστερά είναι έντιμη a priori, κάπως «αγιορείτικη» στον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς, πιο κοντά στον άνθρωπο, πιο φιλική στον εργαζόμενο, στο περιβάλλον πιο ανεκτική, πως είναι η βάση για την πνευματική και καλλιτεχνική αναβάθμιση της χώρας, διαλύθηκε πολύ νωρίς, μαζί με τον μύθο περί κατάργησης του ΕΝΦΙΑ και της πληρωμής των διοδίων. Αντί όλων αυτών, ο ριζοσπαστισμός του ΣΥΡΙΖΑ εξαντλήθηκε σε

ακρότητες πολιτικής συμπεριφοράς, σε ανατριχιαστικές για την εποχή της τεχνητής νοημοσύνης δηλώσεις του τύπου, η αριστεία είναι ρετσινιά...! Σε διχαστικές ομιλίες του ίδιου του πρωθυπουργού, σε διαπλεκόμενες σχέσεις με τις ελίτ, σε νεοϋλιούτικες συμπεριφορές και ανθρωποβόρες κραυγές τύπου Πολάκη. Πιστεύω πως κυρίως για αυτά απέτυχε παταγωδώς, γιατί δεν άφησε τίποτε από τις «καταδικαστέες» συμπεριφορές των λεγόμενων παλαιών, αστικών κομμάτων χωρίς να τις «ενδυθεί».

**Επομένως εκτός από πολιτική ήταν και η πολιτιστική συμπεριφορά που οδήγησε στην αποτυχία του ΣΥΡΙΖΑ;** Ακριβώς. Την ίδια ώρα που στις ευρωπαϊκές χώρες γίνεται προσπάθεια για τον επανακαθορισμό των αξιών –με τη συμμετοχή πολλών νέων– προκειμένου να δοθεί απάντηση στα σκληρά ερωτήματα που δημιουργεί το μεταναστευτικό και προσφυγικό ρεύμα, στην Ελλάδα η οικονομική κρίση αποτέλεσε την, ούτως ή άλλως, ελλειμματική πολιτική του πολιτισμού. Διανύσαμε μια μακρά περίοδο ταύτισης της έννοιας πολιτισμός –πάντα με την και πολύ «large» χορηγία του κράτους– ταυτίζοντάς την με τις μαζικές συναυλίες ανά την ύπαιθρο ή τη δημιουργία τοπικών κρατικών θεάτρων που απλώς δημιουργούσαν τακτοποιήσεις ημετέρων. Απουσιάζει παντελώς, διαχρονικά και διακομματικά, ο σχεδιασμός και η κατεύθυνση.

**Σωστά... Διαχρονικά και διακομματικά. Άρα γιατί να αλλάξει τώρα αυτό;** Να σας δώσω παράδειγμα συγκριτικό. Ήταν, σαφώς, κεντρική πολιτική απόφαση του Κωνσταντίνου Καραμανλή να αναδείξει η Ελλάδα και μάλιστα σε εποχές φτώχειας και μετανάστευσης –μετά την κατοχή και τον εμφύλιο– τον θησαυρό των μνημείων της. Το έκανε, ανοίγοντάς τον στο πα-

γκόσμιο κοινό, με τη δημιουργία του Φεστιβάλ Ωδείου Ηρώδου του Αττικού και Επιδαύρου.

Αυτό το παράδειγμα έφερα στη συζήτηση που είχα με τον πρόεδρο της ΝΔ Κυριάκο Μητσοτάκη, σε ανύποπτο χρόνο, όπου του εξέθεσα τον προβληματισμό μου για την έλλειψη στρατηγικής για την ταυτόχρονη ανάδειξη των εννοιών Πολιτισμός - Περιβάλλον - Πολιτισμός της καθημερινότητας. Γιατί, τι να την κάνω εγώ την προσωπική ανάταση από μια παράσταση αρχαίου δράματος, ή όπερας, στο Ηρώδειο, όταν βγαίνοντας, επανέρχεται βίαια σε μια πραγματικότητα όπου τα κτίρια, τα σπίτια, τα μνημεία είναι βανδαλισμένα από μπουρζούρες. Όταν δεν υπάρχει πεζοδρόμιο ασφαλές και καθαρό. Όταν τα λιγοστά πάρκα και πεζοδρόμοι είναι πλέον απροσπέλαστα για τους πεζούς και είναι θέσεις για παρκάρισμα μοτοσικλετών, ή αραλίκι σε τραπεζοκαθίσματα καφετεριών. Τι να τον κάνω τον τίτλο της Αθήνας «Πρωτεύουσα της καινοτομίας», όταν πρόσφατη έρευνα της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών - Αττικής - Αργοσαρωνικού κατέγραψε τα παράπονα των τουριστών, για τα χάλια πεζοδρόμια, την αισθητική κακοποίηση με μπιγιές παντού, τα ερειπωμένα κτίρια, την επαιτεία και την παντελή έλλειψη ενημερωτικών πινακίδων. Αν είναι δυνατόν...! Ζούμε σε μία πόλη που καμαρώνει για τα εκατομμύρια των επισκεπτών της, και ακόμη δεν υπάρχουν παντού ταμπέλες δίγλωσσες στους δρόμους και τους χώρους.

**Ανήκετε σε ένα, κατά βάση, συντηρητικό κόμμα, όμως ήσασταν από αυτούς που τολμήσατε να σταθείτε ενεργά στο πλευρό του κινήματος για τα δικαιώματα των ομοφυλοφίλων.** Ξεκίνησα από νεαρή από το προοδευτικό γυναικείο περιοδικό Πάνθεον, όπου η έρευνά μου και οι επαφές μου με εξοβελιστές, τότε, ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες διαμόρφωσε τις πεποιθήσεις μου. Είναι η αλήθεια πως ξάφνιασα ακόμα και πολλούς στο κόμμα μου, όταν ως βουλευτής μετείχα στις εκδηλώσεις του Gay Pride. Όμως –να το πούμε κι αυτό– ουδείς από την ηγεσία της ΝΔ –παλαιότερα– δεν με εμπόδισε, αντιθέτως, την εκπροσωπούσα και επισήμως. Ίσως γιατί είχα ένα σταθερό επιχείρημα. Τα δικαιώματα δεν είναι ούτε straight ούτε gay. Είναι αξίες για όλους. ●





ΕΛΛΑΔΑ 2021  
στα για την ελευθερία και την ευημερία

ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

## Παναγιώτης Καρκατσούλης «Το ρουσφέτι ξέφυγε, η στασιμοχρεοκοπία караδοκεί»

Της ΛΕΝΑΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ

**Τ**ο 2012 ο καθηγητής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, Παναγιώτης Καρκατσούλης, συστήνεται στο κοινό ως ο «καλύτερος Δημόσιος Υπάλληλος» στον κόσμο. Μετά από μια πορεία 20 ετών στο δημόσιο και σε διεθνείς οργανισμούς, η βράβευση γίνεται το 2015 διαβατήριο για να βρεθεί επικεφαλής στο ψηφοδέλτιο Επικρατείας του Ποταμιού και να εξασφαλίσει μια θέση στα έδρανα του ελληνικού Κοινοβουλίου. Στην κάλπη της 7ης Ιουλίου διεκδικεί την ανανέωση της παρουσίας του στη Βουλή ως υποψήφιος του Κινήματος Αλλαγής στην Α' Αθήνας.

**Πώς αποτιμάτε και τι κρατάτε από την πρώτη σας εμπειρία στα έδρανα του ελληνικού κοινοβουλίου;** Το πιο σημαντικό από τα θετικά είναι ότι το καλοκαίρι του 2015 το πανταχόθεν βαλλόμενο ελληνικό πολιτικό σύστημα έδειξε μια αξιοπρόσεκτη ωριμότητα. Οι φιλοευρωπαϊκές πολιτικές δυνάμεις, ΠΑΣΟΚ, ΝΔ, Ποτάμι, παρά την αντίθεσή τους στην πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ στρατεύθηκαν στον αγώνα για τη σωτηρία της χώρας. Ήμουν ένας από τους βουλευτές που μετείχε σ' αυτό το εγχείρημα που έσωσε τη χώρα από τον γκρεμό, αλλά και την τιμή του πολιτικού κόσμου. Στα αρνητικά συγκαταλέγεται, προεξόχοντως, η αδιαφορία της συντριπτικής πλειοψηφίας των βουλευτών για την ποιότητα του νομοθετικού έργου. Αυτό που πρέπει να κάνουν (και) οι Έλληνες βουλευτές, δηλαδή, να νομοθετούν, το κάνουν με τον χειρότερο δυνατό τρόπο. Η προχειρότητα και η ενσωματωμένη στη βουλευτική κουλτούρα αδιαφορία για την παρακολούθηση των αλλαγών σε συνδυασμό με τις αφόρητες πελατειακές πιέσεις οδηγούν σ' ένα απογοητευτικό ρυθμιστικό αποτέλεσμα.

Η απόφασή μου να συνεχίσω να προσπαθώ για τη βελτίωση του παραγόμενου έργου από τους θεσμούς της ελληνικής πολιτείας ήταν μια δύσκολη, για μένα, απόφαση. Την έλαβα, μετά από μακρά περίσκεψη και τις επανειλημμένες θετι-

κές κρίσεις για το έργο και την προσφορά μου πολλών πολιτών από διαφορετικούς πολιτικούς, επαγγελματικούς και επιστημονικούς χώρους. Εάν επανεκλεγώ, θα συνεχίσω να προσπαθώ για τη βελτίωση των θεσμών και του κράτους δικαίου. Χωρίς την ισχυροποίησή τους δεν πρόκειται να υπάρξει μια διατηρήσιμη ανάπτυξη της χώρας.

**Σώζεται αυτό το ελληνικό Δημόσιο (και μετά την τετραετία ΣΥΡΙΖΑ); Νοικοκυρεύεται η πολυνομία και γιαιτρεύεται η ασθένεια της γραφειοκρατίας;** Εκ πρώτης, φαντάζει αδύνατο. Μάλιστα, η τελευταία μετάλλαξη του πελατειακού κράτους σε αριστερόστροφο ήταν από τις πιο επιθετικές. Οι μεταρρυθμίσεις οι οποίες, ούτως ή άλλως, από την έναρξη των μνημονίων και εντεύθεν, κώλαιναν, σταμάτησαν εντελώς. Πολλές δημόσιες οργανώσεις παρουσιάζουν, σήμερα, εικόνα διάλυσης. Οργανωτικά παραλυμένες, με γερασμένο και παραιτημένο προσωπικό, με μια κουλτούρα χαφιεδισμού, ελάσσονος προσπάθειας και καταφυγής στις κομματικές εύνοιες ανταποκρίνονται, μετά δυσκολίας, στα τρέχοντα. Το ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας του κράτους παρουσιάζει εκείνη τη μορφή εκφυλισμού που είχε αποδοθεί σ' αυτό μετά το τέλος του εμφυλίου στην Ελλάδα ως «νομοθετική αποκοκοκύνθωσις». Χιλιάδες τροπολογίες, ατάκτως ερριμένες παντού, έχουν ακυρώσει την έννοια της ασφάλειας δικαίου και καθιστούν την απονομή της δικαιοσύνης και την ανταπόκριση της διοικήσεως στα αιτήματα των διοικουμένων απολύτως επισφαλή. Η διοικητική εικόνα της Ελλάδας προσομοιάζει προς εκείνη που απαντάται σε χώρες που μόλις έχουν βγει από εμφύλιο πόλεμο ή μεγάλη φυσική καταστροφή. Η προσπάθεια ανάταξης του διαλυμένου αυτού κρατικού μηχανισμού θα είναι τιτάνια. Απαιτεί όχι μόνο ένα πολύ καλό στρατηγικό σχέδιο ενεργειών και παρεμβάσεων αλλά και τη μέγιστη δυνατή συναίνεση. Άμεσης απόδοσης μέτρα πρέπει να ληφθούν, το ταχύτερο, προκειμένου

να αποκατασταθεί η εύρυθμη λειτουργία του κράτους και η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τις υπηρεσίες.

**Πριν από επτά χρόνια είχαμε μιλήσει για το πιο σύντομο ανέκδοτο: «Κράτος στην Ελλάδα». Μήπως είναι τελικά το πιο διαχρονικό;** Δυστυχώς, οι εξελίξεις που μεσολάβησαν από τότε, οδήγησαν σε μια επιδείνωση των θεωρούμενων ως πάγιων νομοθετικών παθολογιών. Το ρουσφέτι ξέφυγε, με την ανοχή των δανειστών, από την πεπατημένη, η μετριοκρατία που ήταν κανόνας υποκαταστάθηκε από τους κομματικούς γκαουλάιτερ και η προσπάθεια ανάταξης της παραγωγικότητας του κρατικού μηχανισμού εγκαταλείφθηκε. Πολύ φοβούμαι, όμως, ότι η μεταρρύθμιση του ελληνικού δημοσίου θα παραπεμφθεί στις καλές ενδείξεις μιας «διωτικής» διοικήσεως στην οποία θα έχουν διαβαμισμένη πρόσβαση οι πολίτες αναλόγως του οικονομικού τους βαλαντίου. Αντίστιξη στη ζοφερή αυτή εικόνα και προοπτική αποτελούν αρκετοί δημόσιοι λειτουργοί οι οποίοι εξακολουθούν να ομνούν στο όραμα του «υπέρτερου» του πολίτη. Είναι οι αστυνομικοί που περιπολούν στην «άγρια» Αθήνα έναντι 950 ευρώ, οι γιατροί των δημοσίων νοσοκομείων που δέχονται στην εφημερία τους πάνω από 1.000 περιστατικά και οι δάσκαλοι στην ακριτική Ελλάδα που βγάζουν μαθητές που πρωτεύουν στις πανελλήνιες εξετάσεις. Με αυτούς τους «διοικητικούς πρωταθλητές» μπορεί να είμαστε αισιόδοξοι και να παίρνουμε κουράγιο για τον δύσκολο αγώνα για την ανάταξη του δημοσίου τομέα.

**Έχει η χώρα ανάγκη από κοινωνική πολιτική; Πώς την προσεγγίζει το ΚΙΝΑΛ χωρίς τον κίνδυνο της δημοσιονομικής «τρύπας»;** Η χώρα έχει όχι απλώς ανάγκη, αλλά δραματική ανάγκη από κοινωνική πολιτική. Η δραματική συρρίκνωση των εισοδημάτων που επήλθε με την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ φτωχοποίησε μεγάλα τμήματα της μεσαίας τάξης και εγκλώβισε, ιδίως τους νέους μας, στην ανυπαρξία προοπτικής. Η φυγή τους στο εξωτερικό συνιστά την έκδηλη απόδειξη του ισχυρισμού μας. Ίσως, όμως, καμία άλλη πολιτική να μην έχει υποστεί τέτοια νοσηματική και ουσιαστική παραμόρφωση από την κοινωνι-

κή πολιτική. Επί σειρά δεκαετιών, ως κοινωνική πολιτική εννοούνταν τα επιδόματα ανεργίας. Ως πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας εννοούνται, σήμερα, οι ελαστικές μορφές εργασίας, οι οποίες στην Ελλάδα των ανύπαρκτων ελέγχων και της εργοδοτικής ασοδοσίας, μετατράπηκαν σε σχέσεις δουλοπαροικίας. Το Κίνημα Αλλαγής προσεγγίζει την κοινωνική πολιτική ως ένα σύνολο παρεμβάσεων και μέτρων με τα οποία θα διορθωθούν κοινωνικές και διαγενεακές ανισότητες. Πιστεύουμε στη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας και του ασφαλιστικού συστήματος σε μια πολυμερή βάση, ώστε να αποφευχθεί η όποια επαπειλούμενη δημοσιονομική τρύπα. Εάν, όμως, δεν επιχειρηθούν αμέσως αλλαγές

και μεταρρυθμίσεις κι επιχειρηθεί, αντιθέτως, από την επόμενη κυβέρνηση, η κοινωνική πολιτική να ασκείται στην ίδια βάση, τότε η δημιουργία δημοσιονομικών ανισορροπιών και ο εγκλωβισμός μας στην πεπατημένη της λιτότητας –της «στασιμοχρεοκοπίας»– για να χρησιμοποιήσω τον όρο που εισήγαγε στη συζήτηση ο Ε. Βενιζέλος – θα είναι θέμα ολίγου χρόνου.

**Πόσο κρίσιμες είναι οι επικείμενες εκλογές για την Κεντροαριστερά; Μπορεί το ΚΙΝΑΛ να μπει ανάμεσα στο δίπολο ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ;** Η αριθμητική των εκλογών αποτυπώνει το status quo των δυνάμεων που αναφέρονται στην λεγόμενη «κεντροαριστερά». Η προσπάθεια του κ. Τσίπρα να εισπληρώσει στον χώρο αυτόν με τους πρόθυμους γεφυροποιούς του δεν έχει στεφθεί από επιτυχία. Ο ΣΥΡΙΖΑ εξακολουθεί, όμως, να δείχνει ότι συγκρατεί ένα ικανοποιητικό ποσοστό ψηφοφόρων στο οποίο, ωστόσο, είναι λίγοι εκείνοι που έχουν αναφορές

σε μια σύγχρονη σοσιαλδημοκρατία κι ακόμη λιγότεροι εκείνοι που τοποθετούνται στον χώρο του προοδευτικού κέντρου.

Το Κίνημα Αλλαγής καταλαμβάνει με όρους ποσοστών την τρίτη θέση και αυτό το γεγονός, από μόνο του, σηματοδοτεί μια εγγύηση πολιτικής σταθερότητας απέναντι σε δύο πολωτικές δυνάμεις που απειλούν να σύρουν τη χώρα σε νέες περιπέτειες. Εμείς καλούμε τους προοδευτικούς πολίτες να μας επιλέξουν ώστε την επομένη των εκλογών να έχουμε την κοινοβουλευτική δύναμη και την κοινωνική νομιμοποίηση να προχωρήσουμε στην ανασύνταξη του μεσαίου χώρου. ●

**Το Κίνημα Αλλαγής καταλαμβάνει την τρίτη θέση και αυτό σηματοδοτεί μια εγγύηση πολιτικής σταθερότητας απέναντι σε δύο πολωτικές δυνάμεις που απειλούν να σύρουν τη χώρα σε νέες περιπέτειες**



**Α**ποτέλεσε για χρόνια το δεξί χέρι του Κυριάκου Μητσοτάκη. Γνωρίστηκαν όταν ήταν ακόμα έφηβοι. Ο πρόεδρος της ΝΔ τον εμπιστεύτηκε για τις δύσκολες αποστολές και πάντα τον είχε στο πλάι του. Οι δημοσιογράφοι βασιζόμασταν πάντα στον Μακάριο Λαζαρίδη, διότι είναι ειλικρινής σε όσα λέει και ο λόγος του αποτελεί σύμβολο. Όπως μου λέει, «έλεγα πάντοτε στον πρόεδρο, ακόμη και τότε που πολλοί λίγοι πιστεύαμε πως θα γίνει πρόεδρος, ότι, όταν αναλάβει την αρχηγία της παράταξης το μόνο που θέλω από εκείνον είναι να γίνω υποψήφιος βουλευτής στην Καβάλα». Του ζητήσαμε να μας εξηγήσει το γιατί...

**Ποιες είναι οι πρώτες προτεραιότητες μιας κυβέρνησης ΝΔ στην οικονομία;** Βασικός στόχος μας είναι η ισχυρή ανάπτυξη για αυτοδύναμη Ελλάδα. Είναι η δημιουργία νέων και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας. Για τον σκοπό αυτό θαβάλουμε σε εφαρμογή τέσσερις άξονες πολιτικών: Πρώτον: Άμεση μείωση των φόρων και θεσμοθέτηση πρόσθετων κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων. Κι αυτό θα γίνει με ένα από τα πρώτα νομοσχέδια της κυβέρνησης της ΝΔ. Δεύτερον: Άμεσο χτύπημα της γραφειοκρατίας με καθιέρωση της ηλεκτρονικής υπογραφής, κλειστές προθεσμίες για τις αδειοδοτήσεις επενδύσε-



## Μακάριος Λαζαρίδης «Ο ΣΥΡΙΖΑ έπνιξε την πραγματική οικονομία»

Ο επί 35χρόνια συνεργάτης του Κυριάκου Μητσοτάκη κατέρχεται για πρώτη φορά υποψήφιος στην πόλη που λατρεύει, την Καβάλα, και μιλάει στην Athens Voice για την απόφασή του, τη διαδρομή του, αλλά και τον πρόεδρο της ΝΔ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

ων, γρήγορη εκδίκαση υποθέσεων που σχετίζονται με τις επενδύσεις σε ειδικά τμήματα δικαστηρίων. Τρίτον: Άμεση ενίσχυση της ρευστότητας. Και αποκατάσταση της αξιοπιστίας της χώρας μας που όχι μόνο θα βοηθήσει στην περαιτέρω μείωση των επιτοκίων δανεισμού των ελληνικών ομολόγων, αλλά και στη συνεπακόλουθη μείωση του κόστους δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων. Με αντιμετώπιση των «κόκκινων δανείων», αποπληρωμή των οφειλών του Δημοσίου στους ιδιώτες, πλήρη αξιοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Τέταρτον: Αλλαγή της νοοτροπίας που χαρακτηρίζει το κράτος απέναντι στις επενδύσεις. Δεν μπορεί στον 21ο αιώνα να «ανακαλύπτεται» ξαφνικά ένα δάσος μέσα σε μία έκταση του Ελληνικού, που για 60 χρόνια ήταν αεροδρόμιο. Ούτε, βεβαίως, να κηρύσσεται αρχαιολογικός χώρος ολόκληρος ο Πειραιάς, όταν είναι έτοιμος να γίνει ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια του κόσμου.

**Εδώ και μήνες σέρνεται μία παραφιλολογία ότι η ΝΔ θα προχωρήσει σε απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων, κάτι που όμως διαψεύδει το κόμμα. Λέτε κατηγορηματικά ότι δεν θα γίνουν απολύσεις; Κι αν δεν γίνουν πώς θα ξεχωρίσει ο καλός από τον κακό δημόσιο υπάλληλο;** Το θράσος, η απόπειρα διαστρέβλωσης, η κινδυνολογία από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ, ξεπερνούν κάθε όριο. Ο πνιγμένος από τα μαλλιά του πιάνεται. Δεν θα τα καταφέρουν όμως. Οί Έλληνες δεν τους πιστεύουν πια. Το είπαμε άλλωστε ρητά και κατηγορηματικά. Απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων δεν πρόκειται να γίνουν. Παραμύθια με φαντασιακούς δράκους δεν έχουν πέραση. Ας μην εκτίθενται, λοιπόν. Τους διαψεύδει και θα τους διαψεύσουμε στην πράξη.

**Εάν όπως λέει η ΝΔ, ο ΣΥΡΙΖΑ οδηγεί σε θεσμική εκτροπή, παρεμβαίνει στη Δικαιοσύνη, κλείνει**

**το μάτι στην τρομοκρατία, καταστρέφει την Παιδεία και οδηγεί την οικονομία στα βράχια, πώς εξηγείτε ότι ήταν η μόνη μνημονιακή κυβέρνηση που εξάντλησε την 4ετία και διατηρεί ένα ποσοστό περίξ του 20%;** Πράγματι η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ είναι η μόνη που επέβαλε και εφάρμοσε ένα Μνημόνιο. Το έκανε μάλιστα την ώρα που η χώρα πήγαινε να σταθεί στα πόδια της. Εξαπέλυε επιθέσεις εναντίον της Δικαιοσύνης, όταν δεν της άρεσαν οι αποφάσεις της, και προσπάθησε να στήσει παραδικαστικό κύκλωμα για να σπιλώσει πολιτικούς αντιπάλους της. Έπνιξε την πραγματική οικονομία με 39 φόρους και αλλεπάλληλες αυξήσεις εισφορών. Ενθάρρυνε με την ανοχή της την ανομία. Προσπάθησε να φανατίσει, να πολώσει και να διχάσει. Κινήθηκε και κινείται με γνώμονα τον λαϊκισμό. Αγνόησε τη βούληση των Ελλήνων και επέβαλε με προσκυνημένους αποστάτες την επαίσχυντη Συμφωνία των Πρεσπών. Τώρα είναι η ώρα του λογαριασμού. Πήρε το ειδοποιητήριο στις 26 Μαΐου και δεν το άντεξε. Αναγκάστηκε ουσιαστικά να παραιτηθεί. Και από την ώρα εκείνη άρχισε να καταρρέει. Το πού τελικά θα σταθεί θα το αποφασίσουν οι Έλληνες στις 7 Ιουλίου.

**Τώρα που κυρώθηκε η Συμφωνία των Πρεσπών τι περιθώρια θα έχει η ΝΔ να αλλάξει κάτι αν σχηματίσει κυβέρνηση;** Πρωτ' απ' όλα, και θα το πω όπως το είπε ο Κυριάκος Μητσοτάκης, η παρακαταθήκη της Μακεδονίας είναι ελληνική και είναι αδιαπραγμάτευτη. Θα το πω και όπως το είπε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής. Ότι η Ιστορία δεν διαγράφεται και δεν παραγράφεται. Έχουμε αναλάβει τη δέσμευση να αναδείξουμε την πραγματική Μακεδονία, την παρακαταθήκη των αιώνων που είναι αποκλειστικά και μόνο ελληνική. Έχουμε δεσμευτεί να προστατέψουμε τα μακεδονικά πρό-  
ϊόντα μας, αλλά και να κρατήσουμε αλώβητο το δι-

καίωμα βέτο στην ενταξιακή πορεία των γειτόνων μας. Και κάτι ακόμα: Εμείς οι Μακεδόνες δεν πρόκειται να πούμε ποτέ Μακεδόνες τους Σλάβους.

**Ήσασταν επί χρόνια ο στενότερος συνεργάτης του Κυριάκου Μητσοτάκη, πριν ακόμα γίνει αρχηγός.** Η γνωριμία μας έγινε το μακρινό 1985. Έφηβοι και οι δύο τότε, 17 εκείνος, 16 εγώ. Το ενδιαφέρον είναι πως τότε ήταν ιεραρχικά υφιστάμενός μου. Εκείνος ήταν υπεύθυνος Ιδεολογικού της ΟΝΝΕΔ Κολωνακίου, ενώ εγώ ΓΓ στην ΟΝΝΕΔ Γκύζη, Αντιπρόεδρος της Α2 Νομαρχιακής και υπεύθυνος Ιδεολογικού της Νομαρχιακής. Αυτό που με έδεσε μαζί του είναι ο χαρακτήρας του Κυριάκου. Παρόλο που ήταν ο γιος του αείμνηστου προέδρου του κόμματος, δεν είχε ίχνος έπαρσης, παρέμενε ήρεμος, πράος, μεθοδικός, εργατικός. Το εντυπωσιακότερο όμως είναι ότι παραμένει μέχρι σήμερα, 35 χρόνια μετά, ο ίδιος άνθρωπος. Αυτή ακριβώς η σταθερότητα της προσωπικότητάς του είναι που εκτίμησα από την πρώτη στιγμή. Όσα πέτυχε στην πορεία δεν έκαναν τον Κυριάκο αλαζόνα, αντιθέτως τον έκαναν πολύ πιο σεμνό και υπερτόνισαν τα θετικά στοιχεία του χαρακτήρα του.

**Ποιες ήταν οι πιο έντονες στιγμές που θυμάστε από αυτή τη διαδρομή με τον τότε υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και νυν πρόεδρο της ΝΔ;** Ο Κυριάκος Μητσοτάκης και οι στενοί συνεργάτες του είχαμε την τύχη να μας ανατεθεί ένα από τα υπουργεία αιχμής σε μία από τις δυσκολότερες συγκυρίες. Με το δεύτερο μνημόνιο να έχει προ μηνών υπογραφεί, τη χώρα υπό στενότερη επιτήρηση και τους δανειστές να πιέζουν, δεν υπήρχε αμφιβολία ότι το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης θα μπορούσε να αποδειχθεί πολιτική γκιλοτίνα για όποιον το αναλάμβανε. Όμως ο Κ. Μητσοτάκης με οδηγό την ειλικρίνειά του και το όραμά του για την αναδόμηση της πατρίδας, κατόρθωσε να ενισχύσει τα ΚΕΠ και χωρίς σπατάλη οικονομικών πόρων να ανασυγκροτήσει τις δομές του παραπαίου δημοσίου τομέα. Αισθάνομαι την αγωνία, τον μόχθο και τη χαρά της επιτυχίας κάθε φορά που ανακαλώ στη μνήμη μου πόσες ώρες εργασίας, συζητήσεων, συσκέψεων και διαπραγματεύσεων με τους δανειστές χρειάστηκαν, για να πραγματοποιηθούν οι αλλαγές αυτές.

**Πώς αποφασίσατε να κατέλθετε υποψήφιος στην Καβάλα και όχι σε μία από τις δύο περιφέρειες της Αθήνας;** Αυτή ήταν η ευκολότερη απόφαση της ζωής μου. Είμαι Καβαλιώτης. Οι δεσμοί μου με τη μητέρα γη ουδέποτε αποκόπηκαν. Θυμάμαι ότι έλεγα πάντοτε στον πρόεδρο, ακόμη και τότε που πολλοί λίγοι πιστεύαμε πως θα γίνει πρόεδρος, ότι, όταν αναλάβει την αρχηγία της παράταξης, το μόνο που θέλω από εκείνον είναι να γίνω υποψήφιος βουλευτής στην Καβάλα. Πιστεύω στον νομό της Καβάλας. Είναι γεμάτος ευκαιρίες, φυσικό πλούτο και ανθρώπινο δυναμικό καταρτισμένο και εργατικό. Με το κατάλληλο όραμα και πολλή δουλειά ο νομός της Καβάλας θα γίνει ένας πόλος έλξης για επενδύσεις σε κάθε τομέα της οικονομίας. Γι' αυτό και το πρώτο που φρόντισα να κάνω ήταν να ζητήσω τη συνεργασία του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου και του ΤΕΙ ΑΜΘ στην εκπόνηση του αναπτυξιακού σχεδίου «Καβάλα 2020 - 2050».

**Ποιες εικόνες έχετε από τα παιδικά χρόνια εκεί;** Ο πατέρας μου βρήκε εργασία στην Αθήνα, στα Ναυπηγεία Σκαμαγκά, και μετακομίσαμε από την Καβάλα, όταν ήμουν μόλις εννέα μηνών. Όμως η παιδική μου ηλικία ήταν γεμάτη από Καβάλα. Ανεπομονούσα να κλείσουν τα σχολεία, για να φύγω την ίδια ή το πολύ την επόμενη μέρα για την Καβάλα. Τρεις μήνες τα καλοκαίρια, δύο εβδομάδες το Χριστούγεννα και άλλες τόσες το Πάσχα ήμουν στο Καρά Ορμάν, το Περιγιάλι μου. Στο σπίτι των παππούδων από την πλευρά της μητέρας μου. Θυμάμαι τις παρέες,

την ανεμελιά, τη ζωή στη γειτονιά, τους καβγάδες, τους παιδικούς έρωτες, τη ζεστασιά του σπιτιού.

**Η Εβελίνα και η Κωνσταντίνα σας προτιμούν δημοσιογράφο ή πολιτικό;** Η Εβελίνα και η Κωνσταντίνα με προτιμούν ευτυχισμένο. Συμμερίζονται το πάθος μου για τη δημοσιογραφία, όμως ξέρουν ότι θα γίνω πραγματικά ευτυχισμένος και ήρεμος, αν εκμεταλλευτώ τη μοναδική ευκαιρία που μου δίδεται να επιστρέψω στη γενέτειρά μου κάτι απ' αυτά που μου έδωσε. Στέκονται δίπλα στον πατέρα τους, τον βοηθούν όσο περισσότερο μπορούν και του δίνουν δύναμη, για να συνεχίσει, για να πετύχει, για ναβάλει το λιθαράκι του, ώστε η Καβάλα μας να πάρει τη θέση που της αξίζει. ●

*Η Ιστορία δεν διαγράφεται και δεν παραγράφεται. Έχουμε αναλάβει τη δέσμευση να αναδείξουμε την πραγματική Μακεδονία, την παρακαταθήκη των αιώνων που είναι αποκλειστικά και μόνο ελληνική.*



## Γιάννης Μελάς «Οφείλουμε να κάνουμε υπέρβαση για ευρύτερες κοινωνικές συναινέσεις»

Του ΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

**Ο** Πειραιάς και τα νησιά, που συναποτελούν την Α' Πειραιά, έχουν σημαντικά κοινά αλλά και διαφορετικές ανάγκες, λέει ο Γιάννης Μελάς, που κατεβαίνει υποψήφιος με τη Νέα Δημοκρατία. Ο ίδιος υπηρετεί την τοπική αυτοδιοίκηση στον δήμο του Πειραιά τα τελευταία 7 χρόνια ως δημοτικός σύμβουλος και έχει έρθει αντιμέτωπος με τη γραφειοκρατία και τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργήσει η κεντρική εξουσία σε μια πόλη.

**Λίγες μέρες πριν από την κάλη, πιστεύετε ότι η ΝΔ θα είναι αυτοδύναμη; Αν όχι, τι πρέπει να γίνει; Θα υπάρξουν συνεργασίες με άλλα κόμματα;** Ο βασικός στόχος της Νέας Δημοκρατίας είναι η αυτοδυναμία αλλά δεν μπορεί να είναι μόνο αυτή. Είναι ανάγκη για τη χώρα να έχει μια ισχυρή κυβέρνηση που θα προχωρήσει τις μεταρρυθμίσεις. Όμως ακόμα και σε περίπτωση αυτοδυναμίας, άποψή μου είναι πως θα πρέπει να διεκδικήσουμε ευρύτερες κοινωνικές συναινέσεις. Χρειάζονται μεγάλες συμμαχίες για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε κρίσιμα ζητήματα στην Παιδεία, την Ασφάλεια, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Όλοι πρέπει να κάνουμε τις προσωπικές μας υπερβάσεις, ώστε να ενώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερους Έλληνες σε ένα κοινό όραμα για το μέλλον.

**Τι μπορεί να αλλάξει από την επόμενη κιόλας μέρα μια κυβέρνηση ΝΔ ώστε να δουν οι συμπολίτες μας τη διαφορά;** Θα σταθώ σε δύο λέξεις. Υπευθυνότητα και εμπιστοσύνη. Η επόμενη κυβέρνηση του Κ. Μητσοτάκη έχει μπροστά της να διορθώσει μια σειρά από αδιανόητες πολιτικές κινήσεις που έχουν υποβαθμίσει το κύρος των θεσμών, έχουν οδηγήσει σε απαξίωση μεγάλες παραγωγικές δυνάμεις και σε απόγνωση μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας. Η σοβαρότητα με την οποία πορεύεται πολιτικά ο πρόεδρος της ΝΔ είναι η μεγαλύτερη εγγύηση για την υπευθυνότητα στην ηγεσία του τόπου. Σε ό,τι αφορά την εμπιστοσύνη, αυτή είναι μια λέξη κλειδί για την ανάπτυξη που τόσο έχουμε ανάγκη. Η Νέα Δημοκρατία έχει σχεδιάσει ένα συγκεκριμένο πλάνο προκειμένου να δημιουργηθεί δημοσιονομικός χώρος για φοροελαφρύνσεις. Πρόθεσή μας είναι η κατάργηση των υπερπλεονασμάτων που διαλύουν τα οικοκυριά και παράλληλα η μείωση συγκεκριμένων κρατικών δαπανών για τις οποίες ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει αναφερθεί συγκεκριμένα στη ΔΕΘ. Αυτές οι δύο συνιστώσες πιστεύουμε ότι θα δώσουν ανάσα στους πολίτες και την αγορά, ενώ παράλληλα μέσα από τη βελτίωση της οικονομίας θα προσφέρουν στην επόμενη κυβέρνηση και την αξιοπιστία να διεκδικήσει μείωση των στόχων για πρωτογενή πλεονάσματα από το 3.5% που έχει δεσμευθεί ο κ. Τσίπρας σε 2%.

**Το πρόγραμμα της ΝΔ προϋποθέτει, για να υλοποιηθεί, μια εκ νέου διαπραγμάτευση με τους δανειστές. Εάν αυτές δεν γίνουν εφικτές, τι μέλλει γενέσθαι;** Όπως σας τόνισα και παραπάνω, το πρόγραμμα της ΝΔ προϋποθέτει τη δημιουργία μιας σχέσης εμπιστοσύνης με τους εταίρους και τις αγορές.

Εμείς θα δουλέψουμε σκληρά για να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη των θεσμών και να εξασφαλίσουμε τη μείωση του στόχου των πρωτογενών πλεονασμάτων. Τα τελευταία 4,5 χρόνια η Ελλάδα ήταν μια χώρα απρόβλεπτη, που δεν ήξερες τι θα της ζημερώσει και πώς θα συμπεριφερθεί. Το σύνολο των επενδυτών δίσταζε να προχωρήσει σε σημαντικές κινήσεις, διότι κανείς δε μπορούσε να εγγυηθεί πως η κυβέρνηση θα λειτουργήσει ορθολογικά και με τρόπο που να διευκολύνει την ανάπτυξη. Το πρώτο δίδαγμα λοιπόν είναι κρίσιμο για την επόμενη κυβέρνηση, διότι σ' αυτό θα πρέπει να πείσουμε εντός και εκτός Ελλάδος πως αξίζουμε την εμπιστοσύνη τους, η οποία σταδιακά μπορεί να ξεκλειδώσει μια σειρά από στόχους που έχουμε θέσει, όπως η μείωση των πρωτογενών πλεονασμάτων. Όταν το καταφέρουμε αυτό, τότε η μείωση των φορολογικών βαρών θα είναι σημαντική για όλους. Και θα δείτε ότι θα τα καταφέρουμε, όσο μεγαλώνει η αξιοπιστία της κυβέρνησης, τόσο περισσότερο να διευρύνονται τα περιθώρια ελάφρυνσης των υποχρεώσεων της χώρας.

**Τι εννοείτε ότι θα διασφαλίσετε αξιοπρεπή εργασία και μισθούς; Γιατί τα ίδια υποσχεται και ο ΣΥΡΙΖΑ, που θεωρεί ότι οι προτάσεις σας εννοούν μόνο τους πλούσιους.** Η ατζέντα της Νέας Δημοκρατίας περιλαμβάνει ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο μεταξύ του κόσμου των επιχειρήσεων και του κόσμου της εργασίας. Εμείς θα μειώσουμε τους φόρους, τη γραφειοκρατία, και θα φροντίσουμε να αποκατασταθεί η ρευστότητα. Και απαιτούμε από τους επιχειρηματίες να προσέχουν τους εργαζόμενους, να δίνουν καλύτερους μισθούς και να αποκρυσθύνουν τη μαύρη εργασία. Ο σεβασμός της εργατικής νομοθεσίας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη σχέση μας με τις επιχειρήσεις. Εμείς θα δημιουργήσουμε όλες τις συνθήκες για να ανθίσει η επιχειρηματικότητα και να δημιουργηθεί κέρδος, όμως απαιτούμε σεβασμό στους εργαζόμενους. Και επιπλέον, είναι πρόθεσή μας να πραγματοποιήσουμε τις επιχειρήσεις που θα δίνουν πρόσθετες παροχές στους εργαζόμενους. Είτε με τη μορφή δωρεάν μεταφοράς στην εργασία, είτε με επιπλέον ασφαλιστικά συμβόλαια, είτε με συμμετοχή μέσω ειδικών προγραμμάτων απόκτησης μετοχών.

**Με αφορμή το επίδομα των 2.000 για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα, μήπως και εσείς υποκύψετε στον πειρασμό των παροχών και επιδομάτων;** Η υπογεννητικότητα αποτελεί σήμερα βασικό πρόβλημα για ολόκληρο το Έθνος. Έχουμε ανάγκη

από περισσότερες και μεγαλύτερες οικογένειες. Συνεπώς είναι προτεραιότητά μας η στήριξη των περισσότερων γεννήσεων και αυτό θα συμβεί όχι με ένα επίδομα μόνο, που και αυτό έχει τη δική του αξία, αλλά μέσα από ένα σύνολο πολιτικών. Ξέρετε είμαι σε μια ηλικία, στα 34, που αρκετοί συνομήλικοί μου ακόμα διστάζουν να κάνουν να κάνουν οικογένεια διότι αισθάνονται εργασιακή αβεβαιότητα αλλά και οικονομική αδυναμία. Αυτό πρέπει να αλλάξει και είμαστε αποφασισμένοι να το κάνουμε στοχευμένα.

Ενδεικτικά και μόνο, έχουμε δεσμευτεί για χορήγηση 2.000 ευρώ για κάθε παιδί που θα γεννιέται. Αύξηση του αφορολόγητου κατά 1.000 ευρώ για κάθε παιδί της οικογένειας. Επέκταση της προστασίας από απόλυση στους 24 από 18 μήνες μετά τον τοκετό. Αύξηση της άδειας για τις μονογονεϊκές οικογένειες. Επανάφορα των επιδομάτων πολυτέκνων στα προ του ν. 4512/2018 επίπεδα. Αποκατάσταση δηλαδή των περικοπών στα πολυτεχνικά επιδόματα, που επέβαλε ο ΣΥΡΙΖΑ. Αύξηση του αφορολόγητου για την αγορά πρώτης κατοικίας. Ενίσχυση του προγράμματος του ολοήμερου σχολείου το οποίο έχει υποβαθμιστεί από τη σημερινή κυβέρνηση. Και πέρα από αυτά, στη διαμόρφωση μιας νέας κουλτούρας στήριξης της ελληνικής οικογένειας, διότι όπως φάνηκε και τη δεκαετία της κρίσης, αυτή ήταν ο βασικός θεσμός που μας κράτησε όρθιους.

**Είστε υποψήφιος σε μια «δύσκολη» περιφέρεια. Ποιες είναι οι προτεραιότητές σας;** Ο Πειραιάς και τα νησιά που συναποτελούν την Α' Πειραιά στην οποία είμαι υποψήφιος με τη Νέα Δημοκρατία, έχουν σημαντικά κοινά αλλά και διαφορετικές ανάγκες. Υπηρετώ την τοπική αυτοδιοίκηση εδώ και 7 χρόνια ως αιρετός στο Δήμο Πειραιά και έχω έρθει αντιμέτωπος με τη γραφειοκρατία και τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργήσει η κεντρική εξουσία σε μια πόλη. Δείτε τι συμβαίνει με τα έργα του μετρό, του τραμ ή την επένδυση της Cosco. Το κράτος ουσιαστικά με την αναποτελεσματικότητα του, δημιουργήσε προβλήματα στην πόλη του Πειραιά και τους ανθρώπους του. Επιπλέον, επισκέπτομαι την Αίγινα, τα Κύθηρα, το Αγκίστρι, τον Πόρο, τις Σπέτσες, την Υδρα αλλά και την Τροιζηνία και βλέπω το έλλειμμα σε βασικές υποδομές που υπάρχει, αλλά και τον ξεπερασμένο τρόπο με τον οποίο προωθείται το τουριστικό προϊόν. Τα νησιά χρειάζονται άμεσα οικονομικούς πόρους για να προχωρήσουν οριστικές λύσεις στα υφιστάμενα προβλήματα ύδρευσης, της αποχέτευσης, της βελτίωσης των λιμενικών εγκαταστάσεων και των απορριμμάτων.

Στόχος δικός μου είναι να διεκδικήσω ένα τοπικό αναπτυξιακό σχέδιο που θα φέρει στον Πειραιά μεγάλες επενδύσεις και θα τον κάνει τόπο υποδοχής της δημιουργικότητας, με έμφαση στη γαλάζια επιχειρηματικότητα. Θέλω να ευθυγραμμίσω τα συμφέροντα της περιοχής, τις ιδιωτικές πρωτοβουλίες και τις δημόσιες αρχές σε ένα κοινό στόχο: Την ανάπτυξη της πόλης με περισσότερες δουλειές και καλύτερη ποιότητα ζωής. ●



## Χριστίνα Τετράδη «Η Ζάκυνθος θέλει αλλαγή»

Της ΛΕΝΑΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ

**Η** ναιίκα επιχειρηματίας, ξενοδόχος, πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος ομίλου τουριστικών επιχειρήσεων, αντιπρόεδρος του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας και πρόεδρος του συλλόγου ξενοδόχων της Ζακύνθου. Η Χριστίνα Τετράδη έχει το πλεονέκτημα να μια rookie στους ανδροκρατούμενους πολιτικούς διαδρόμους του ελληνικού κοινobουλίου που δεν έχει πάρει «φύλλο πορείας» από το καφενείο της Βουλής, αλλά από την ίδια την αγορά. Κατάγεται από τη Ζάκυνθο, εργάζεται στη Ζάκυνθο και γνωρίζει τη Ζάκυνθο, στην οποία και κατεβαίνει για πρώτη φορά υποψήφια με τη Νέα Δημοκρατία.

**Τι μπορεί να κάνει τη Ζάκυνθο καλύτερη, να «γιατρέψει» τις παθογένειές της;** Η Ζάκυνθος, μαζί με όλη την Ελλάδα, θέλει αλλαγή. Δεν μπορεί ένα νησί που είναι παγκόσμιος τουριστικός προορισμός να μην έχει καταφέρει να λύσει ακόμη στοιχειώδεις ανάγκες της καθημερινότητάς του. Να μην έχει υποδομές. Να μην υπάρχει αίσθημα ασφάλειας. Αυτό σημαίνει πως η εκπροσώπηση του νησιού που δοκιμάστηκε, απέτυχε. Το μεγάλο ζητούμενο είναι λοιπόν να ζημερώσει μια καινούργια μέρα. Με ενόητα, πάνω από τα μικρά που χωρίζουν. Με συνεργασία του νέου βουλευτή, που ελπίζω να έχω αυτή την εντολή από τους συμπολίτες μου, με τη νέα Περιφερειάρχη και το νέο Δήμαρχο. Με εξωστρέφεια, για να αναδείξουμε ένα πρόσωπο ποιότητας, αριστείας, καινοτομίας σε όλο φάσμα της καθημερινότητας και της οικονομίας της Ζακύνθου. Η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι η μεγάλη ευκαιρία και για την Ελλάδα και για τη Ζάκυνθο, να επουλώσουμε τις πληγές της κρίσης και να βγούμε με νέα δύναμη μπροστά!

**Είναι η Ζάκυνθος η εικόνα του Λαγανά ή του Ναυαγίου;** Στον Λαγανά χρειαζόμαστε ασφάλεια για κατοίκους και επισκέπτες. Όσο για το Ναυάγιο θα πρέπει η βιώσιμη διαχείρισή του να επιλυθεί ως εθνικό θέμα, καθώς είναι μεταξύ των πιο αναγνωρίσιμων «τοπώσεων» που ταξιδεύουν τη χώρα μας σε όλο τον κόσμο. Από και πέρα, το μέλλον ενός βιώσιμου τουριστικού προορισμού δεν είναι μπορεί να είναι θέμα τύχης ή συγκυρίας. Χρειαζόμαστε στρατηγική στόχευση που δεν έχουμε ακόμη. Αυτό σημαίνει πως πρέπει με συνεργασία να σχεδιάσουμε πώς θέλουμε να εξελιχθεί η Ζάκυνθος τουριστικά, τι επισκέπτες

Στόχος δικός μου είναι να διεκδικήσω ένα τοπικό αναπτυξιακό σχέδιο που θα φέρει στον Πειραιά μεγάλες επενδύσεις και θα τον κάνει τόπο υποδοχής της δημιουργικότητας





θέλουμε να έχουμε, και τι προϊόντα και υπηρεσίες θα τους προσφέρουμε. Και αυτά πρέπει να σχεδιαστούν λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς τάσεις, τις εξελίξεις στη γεωγραφική περιοχή μας της Ανατολικής Μεσογείου, και το τι κάνει ο ανταγωνισμός μας. Συνεργασία, ορθός σχεδιασμός και αποφασιστικότητα στην υλοποίηση είναι το τρίπτυχο που μπορεί πραγματικά να μας πάει στην επόμενη μέρα για τον τουρισμό της Ζακύνθου. Για ένα φιλόξενο, πολυθεματικό προορισμό που θα συνδέει την καθημερινότητα, την ιστορία, τον πολιτισμό, τις φυσικές ομορφιές, τις υποδομές, τα τοπικά προϊόντα και την τοπική κουζίνα με την τουριστική εμπειρία του επισκέπτη.

**Πυρασφάλεια, ναυτιλιακή σύνδεση, δημόσια υγεία και ΦΠΑ. Γι' αυτά συζητάτε στο νησί;** Είναι μεταξύ των πολλών αγωνιών και των πολλών προβλημάτων που ταλανίζουν το νησί μας. Η ασφάλεια και η προστασία του πολίτη είναι υψηλή προτεραιότητα στο πρόγραμμα διακυβέρνησης της ΝΔ και όπως είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω στο πλαίσιο των συναντήσεών μου με τους αρμόδιους φορείς, η ενίσχυση του δυναμικού των υπηρεσιών τους είναι στόχος που πρέπει να πετύχουμε... χθες! Το ίδιο συμβαίνει και με τις δομές υγείας που πρέπει να αναβαθμιστούν, με επίκεντρο το νοσοκομείο Ζακύνθου. Τώρα σε ό,τι αφορά την προσβασιμότητα, θα σας έλεγα ότι συνολικά πρέπει να δούμε το θέμα της νησιωτικότητας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Τέλος, σε ό,τι αφορά το ΦΠΑ οι δεσμεύσεις της ΝΔ είναι σαφείς. Μειώνουμε τον ΦΠΑ, με καθιέρωση τελικά δύο βασικών συντελεστών 11% και 22%, από 13% και 24% σήμερα. Και διατηρούμε βέβαια τον υπερμειωμένο συντελεστή του 6% ως έχει.

**Διαφέρει ο εκλογικός αγώνας για μια υποψήφιο που διεκδικεί μια μονοεδρική έδρα;** Οι μονοεδρικές περιφέρειες έχουν ένα ειδικό βάρος στη διαμόρφωση των κοινοβουλευτικών συσχετισμών και το ζητούμενο στη Ζάκυνθο είναι η αλλαγή. Δίνω αυτόν τον αγώνα με έντιμο και καθαρό τρόπο, με ευθύτητα και ειλικρίνεια, βάζοντας τη σχέση εμπιστοσύνης με τους συμπολίτες μου πάνω από όλα. Γι' αυτό και πιστεύω πως στις 7 Ιουλίου η Ζάκυνθος θα είναι μπλε! ●

*Για χρόνια η Ελλάδα εθελοτυφλούσε. Δημιουργούσαμε μία δική μας πραγματικότητα, ένα ροζ σύννεφο, στο οποίο ζούσαμε χωρίς να υπολογίζουμε ότι γύρω μας τα πάντα άλλαζαν και ότι κάτι θα έπρεπε να κάνουμε κι εμείς.*



www.  
athens voice.gr  
Διαβάστε  
τις συνεντεύξεις  
στο site



## Χάρης Θεοχάρης «Οι λογικές του χθες δεν θα πρέπει να ορίσουν το αύριο της χώρας»

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

**Ε**ξι μέρες πριν τις εκλογές συνομίλησαμε για τα fake news, τον λαϊκισμό, τον «μπαμπούλα» του φιλελευθερισμού, την επιστροφή στην κανονικότητα μετά τις 7 Ιουλίου, αλλά και την υποψηφιότητά του στον νότιο τομέα της Β' Αθήνας με τη Νέα Δημοκρατία.

**Τα fake news ξαφνικά μπαίνουν δυναμικά στην πολιτική μας ζωή;** Τι να πω... Αντί να επηρεαστούμε από θετικά πρότυπα, αντί να αντιληφθούμε προς τα πού κατευθύνεται η ροή των σύγχρονων κοινωνιών, να αφουγκραστούμε την πραγματικότητα και το συμφέρον μας ώστε να ζήσουμε καλύτερα σε ένα ομορφότερο περιβάλλον, κάποιοι προσπαθούν να ασκήσουν επίδραση σε καταστάσεις διαχέοντας ψεύτικες ειδήσεις. Είμαι πεπεισμένος ότι ο κόσμος δεν τρώει πλέον κουτόχορτο. Οι Έλληνες μετά από δέκα χρόνια κακουχιών και οικονομικής δυσπραγίας έχουν μπουκτίσει. Λοιπόν όσα fake news κι αν εφεύρουν το νερό έχει μπει πλέον στο αυλάκι... Ο κύβος ερρίφθη. Στις 7 Ιουλίου στις κάλπες θα φανεί περήτρανα ότι οι Έλληνες εμπιστεύονται τη Νέα Δημοκρατία και τον Κυριάκο Μητσοτάκη.

**Η οπισθοδρομικότητα όμως δείχνει να έ-**

**χει αντιστάσεις καλές...** Δεν θα μπορούσα να πω ότι έχετε άδικο. Γι' αυτό και δίνουμε αγώνα για να κατορθώσουμε να αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο σκέπτονται οι Έλληνες πολίτες. Θα πρέπει όλοι από τον νεότερο μέχρι και τον γηραιότερο να αντιληφθούν ότι για να γίνει η Ελλάδα ένα κράτος σύγχρονο χρειάζεται συνεχής προσπάθεια ώστε να ξεφύγουμε από στερεότυπα που μας έχουν επιβληθεί χρόνια τώρα. Στερεότυπα και αταπάτες που δυστυχώς έγιναν καθεστώς.

**Ήταν ο λαϊκισμός αυτός που οδήγησε τα πράγματα στο μη περαιτέρω;** Ήταν και ο λαϊκισμός. Πιστεύω ότι για χρόνια η Ελλάδα εθελοτυφλούσε. Δημιουργούσαμε μία δική μας πραγματικότητα, ένα ροζ σύννεφο, στο οποίο ζούσαμε χωρίς να υπολογίζουμε ότι γύρω μας τα πάντα άλλαζαν και ότι κάτι θα έπρεπε να κάνουμε κι εμείς. Γι' αυτό και βρεθήκαμε στο σημείο μηδέν. Διότι δεν παρακολουθούμε τι γίνεται, πώς προχωράει ο κόσμος γύρω μας. Πραγματικά δεν ξέρω σε ποιους αρέσει το γεγονός, για παράδειγμα, ότι ένας απλός νόμος όπως ο αντικαπιταλιστικός, έχει εφαρμοστεί πλήρως στην Τουρκία κι εδώ εμείς αφυρίζουμε αδιάφορα. Αυτό το μικρό το επισημαίνω για να καταλάβουμε ότι θα πρέπει να αλλάξουμε νοοτροπία σε πολλά ώστε να βγούμε από τα τείχη που μόνοι μας έχουμε χτίσει...

**Τελικά είναι δύσκολη η κανονικότητα;** Όχι. Φυσικά δεν είναι καθόλου δύσκολη η κανονικότητα αν συλλάβουμε το αυτονόητο, δηλαδή ότι εφόσον έχουμε ορίσει τους νόμους που διέπουν τη ζωή μας οφείλουμε να τους σεβαστούμε. Δεν είναι δυνατόν να ζούμε μέσα σε αυτή την αδιανόητη κατάσταση των τελευταίων τεσσάρων χρόνων κατά τα οποία κανονικότητα μάθαμε ότι είναι οι επιθέσεις του Ρουβίκωνα και οι επιθέσεις μπαχαλάκηδων με μολότοφ και ό,τι άλλο εγκληματικό λόγω της ασυλίας και μην να υπάρχει ούτε μία καταδίκη. Αυτά δεν είναι πουθενά στον πλανήτη κανονικότητα. Μπορείτε να μου υποδείξετε μία δυτική χώρα με τους χώρους των πανεπιστημίων σε αυτή την κατάσταση; Με όλους τους τοίχους γραμμένους με συνθήματα, για να μην αναφερθώ στην παραβατικότητα, τα ναρκωτικά κ.λπ. Λοιπόν αυτά δεν πρέπει να συνεχισθούν. Η Νέα Δημοκρατία είναι έτοιμη να τα αντιμετωπίσει. Και θα αλλάξουμε την εικόνα.

**Η ιδεολογία θα παίξει ρόλο σε αυτές τις εκλογές;**

Για ένα ποσοστό ψηφοφόρων θα παίξει ρόλο. Όμως

ρόλο θα πρέπει να παίξουν και τα προγράμματα. Διότι εμείς έχουμε κοστολογημένο πρόγραμμα. Για κάθε τι που έχει πει μέχρι τώρα ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει παρουσιάσει και το αντίστοιχο κόστος. Δε λέμε λόγια του αέρα. Κι εκεί θα αναμετρηθούμε. Θα αναμετρηθούμε με τις αρχές μας. Και το στοίχημα το έχουμε βάλει οι ίδιοι με τον εαυτό μας. Γι' αυτό είμαι βέβαιος ότι θα πετύχουμε. Είμαστε έτοιμοι να στρωθούμε στη δουλειά από την πρώτη μέρα.

**Περισσότερο ή λιγότερο κράτος; Ο φιλελευθερισμός είναι μπαμπούλας;** Οι πολιτικοί μας αντίπαλοι προσπαθούν με κάθε τρόπο να πετάξουν λάσπη. Έχουν κατασκευάσει δράκους εκεί που δεν υπάρχουν. Εμείς θέτουμε θέμα αποδοτικού κράτους. Που σέβεται και υπηρετεί τον φορολογούμενο Έλληνα πολίτη. Γι' αυτό μιλάμε. Και γι' αυτό θα πασχίσουμε. Στη χώρα μας δεν έγινε ουσιαστικά ποτέ συζήτηση για τις αιτίες της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Οι περισσότεροι συμφώνησαν, χωρίς λόγο και αντίλογο, ότι ευθύνονται οι αγορές και πως η επιστροφή ενός μεγάλου δημόσιου τομέα θα δώσει λύσεις. Όμως τα μηνύματα που έρχονται απέξω δείχνουν ότι τα πράγματα δεν είναι έτσι. Χρειάζονται επενδύσεις για να έρθει η ανάπτυξη. Και οι επενδύσεις γίνονται στον ιδιωτικό τομέα. Και ο δημόσιος θα πρέπει να είναι συνεργάσιμος. Θα πρέπει να πάψουμε να σκοντάφτουμε στα γρανάζια της γραφειοκρατίας.

**Γιατί νεαρά σε ηλικία άτομα φαίνεται να έλκονται ακόμη από συνθήματα κι οράματα του παρελθόντος;** Αυτό είναι ένα ζήτημα. Οι λογικές του χθες δεν θα πρέπει να ορίσουν το αύριο της χώρας. Πολλά στοιχεία της παιδείας μας θα πρέπει να μεταρρυθμιστούν. Είναι ένα από τα εγγενή προβλήματά μας. Λύσεις υπάρχουν. Αρκεί οι Έλληνες να απορρίψουν την εικονική πραγματικότητα, την αυταπάτη, τις θέσεις κι απόψεις που μας οδήγησαν στην άκρη του γκρεμού. ●





## Δημήτρης Τσιόδρας «Με απλή αναλογική τον Δεκαπενταύγουστο, γαία πυρί μειχθήτω»

Του ΕΥΤΥΧΗ ΠΑΛΛΗΚΑΡΗ

**Μ**ε καταβολές από την Αριστερά, ο Δημήτρης Τσιόδρας μάς θυμίζει τη βραχεία διακυβέρνηση της χώρας από τον κ. Πικραμμένο, καθώς διετέλεσε εκπρόσωπος Τύπου σε μια κρίσιμη πολιτική φάση. Στο Ποτάμι υπήρξε εκπρόσωπος Τύπου, υποστηρίζοντας πάντως τη σύγκλιση με τη ΝΔ του Κυριάκου Μητσοτάκη, πριν αποχωρήσει και διεκδικήσει την εκλογή του στη δύσκολη περιφέρεια της Α' Αθηνών, με αφετηρία το Παγκράτι, όπου διαμένει πάνω από 40 χρόνια.

**Επέλεξε να είσαι υποψήφιος με τη ΝΔ. Ποιοι λόγοι σε ώθησαν σ' αυτό;** Ήμουν και παραμένω σταθερός υποστηρικτής μεταρρυθμίσεων σε φιλελεύθερη ευρωπαϊκή κατεύθυνση. Μπήκα στην πολιτική, όχι στην εποχή των παχιών αγελάδων, αλλά στη διάρκεια της κρίσης γιατί πιστεύω ότι είναι ο πόλεμος της δικής μου γενιάς κι οφείλουμε να τον κερδίσουμε. Με τα στελέχη της ΝΔ δώσαμε από την ίδια πλευρά τις μάχες για να μείνει η χώρα σε ευρωπαϊκή τροχιά και συγκροστήκαμε με τον λαϊκισμό του ΣΥΡΙΖΑ. Μαζί μάς έβριζαν λέγοντάς μας προδότες και γερμανοτσολιάδες. Επίσης είναι γνωστή η άποψή μου, όταν ήμουν στο Ποτάμι, περί συνεργασίας με τη ΝΔ, κάτι που ζητούσε και η βάση του κόμματος. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης είναι ένας κεντρώος, φιλελεύθερος πολιτικός. Δεν είναι λαϊκιστής, δουλεύει με σύστημα και λέει πράγματα που μπορούν να γίνουν. Μπορεί να βγάλει τη χώρα από τη μιζέρια και να την οδηγήσει στη νέα εποχή ύστερα

από 10 χρόνια κρίσης. Πα να γίνει αυτό χρειάζεται συστράτευση ευρύτερων δυνάμεων, ανεξαρτήτως της πολιτικής αφετηρίας του καθενός. Κι αυτό το βλέπουμε να γίνεται. Υπάρχει αυτή τη στιγμή ένα μέτωπο λογικής που ξεπερνά κατά πολύ την παραδοσιακή βάση της ΝΔ, που θα δώσει αυτοδυναμία. Οι κεντρώοι φιλελεύθεροι πολίτες στηρίζουν τον Κυριάκο Μητσοτάκη.

**Στις ευρωεκλογές, ο ΣΥΡΙΖΑ υπέστη ιστορική ήττα. Ωστόσο, ο ίδιος ο πρωθυπουργός, λίγα 24ωρα πριν από την κάλπη λέει ότι το ματς μπορεί να γυρίσει. Πώς εξηγείς αυτή τη σιγουριά;** Δεν θα έλεγε «κατεβαίνω στο γήπεδο για να χάσω». Κατάλαβε όμως όχι μόνο από τη διαφορά των 9,5 μονάδων στις ευρωεκλογές αλλά και από τον χάρτη των αυτοδιοικητικών εκλογών ότι η εποχή ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί παρελθόν. Στα σχεδόν 5 χρόνια ΣΥΡΙΖΑ(ΝΕΛ) υπήρξε μια γενική κατάπτωση, όχι μόνο οικονομική. Αισθητική, ηθική, εντέλει πολιτιστική. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν πλήρωσε μόνο τις πολιτικές επιλογές του αλλά και το ύψος της εξουσίας του. Είχαν τη μύτη διαρκώς ψηλά και περιφρονούσαν τη νοημοσύνη των Ελλήνων. Αλλά προφανώς η μεγάλη αιτία της δυσარέσκειας είναι οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν. Η ταξική επιλογή χτυπήματος της μεσαίας τάξης, η υπερφορολόγηση, η συνέχιση των χειρότερων πρακτικών του παρελθόντος. Ο ΣΥΡΙΖΑ μιλάει με όρους των δεκαετιών του '50 και του '60, όταν πρέπει να τρέξουμε για να προλάβουμε την τέταρτη βιομηχανική επανάσταση. Πρόκειται για οπισθοδρομικούς που μιλούν στο όνομα της προόδου. Η πε-

ρίοδος Τσίπρα θα μείνει στην ιστορία ως ένας τετράχρονος εφιάλτης που ευτυχώς τελειώνει. Τώρα είναι η ώρα της θετικής ψήφου για να αλλάξουμε πίστα.

**Ο κίνδυνος μεγάλης αποχής караδοκεί και την 7η Ιουλίου. Φοβάστε τις συνέπειες;** Ο κίνδυνος είναι υπαρκτός. Σε κάποιους κυριαρχεί ο εφησυχασμός. «Εντάξει, κερδίζει ο Μητσοτάκης, δεν χάθηκε ο κόσμος αν δεν ψηφίσω». Κοιτάζουν μόνο τη διαφορά με τον ΣΥΡΙΖΑ, ενώ κρίσιμο στοιχείο είναι το ποσοστό της ΝΔ προκειμένου ο Μητσοτάκης να έχει αυτοδυναμία και λυμένα τα χέρια του για να εφαρμόσει το πρόγραμμά του. Η διαφορά με τον ΣΥΡΙΖΑ ασφαλώς έχει πολιτική αξία, αλλά οι έδρες της ΝΔ κρίνονται από το δικό της ποσοστό, τον αριθμό των κομμάτων που θα μπουν στη Βουλή και το ποσοστό των κομμάτων που θα μείνουν εκτός. Ας αφήσουμε λοιπόν το μπάνιο να περιμένει για λίγο.

**Εσχάτως ακούμε το σύνθημα για αυτοδυναμία της ΝΔ, μετά από χρόνια, είναι αλήθεια. Είναι η λύση για την επόμενη μέρα;** Δεν κινδυνολογώ, αλλά δίχως αυτοδυναμία της ΝΔ η χώρα θα μπει σε μια περίοδο πολιτικής αστάθειας. Αν δε η χώρα οδηγηθεί ξανά σε εκλογές, επειδή το ΚΙΝΑΛ δεν θα θέλει να συνεργαστεί, αυτές θα γίνουν με απλή αναλογική. Θα χρειάζονται τουλάχιστον τέσσερα κόμματα για το σχηματισμό κυβέρνησης. Και δεν μπορώ να δω ποια είναι αυτά. Σε μια περίοδο που η χώρα χρειάζεται πολιτική σταθερότητα, θα έχουμε παραλυσία. Με αυτοδυναμία, η ΝΔ θα μπορεί να αλλάξει τον εκλογικό νόμο, ώστε ακόμη κι αν χρειαστούν διπλές εκλογές, να υπάρχει λύση. Με απλή αναλογική, γαία πυρί μειχθήτω... Στις 7 Ιουλίου είμαι σίγουρος ότι οι πολίτες θα τα ζυγίσουν καλά όλα αυτά και θα δώσουν καθαρή εντολή στον Κυριάκο Μητσοτάκη. Έτσι θα μπορεί να εφαρμόσει το πρόγραμμά του δίχως εκπτώσεις.

**Ο πρωθυπουργός επιμένει προεκλογικά να κάνει αναφορές στο «σκάνδαλο Νοβάρτις», αναφερόμενους σε πολιτικά πρόσωπα. Παρακάμπτει όμως τις τελευταίες αποκαλύψεις που συνηγορούν ότι μάλλον έχουμε να κάνουμε με σκευωρία. Πιστεύεις ότι η υπόθεση θα πρέπει**

**να απασχολήσει την επόμενη Βουλή;** Κορυφαία πολιτικά πρόσωπα διασύρθηκαν και κρεμάστηκαν στα μανταλάκια αλλά από τη δικογραφία δεν προέκυψαν ευθύνες γι' αυτά. Όσο περνάει ο καιρός «το μεγαλύτερο σκάνδαλο του αιώνα» όπως το έχουν αποκαλέσει τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, αποδεικνύεται περλίτρανα ότι στήθηκε από το μακρύ χέρι της κυβέρνησης. Δικαστικοί λειτουργοί καταγγέλλουν ανοιχτά κυβερνητικές παρεμβάσεις και μιλούν για «Ρασπούτιν». Έχουν γίνει μηνύσεις, ως εκ τούτου το θέμα θα φθάσει στην επόμενη Βουλή. Οφείλονται απαντήσεις, στους ανθρώπους που άδικα σπιλώθηκαν για το πώς μεθοδεύτηκε όλη αυτή η υπόθεση.

**Ποια είναι τα περιθώρια συνεργασίας με άλλες δυνάμεις, όπως το ΚΙΝΑΛ, μετεκλογικά και σε ποιους τομείς;** Διάθεση κυβερνητικής συνεργασίας με τη ΝΔ σε κυβερνητικό επίπεδο σε περίπτωση μη αυτοδυναμίας δεν δείχνουν στο ΚΙΝΑΛ. Μετά και την αποχώρηση Βενιζέλου, κοιτάζουν πιο πολύ προς τον ΣΥΡΙΖΑ. Οι πρώτοι μήνες είναι πολύ σημαντικοί για να εκπέμψουμε ένα μήνυμα αξιοπιστίας και ανανέωσης. Η αναγεννητική προσπάθεια πρέπει να ξεκινήσει με το «καλημέρα». Περιθώριο συνεργασίας υπάρχει στη συνταγματική αναθεώρηση, στα ζητήματα της παιδείας, της προώθησης επενδύσεων, της ασφάλειας. Βεβαίως εναπόκειται στο ΚΙΝΑΛ να αποφασίσει αν θα στηρίξει αλλαγές ή αν θα διαγκωνίζεται με τον ΣΥΡΙΖΑ για το ποιος θα κάνει πιο σκληρή αντιπολίτευση.

**Πόσο μπορεί να επηρεαστεί η ψήφος των πολιτών από τις «θερμές» ελληνoturκικές θέσεις;** Πολύ λίγο και μάλλον προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της ΝΔ. Οι πολίτες, σε αντίθεση με κάποιους πολιτικούς, έχουν μέτρο στα εθνικά ζητήματα. Ξέρουν ότι χρειάζεται ψυχραιμία και συνεννόηση μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων, κάτι που ποτέ δεν επιδίωξε, δυστυχώς, αυτή η κυβέρνηση. Όταν ακούς τον πρωθυπουργό να λέει «η θάλασσα δεν έχει σύνορα» ή τις δηλώσεις που αφορούν στο Καστελόριζο, η άλλη πλευρά τα εισπράττει τουλάχιστον ως ανεπίτρεπτη ελαφρότητα. Μια σοβαρή κυβέρνηση μπορεί να αντιμετωπίσει καλύτερα τις προκλήσεις, από την κυβέρνηση του κ. Τσίπρα. Η δημιουργία του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας θα συμβάλει καθοριστικά στη διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής.

**Είσαι υποψήφιος σε μια περιφέρεια με μεγάλο ανταγωνισμό. Ποιες είναι οι προτεραιότητες που θέτεις για τα προβλήματα της Αθήνας;** Εύκολη-δύσκολη, είναι η εκλογική περιφέρεια που ζω. Τους κατοίκους της θέλω να εκπροσωπήσω στη Βουλή. Μένω επί 40 χρόνια στο Παγκράτι (με ένα μικρό διάλειμμα στους Αμπελόκηπους) και ξέρω από πρώτο χέρι τα προβλήματα των ανθρώπων στις γειτονιές. Τους εξοντωτικούς φόρους, τη δύσκολη καθημερινότητα, την ανασφάλεια και την αγωνία για το μέλλον των παιδιών. Μου αρέσει η Αθήνα κι οι γειτονιές της. Με σωστές κινήσεις από την κυβέρνηση και τον Δήμο μπορεί να γίνει ένας από τους καλύτερους προορισμούς της Ευρώπης, όχι μόνο για τουρισμό αλλά και για μόνιμη εγκατάσταση. Τα έχει όλα: Ιστορία, σύγχρονο πολιτισμό, ωραία μαγαζιά, μορφωμένα παιδιά. Με μια κυβέρνηση με άλλα μυαλά θα αρχίσουν να ανοίγουν δουλειές, να μειώνονται οι φόροι, να υπάρχει ασφάλεια στις γειτονιές, να αλλάξουν μορφή οι κοινόχρηστοι χώροι. Η αρχή έγινε στον Δήμο. Στις 7 Ιουλίου θα γίνει και στην κυβέρνηση. ●

**Στα σχεδόν 5 χρόνια ΣΥΡΙΖΑ(ΝΕΛ) υπήρξε μια γενική κατάπτωση, όχι μόνο οικονομική. Αισθητική, ηθική, εντέλει πολιτιστική. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν πλήρωσε μόνο τις πολιτικές επιλογές του αλλά και το ύψος της εξουσίας του.**





## Άγγελος Συρίγος «Είμαστε σε εξίσου κομβικό σημείο όπως το '74»

Του ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ

**Κ**αθηγητής στο Πάντειο, ένας από τους ελάχιστους ανθρώπους που περιμένουμε τις απόψεις του κάθε φορά που προκύπτει κάποιο σοβαρό θέμα στην εξωτερική μας πολιτική, κατεβαίνει υποψήφιος βουλευτής με τη ΝΔ στη Α' Αθηνών. Μόλις τον συνάντησα, του είπα ότι ξέρω πως ήταν ο πρώτος που πήρε τηλεφώνω τη Μαρία Ευθυμίου όταν έγινε γνωστή η επίθεση που δέχθηκε στο πανεπιστήμιο... «Όταν διάβασα το κείμενο που της έγραψαν, ήταν το ίδιο ακριβώς με το δικό μου. «Ο Καθηγητής που λατρεύουμε να μισούμε» κλπ. Έχουν κάποιες στάνταρ εκφράσεις, δεν έχουν καν την πρωτοτυπία σκέψης, είναι ένα αναμείγμα πραγμάτων. Και επίσης ο τρόπος που στοχοποιήθηκε μου θύμισε ακριβώς τον τρόπο που στοχοποιούσαν κι εμένα» μου είπε.

**Εδώ, όμως, υπάρχει ο ορισμός της φασιστικής πρακτικής. Κάποιον τον διώκουν, ή θέλουν να του κάνουν κακό, για τα πιστεύω του.** Ξεκινάω από μία βασική αρχή: φασίστας είναι αυτός που ανοίγει κεφάλια. Αυτός ο οποίος δεν δέχεται την άποψή μου, και είναι διατεθειμένος να μου ανοίξει το κεφάλι γι' αυτό. Όσες ομάδες το κάνουν, ανεξάρτητα από το πώς αποκαλούνται μεταξύ τους.

**Έχει δημιουργηθεί μια κρίσιμη μάζα Ελλήνων που να είναι πλέον υπέρ της αλλαγής του ασύλου;** Πιστεύω ότι η ελ-

ληνική κοινωνία είναι ώριμη, πλέον, να μην πιστεύει τις ιδεοληψίες, και ότι η παρούσα κατάσταση απλά διευκολύνει την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, την ελεύθερη διακίνηση συμμοριών, ναρκωτικών, διευκολύνει τις απειλές κατά καθηγητών. Εγώ στο πανεπιστήμιο δεν αισθάνομαι ασφαλής να πω τις απόψεις μου. Εκεί που θα έπρεπε να είμαι απόλυτα ασφαλής για να τις πω –ότι απόψεις και αν είναι αυτές– εκεί αισθάνομαι ότι κινδυνεύω.

**Και πολλοί φοιτητές δεν αισθάνονται ελεύθεροι να πουν τις απόψεις τους.** Πολλοί φοιτητές μπορεί και να στοχοποιηθούν. Πριν από δεκατρία περίπου χρόνια, είχαν πιάσει κάποιον φοιτητή που θεώρησαν ότι ήταν χρυσαυγίτης. Τον είχαν δέσει σε μία καρέκλα και τον βασάνισαν για αρκετή ώρα, μέχρι που ο Γιάγκος Ανδρεάδης –ο οποίος είναι τώρα ομότιμος Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών– και εγώ, μαζί με φοιτητές, μπήκαμε μέσα στο γραφείο που τον είχαν και τον απελευθερώσαμε. Φωνάξαμε το ασθενοφόρο. Αυτό έγινε γιατί πίστευαν ότι ήταν ακροδεξιός. Αποδείχτηκε ότι το παιδί ανήκε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αλλά αυτό είναι παντελώς αδιάφορο.

**Είμαστε σε μία περίοδο πραγματικά μεταβατική ως κοινωνία. Αν η κυβέρνηση Μητσοτάκη, εφόσον εκλεγεί, αποδειχτεί μία καλή κυβέρνηση, θα αλλάξει όλη η συζήτηση που γίνεται στην ελληνική κοινωνία. Αν αποδειχτεί μια κακή κυβέρνηση, υπάρχει ο φόβος να κατακυβερνηθεί χειρότερα από ό,τι είμαστε**

*Εάν δεν πετύχουμε σε αυτή τη φάση να αλλάξουμε σελίδα, τότε αντί να γυρίσουμε να κοιτάξουμε προς την Ευρώπη, τα κράτη με τα οποία θα μοιάζουμε θα είναι του Βαλκανικού μας περιγύρου*

**τώρα. Προσωπικά, μου μοιάζει η πιο κομβική στιγμή μετά το 1974. Συμφωνείτε σε αυτό;** Θεωρώ ότι σήμερα είμαστε σε εξίσου κομβικό σημείο, όπως το '74. Τότε ή θα βυθιζόμασταν με το κεφάλι προς το έδαφος και θα συντριβόμασταν, ή θα ξεκινούσαμε μία ανοδική πορεία η οποία μας έβαλε στην τότε Ε.Ο.Κ., μας οδήγησε σε μία περίοδο μακράς ευημερίας. Παρά τα προβλήματά της, είναι η καλύτερη περίοδος ηρεμίας και προόδου που έχει βιώσει το ελληνικό κράτος, από γενέσεώς του. Εάν δεν πετύχουμε σε αυτή τη φάση να αλλάξουμε σελίδα, τότε αντί να γυρίσουμε να κοιτάξουμε προς την Ευρώπη, τα κράτη με τα οποία θα μοιάζουμε θα είναι του Βαλκανικού μας περιγύρου, από τα οποία είχαμε ξεφύγει εδώ και πολλές δεκαετίες. Δεν έχουμε περιθώριο να χάσουμε στο σημείο που έχουμε φτάσει. Πρέπει να αλλάξουμε γρήγορα σελίδα, σε κάθε τομέα. Έχουμε φτάσει να είμαστε ο αστερίσκος με την υποσημείωση, σχεδόν σε κάθε θέμα. Στην Ευρώπη λένε «κάθε θέμα είναι έτσι, εκτός από την Ελλάδα, που είναι διαφορετικά». Πρέπει να ξαναγίνουμε ένα φυσιολογικό ευρωπαϊκό κράτος.

**Στον «Ηγεμόνα» ο Μακιαβέλι έγραψε ότι μια χώρα πρέπει πάντα να έχει δύο πράγματα: καλό εξοπλισμό και καλούς συμμάχους. Εμείς σε αυτά τα δύο είμαστε σε καλή κατάσταση;** Στον εξοπλισμό είμαστε καλά, σε σχέση με το μέγεθος της χώρας μας. Μπορεί να μην είμαστε στην ίδια καλή κατάσταση που ήμασταν πριν από μερικά χρόνια, αλλά ισχύει ότι έχει εξαιρετική αποτρεπτική ικανότητα ο στρατός. Ότι πρέπει να βελτιωθεί, πρέπει. Από πλευράς συμμάχων δε, είναι γεγονός ότι, παρά τα όσα έχουμε περάσει τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα εξακολουθεί να ανήκει στα πιο σνομπ κλαμπ του κόσμου. Είμαστε στο ΝΑΤΟ, στην ΕΕ, στη ζώνη του Ευρώ, στον ΟΑΣΕ κλπ. Αν δούμε τους οργανισμούς στους οποίους είμαστε, είναι οι πιο σνομπ οργανισμοί στον κόσμο. Δεν μπαί-

νεις εύκολα, και εμείς είμαστε στην καρδιά αυτών των οργανισμών. Πώς είμαστε; Διότι προνοητικές ηγεσίες στο παρελθόν μας οδήγησαν εκεί.

**Το αποτέλεσμα των εκλογών, αν θα έχουμε άμεσα κυβέρνηση, αν θα έχουμε ξανά εκλογές κλπ, θα παίξουν ρόλο στο πώς θα συμπεριφερθούν οι Τούρκοι;** Θεωρώ κρίσιμο το χρονικό διάστημα από τη Δευτέρα μετά τις εκλογές μέχρι την ημέρα σχηματισμού κυβερνήσεως. Εάν είναι αυτοδύναμη η κυβέρνηση, είναι μία εβδομάδα. Εάν όχι, τότε μέχρι να σχηματιστεί κυβέρνηση η Τουρκία θα έχει πεδίο δόξης λαμπρό για αρκετό καιρό. Υπάρχει και το σενάριο της μη αυτοδυναμίας. Να υπάρξει μία κυβέρνηση συνεργασίας για να αλλάξει τον εκλογικό νόμο, και να περάσει κάποιες αλλαγές σε σχέση με το Σύνταγμα. Άρα θα έχουμε μία κυβέρνηση μεταβατική κάποιων μηνών. Αντιλαμβάνομαστε ότι οι Τούρκοι έχουν μεγαλύτερο περιθώριο να παίζουν.

**Ιστορικά έχουμε παρατηρήσει ότι σχεδόν πάντα εκμεταλλεύονται αυτές τις καταστάσεις οι Τούρκοι.** Ναι. Άμα δούμε σε διάρκεια θα το διαπιστώσουμε. Το '55 δεν υπήρχε κυβέρνηση στην Ελλάδα, και έγιναν τα Σεπτεμβριανά. Το 1964, όταν γίνονται τα επεισόδια στην Κύπρο και βομβαρδίζει η Τουρκική Αεροπορία το νησί, υπάρχει η κυβέρνηση Παπανδρέου αλλά είναι μία μεταβατική φάση. Το 1967, όταν απαιτούν να φύγει η Ελληνική Μεραρχία από το νησί, είναι πάλι η Ελλάδα σε αδύναμη θέση, λόγω και της Δικτατορίας. Το 1974 είμαστε εντελώς απομονωμένοι διεθνώς. Το 1996 έχουμε μία μεταβατική κυβέρνηση η οποία δεν έχει καν ορκιστεί.

**Θέλω να κάνετε μία ευχή για αυτές τις εκλογές μόνο ως πολιτικός επιστήμονας.** Να μη μείνει ακυβέρνητη η Ελλάδα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Να υπάρχει αυτοδυναμία, να υπάρχει κυβερνησιμότητα την επόμενη ημέρα. ●



**Γ**έννημα-θρέμμα των νοτίων προαστίων, ο Αριστοτέλης Αϊβαλιώτης σπούδασε χημικός μηχανικός και ανέπτυξε την επιχειρηματική του δραστηριότητα. Παράλληλα, ανήσυχος πολιτικά είχε μακρά διαδρομή – από τη συμμετοχή του στο πρώτο μεταδιδακτορικό συμβούλιο της ΕΦΕΕ μέχρι τις φιλελεύθερες επιλογές του από τη δεκαετία του '80, με τη συμμετοχή του στους Φιλελεύθερους, τους Ταύρους και τη Δράση. Είναι υποψήφιος με τη ΝΔ στον Νότιο Τομέα της Β' Αθηνών, καθώς, όπως λέει, συμφωνεί με το μεταρρυθμιστικό σχέδιο του Κυριάκου Μητσοτάκη για τη χώρα.

**Ένας φιλελεύθερος, υποψήφιος με τη ΝΔ. Τι μέτρησε στην επιλογή σας αυτή;** Η ΝΔ έχει ενσωματώσει μεγάλο μέρος φιλελεύθερης ατζέντας καθώς και πολιτικού προσωπικού, από την ίδρυσή της ακόμα. Το καθοριστικό στοιχείο που μέτρησε στην επιλογή μου είναι η νέα ηγεσία του Κυριάκου Μητσοτάκη. Πιστεύω ότι ο πρόεδρος της ΝΔ κατανοεί την ανάγκη φιλελεύθερης στροφής στην πολιτική ζωή της χώρας, καθώς είναι η μόνη διέξοδος για να υπάρξει ένας νέος, ενάρετος αυτή τη φορά κύκλος ανάπτυξης μετά από δεκαετίες κυριαρχίας ενός πελατειακού κρατισμού.



## Αριστοτέλης Αϊβαλιώτης

### «Είναι ώρα για μια φιλελεύθερη στροφή στη χώρα»

Του ΕΥΤΥΧΗ ΠΑΛΛΗΚΑΡΗ

**Ως επιχειρηματίας επικαλείστε τα βαρίδια για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Τι μπορεί να αλλάξει; Μήπως τελικά οι εξαγγελίες της ΝΔ ευνοούν μόνο τους μεγαλοεπιχειρηματίες;** Οι εξαγγελίες της ΝΔ ευνοούν όλες τις επιχειρηματικές προσπάθειες, μικρές, μεσαίες και μεγάλες. Θα έλεγα κυρίως τις μικρές και τις μεσαίες, καθώς οι μεγάλες διαθέτουν περισσότερα μέσα άμυνας και αντοχής. Άλλωστε έχουν και τη δυνατότητα να φύγουν από τη χώρα, όπως έχουν κάνει τόσοι επιχειρηματικοί όμιλοι τα τελευταία χρόνια. Τα βαρίδια που καταδυναστεύουν την επιχειρηματικότητα είναι η υπερβολική φορολογία, το επαχθές ρυθμιστικό περιβάλλον που δημιουργεί συνεχώς νέα κόστος και η φυγή του ανθρώπινου κεφαλαίου, που αδυνατίζει τη βάση πάνω στην οποία στέκεται κάθε επιχειρηματική προσπάθεια. Η κατάσταση που έχουμε χτίσει μέσα από την τυφλότητα του πολιτικού συστήματος έχει ακυρώσει την πηγή κάθε ανάπτυξης, που είναι τα όνειρα, τα σχέδια, τα σενάρια ευημερίας των ανθρώπων. Πρέπει να τα αλλάξουμε αυτό, άμεσα και αποφασιστικά.

**Πόσο εφικτή είναι μια επαναδιαπραγμάτευση με τους δανειστές, ώστε να αναθεωρηθούν οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για τη χώρα;** Νομίζω ότι οι συνθήκες έχουν ωριμάσει για μια συνεννόηση με τους δανειστές. Οι ίδιοι διαπιστώνουν το αδιέξοδο της σημερινής κατάστασης. Βλέπουμε ισχυρούς παράγοντες, όπως ο Βέμπερ, επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Λαϊκού κόμματος, να συμφωνούν με την πρόταση του Κυριάκου Μητσοτάκη για μείωση των εξωπραγματικών πλεονασμάτων του 3,5% σε 2%. Έτσι πιστεύω ότι έχουμε το περιθώριο να πείσουμε τους ευρωπαίους φίλους μας να συναινέσουν στο πρόγραμμα φορολογικών ελαφρύνσεων της ΝΔ. Έχουμε άλλωστε την πεποίθηση ότι οι ελαφρύνσεις αυτές θα κινητοποιήσουν μεγάλη ανάπτυξη, πέραν της αναμικτικής σημερινής, με αποτέλεσμα να υπάρξει στο τέλος ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα. Ο συνδυασμός αυτών των δύο, ουδέτερου δημοσιονομικού αποτελέσματος και μείωσης των πρωτογενών πλεονασμάτων, θα μας δώσει τη δυνατότητα να κάνουμε και άλλες φορολογικές μειώσεις στα χρόνια που έρχονται

μαζί με λελογισμένη αύξηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.

**Τι θα προτάσατε άμεσα για επίλυση από τα προβλήματα της εκλογικής σας περιφέρειας;** Στην εκλογική μου περιφέρεια πρόκειται να γίνει η μεγαλύτερη νέα επένδυση της χώρας, η επένδυση του Ελληνικού. Πέρα από την αυτοτελή αξία της είναι και συμβολικά πολύ σημαντικό να ξεκινήσει το έργο άμεσα, αφού από εκεί θα πάρουν θάρρος πλειάδα άλλων επενδύσεων που βλέπουν επί χρόνια μια κορυφαία επένδυση που έχει ωριμάσει να μην μπορεί να προχωρήσει. Όταν μια τέτοια επένδυση, όπου έχει ανακηρυχθεί μέσω διαγωνισμού ένας ισχυρός επενδυτής, έχει τη στήριξη όλου του πολιτικού συστήματος και αλληλοδιάδοχων κυβερνήσεων, όταν κάτι τέτοιο βαλτώνει, τι θα σκεφθεί ένας μικρότερου βεληνεκούς επενδυτής που θέλει να ξεκινήσει κάτι; Είναι πολύ σημαντικό να ξεκινήσει άμεσα το έργο του Ελληνικού. Πέρα από αυτό προγραμματίζονται και άλλες επενδύσεις στο παραλιακό μέτωπο. Θα ήθελα να δω έναν συντονισμό μεταξύ των διαφόρων έργων έτσι ώστε αυτά να συνιστούν ένα ολοκληρωμένο ενιαίο σύνολο. Θα ήθελα επίσης να δω έργα που να διαχέουν αυτή την ανάπτυξη στο παραλιακό μέτωπο και στις εσωτερικές γειτονιές και δήμους της Νότιας Αθήνας αλλά και όλου του λεκανοπέδιου. Πρόθεσή μου είναι επίσης να συμβάλω ώστε να προχωρήσουν η ανάπλαση της οδού Πειραιώς, ενός ιστορικού και σημαντικού δρόμου, αλλά και του οικοπέδου της Πυρκάλ στη Δάφνη και του Ασύρματος στον Άγιο Δημήτριο, που θα μπορούσαν να δώσουν και αυτά σημαντική αναπτυξιακή ώθηση στην περιοχή. ●

**Ο πρόεδρος της ΝΔ κατανοεί την ανάγκη φιλελεύθερης στροφής στην πολιτική ζωή της χώρας, καθώς είναι η μόνη διέξοδος για να υπάρξει ένας νέος, ενάρετος κύκλος ανάπτυξης μετά από δεκαετίες κυριαρχίας ενός πελατειακού κρατισμού**

## Χριστίνα Τσιλιγγίρη

### «Ζητάμε καθαρή εντολή την Κυριακή να υπερβούμε τον κίνδυνο της ακυβερνησίας»

Του ΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

**Α**πόφοιτη της σχολής διοίκησης οικονομίας των ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, με μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και στη Βρετανία, η Χριστίνα Τσιλιγγίρη αποφασίζει το μεγάλο βήμα στην πολιτική δράση και κατεβαίνει υποψήφια με τη Νέα Δημοκρατία στη Β' Πειραιά. Διευθύντρια στον τομέα Αθλητισμού και Α-μεΑ της UNESCO Πειραιώς και Νήσων, είναι τα τελευταία χρόνια Γενική Γραμματέας του Ερασιτέχνη Ολυμπιακού.

**Η Ελλάδα αγκομαχά ακόμη να βρει βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης. Τι μπορεί να αλλάξει από την 8η Ιουλίου;** Από τις 8 Ιουλίου η Ελλάδα θα έχει έναν υπεύθυνο πρωθυπουργό, ο οποίος δεν θα προχωρά με ιδεοληψίες και θα σέβεται τους κόπους των πολιτών. Πράγματα που μας έλειψαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Η σοβαρότητα με την οποία πορεύεται διαχρονικά ο Κυριάκος Μητσοτάκης, είναι η μεγαλύτερη εγγύηση για την προοπτική της χώρας. Είδατε την πορεία των ομολόγων και του χρηματιστηρίου την επομένη του αποτελέσματος των ευρωεκλογών. Υπάρχει θετική ανταπόκριση από τις αγορές και αυτή είναι προάγγελος ανάκτησης εμπιστοσύνης και από τους εταίρους. Ανοίγεται μπροστά μας μια σημαντική ευκαιρία για τη χώρα και δεν πρέπει να την αφήσουμε να πάει χαμένη.

**Κατά γενική ομολογία, η μεσαία τάξη πλήρωσε το μάρο των πολιτικών των τελευταίων ετών. Τι προσβύει η ΝΔ, για να υπάρξει μια άλλη πολιτική υπέρ των μικρομεσαίων;** Η μεσαία τάξη γονάτισε από την υπερφορολόγηση. Ένας στους δύο σήμερα χρωστά στην Εφορία, ενώ 1,5 εκατομμύριο πολίτες ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, με εισοδήματα που δεν επαρκούν για να καλύψουν ούτε τις βασικές τους ανάγκες. Εμείς πιστεύουμε σε ένα διαφορετικό μείγμα πολιτικής, με περισσότερες ελαφρύνσεις και έμφαση στη δημιουργία πλούτου. Πρέπει το κέρδος να αποπoinικοποιηθεί, ώστε να μπορέσει να διαχυθεί στην οικονομία και να αυξηθεί το διαθέσιμο εισόδημα. Ο πρόεδρος της ΝΔ έχει δεσμευθεί πως θα προχωρήσει η μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 30% σε βάθος διετίας, η μείωση του φόρου στις επιχειρήσεις στο 20% μέσα στα δύο πρώτα χρόνια και για εισαγωγικό φορολογικό συντελεστή 9% στα εισοδήματα μέχρι 10.000 ευρώ. Η κοινωνία χρειάζεται ανάσες και είμαστε αποφασισμένοι να τις δώσουμε.

**Η κυβέρνηση επιδόθηκε σε παροχές και «δώρα» παραμονές των ευρωεκλογών. Αυτό όμως δεν εκτιμήθηκε από τους ψηφοφόρους, που γύρισαν την πλάτη στον ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί; Μήπως τελικά η επιδοματική πολιτική είναι λάθος;** Η επιδοματική πολιτική κάθε κράτους πρέπει να υπάρχει ως ένα δίκτυο προστασίας των αδυνάτων. Να δίδεται στοχευμένα και όχι να χρησιμοποιείται για προεκλογική εξαπάτηση. Οι πολίτες καταλαβαίνουν πως ο κ. Τσίπρας χρησιμοποίησε την υπερφορολόγηση για να μπορέσει στο τέλος της θητείας του να δίνει κάποιο επίδομα - δόλωμα εξαγοράς ψήφων. Οι εποχές αυτές έχουν περάσει. Υπάρχει όμως μια φράση που συνοψίζει όλο αυτό που συνέβη. «Μπορείς να κοροϊδεύεις πολλούς για λίγο, αλλά δεν μπορείς να τους κοροϊδεύεις όλους για πάντα». Αυτό που κατάφεραν μόνο ήταν να κάνουν μια ακόμα ζημιά στα διαθέσιμα της οικονομίας, που με αιματηρές θυσίες είχαν δημιουργήσει οι Έλληνες.

**Το αποτέλεσμα της ευρωκάλυψ ήταν συντριπτικό εις βάρος του ΣΥΡΙΖΑ, με το -9,5% από τη ΝΔ. Ποια είναι η**



**πρόβλεψή σας για τις εθνικές εκλογές; Είναι στόχος σας η αυτοδυναμία;** Στόχος μας είναι η αυτοδυναμία. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης χρειάζεται μια ισχυρή εντολή για να μπορέσει να αλλάξει τη χώρα. Ζήσαμε τη χρεοκοπία της χώρας και την καταστροφική τετραετία επικράτησης του λαϊκισμού μέσα από τον ΣΥΡΙΖΑ και τους ΑΝΕΛ. Πλέον ο κόσμος αναζητά πρόγραμμα, ασφάλεια, οργάνωση και τάξη σε κάθε επίπεδο. Κι αυτά μπορεί να τα εγγυηθεί μόνο η Νέα Δημοκρατία σήμερα. Θέλω όμως να σταθώ σε κάτι. Η Ελλάδα αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα, που απαιτούν ευρύτερες συμμαχίες. Εμείς, λοιπόν, ζητάμε καθαρή εντολή την Κυριακή να υπερβούμε τον κίνδυνο της ακυβερνησίας. Στόχος δικός μας είναι να ενώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερους Έλληνες σε ένα κοινό όραμα, ιδιαίτερα ενόψει της συμπλήρωσης 200 χρόνων από την Ανεξαρτησία της χώρας. Μπορούμε και πρέπει να γίνουμε ξανά αισιόδοξοι.

**Ο Κυριάκος Μητσοτάκης θέτει επί της ουσίας ζήτημα επαναδιαπραγμάτευσης με τους δανειστές για κρίσιμα μεγέθη, όπως τη μείωση του πρωτογενούς πλεονάσματος. Πόσο εφικτό θεωρείτε ότι είναι αυτό;** Είναι καθαρά ζήτημα εμπιστοσύνης των εταίρων προς τη νέα κυβέρνηση. Όσο περισσότερη υπευθυνότητα και σοβαρότητα βλέπουν, τόσο ευκολότερη θα είναι η προσπάθεια μείωσης των στόχων του πρωτογενών πλεονασμάτων. Δικός μας στόχος είναι από το 3,5% που έχει δεσμευθεί ο κ. Τσίπρας σε 2%. Μόλις αυτό καταστεί εφικτό, ο δημοσιονομικός χώρος που θα δημιουργηθεί θα οδηγήσει περαιτέρω ελαφρύνσεις για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Μόνο όταν δημιουργηθεί περισσότερος πλούτος, θα μπορέσουν οι πολίτες να βιώσουν ελαφρύνσεις, να δουν τα εισοδήματά τους να αυξάνονται, να βρουν βιώσιμες θέσεις εργασίας και να προσδοκούν βάσιμα πως η επόμενη ημέρα που ζημερώνει θα είναι καλύτερη από την προηγούμενη.

**Τι θα προτάσσατε άμεσα για επίλυση από τα προβλήματα της εκλογικής σας περιφέρειας;** Η Β' Πειραιά έχει δύο σημαντικά ζητήματα. Το πρόβλημα της ανεργίας και το πρόβλημα της περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Οι περιοχές μας είναι ταυτισμένες με την ανάπτυξη των επαγγελματιών και τις προοπτικές που δίνει το λιμάνι. Οι νέες επενδύσεις στο Κερατσίνι μπορούν σύντομα να δημιουργήσουν σημαντικό αριθμό νέων θέσεων εργασίας και παράλληλα να καταστήσουν την περιοχή προορισμό με υπερτοπικό ενδιαφέρον. Παράλληλα, προσωπικά έχω ασχοληθεί σημαντικά με την ανάπτυξη του αθλητισμού. Γνωρίζω μέσα από τη δουλειά μου πως μπορεί η δημιουργία νέων αθλητικών εγκαταστάσεων και η λειτουργία τους να δημιουργήσει αναπτυξιακές προοπτικές.

Επιπλέον, υπάρχει το ζήτημα της περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Το αγκάθι του Σχιστού, η επιβάρυνση της παράκτιας ζώνης, η δυσοσμία, οι υψηλοί βιομηχανικοί ρύποι, ο κυκλοφοριακός φόρτος φορτηγών ΙΧ αυτοκινήτων είναι οι βασικές πηγές ρύπανσης, οι οποίες αθροιστικά καθιστούν την περιοχή του Πειραιά γύρω από το λιμάνι ως την πιο βεβαρημένη περιβαλλοντικά σε όλη την επικράτεια. Η ποιότητα ζωής μας είναι -όχι μόνο- υπό συνεχή υποβάθμιση. Δεν μπορούμε λοιπόν να μιλάμε για ανάπτυξη, αν δεν εξασφαλίσουμε καλύτερη ποιότητα ζωής για όλους. ●

*Ζήσαμε τη χρεοκοπία της χώρας και την καταστροφική τετραετία επικράτησης του λαϊκισμού μέσα από τον ΣΥΡΙΖΑ και τους ΑΝΕΛ. Πλέον ο κόσμος αναζητά πρόγραμμα, ασφάλεια, οργάνωση και τάξη σε κάθε επίπεδο.*



## Σάκης Ιωαννίδης «Η αυτοδυναμία της ΝΔ είναι εργαλείο κυβερνησιμότητας της χώρας»

Του ΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

**Ο** Σάκης Ιωαννίδης, υποψήφιος με τη ΝΔ στον βόρειο τομέα της Β' Αθηνών, δεν είναι... χτεσινός στο κόμμα. Γεννημένος στη Δράμα, ήταν γραμματέας της ΔΑΠ το 2010 και εκλέχτηκε πρόεδρος της ΟΝΝΕΔ το 2013. Το 2015 ήταν υποψήφιος στο ψηφοδέλτιο Επικρατείας του της ΝΔ. Από το 2016 είναι μέλος της Διοίκησης του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

**Ο Κυριάκος Μητσοτάκης δηλώνει τις τελευταίες μέρες ότι αν δεν βγει αυτοδύναμη η ΝΔ θα πάμε για νέες εκλογές τον Δεκαπενταύγουστο, με απλή αναλογική. Ο κ. Τσίπρας απαντά ότι ο πρόεδρος της ΝΔ κινδυνολογεί. Μήπως τελικά είναι έτσι;** Ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει πει σε όλους τους τόπους ότι όσο πιο ισχυρή είναι η εντολή που θα μας δώσουν οι Έλληνες πολίτες, τόσο πιο άμεσα και ξεκάθαρα θα εφαρμοστεί το σχέδιο που έχουμε παρουσιάσει για την επόμενη μέρα της χώρας. Στόχος μας είναι να εφαρμόσουμε το σχέδιό μας χωρίς εκπώσεις, ώστε να επωφεληθούν άμεσα οι πολίτες. Η αυτοδυναμία που επιζητάμε είναι εργαλείο κυβερνησιμότητας της χώρας, το οποίο ο απερχόμενος πρωθυπουργός προσπάθησε να υπονομεύσει φέρνοντας την απλή αναλογική, η οποία θα ισχύει από τις επόμενες εκλογές. Είναι λοιπόν προφανές, ότι στόχος του ΣΥΡΙΖΑ είναι να κρατήσει την χώρα σε μια «ομηρία ακυβερνησίας» μέσω της απλής αναλογικής. Αυτό θέλουμε εμείς να αποφύγουμε, ζητώντας την ισχυρή εντολή των πολιτών.

**Πάντως ο κίνδυνος αποχής ιδιαίτερα στους νέους ψηφοφόρους είναι υπαρκτός. Πώς βλέπετε να αντιμετωπίζεται αυτό το πρόβλημα; Η μήπως η αποχή βολεύει τη ΝΔ;** Πίστευα και πιστεύω πάντα ότι η αποχή είναι ο πιο «ύπουλος» εχθρός της προόδου και της

εξέλιξης. Γιατί, όταν απέχεις, παραχωρείς το δικαίωμα στον άλλο να καθορίσει τη ζωή σου. Η αποχή, λοιπόν, δεν βολεύει την αλλαγή των πραγμάτων ούτε σε καμία περίπτωση την ποιότητα της Δημοκρατίας μας. Στο πλαίσιο αυτό προτιμώ έναν νέο που δεν θα ψηφίσει Νέα Δημοκρατία, παρά έναν νέο που θα πάει για μπάνιο.

**Ο πρωθυπουργός δηλώνει κατ'επανάληψη ότι το παιχνίδι μπορεί να γυρίσει και ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να βγει πρώτη δύναμη την 7η Ιουλίου. Δίνετε μία στο εκατομμύριο πιθανότητα γι' αυτό;** Ο πρωθυπουργός μπορεί να δηλώνει το σιδηροπτε, είναι πλέον γνωστή η ικανότητά του στα ψέματα. Είναι όμως η ίδια η στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ που δείχνει ότι και οι ίδιοι γνωρίζουν πως θα ηττηθούν: ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει σχέδιο, δεν έχει αφήγημα και προσπαθεί μέσα από τη δημιουργία και τη διασπορά fake news, με τα στελέχη του να έχουν ικανότητες... «Χουντίνι», να ανακαλύψουν δήθεν «κρυφά» σημεία στο ξεκάθαρο πρόγραμμα της ΝΔ. Ο ΣΥΡΙΖΑ για πρώτη φορά κρίνεται σε εθνικές κάλπες για τα πεπραγμένα του, για την καταστροφική του πορεία τα τελευταία 4,5 χρόνια στην κυβέρνηση της χώρας. 4,5 χρόνια που δίχασε, ταπείνωσε τους Έλληνες πολίτες, κατέστρεψε την οικονομία της χώρας, διέλυσε κάθε έννοια ασφάλειας, «κουρέλιασε» τους θεσμούς και προσπάθησε να εγκαθιδρύσει κομματικό κράτος. Για αυτά όλα οι Έλληνες πολίτες θα αποδοκιμάσουν την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ και θα υπερψηφίσουν την πολιτική μας πρόταση.

**Ο ΣΥΡΙΖΑ αμφισβητεί το φορολογικό πρόγραμμα της ΝΔ και λέει ότι οι εφαρμοστέοι θα ευνοούν μόνο τους ισχυρούς. Τι απαντάτε;** Αυτό είναι ένα ακόμα ψέμα, που λέει η απερχόμενη κυβέρνηση που πλήγωσε όσο καμία άλλη τη μεσαία τάξη, επιβάλλοντας 29 νέους φόρους, φορολογώντας τους πάντες και τα πάντα. Το πρόγραμμά μας ευνοεί όλους τους Έλληνες πολίτες, χωρίς εξαιρέσεις, ώστε να γίνει πράξη η επανεκκίνηση της οικονομίας και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την «έκρηξη ανάπτυξης» που έχει ανάγκη η χώρα. Η μείωση του εισαγωγικού συντελεστή για μισθωτούς, συνταξιούχους, επαγγελματίες και αγρότες από 22% σε 9% για εισοδήματα μέχρι 10.000 ευρώ, η σταδιακή κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος και της εισφοράς αλληλεγγύης, η μείωση των εισφορών για κύρια σύνταξη από 20% σε 15% εντός της τετραετίας, η υποχώρηση του ΦΠΑ, με στόχο να καθιερωθούν δύο βασικοί συντελεστές 11% και 22%, από 13% και 24% σήμερα, η διατήρηση του υπερμειωμένου συντελεστή του 6% όπως και η μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 30% οριζόντια, η ενίσχυση του ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος είναι μερικά από τα μέτρα που θα εφαρμόσουμε.

**Σας ανησυχούν οι εντάσεις με την Τουρκία; Συμφωνείτε με τους χειρισμούς της απερχόμενης κυβέρνησης;** Οι εντάσεις με την Τουρκία αποτελούν κομμάτι των γενικότερων γεωπολιτικών εξελίξεων στην Ανατολική Μεσόγειο με επίκεντρο τα ενεργειακά. Η μόνη ανησυχία που πρέπει να έχουμε είναι για τους χειρισμούς της απερχόμενης κυβέρνησης, καθώς ο ΣΥΡΙΖΑ έχει αποδείξει ότι όποτε χρειάστηκε να χειριστεί τέτοια θέματα, δεν μπόρεσε να υπερασπιστεί αποτελεσματικά τα εθνικά μας συμφέροντα. Αυτό πρόκειται να αλλάξει μετά τις εκλογές με ισχυρή κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Ο ίδιος ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει περιγράψει ένα πλαίσιο δράσεων έναντι της τουρκικής προκλητικότητας και επιθετικότητας, το οποίο βασίζεται στον διάλογο και την επικοινωνία με τους γείτονες και τον κ. Ερντογάν. Τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας είναι αδιαπραγμάτευτα, δεν υπάρχει περίπτωση να υποχωρήσουμε ούτε βήμα από αυτά.

*Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει σχέδιο, δεν έχει αφήγημα και προσπαθεί μέσα από τη δημιουργία και τη διασπορά fake news, με τα στελέχη του να έχουν ικανότητες... «Χουντίνι», να ανακαλύψουν δήθεν «κρυφά» σημεία στο πρόγραμμα της ΝΔ*

**Είστε υποψήφιος σε μια δύσκολη περιφέρεια, με έντονο ανταγωνισμό. Ποια προβλήματα θα ξεχωρίζατε και τι θα προτάσσατε για την επίλυσή τους; Τι είναι αυτό που θα λέγατε σε έναν πολίτη για να τον πείσετε να σας ψηφίσει;** Ο Βόρειος Τομέας της Β' Αθηνών είναι μια μικρογραφία της κοινωνίας. Μια περιοχή με ανθρώπους που δούλεψαν και δουλεύουν σκληρά, στηρίζουν την οικονομία τους και συνεχίζουν να αγωνίζονται κάθε μέρα για ένα καλύτερο μέλλον για αυτούς και τα παιδιά τους. Αυτούς τους ανθρώπους που αποτελούν τη «ραχοκοκαλιά» της ελληνικής κοινωνίας είναι χρέος μας να στηρίξουμε και αυτούς τους ανθρώπους θέλω να εκπροσωπήσω στη Βουλή. ●





# ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΣΚΗΝΗ



Καθώς το **Cirque du Soleil** ετοιμάζεται για την πρεμιέρα του «**BAZZAR**» στην Αθήνα, η **Susan Gaudreau**, ψυχή της παραγωγής, μιλάει για τα μυστικά που το έκαναν ένα από τα μεγαλύτερα ονόματα στην παγκόσμια σκηνή του θεάματος



**Π**ίσω από ένα γιγάντιο θέαμα κρύβεται ένα παραμύθι έμπνευσης, φαντασίας και σκληρής δουλειάς, ακόμη πιο εντυπωσιακό. Το Cirque du Soleil –η μεγαλύτερη θεατρική «σκηνή» του κόσμου– είναι ο ορισμός του ταλέντου και της σκληρής δουλειάς μιας μικρής ομάδας street performers που τα διστακτικά, προσεκτικά τους βήματα στους δρόμους της μικρής συνοικίας του Baie-Saint-Paul, στο Κεμπέκ του Καναδά, τους έδωσαν ώθηση για ένα παράτολμο άλμα το 1984: τη δημιουργία μιας εταιρείας ψυχαγωγίας. Η αρχή ήταν το κοινό της μικρής πόλης των 7.000 κατοίκων. Η συνέχεια είναι ένα πολύχρωμο φαντασμαγορικό σύμπαν. Είτε αναζητάς επικίνδυνα νούμερα που κάνουν το στομάχι σου να σφίγγεται ή νούμερα που θα σε ταξιδέψουν στις κουλτούρες του κόσμου, το Cirque du Soleil τα έχει όλα. Και το «BAZZAR», η 43η παραγωγή του –εμπνευσμένη από τα «πολύχρωμα και χαοτικά παζάρια της Ινδίας»– είναι έτοιμο να κατακτήσει το ελληνικό κοινό. Η ψυχή της παραγωγής, Susan Gaudreau, που γράφει και σκηνοθετεί το «BAZZAR», θα μας συνοδεύσει σε μια γοητευτική περιπλάνηση στον κόσμο του Cirque du Soleil με συνοδοιπόρους τη φημισμένη ομάδα του τσίρκου, δίνοντάς μας και μια πρώτη γεύση του τι είναι αυτό που κάνει το «BAZZAR» ένα παγκόσμιο υπερθέαμα.

**Μπορείτε να μας πείτε λίγα λόγια για την ιστορία του Cirque du Soleil, ποια ήταν η πορεία του και πώς η σκληρή δουλειά ανέδειξε μια μικρή καναδική εταιρεία παραγωγής στον βασιλιά του παγκόσμιου θεάματος;** Το Cirque du Soleil είναι μια εμπειρία που δεν έχετε ξαναζήσει. Πριν από 30 περίπου χρόνια, μια ομάδα 20 καναδών street performer ένωσαν το πάθος και το ταλέντο τους θέλοντας να μεταφέρουν στο σήμερα την παραδοσιακή τέχνη του τσίρκου και να δημιουργήσουν μια σύγχρονη μορφή ψυχαγωγίας που έφερνε στο επίκεντρο τον καλλιτέχνη, τον άνθρωπο και τις ικανότητές του, χωρίς την παρουσία των ζώων. Αυτό που προσφέρουμε είναι μια συναρπαστική παράσταση που ξυπνάει αμέτρητα συναισθήματα στο κοινό. Το τσίρκο μπαίνει σε μια άλλη εποχή, ανεβαίνει σε ένα νέο, πρωτόγνωρο επίπεδο όπου κάθε λεπτομέρεια μετράει, από τα εκπληκτικά κοστούμια και την επιβλητική μουσική, στα εντυπωσιακά σκηνικά. Όλα μαζί συνθέτουν μια σχεδόν μαγική θεατρική εμπειρία. Ωστόσο, δεν επαναπαυόμαστε στις δάφνες μας. Η κορυφή είναι η αφορμή για σκληρότερη δουλειά, που σημαίνει αέναες αναζητήσεις στα μονοπάτια της φαντασίας μας και κυνήγι των σύγχρονων καινοτόμων τεχνολογιών. Έχουμε ένα μότο στο Cirque: το «αδύνατο» είναι απλά μια λέξη.

**Ποιοι είναι οι βασικοί παράγοντες που λαμβάνετε υπόψη, όταν αποφασίζετε για τον επόμενο χώρο που θα φιλοξενήσει τις παραγωγές σας;** Το Cirque du Soleil σχεδιάζει διαφορετικούς τύπους παραστάσεων ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνονται. Για το Big Top (την εμβληματική σκηνή του τσίρκου) και για τις περιοδείες μας, οι πόλεις επιλέγονται ανάλογα με τον πληθυσμό τους και τη δυνατότητά τους να παρέχουν τον κατάλληλο χώρο που την κάνει όχι μόνο εύκολα προσβάσιμη, αλλά και ορατή από μακριά. Βέβαια, οργανώνουμε και παραστάσεις σε ήδη υπάρχουσες υποδομές ψυχαγωγίας. Τέτοιες βρίσκονται συνήθως σε τοποθεσίες που δέχονται μεγάλο αριθμό τουριστών, όπως το Λας Βέγκας ή το Hangzhou στην Κίνα, όπου θα παρουσιάσουμε εκεί και το πρώτο μας στεγασμένο σόου. Το στήσιμο της σκηνής που θα φιλοξενήσει το «BAZZAR» είναι πιο «ευέλικτο» ώστε να εκμεταλλεύεται επαρκώς και τους βοηθητικούς και απο-

θηκευτικούς χώρους που παρέχουν οι προορισμοί που σκοπεύουμε να επισκεφθούμε.

**Προσαρμόζετε τη θεματολογία των παραστάσεών σας στο κοινό κάθε προορισμού – δηλαδή να περιμένουμε μερικές πινελιές «Ελλάδας» στο «BAZZAR» που θα παρουσιαστεί στην Αθήνα;** Το Cirque du Soleil δημιουργεί παραστάσεις με «παγκόσμιο» χαρακτήρα. Οι περιοδείες μας συστήνουν την καλλιτεχνική μας κληρονομιά σε διαφορετικά κοινά με διαφορετικές κουλτούρες. Στόχος μας είναι να παρουσιάσουμε αυτή την κληρονομιά με τρόπο κατανοητό για κάθε κοινό και με σεβασμό σε κάθε κουλτούρα. Απόδειξη πως κάποιες από τις παραστάσεις μας περιοδεύουν ανά τον κόσμο για τουλάχιστον 20 χρόνια! Φυσικά, υπάρχουν φορές που συμφωνούμε σε μικρές αλλαγές στο σενάριο, για παράδειγμα, ή τα κοστούμια, ώστε να ευθυγραμμίζομαστε με κάποιες κουλτούρες και να διασφαλίζουμε την αποδοχή και επιτυχία της παράστασης, στο μέτρο βέβαια που αυτές οι αλλαγές δεν αλλοιώνουν την ουσία της παράστασης.

**Και καθώς η Αθήνα ετοιμάζεται να ζήσει την εμπειρία του Cirque du Soleil, εμείς τι να περιμένουμε από τον θίασο – και σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι προετοιμασίες;** Ήδη ένα μήνα πριν την πρεμιέρα, ο θίασος και συνεργείο 60 ανθρώπων έχουν έρθει στην Αθήνα για τις προετοιμασίες και την προώθηση του «BAZZAR». Βρισκόμαστε επίσης ήδη σε συνεργασία με έκτακτο προσωπικό που έχουμε επιστρατεύσει στην πόλη σας, που καλύπτει τους τομείς του catering, της ασφάλειας, βοηθούς γκαρνταρόμπας, ταξιθέτες κ.λπ. Ο θίασος έχει ξεκινήσει πρόβες και φυσική προετοιμασία. Όλη η ομάδα του Cirque du Soleil εργάζεται ενωμένη και σε απόλυτη αρμονία ώστε να είναι πανέτοιμη να προσφέρει στο μοναδικό αθηναϊκό κοινό της μια συγκλονιστική εμπειρία.

**Μπορείτε να μας αποκαλύψετε τους ρόλους των κεντρικών performer της παράστασης του «BAZZAR»;** Το «BAZZAR» είναι μια καινούργια παράσταση η οποία όμως εμπνέεται από την ίδια την ιστορία του Cirque du Soleil, ένας φόρος τιμής στην κληρονομιά του θιάσου που «βουτάει» στον πυρήνα της ύπαρξής του: ακροβάτες και χορευτές δημιουργούν ένα θέαμα μοναδικό. Εντυπωσιακά σκηνικά, απaráμιλλη αισθητική, υπέροχη ζωντανή μουσική δημιουργούν μια πρωτόγνωρη ψυχαγωγική εμπειρία. Η ομάδα των 30 διεθνών ακροβατών, χορευτών και μουσικών συνεργάζεται με 16 ακόμη μέλη που φροντίζουν το τεχνικό κομμάτι της παράστασης. Ο θίασος του «BAZZAR» παρουσιάζει μια μεγάλη γκάμα από διαφορετικά ριψοκίνδυνα ακροβατικά, μεταξύ αυτών και τα Mallakhamb, που παρουσιάζονται για πρώτη φορά. Το «BAZZAR» του Cirque du Soleil είναι ένα πολυφασματικό εργαστήριο αστείρευτης δημιουργικότητας και φαντασίας όπου ένας ενθουσιώδης «στρατός» από ακροβάτες, χορευτές και μουσικούς πειθαρχούν με πάθος και προσήλωση. Καθοδηγούμενος από τον μάεστρο του, συνθέτει ένα σύμπαν μοναδικό. Εκεί που το απρόσμενο γίνεται αναμενόμενο, ένα πολύχρωμο συνονθύλευμα ευλύγιστων σωμάτων, οραματίζεται, χτίζει και επαναπροσδιορίζει σκηνές ζωηρές σε ένα άκρως καλλιτεχνικό, ακροβατικό σύμπαν που σε προκαλεί να αφεθείς στο χάος του.

**INFO**  
18 Ιουλίου - 4 Αυγούστου /  
Big Top, στο Ελληνικό.







Ο κ. Νίκος Αυλωνίτης επισκευάζει μο-  
τέρ, «από οικιακών συσκευών μέχρι  
υποβρυχίων», στην ίδια διεύθυνση  
από το 1960



Η Λενιώ και ο κ. Γιάννης  
Γαλανόπουλος πήραν στα  
χέρια τους τη Μεταξού  
πριν από 11 χρόνια





# Οι τελευταίοι αυθεντικοί του Μεταξουργείου

Στη γειτονιά που συνυπάρχουν οι «airbnb-δες» με τον άνθρωπο που έφτιαξε το πρώτο σουτιέν με μπανέλα στην Ελλάδα

Κείμενο- φωτο: ΦΙΛΙΠΠΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

**Ε**να ποτήρι τζιν τόνικ που δεν μπορεί να αντισταθεί στο μίνι κύμα καύσωνα που έπληξε την Αθήνα το περασμένο Σαββατοκύριακο και ιδρώνει, συστήνει μία παρέα στα βράδια του Ela na sou po, Πηνελόπης και Οδυσσέως γωνιά, για τα οποία μιλά ψιθυριστά η Αθήνα, να μην της αλώσουν το νέο της στέκι που, ενώ βρίσκεται εκεί τα τελευταία 5 χρόνια, έχει γίνει talk of the town πρόσφατα.

Η νύχτα στην καρδιά του Μεταξουργείου, ακριβώς πάνω από την ομώνυμη πλατεία, σχηματίζεται, φλερτάρει με το να γίνει προορισμός. Το νεοκαφενείο **Morgan All Jeans**, η πρόσφατη άφιξη, μαζί με το **Ela Na Sou Po** στην Οδυσσέως συνομιλούν με την γκαλερί **Breeder** στην Ιάσωνος, το **Πλυντήριο Bar** που αρκετά χρόνια τώρα ξεπλένει τα trash τραγούδια από τις ενοχές και, φυσικά, το ασύγκριτο **Άσυλο**, το ορθόδοξο στο οποίο μπορείς να είσαι ό,τι θέλεις να είσαι στην Αχιλλέως. Μία μικρή πιάτσα λίγο διαφορετική από τις υπόλοιπες της πόλης έχει ήδη δημιουργηθεί.

Στη σκιά των νέων πινακίδων των μπαρ και του κίτρινου φωτός των πυλώνων της ΔΕΗ διακρίνεις κανείς παλιές επιγραφές με γραμματοσειρές ζωγραφισμένες στο χέρι από τα μηχανουργεία, τα φανατζήδικα και τα συνεργεία που λειτουργούσαν κάποτε στην περιοχή. Μερικά από αυτά επιβιώνουν ακόμη. Δεν φαίνεται να 'ναι πολλά σε σύγκριση με το παρελθόν, φροντίζουν ωστόσο να διατηρηθεί η αίσλη της παλιάς αθηναϊκής γειτονιάς, την ώρα που στενά της αντηχούν τα ροδάκια από τις βαλίτσες των τουριστών που αναζητούν το διαμέρισμα Airbnb που έχουν νοικιάσει. Ποιοι είναι αυτοί που

δίνουν καθημερινά πνοή στο βιομηχανικό, αλλά ταυτόχρονα γεμάτο αντιθέσεις τοπίο του Μεταξουργείου;

«Στου Ρουφαγάλα θα πας, αυτός είναι εδώ πολλά χρόνια, αυτός θα έχει να σου πει πολλά» κατευθύνει η **Ελένη Δημοπούλου** που διατηρεί κατάστημα χρωμάτων και βερνικιών εδώ και 20 χρόνια, Κεραμέου και Οδυσσέως. Από μαγαζάτορα σε μαγαζάτορα ξεδιπλώνεται η ιστορία μιας γειτονιάς που οριζόταν από τα συνεργεία, τα εργοστάσια, τα καφενεία και τα ταβερνάκια που δέχονταν τους εργαζόμενους όταν σχολούσαν, τα χαμηλά σπίτια με τις αυλές, και σήμερα κρατά την αυθεντικότητά της παρά τα χρόνια της υποβάθμισης.

Ο **Γιάννης Ρουφαγάλας** καθαρίζει τα τραπέζια του ομώνυμου ζαχαροπλαστείου που περιμένει τους πιστούς πελάτες του για πρωινό καφέ και γλυκό ή καμία σφολιάτα κάτω από τη σκιά μιας συστάδας μουριών. Οι «μπαρμπαδες του», όπως λέει, ήρθαν στο Μεταξουργείο από τα Βαρδούσια Φωκίδος τη δεκαετία του '50. Το 1954 ανοίγουν το ζαχαροπλαστείο Ρουφαγάλας και το γεγονός ότι πωλούν γιαούρτι, γλυκά ταψιού –με το γαλακτομπούρεκο να έχει πλέον διαστάσεις θρύλου– και χύμα γάλα προσφέρεται για άπειρα λογοπαίγνια με το επώνυμο της οικογένειας. Το '67 ο Γιάννης Ρουφαγάλας ξεκινά να δουλεύει στην οικογενειακή επιχείρηση την οποία, αφού πέρασε σε εκείνον και τα αδέρφια του τη δεκαετία του '80, σήμερα συνεχίζουν τα ανίψια του. Μπαινοβγαίνει σεββίροντας τους τακτικούς πρωινούς από καφέ μέχρι και μπίρα και θυμάται ότι κάποτε στα τραπέζια του ζαχαροπλαστείου τα πρωινά τρώγανε ψωμί με βούτυρο και μέλι οι οικοδόμοι που εργάζονταν στις οικοδομές της περιοχής. «Η γειτονιά έχει αλλάξει, οι οικογένειες έχουν φύγει, δεν υπάρχουν εδώ πια βέροι Μεταξουργιώτες. Μέχρι το '70 ήταν εδώ τα πρακτορεία των ΚΤΕΛ, είχε άλλη ζωή η περιοχή. Μετά το '80 γέμισε ο τό-

πος τζινάδικα, η Κορδάτου εδώ από πίσω γεμάτη, θα 'ταν 20 και παραπάνω μαγαζιά με τζιν, όλες οι μεγάλες μάρκες, κατέβαιναν με πούλμαν από την επαρχία για ψωνίσουν».

Το 2005 ο κ. Πάννης αρχίζει να βλέπει τα μαγαζιά στις παραπλησίες οδούς να κλείνουν. Φεύγουν τα συνεργεία, τα μηχανουργία, τα φανοποιεία και τα τζινάδικα, αλλά ο Ρουφαγάλας παραμένει, όπως επίσης και ο **Σωτήρης Σταμάτης**, ηλεκτρολόγος που διατηρεί το συνεργείο του εδώ και 30 χρόνια στην αρχή της οδού Πυθοδώρου. Παρά τις αλλαγές στην περιοχή, που κορυφώθηκαν με την οικονομική κρίση, οι καταστηματαρχές του Μεταξουργείου φαίνεται να αισιοδοξούν. Ο Σωτήρης παρατηρεί καθημερινά τους τουρίστες να ανεβοκατεβαίνουν μπερδεμένοι το στενό της Πυθοδώρου με τους χάρτες και τις βαλίτσες στο χέρι, αλλά δεν τον ενοχλεί που τα σπίτια της περιοχής είναι μισθωμένα στο Airbnb, το περίμενε, όπως αναφέρει, ότι θα εξαπλωθεί το φαινόμενο στην περιοχή.

Από τη μισάνοικτη πόρτα του εργαστηρίου του, τα τζάμια του οποίου είναι καλυμμένα με λαδομπογιά, ο κ. **Νίκος Αυλωνίτης** μαζί με τον υπάλληλό του, Δημήτρη, δουλεύουν προσηλωμένοι. Δύσκολη μέρα με αναποδιές για το δίδυμο, αλλά ο κ. Νίκος έχει όρεξη να διηγηθεί μια - δυο ιστορίες. Επισκευάζει μοτέρ, «από οικιακών συσκευιών μέχρι υποβρυχίων» όπως διατείνεται, στην ίδια διεύθυνση από το 1960. Δηλώνει επίσης γλύπτης και ευρεσιτεχνής, «Εχω δώσει γλυπτά μου σε εκκλησίες σε όλη την Ελλάδα, στο Αγ. Όρος έχουν γλυπτά μου, στην Ελευσίνα, τα φτιάχνω και τα χαρίζω» λέει καθώς ανάβει ένα τσιγάρο και από την τσέπη που τραβά τον αναπτήρα του, προεξέχει μία κάρτα που γράφει τη λέξη «ευλογία» με βυζαντινή γραφή. «Το ξέρεις ότι έχει φτιάξει το πρώτο σουτιέν με μπανέλα στην Ελλάδα;» παρεμβαίνει γείτονας που έχει περάσει για μία καλημέρα. Ο κ. Νίκος επιβεβαι-

ώνει πως ήταν ο πρώτος που κατασκεύασε μηχανήμα που έφτιαχνε μπανέλες ήδη από το '70, πολύ πριν γνωστή εταιρία εσωρούχων τα λανσάρει.

Η **Λενιώ** έχει μόλις τελειώσει να πλένει τη δροσερή αυλή της **Μεταξούς**, της ταβέρνας που εδώ και έντεκα χρόνια στα σύνορα Μεταξουργείου - Κολωνού ταίριζε και διασκεδάζει με τις μουσικές της τους Αθηναίους. Ο σύζυγός της κ. **Γιάννης Γαλανόπουλος** πήρε στα χέρια του τη Μεταξού πριν από 11 χρόνια. Η ταβέρνα λειτουργούσε από την εποχή του Όθωνα ως καρβουνάδικο που σταδιακά άρχισε να σεββίρει «λίγο κρασί και καμιά σαρδέλα», όπως αναφέρει η Λενιώ, και μετατράπηκε στη Μεταξού που όλοι γνωρίζουν μέχρι σήμερα, όταν πέρασε στα χέρια της οικογένειας Μεταξά τη δεκαετία του '50, που της χάρισε και το προσωνύμιό της. Ήταν πάντα το στέκι της αθηναϊκής διανοήσης και σήμερα δεν είναι λίγοι οι άνθρωποι των τεχνών και των γραμμάτων που την επιλέγουν. Ο κ. Γιάννης πιστεύει πως η ταβέρνα είναι αναπόσπαστο στοιχείο του αστικού ιστού και έχει απόλυτο δίκιο.

Στα πολλά πρόσωπα που άλλαξε το Μεταξουργείο ο κ. Γιάννης ήταν εκεί, είτε ως κάτοικος είτε ως επιχειρηματίας, και γνωρίζει πως οι τόποι που οι άνθρωποι συναντιούνται πάνω ένα πιάτο φαΐ κι ένα караφάκι κρασί θα είναι πάντα ο κινητήρας αυτής της πόλης. Όπως και εκεί που θα επισκευάσει κάποιος τα ηλεκτρολογικά του αυτοκινήτου του, σαν το συνεργείο του Σωτήρη, εκεί που κάποιος θα απολαύσει έναν καφέ και ένα διαχρονικό κοκ, όπως στο ζαχαροπλαστείο του Ρουφαγάλα κι εκεί που θα μάθει ενδιαφέρουσες ιστορίες ενώ μοντάρει τον ανεμιστήρα του ο κύριος Νίκος, σε ένα εργαστήριο με τζάμια βαμμένα με λαδομπογιά. Όσο συναντάμε ο ένας στον άλλο στις γειτονιές, αυτές δεν θα πάψουν να υπάρχουν.

Ο Σωτήρης Σταμάτης, ηλεκτρολόγος, διατηρεί το συνεργείο του εδώ και 30 χρόνια στην αρχή της Πυθοδώρου



Ο Γιάννης Ρουφαγάλας του ομώνυμου ζαχαροπλαστείου περιμένει τους πιστούς πελάτες του για καφέ και γλυκό ή καμία σφολιάτα





# ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

## Γιατί δεν συμμετέχω στον διαγωνισμό που προκήρυξε η Μυρσίνη Ζορμπά

Μιλήσαμε για όλα με  
τον καλλιτεχνικό  
διευθυντή του  
Φεστιβάλ Αθηνών  
και Επιδαύρου

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙΤΗ  
Φωτό: ΝΙΚΟ Σ

«**Τ**ι φοβερός μάστορας είναι αυτός ο Μπομπ Γουίλσον» θα πει με το καλημέρα, αφού το ραντεβού μας ήταν την επομένη της παράστασης στην Επίδαυρο. «Κατόρθωσε σε συνθήκες ανοικτού θεάτρου να ανεβάσει μια παράσταση που θα πίστευες ότι μόνο σε κλειστό θέατρο θα μπορούσε να ανέβει. Κάνω μια παρένθεση. Στην ταβέρνα του Λεωνίδα στο Λυγουριό, μπροστά σε εκατό άτομα, είπε ότι η Κονιόρδου είναι η σημαντικότερη ηθοποιός που έχει συνεργαστεί, εξαιτίας της σχέσης που έχει με τον λόγο. Η Επίδαυρος, λοιπόν, δεν είναι εύκολη υπόθεση. Μπορεί να καταπιεί και τους μεγαλύτερους σκηνοθέτες. Ο Γουίλσον, όμως, τη γνώριζε καλά. Είχε έρθει πολλές φορές στο παρελθόν – μέχρι και κρυφά είχε μπει στον χώρο. Με αφορμή το “κρυφά” σκέφτομαι τώρα ότι από τις πιο ευτυχιμένες στιγμές μου ως καλλιτεχνικός διευθυντής του Φεστιβάλ είναι που μπορώ να ζητήσω να ανοίξει ο φύλακας την είσοδο και να μπω στον χώρο του θεάτρου της Επιδαύρου την ώρα της ανατολής. Πρόσφατα έκανα αυτό το δώρο στον Ίβο βαν Χόβε, τον σκηνοθέτη που θα παρουσιάσει τον Ιούλιο την παράσταση “Ηλέκτρα/Ορέστης” με την Κομεντί Φρανσέζ· θα ήθελα με κάποιον τρόπο να είχα αποτυπώσει την έκφραση ευτυχίας και δέους στο πρόσωπό του».

**Ζητάω συγγνώμη που θα σας προσγειώσω απότομα και θα σας επιστρέψω στην πραγματικότητα, υπενθυμιζοντάς σας ότι αυτό το προνόμιο μπορεί και να το έχετε μόνο μέχρι το τέλος αυτού του Φεστιβάλ. Πριν όμως πάμε στο θέμα που προέκυψε με την υπουργό Πολιτισμού Μυρσίνη Ζορμπά και τη λήξη της θητείας σας, θα ήθελα να πάμε στην αρχή. Τώρα όλοι έχουμε το δικαίωμα να κρίνουμε αν δικαίως αναλάβετε το Φεστιβάλ. Μπορεί τότε να μην αμφισβητήσαμε ότι διαθέτετε τα προσόντα ενός διαχειριστή που θα έσωζε το Φεστιβάλ από τη δύσκολη θέση στην οποία είχε βρεθεί, αλλά στα δημοσιογραφικά επικοινωνία έπαιξε ότι πήρατε τη θέση και γιατί ήσασταν φίλα προσκείμενος του ΣΥΡΙΖΑ. Ο ρωτήσας ευθέως. Ισχύει; Δεν έκρυψα ποτέ ότι είμαι αριστερός, και το 2015 ψήφισα ΣΥΡΙΖΑ. Οπότε, ναι, αυτό μπορεί να έπαιξε ένα ρόλο, πιστεύω ότι τον καθοριστικό. Επί τέσσερις μήνες μετά την απογοηψη του Λούκου δεν βρήκαν διευθυντή. Μεσολάβησε η ιστορία με τον Φαμπρ. Είχαμε φτάσει στον Απρίλιο, κι εγώ είπα τότε το ναι. Κάποιος έπρεπε να σώσει το Φεστιβάλ στο παρά πέντε. Όμως να αντιστρέψω την ερώτηση; Θεωρείτε ότι ήταν φιλικά προσκείμενος προς εμένα ο ΣΥΡΙΖΑ; Σε πολύ σύντομο διάστημα ήρθα σε σύγκρουση με τον τότε υπουργό Αριστείδη Μπαλτά, ο οποίος με διόρισε, και θα είχα παραιτηθεί αν δεν είχε γίνει ανασχηματισμός. Τα δύο από τα τρία χρόνια της θητείας μου υπουργός ήταν η Λυδία Κονιόρδου. Μαζί της είχα την ελευθερία να πραγματοποιήσω το όποιο όραμά μου. Δούλεψα απερίσπαστος, χωρίς κανέναν είδους παρεμβάσεις, για το περσινό και το φετινό πρόγραμμα. Με τη Μυρσίνη Ζορμπά, στην ολιγόμηνη θητεία της, δυστυχώς άλλαξαν τα πράγματα.**

*Προσωπικά θεωρώ ότι ο Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος κατόρθωσε στα τρία χρόνια να αντιμετωπίσει το Φεστιβάλ με ολιστικό τρόπο. Δεν τον αφορούσε μόνο το να έχουν τα προγράμμά του σημαντικές, ξένες και ελληνικές, παραστάσεις, αλλά και το πώς αυτές θα αναδειχτούν ως συνομιλητές πάνω σ' ένα θέμα ή πρόβλημα (μέσω των αφιερωμάτων). Προσπάθησε δε –και πέτυχε– να δώσει συγκεκριμένο ύψος στους χώρους, να αναδείξει έναν εκπαιδευτικό χαρακτήρα και να εντάξει όλη την πόλη στο Φεστιβάλ. Γι' αυτό η μη ανανέωση της θητείας του (και του καλλιτεχνικού διευθυντή*

*του Εθνικού Θεάτρου) από την υπουργό Μυρσίνη Ζορμπά εξέπληξε, έως προκάλεσε και δυσaréσκεια – γιατί το έργο τους είχε αποδοχή και σε ορατό επίπεδο δεν μας έγιναν πολύ κατανοητοί οι λόγοι απομάκρυνσης. Μπορεί πολλοί να υποστηρίζουμε την ανάληψη καθηκόντων καλλιτεχνικών διευθυντών μέσω «προσκλησεων ενδιαφέροντος», όμως για να αντιμετωπίσουμε σοβαρά μια τέτοια διαδικασία απαιτούνται προϋποθέσεις. Από το ποια «επιτροπή» θα κάνει την επιλογή, σε πόσο χρονικό διάστημα θα συντελεστεί, τι απαιτήσεις θέτει η προκήρυξη και αν θα επιτρέψει τη συνεργασία του απελθόντος με τον επόμενο καλλιτεχνικό διευθυντή. Εδώ, όλες οι προϋποθέσεις μπορεί να αμφισβητηθούν, πόσο μάλλον όταν την ίδια περίοδο που βγαίνει η είδηση της πρόσκλησης η υπουργός ανανεώνει τη θητεία του καλλιτεχνικού διευθυντή του ΚΘΒΕ, Πάνην Αναστασάκη (το αναφέρω ως διαδικασία και όχι ως κριτική στο πρόσωπο του τελευταίου).*

**Στην πρώτη συνάντησή σας η υπουργός σας έκανε κατανοητό ότι ετοιμάζει την απομάκρυνσή σας; Η συνάντησή μας είχε γίνει τέλη Οκτώβρη, έξι μήνες πριν από τη λήξη της θητείας μου. Τα πρώτα της λόγια όχι μόνο ήταν πολύ θετικά για το έργο μου, αλλά μου είπε επί λέξει ότι πρέπει να ανανεωθεί η θητεία μου – το ΦΕΚ του διορισμού μου προβλέπει ότι μπορεί να ανανεωθεί για τρία χρόνια. Την ευχαρίστησα και είπα ότι δέχομαι, εάν απομακρυνθούν δύο πρόσωπα από το Φεστιβάλ – μια απαραίτητη κίνηση, κατά τη γνώμη μου, για την εξυγίανση του Οργανισμού, αλλά και για να μπορώ να συνεχίσω απρόσκοπτα τη δουλειά μου. Μου ζήτησε στοιχεία και της έδωσα όσα είχα καταθέσει στο ΔΣ, που υπάρχουν και στα πρακτικά. Να σημειώσω ότι τα προβλήματα τα είχα αναφέρει και στη Λυδία Κονιόρδου, αλλά έγινε ανασχηματισμός κι έτσι έπρεπε να τα λύσει η Μυρσίνη Ζορμπά, που μέχρι σήμερα δεν έχει κάνει τίποτα. Ακούγοντας τις διευκρινίσεις μου άλλαξε άρδην το κλίμα.**

**Αν μου λέτε ότι η μεταστροφή έγινε εκείνη τη στιγμή και δεν σας ζήτησε χρόνο να ελέγξει τις αιτιάσεις σας, αυτό που μπορώ να καταλάβω είναι πως κάποιος από τα πρόσωπα που αναφέρατε της χτύπησε ένα... καμπανάκι. Στην πραγματικότητα συνειδητοποιήσα πως υπάρχει πρόβλημα, όταν λίγο αργότερα, κι ενώ είχε δηλώσει σε συνεντεύξεις της ότι πρέπει να υπάρχει σύμπτωση μεταξύ Δ.Σ. και καλλιτεχνικών διευθυντών και η όποια αλλαγή στα μέλη του Δ.Σ. πρέπει να συζητείται με τον διευθυντή, η υπουργός έκανε ακριβώς το αντίθετο: αλλαγές στο προεδρείο του Δ.Σ. με προσθήκη νέου μέλους και στη συνέχεια κι ενός δεύτερου, σε αντικατάσταση δύο παραιτηθέντων μελών. Για όλα αυτά ενημερώθηκα όχι από την ίδια, αλλά από τις εφημερίδες. Καθώς όλα παρέμεναν ρευστά και τα προβλήματα συνεχίζονταν, έστειλα στις 11 Φεβρουαρίου επιστολή στην υπουργό, όπου κατέληγα ότι υπό αυτές τις συνθήκες δεν με ενδιαφέρει η ανανέωση της θητείας μου. Στην ίδια επιστολή ζητούσα μια τρίμηνη παράταση μέχρι τη λήξη του Φεστιβάλ, απαραίτητη για την ομαλή διεξαγωγή του. Πάλι δεν είχα απάντηση, και στις 4 Μαρτίου έστειλα νέα επιστολή, με την οποία έθετα την παραιτήσή μου στη διάθεσή της, εφόσον ήταν πεντακάθαρο ότι δεν επιθυμούσε την παρουσία μου στο Φεστιβάλ. Τότε αναγκαστικά κινητοποιήθηκε, απλώς για να παρατείνει τη θητεία μου 3 μήνες, χωρίς φυσικά να ασχοληθεί με κανένα από τα χρονίζοντα προβλήματα.**

**Επιμένω. Για κάποιον λόγο η υπουργός δείχνει να αλλάζει άποψη, όταν αναφέρατε τα ονόματα. Όχι μόνο έβαλε πρόσωπα στο Δ.Σ. χωρίς να σας ενημερώσει, αλλά, όπως λέτε, δεν επιδίωξε και δεύτερη συνάντηση μαζί σας. Ακούστε, δεν με ενδιαφέρουν τα κίνητρα της κυρίας Ζορμπά. Έτσι κι αλλιώς, όλο αυτό το διάστημα που είναι υπουργός, έχει μια συμπεριφορά αλλοπρόσωλη και εμπαθή απέναντι σε πολλά πρόσωπα και οργανισμούς που εποπτεύει. Θυμηθείτε τι έγινε με το ΕΜΣΤ και την Κατερίνα Κοσκινά. Τι έγινε με την Ελένη Μπάνου της Α' Εφορείας Αρχαιοτήτων, με τον Βαρόντο, το Εθνικό Θέατρο, το Διάζωμα και τον Σταύρο Μπένο... Ο κατάλογος είναι μακρύς. Δείτε πώς χειρίστηκε το θέμα των διαγωνισμών για την κάλυψη των θέσεων των καλλιτεχνικών διευθυντών. Μετά το φιάσκο του ΕΜΣΤ, αλλάζει ρότα και αντί για διαγωνισμό μιλάει για «πρόσκληση ενδιαφέροντος», που είναι και το πιο σωστό. Βάζει όμως όρους ΑΣΕΠ, λες και πρόκειται για προκήρυξη που αφορά την κάλυψη θέσεων υπαλλήλων στο δημόσιο. Στη συνέχεια, παγώνει το όλο θέμα, χωρίς να το ακυρώσει, προφανώς επειδή βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο και θα ήθελε να δεσμεύσει και τον επόμενο υπουργό· αν αυτός δεν ολοκληρώσει τον διαγωνισμό, θα μπορεί να βγει να τον κατηγορήσει για αδιαφανείς διαδικασίες – μια υπουργός που έχει δείξει τόσα δείγματα αυταρχισμού! Φάνηκε ότι το ταλέντο της ήταν τελικά να διαλύει παρά να συνθέτει.**

**Ξεκινώντας τη θητεία σας περιμένατε ότι θα χρησιμοποιούσατε μετά από τρία χρόνια τέτοιου είδους εκφράσεις για υπουργό της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ; Τι περιμένετε να πω; Ναι; Ομολογώ ότι είναι μια μεγάλη απογοήτευση. Και το θέμα είναι πολιτικό. Ο ΣΥΡΙΖΑ αναζητούσε πολιτικό προσωπικό και συμμαχίες πολύ συχνά χωρίς να υπάρχουν αξίες και αρχές ως προϋπόθεση.**

**Είναι ένας λόγος για τον οποίο δεν θα παίρνατε μέρος στην «εκδήλωση ενδιαφέροντος»; Δεν θα έπαιρνα ποτέ μέρος σε ένα διαγωνισμό της κυρίας Ζορμπά. Ο βασικός λόγος είναι ηθικός. Στο ΦΕΚ διορισμού μου προβλέπεται η ανανέωση της θητείας του καλλιτεχνικού διευθυντή, αν αυτή έχει κριθεί επιτυχημένη. Μάλιστα στην «πρόσκληση ενδιαφέροντος» που προκήρυξε τώρα η υπουργός προβλέπεται επίσης η τριετής ανανέωση της θητείας του διευθυντή! Από τη στιγμή που η υπουργός άλλαξε στάση απέναντί μου, δεν έχω κανένα λόγο να υποβάλω αίτηση. Είναι ζήτημα αξιοπρέπειας. Φυσικά και θα με ενδιέφερε μια δεύτερη θη-**







τεία, τώρα που πλέον έχω μάθει καλά τη δουλειά, κάτι που αναγνωρίζεται και από το κοινό και από την πλειονότητα των κριτικών και των δημοσιογράφων. Η δεύτερη θητεία είναι πολύ συνήθης πρακτική σε όλα τα φεστιβάλ του κόσμου. Αλλά η κυρία Ζορμπά έχει έναν ιδιαίτερο τρόπο σκέψης.

**Κάποιος που δεν σας γνωρίζει θα μπορούσε να πει ότι έχετε συγκρουσιακό χαρακτήρα ή ότι έχετε εξουσιαστικά χαρακτηριστικά. Είναι ο δεύτερος υπουργός με τον οποίο έχετε πρόβλημα...** Θα απαντήσω κάθετα, όχι. Φτάνω να συγκρουστώ μόνο όταν δεν γίνεται η δουλειά με κανόνες επαγγελματικούς. Επίσης, όταν παραβιάζονται οι ηθικοί κανόνες, αν και αυτό είναι μεγάλη συζήτηση. Δεν έχω εξουσιαστικά χαρακτηριστικά. Είμαι άνθρωπος των συνεργασιών, γνωρίζοντας βέβαια ότι εγώ είμαι αυτός που εκτίθεται περισσότερο και γι' αυτό θέλω να προστατεύσω τη δουλειά μου και το όνομά μου. Στα 25 και πλέον χρόνια που σκηνοθετώ, έχω δουλέψει με μερικές εκατοντάδες ηθοποιούς και έχω συνεργαστεί με αρκετούς σκηνοθέτες λόγω του θεάτρου του Νέου Κόσμου, αλλά δεν απέκλεισα από το Φεστιβάλ ανθρώπους με τους οποίους είχα διαφωνίες ή είχα έρθει σε ρήξη στο παρελθόν. Αυτοί κι εγώ το ξέρουμε, κι επιτρέψτε μου να μην πω ονόματα. Έχω ήσυχη τη συνείδησή μου και πιστεύω ότι έχω ένα καλό όνομα έξω. Αυτό που θα μπορούσα να καταλογίσω στον εαυτό μου είναι ότι δεν ξέρω ή δεν θέλω πάντα να τηρώ τις ισορροπίες. Και απ' ό,τι φαίνεται, αυτός είναι βασικός όρος για να επιβιώσεις σε δημόσιες θέσεις και όχι μόνο.

**Αν τυχόν ζητηθούν, έχετε κρατήσει όλα τα στοιχεία που δείχνουν ότι το δικό είναι με το μέρος σας;** Βεβαίως. Έχω απαιτήσει να περιληφθούν στα πρακτικά όλες οι παρεμβάσεις μου στο Δ.Σ. από τον Νοέμβριο μέχρι σήμερα, και γι' αυτό το λόγο τις έχω στείλει και πρωτοκολλημένες.



**Ποιο ήταν το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίσατε ως καλλιτεχνικός διευθυντής, το οποίο δεν είχατε υπολογίσει αναλαμβάνοντας;** Τις παθογένειες του δημοσίου. Καθώς προέρχομαι από τον ιδιωτικό χώρο, το θέατρο του Νέου Κόσμου, το οποίο έχει καταφέρει στα είκοσι δύο χρόνια λειτουργίας του να είναι σταθερά στην πρώτη γραμμή, δεν μπορούσα να φανταστώ ότι πίσω από τη λαμπερή επιφάνεια του μεγαλύτερου πολιτιστικού οργανισμού της χώρας θα συναντούσα τέτοιες αντικαλλιτεχνικές αντιλήψεις. Μεγάλη ευθύνη φέρει η διοίκηση. Υπάρχουν άνθρωποι που δουλεύουν πολύ με μόνο στόχο να φέρνουν εμπόδια στην υλοποίηση του καλλιτεχνικού έργου. Ξεκινώντας πως το καλλιτεχνικό έργο είναι ο ένας και μοναδικός σκοπός αυτού του οργανισμού.

**Θα μου πείτε όμως ποια είναι η ρίζα των προβλημάτων;** Πρέπει να κάνω μία διευκρίνιση. Τα προβλήματα έχουν να κάνουν με τομείς που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του καλλιτεχνικού διευθυντή, αλλά στη διοίκηση. Όμως τα κανάλια επικοινωνίας της καλλιτεχνικής διεύθυνσης μ' αυτές τις υπηρεσίες είναι κομμένα και το Δ.Σ. (όχι φυσικά όλα τα μέλη του) δεν έκανε τίποτα για την εξυγίανση του οργανισμού, όπως εξάλλου και η υπουργός, η οποία αδιαφόρησε, ενώ γνώριζε τα προβλήματα. Εγώ το μόνο που μπορώ να κάνω είναι εισηγήσεις στο Δ.Σ., το οποίο αποφασίζει. Στην αρχή μού φάνηκε καλός αυτός ο διαχωρισμός, γιατί μου επέτρεπε να δώσω όλες μου τις δυνάμεις στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα. Καθώς όμως έβλεπα παρατυπίες, δυσλειτουργίες, μη εκτέλεση αποφάσεων και άλλα, που δεν είναι της παρούσης, δεν μπορούσα να μείνω αμέτοχος, γι' αυτό και απευθύνθηκα στην προϊσταμένη μου αρχή, την υπουργό. Εκεί βρήκα τοίχο. Και μετά με ρωτάτε γιατί δεν συμμετέχω στον διαγωνισμό που προκήρυξε.

**Ποια είναι η κριτική που σας ωφέλησε ως διευθυντή του Φεστιβάλ;** Προσπερνώντας την πρώτη χρονιά, που είχε σωστικό χαρακτήρα και οι πάντες έδειξαν ανοχή, αφού έπρεπε να κάνω πρόγραμμα μέσα σε 5 μόνο βδομάδες, δέχτηκα κριτικές για το μαξιμαλισμό του προγράμματος της δεύτερης χρονιάς (2017). Τις έλαβα πολύ σοβαρά υπόψη μου και τις δύο τελευταίες χρονιές το πρόγραμμα απλώθηκε σε χρόνους και χώρους πολύ καλύτερα. Αυτό όμως που με απασχολούσε περισσότερο ήταν να αποκτήσουν διακριτό χαρακτήρα οι τόσο διαφορετικοί χώροι των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ, καθώς και το «Ανοιγμα στην πόλη». Πιο φανερό το αποτέλεσμα είναι στην Επίδαυρο. Το πρόγραμμα του Αρχαίου Θεάτρου έχει φέτος ουσιαστικό διεθνή χαρακτήρα, με τον Μπομπ Γουίλσον, τον Ίβο βαν Χόβε, με την Κομεντί Φρανσέζ και τη μεγάλη ηθοποιό Κάθριν Χάντερ στον «Προμηθέα Δεσμώτη». Η Μικρή Επίδαυρος έχει

εναλλακτικό χαρακτήρα, με πολύ ενδιαφέρουσα θεματική: «Επανεφευρίσκοντας το αρχαίο δράμα στη σύγχρονη σκηνή». Την ίδια θεματική έχει το Λύκειο Επιδαύρου, το διεθνές σχολείο για το αρχαίο δράμα που δημιουργήσαμε στην Επίδαυρο και λειτουργεί φέτος για τρίτη χρονιά. Το εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα, το Αρχαίο Θέατρο και η Μικρή Επίδαυρος λειτουργούν σαν συγκοινωνούντα δοχεία, κι αυτό είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα πρόταση. Στο Ηρώδειο επικεντρωθήκαμε σταδιακά στη μουσική, κλασική και σύγχρονη. Αναγκαίο για τον πιο καθαρό χαρακτήρα των μουσικών εκδηλώσεων είναι να μεταφερθούν κάποιες από αυτές στον Λυκαβηττό, για τον οποία έχουν αρχίσει οι διαδικασίες επισκευής. Το Θέατρο του Λυκαβηττού χρησιμοποιούνταν ανέκαθεν από το Φεστιβάλ Αθηνών. Δυστυχώς, πριν από λίγο καιρό, η κ. Ζορμπά δήλωσε σε συνέντευξη Τύπου ότι το ΥΠΠΟ θα κάνει ένα άλλο φεστιβάλ σ' αυτό το θέατρο, μ' έναν καινούριο οργανισμό που θα ιδρύσει. Η έναρξη αυτού του φεστιβάλ θα γινόταν τον Ιούνιο που μας πέρασε... Λες και ο Λυκαβηττός ανήκει στο υπουργείο και δεν έχει ιστορία. Το Δ.Σ. του Φεστιβάλ δεν διαμαρτυρήθηκε, ενώ το ζήτημα του Λυκαβηττού, με πρόταση δική μου, μας είχε απασχολήσει κατ' επανάληψη τα τελευταία χρόνια. Η Πειραιώς 260 συνεχίζει με τον ίδιο χαρακτήρα: σύγχρονο θέατρο και χορός από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Φέτος προσθέσαμε και δράσεις για παιδιά.

**Υποστηρίζετε τον όρο «φεστιβαλική παράσταση»;** Ναι, με την έννοια του μεγέθους, της πρωτοτυπίας, της τολμηρής σκηνικής γλώσσας. Αυτά δεν είναι πολύ δύσκολο να τα βρεις σε παραστάσεις που έχεις δει και φέρνεις από το εξωτερικό. Με αυτούς τους όρους πρέπει να δουλεύουν και οι Έλληνες δημιουργοί που θέλουν να συμμετάσχουν στο φεστιβάλ. Έτσι μπορούν να διεκδικήσουν και διεθνή καριέρα. Κάθε χρόνο καλούμε programmers και διευθυντές ξένων φεστιβάλ για να δουν ελληνικές παραστάσεις – γι' αυτό καθιερώσαμε από πέρσι αγγλικούς υπέρτιτλους και στις παραστάσεις της Πειραιώς 260. Ενδιαφέρον από ξένα φεστιβάλ υπάρχει, και από τις προηγούμενες χρονιές έχουν βγει με επιτυχία στο εξωτερικό ο Δημήτρης Κουρτάκης, ο Ευριπίδης Λασκαρίδης, ο Ανέστης Αζάς και ο Πρόδρομος Τσινικόρης και άλλοι.

**Καθώς το Φεστιβάλ είναι αφιερωμένο στη «διαφορετικότητα», ποια παράσταση ή εκδήλωση πιστεύετε ότι απηχεί περισσότερο τις προθέσεις σας;** Θα αναφερθώ σε ένα πρόγραμμα γιατί έχει όχι μόνο ψυχαγωγικό αλλά και εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Είναι το «Over the rainbow» που κάνει η Δώρα Ανδρουλιδάκη. Ντραγκ κουίν συστήνονται σε γονείς και παιδιά και αφηγούνται ιστορίες με θέμα τη διαφορετικότητα. Έχει δοκιμαστεί σε πολλές χώρες και έχει γνωρίσει μεγάλη ανταπόκριση. Σ' αυτή την ευαίσθητη ηλικία είναι πολύ σημαντικό να μη δακτυλοδείχνουν τα παιδιά το διαφορετικό, αλλά να μάθουν να το δέχονται και να το σέβονται.

**Ξεκινήσαμε τη συζήτηση με ευτυχισμένες στιγμές. Εκτός από κάποιες δύσκολες συνεδριάσεις ή συναντήσεις, που φαντάζομαι θα έχετε βρεθεί, ποια ήταν η πιο εφιαλτική στιγμή που έχετε ζήσει στο Φεστιβάλ;** Πέρισι, με τις καταρρακτώδεις βροχές, που κόντεψα να σκοτωθώ με το μηχανάκι μου, καθώς ανεβοκατέβαινα από το Ηρώδειο στην Πειραιώς 260 για να βοηθήσω στη λύση των προβλημάτων που είχαν προκληθεί. Είχαν πλημμυρίσει και οι δύο χώροι. Από εκείνη την ημέρα μου έχει μείνει η εικόνα του Στινγκ, που μαζί με την αρχόντισσα του Ηρωδείου, την Καίτη Βαβαλέα, σφουγγαρίζανε τη σκηνή του Ρωμαϊκού Θεάτρου, και η ορμή με την οποία έμπαινε το νερό στους χώρους της Πειραιώς 260 πλημμυρίζοντάς τους. Αλλά είμαι μαθημένος. Και την ορχήστρα της Επιδαύρου την έχω σφουγγαρίσει στο παρελθόν...

**Αυτά όλα τα προβλήματα είναι αποτελέσματα κακών υποδομών. Δεν μπορούν να διορθωθούν;** Μέχρις ενός σημείου, ναι. Από την αρχή της θητείας μου, παρότι δεν ανήκει στα καθήκοντά μου, επανειλημμένως έχω συζητήσει για τις απαιτούμενες υποδομές και τις αναγκαίες επισκευές που πρέπει να γίνουν στην Πειραιώς 260. Ωραία είναι η ατμόσφαιρα ενός παλιού εργοστασίου που χρησιμοποιείται για καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, αλλά πρέπει επίσης να είναι ασφαλές και λειτουργικό. Στην Πειραιώς 260, έχουν ματαιωθεί παραστάσεις για λόγους καιρικών συνθηκών ή θορύβων από συναυλίες κλπ. στους γειτονικούς χώρους. Πολλές φορές οι παραστάσεις «σώζονται» με την αυταπάρνηση, τη δουλειά και τις λύσεις που εφευρίσκουν άνθρωποι του Φεστιβάλ, όπως ο τεχνικός διευθυντής, Κώστας Πολίτης, και οι εργαζόμενοι της Πειραιώς, ή η Νικόλ Μουζάκη, υπεύθυνη στο τμήμα παραγωγών. Το Φεστιβάλ βρίσκεται από καιρό σε συζητήσεις με την Εθνική Τράπεζα για την αγορά και επισκευή της Πειραιώς 260. Η Λούκα Κατσέλη, όταν ήταν πρόεδρος του Δ.Σ. της Εθνικής, και η Λυδία Κονιόρδου ως υπουργός είχαν κάνει μια καλή προετοιμασία. Αλλά επί Ζορμπά, παρά τις οχλήσεις μας, το θέμα εγκαταλείφθηκε. Θα είναι μεγάλο πλήγμα για το Φεστιβάλ να χαθεί αυτός ο εμβληματικός χώρος.

**Σε περίπτωση που δεν θα συνεχίσετε, με το χέρι στην καρδιά, αν ο επόμενος καλλιτεχνικός διευθυντής κρατούσε ένα μόνο από όσα καινούργια φέρατε στο Φεστιβάλ, ποιο θα θέλατε να είναι;** Το Λύκειο Επιδαύρου, ο τρόπος που συνδέθηκε με τα προγράμματα της Μικρής και της Μεγάλης Επιδαύρου και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε όλη την Αργολίδα.

**Όλα δείχνουν ότι μετά τις εκλογές θα έχουμε μια νέα κυβέρνηση. Καθώς το θέμα της αλλαγής καλλιτεχνικών διευθυντών είναι ουσιαστικά παγωμένο, ο επόμενος υπουργός θα αποφασίσει το τι θα γίνει. Αν καταργήσει ή μεταθέσει την «πρόσκληση ενδιαφέροντος» για αργότερα και σας ζητήσει να μείνετε τι θα κάνετε;** Είμαι ανοιχτός να το συζητήσω, προτάσσοντας τα θέματα της εξυγίανσης. Για να μην παρεξηγηθώ. Δεν θέλω να είμαι ισοβίος καλλιτεχνικός διευθυντής του Φεστιβάλ, αλλά θα επιθυμούσα μια ακόμη τριετή θητεία, για να ολοκληρώσω αυτά που έχω ανοίξει: Όχι μόνο στις κατευθυντήριες γραμμές και στις υποδομές, αλλά και στις συνεργασίες και συμπαραγωγές με διεθνείς οργανισμούς και καλλιτέχνες. Είναι μια τριετία την οποία προβλέπει ο νόμος. Όπως κι αν έχει το πράγμα, σας βεβαιώνω ότι εγώ, αν και δεν παρέλαβα τη σκυτάλη από κανέναν, θεωρώ υποχρέωσή μου να την παραδώσω στον επόμενο, όπως είχα πει το 2016, όταν ανέλαβα. **Α**

Για να μην παρεξηγηθώ. Δεν θέλω να είμαι ισοβίος καλλιτεχνικός διευθυντής του Φεστιβάλ, αλλά θα επιθυμούσα μια ακόμη τριετή θητεία, για να ολοκληρώσω αυτά που έχω ανοίξει.



SPECIAL ADVERTISING SECTION

# Summer trends

**Αχχ καλοκαιράκι...** Έφτασε η στιγμή να τα αφήσεις όλα πίσω, να βάλεις το μαγιό σου σε μια βαλίτσα και να χαθείς σε κάποιο νησί του Αιγαίου. Ωπ, μισό λεπτό... Καλά βλέπω; Είσαι ήδη στην πόρτα; Καταλαβαίνουμε την αδημονία σου, τη συμμεριζόμαστε κιόλας, αλλά μήπως να έκανες ένα τελευταίο τσεκάρισμα στη βαλίτσα; Είσαι σίγουρος/η ότι έχεις πάρει μαζί όλα τα απαραίτητα; Ναι; Δηλαδή έχεις πάρει τα ανατομικά σανδάλια για τις (ατέλειωτες) βόλτες και εκείνο το Hansaplast που θα αντέξει τις βουτιές σου; Τα πιο stylish γυαλιά του φετινού καλοκαιριού; Τα απόλυτα καλοκαιρινά αξεσουάρ χώρεσαν; Στις σελίδες που ακολουθούν συγκεντρώσαμε τα must των φετινών διακοπών. Ρίξε μια ματιά, έχεις χρόνο γιατί στο λιμάνι θα σε πάρει το πιο έξυπνο μέσο μετακίνησης για την πόλη (ναι, το βρήκαμε κι αυτό)!

**Καλές διακοπές!**





## i-D concept stores

Τα κοσμήματα του καλοκαιριού αναδύονται μέσα από το βυθό και τα ποτάμια. Μπαρόκ μαργαριτάρια, βότσαλα σε δαχτυλίδια, μικρογλυπτική σε σκουλαρίκια από όστρακα, κολιέ από κοράλλια, σμάλτα ζωγραφισμένα στο χέρι, πολύτιμες και ημιπολύτιμες πέτρες στα χρώματα της θάλασσας. Η τάση αυτό το καλοκαίρι θέλει τα αξεσουάρ σε παλ και έντονα χρώματα, με έμφαση στην κίνηση και τα φυσικά υλικά. Ανάλαφρα φουλάρια από μετάξι, χειροποίητες δερμάτινες και ψάθινες τσάντες, γυαλιά ηλίου σε παλ και έντονες ηλιόλουστες αποχρώσεις είναι από τα αγαπημένα μας κομμάτια. Με έμφαση στο χειροποίητο και μοναδικό, στα καταστήματα i-D concept stores θα βρείτε επιλεγμένα κοσμήματα, μαγιό, φουλάρια, βραδινές τσάντες και τσάντες θαλάσσης, αρώματα, καπέλα, πέδιλα, γυαλιά ηλίου ελλήνων και ξένων σχεδιαστών και ό,τι άλλο χρειαστείτε για να λάμψετε από το πρωί έως το βράδυ.

Κολωνάκι: Κανάρη 12 & Σέκερη 8

Golden Hall Shopping Center:

Λ. Κηφισίας 37Α, Μαρούσι

online: [www.idconceptstores.com](http://www.idconceptstores.com)



*Summer trends*



ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ



4305 8901 2345 6789

4305

EXPIRES  
END 00/00

ΑΒ ΚΑΤΟΧΟΣ

**VISA**  
Debit

## ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Η πιο εύκολη συναλλαγή με χρεωστική

Με τον ήλιο να καίει στην παραλία και τη θερμοκρασία να ανεβαίνει στα ύψη, το μόνο που θες είναι κάτι κρύο να σε δροσίσει. Ψάχνεις στην καντίνα για νερό και παγωτό γρανίτα, ενώ σκέφτεσαι πόσο θα περιμένεις στην ουρά (;) – άσε που θα γεμίσεις πάλι το πορτοφόλι με «ψιλά». Μην το σκέφτεσαι! Η πιο ασφαλής λύση είναι να χρησιμοποιήσεις τη χρεωστική κάρτα της Τράπεζας Πειραιώς. Πλέον όλα τα καταστήματα έχουν POS και η κάρτα της Τράπεζας Πειραιώς είναι η πιο εύκολη λύση. Άσε που είναι ανέπαφη και αν πληρώσεις έως 25 ευρώ δεν χρειάζεται να ψάχνεις (στο μυαλό σου) ούτε το PIN!

*Summer trends*





**BAHIA FLIP-FLOP**  
Με τεχνολογία Bioprint,  
πολύ ελαφριά και αδιάβροχα!



## LOVE EVERY STEP!

**Ανατομικά και στιλάτα υποδήματα Scholl**

Να μας εκπλήσσει ευχάριστα καταφέρνει πάντα η Scholl, η οποία ακολουθώντας τις τελευταίες τάσεις της ευρωπαϊκής μόδας, δημιουργεί ξεχωριστά ανατομικά υποδήματα, καταφέροντας να συνδυάζει μοναδικά την άνεση και το στιλ. Στη Scholl θα βρείτε σίγουρα αυτό που ψάχνετε σε κάθε σας βήμα, στις καθημερινές βόλτες, στην πόλη, στη δουλειά, στην παραλία!

Χάρη στις πρωτοποριακές πατενταρισμένες τεχνολογίες, τα ανατομικά υποδήματα Scholl προσφέρουν το πιο φυσικό και άνετο τρόπο βαδίσματος. Εργονομικός σχεδιασμός του πέλματος υποστηρίζει τη φυσική κίνηση του ποδιού, εμποδίζει την εμφάνιση πόνου που προκαλείται από την κακή στάση ή την πολύωρη ορθοστάσια και ανακουφίζει τα κουρασμένα πόδια, κάνοντας το περπάτημα μια ευχάριστη εμπειρία!

Ανακαλύψτε όλα τα υποδήματα Scholl σε επιλεγμένα φαρμακεία και δείτε όλα τα μοντέλα της νέας collection Άνοιξη/Καλοκαίρι '19 στο [www.costaspapaellinas.gr](http://www.costaspapaellinas.gr)  
Fb: [schollshoesgr](https://www.facebook.com/schollshoesgr) / Insta: [schollshoesgr](https://www.instagram.com/schollshoesgr).

Περισσότερες πληροφορίες: 2106626201

*Summer trends*





# BIC<sup>®</sup> MISS SOLEIL<sup>®</sup> Sensitive

Άγγιγμα απαλότητας

Επιτέλους, το καλοκαίρι ήρθε κι όλες οι γυναίκες θέλουμε να είμαστε πιο λαμπερές από ποτέ! Τα ακόμα πιο ωραία νέα είναι ότι η BIC ήρθε να καλύψει την ανάγκη μας για αποτελεσματικό ξύρισμα και μεταξένια πόδια, μασχάλες και μπικίνι, με το νέο BIC® Miss Soleil® Sensitive! Το νέο ξυράφι της BIC με τις τρεις κινητές λεπίδες και την κινητή κεφαλή γλιστρά απαλά στις καμπύλες του σώματός μας, χαρίζοντάς μας πιο βαθύ ξύρισμα με λιγότερους ερεθισμούς\*, ενώ διαθέτει ενυδατική ταινία, εμπλουτισμένη με βιταμίνη E και aloe vera για μια απαλή εμπειρία ξυρίσματος. Το νέο BIC® Miss Soleil® Sensitive διαθέτει κομψή λαβή διακοσμημένη με σχέδια λουλουδιών με τέλειο κράτημα, ενώ κυκλοφορεί σε δύο χρώματα, απαλό ροζ και πράσινο της θάλασσας, για να διαλέξουμε ό,τι ταιριάζει με τη διάθεσή μας!

\*Λιγότερους ερεθισμούς συγκριτικά με το BIC® Miss Soleil®



Summer trends





# PAUL FRANK

**Ο Julius φέρνει τα πιο stylish  
γυαλιά του καλοκαιριού**

Το λογότυπο του Paul Frank, η πιο cool και funny μαϊμού στον κόσμο, στολίζει με τον πιο stylish τρόπο τα γυαλιά ηλίου της ομώνυμης συλλογής και απογειώνει τις καλοκαιρινές μας εμφανίσεις! Σκελετοί σε φανταστικά σχέδια και σε χρώματα τόσο για εκείνους που προτιμούν το κομψό μαύρο, σκούρο μπλε ή ταρταρούγα, όσο και για εκείνους που αγαπούν το έντονο κόκκινο, πράσινο ή μωβ! Τα σχέδια στολίζουν οι λεπτομέρειες σε χρώματα και φυσικά ο Julius, που κάνει την εμφάνισή του στους βραχίονες των γυαλιών, είτε διακριτικά στο εσωτερικό τους, είτε στο εξωτερικό με έντονα χρώματα και comix αναπαραστάσεις. Με κύριο χαρακτηριστικό την υψηλή ποιότητα και αισθητική, ο μοναδικός σχεδιασμός της συλλογής ακολουθεί τη φιλοσοφία του δημιουργού της και έχει ως στόχο, όπως κάθε φορά, το χαμόγελο, τη θετική διάθεση και φυσικά τη διασκέδαση! Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο που τα γυαλιά της συλλογής επιλέγουν να φορέσουν διάσημοι celebrities, καθώς δεν πρόκειται μόνο για σχέδια με επιρροές από τις τελευταίες τάσεις της μόδας, αλλά και ένα brand με ιστορία, που ανέδειξε την pop κουλτούρα και διατηρεί εδώ και χρόνια ένα μοναδικό χαρακτήρα.

Κεντρική διάθεση: [www.primeoptics.gr](http://www.primeoptics.gr)

*Summer trends*





# HANSAPLAST

Ο καλύτερός μας φίλος  
στο σπίτι και στις διακοπές

Δεν υπάρχει σπίτι ή κουτί πρώτων βοηθειών που να μην έχει Hansaplast, δείγμα της εμπιστοσύνης όλων μας στο εξαιρετικό αυτό προϊόν, που μας προστατεύει από τις κακοτοπιές. Εκτός από τα γνωστά σε όλους μας επιθέματα, που ευτυχώς είναι ανθεκτικά και στο νερό, στα φαρμακεία και στα σουπερ μάρκετ θα βρούμε, επίσης, την κρέμα επούλωσης πληγών αλλά και σπρέι για τις πληγές! Ειδικά τώρα που είναι καλοκαίρι, που τα παιδιά όλο και σε κάποια εξοχή θα τρέξουν και που στην κουζίνα κάποιο μικροατύχημα μπορεί να παρουσιαστεί, τα προϊόντα αυτά μας βγάζουν από μπελάδες. Το σπρέι για αντισηπτικό καθαρισμό προστατεύει από μολύνσεις, ενώ η κρέμα επούλωσης, για τραύματα και ουλές του δέρματος, επιταχύνει τη φυσική διαδικασία της επούλωσης και βοηθά στη μείωση των ουλών. Έτσι, μπορούμε να έχουμε ένα περισσότερο ξένοιαστο καλοκαίρι!

Summer trends



# XIAOMI MI ELECTRIC SCOOTER

Το πιο έξυπνο μέσο μετακίνησης στην πόλη!

Το φοβερό αναδιπλούμενο ηλεκτρικό scooter πόλης που είναι σχεδιασμένο για τις καθημερινές μας μετακινήσεις, με αυτονομία που φτάνει τα 25 χιλιόμετρα! Με βάρος μόλις 12,5 κιλά, κάνει τη ζωή μας ευκολότερη τόσο την ημέρα, οδηγώντας στο δρόμο ή ανάμεσα στο πλήθος, όσο και το βράδυ, χάρη στο ισχυρό του φανάρι. Με κομψό και ταυτόχρονα μινιμαλιστικό σχεδιασμό, κατασκευασμένο από κράμα αλουμινίου, με μακρύ και σταθερό τιμόνι, ελαστικά που απορροφούν τους κραδασμούς και τα χτυπήματα, αλλά και το σύστημα διπλής πέδησης που εγγυώνται τη σταθερότητα στον δρόμο και την ασφάλειά μας. Τώρα, κάθε αναχώρηση μπορεί να είναι ένα νέο ξεκίνημα που θα μας οδηγήσει σε κάτι καινούργιο!

Βρείτε το διαθέσιμο στο **Mi Store**, στον 1ο όροφο του Golden Hall και στο <https://www.mistore-greece.gr/>



ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

**Info Quest**  
TECHNOLOGIES

*Summer trends*



Επιμέλεια:  
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

# style



## ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΠΑΙΡΝΩ ΜΑΖΙ ΜΟΥ ΜΟΝΟ ΤΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ

▶ Ζέστη, ήλιος, αλμυρό νερό – όλα όσα μπορούν να ταλαιπωρήσουν την επιδερμίδα μου δηλαδή. Αυτός είναι ο λόγος που το καλοκαίρι δεν φεύγω από το σπίτι χωρίς τα απαραίτητα. Καπέλο, γυαλιά ηλίου και το **Mat Look Face Cream** της **Carroten** με δείκτη προστασίας SPF30. Είναι ό,τι καλύτερο σε αντιηλιακό έχω φορέσει στο πρόσωπό μου, έχει λεπτόρρευστη μη λιπαρή υφή για να απλώνεται εύκολα,

ενισχυμένο σύστημα προστασίας UVB+UVA+VL+IRA και ματ αίσθηση για να μη γυαλίζω καθόλου. Τις μέρες που φοράω μακιγιάζ παίρνω μαζί μου την πούδρα **Compact Powder SPF30** της **Carroten** που έχει προστασία για τις ακτίνες UVA+UVB, ενώ προσφέρει και κάλυψη με φυσικό, ματ αποτέλεσμα. Το καλοκαίρι μου είναι πιο ξέγνοιαστο, όταν ξέρω ότι με προστατεύει η Carroten.





### ID CONCEPT STORES

Δαχτυλίδι Francesca Villa, ροζ χρυσό με διαμάντια €3.250

style



**PAUL FRANK**  
Unisex γυαλιά ηλίου



### TEZENIS

Μπικίνι, σουτιέν €14,99, σλιπ €10,99



**NOXZEMA**  
Απομυκτικό που δεν αφήνει ίχνη στα ρούχα

### PEPE JEANS

Τζιν φόρεμα με λεπτομέρεια στους ώμους



**TOMS**  
Εσπαντρίγιες



**ZEUS + ΔΙΟΝΕ**  
Ψάθινη τσάντα με δερμάτινο χερούλι €235



### ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΜΟΥ ΛΑΤΡΕΥΟΥΝ ΤΑ BOTANA

Αν θέλεις ενυδατωμένο δέρμα και μαλλιά, πρέπει να δοκιμάσεις οπωσδήποτε τη νέα σειρά της L'Oréal Paris, Botanicals Fresh Care. Φυτικά προϊόντα με eco-friendly φιλοσοφία και αγνά φυτικά συστατικά γνωστά για τις ευεργετικές τους ιδιότητες. Μας αρέσει πολύ το Lavender, που φροντίζει και ενυδατώνει τα μαλλιά ενώ παράλληλα καταπραύνει το τριχωτό της κεφαλής, χάρη στο αιθέριο έλαιο λεβάντας.



**SWATCH**

ΠολύBbblood, από τη σειρά Big Bold, €90



### WOMEN'S SECRET

Μπικίνι, σουτιέν €32,99/ σλιπ €19,99



**BIC**  
Ξυραφάκι Miss Soleil



**SCHOLL**  
Ανατομική σαγιονάρα

## GLAMAZON



## Μπάνιο on the rocks για τη Σέιλιν Γούντλεϊ

Το μυστικό της πανέμορφης ηθοποιού της σειράς «Big Little Lies»

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

**Α**παιτητικό το καλοκαίρι. Πώς να σμιλέψεις το κορμί σε χρόνο ρεκόρ μετά από τις «γουρουνιές» που προηγήθηκαν; Σε όποιον αρέσουμε, για τους άλλους δεν θα μπορέσουμε... Να όμως που πετάνε τριγύρω, σε βιτρίνες, σε κρεμάστρες, σε ράφια τόσα υπέροχα μαγιό. Γίνονται και δελεαστικότερα με τις εκπτώσεις. Χρώματα, σχέδια, με λουλούδια με ανανάδες με καβουράκια. Υπάρχουν και αυτά που κάνουν κορσεδάκι για μέση δαχτυλίδι, από όλα έχει...

**Το μόνο που λείπει είναι** μια υπέροχη παραλία με κρυστάλλινα σμαραγδένια νερά. Και ένα μελτεμάκι να δροσίξει. Μικρή ανατριχίλα στην μπρούτζινη επιδερμίδα.

**Θα κάνουμε κάτι για μας;** Ή θα προσπαθήσουμε τουλάχιστον. Την τιμητική της έχει σήμερα η Σέιλιν Γούντλεϊ. Τι κάνει μία εκ των πρωταγωνιστριών του δεύτερου κύκλου της σειράς «Big Little Lies»;

**Δεν τρώει σαν τον Γαργαντούα.** Ούτε καρβέλια ολόκληρα, ούτε παγωτά με τα καντάρια. Το πρωί τρώει πόρτιζ, ενώ το γεύμα και το δείπνο της περιλαμβάνουν έναν συνδυασμό από λαχανικά, υδατάνθρακες και πρωτεΐνες. Ούτε τη γλουτένη αποφεύγει ούτε κάνει ακρότητες, αλλά δεν τρώει κρέας κάθε μέρα. Κάνει και τη γυμναστικούλα της, όχι τρομερά προγράμματα, μεσαίες έντασης και ομαδικά για να μην το βάζει κάτω. Κίνητρο οι συναθλητές της.

**Εντάξει, κάνει meditation** κάθε μέρα αλλά έχει κι ένα μυστικό. Γεμίζει την μπανιέρα με πάγο. Και μετά μπαίνει μέσα και ξαπλώνει στον πάγο για τρία λεπτά ή για όσο μπορεί να αντέξει. Ακολουθεί ένα ζεστό ντους και μετά πάλι στον πάγο. Η σtar λέει πως είναι πολύ πιο αποτελεσματικό από τη βιταμίνη C ενώ ενισχύει το ανοσοποιητικό της σύστημα όσο τίποτα άλλο. Ο πάγος σφίγγει το σώμα και το κυκλοφορικό σύστημα προφανώς επωφελείται πολύ από αυτή την εναλλαγή κρύου-ζεστού. Μπάνιο on the rocks για σφιχτό κορμί. Μην πάθουμε καμία ψύξη μόνο. Εντάξει, αποδίδει αν κρίνει κανείς από τη Σέιλιν Γούντλεϊ. Αλλά είναι για σκληρά καρύδια και κυρίως για σtar του Χόλιγουντ.



## CITY GUIDE

## Ο ΜΑΓΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΑΛΤΣΙΝΑ» ΤΟΥ ΧΑΙΝΤΕΛ ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΟ ΗΡΩΔΕΙΟ

Η **Καμεράτα** και ο **Γιώργος Πέτρου** επιστρέφουν στην μπαρόκ όπερα μεταφέροντας τη διάσημη όπερα του Χαίντελ στο Ηρώδειο (6&12/7) με εξαιρετικό καστ και τη διεθνώς διακεκριμένη σοπράνο **Μυρτώ Παπαθανασίου** στον επώνυμο ρόλο

«Αλτσίνα» στο Ηρώδειο. Η νέα πρόκληση του Γιώργου Πέτρου και της Καμεράτας μετά από ένα διάστημα ενασχόλησης με το μιούζικαλ.

Οι μουσικοί της Καμεράτας με όργανα εποχής και ο διάσημος Έλληνας μαέστρος, ένας από τους κορυφαίους ερμηνευτές της γήινης μουσικής του Χαίντελ, επιστρέφουν στο Φεστιβάλ Αθηνών με το μουσικό είδος που τους έχει καθιερώσει σε όλο τον κόσμο. Την όπερα του 18ου αιώνα με ένα από τα πιο δημοφιλή έργα της Μπαρόκ εποχής που πρωτοπαρουσιάστηκε με τεράστια επιτυχία στο Λονδίνο το 1735, όταν ο Χαίντελ ήταν στο απόγειο της δόξας του.

Ένα παραμύθι έρωτα και μεταμορφώσεων με αναφορές στον γνωστό μύθο της ομηρικής Κίρκης, που αιωρείται με χιούμορ και πάθος ανάμεσα στην πραγματικότητα και τις ψευδαισθήσεις. Στους ρόλους της μάγισσας Αλτσίνα και του εραστή της Ρουτζέρο δύο ελληνίδες διεθνούς φήμης, η σοπράνο Μυρτώ Παπαθανασίου, που έχει διαπρέψει στον επώνυμο ρόλο στις όπερες της Βιέννης και του Παρισιού, και η μέτζο σοπράνο Μαίρη-Έλεν

Νέζη, που έχει τραγουδήσει το ρόλο του Ρουτζέρο στη Νυρεμβέργη και την όπερα της Δρέσδης. Στον ρόλο της Μοργκάνη η γνωστή σοπράνο Μυρσίνη Μαργαρίτη και στον ρόλο της Μπραντμάντε η Ιταλίδα Benedetta Mazzucato. Διακεκριμένοι μονωδοί με μεγάλη εμπειρία στο είδος, οι Δώρα Μπάκα, Πέτρος Μαγουλάς και Γιάννης Καλύβας συμπληρώνουν τη διανομή. Η σκηνογράφος ενδυματολόγος Γωργίνα Γερμανού δημιουργεί ένα κήπο με αληθινά δέντρα και φυτά στη σκηνή του Ηρώδειου. Σύμφωνα με τον Γ. Πέτρου: «Ο κόσμος της Αλτσίνα είναι ένας κόσμος που ζει και κινείται στις συμβάσεις του 18ου αι. με υπέροχα κοστούμια εποχής. Οι επισκέπτες στον κόσμο αυτό είναι σύγχρονοι άνθρωποι. Οι δύο αυτοί κόσμοι και εποχές συναντιούνται, αναμειγνύονται και τελικά συγκρούονται δημιουργώντας μια ιστορία τραγική και συγκινητική μαζί».

- Γ. Δημητρακόπουλος

### INFO

Ηρώδειο, Είσοδος: €15, 10 φοιτ., 20, 30, 40, 50, ανέργων και ΑμεΑ 10. Προώληση: Ελληνικού Φεστιβάλ (Πανεπιστημίου 39, Στοά Πεσμαζόγλου, ticketmaster.gr, 210 8938112. Στις 6&12/7.

[www.athensvoice.gr](http://www.athensvoice.gr)

Διαβάστε τις συνεντεύξεις των Γ. Πέτρου και Μ. Παπαθανασίου





## ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια  
ΝΕΝΕΛΑ  
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

### ΠΟΥ ΤΡΩΜΕ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ  
ΒΝΑΤΣΙΟΥ



PHOTO DIMITRIS POUPALOS



## Matsuhisa, στον ναό της fusion ιαπωνικής κουζίνας

Αν σου αρέσει το είδος, εδώ θα γνωρίσεις τη νοστιμότερη εκδοχή του

**Η** Madonna είχε κάποτε πει «Μπορείς να καταλάβεις πόσο διασκεδαστική μπορεί να γίνει μια πόλη, από το αν έχει ένα εστιατόριο Nobu». Ακούγεται υπερβολικό, εκτός αν —έστω και μία φορά— έχεις επισκεφθεί το Matsuhisa Athens. Εκεί, καθώς σε τυλίγει μια κοσμοπολίτικη αύρα, καταλαβαίνεις ακριβώς τι εννοεί. Στις 2 Ιουλίου ολοκληρώθηκε το Nobu Food Festival που ξεκίνησε στις 28 Ιουνίου. Όσοι το επισκέφθηκαν είχαν την ευκαιρία να μάθουν για τη Nobu φιλοσοφία αλλά και να γνωρίσουν τον ίδιο τον Nobu San, αυτόν τον πολυβραβευμένο, διεθνή αστέρα της γαστρονομίας. Με αφορμή αυτό το φεστιβάλ, βρέθηκα κι εγώ στο Matsuhisa Athens λίγο πριν ο ήλιος κάνει την τελευταία βουτιά της ημέρας στη θάλασσα της Βουλιαγμένης. Ακριβώς την κατάλληλη στιγμή δηλαδή για ένα cocktail

στο πιο infinity bar της πόλης. Το UMI bar βρίσκεται στην άκρη του εστιατορίου. Πίσω από τους bartenders που με ντελικάτες κινήσεις φτιάχνουν τα signature cocktails του καλοκαιριού, απλώνεται όλη η καθηλωτική μαγεία της θάλασσας. Ασυναίσθητα σηκώνεις το κινητό για να βγάλεις φωτογραφία. Ενστικτωδώς ξέρεις ότι αυτή είναι μια ομορφιά που θέλεις να θυμάσαι. Στη συνέχεια γυρνάς στο cocktail σου. Από όλες τις signature προτάσεις, το Apple Martini, το Cucumber Chillk και το Matsuhisa Martini κλέβουν την παράσταση. Την προσοχή σου τραβούν και το Sakura Martini και το Kyoto Kiss. Έχεις τον χρόνο να τα εξερευνήσεις όλα, ειδικά αν βρεθείς σε κάποιο από τα UMI Night Sessions που πάντα εξελίσσονται στα πιο cool DJ parties της πόλης. Όλα αυτά, όμως, δεν είναι παρά μικρές πινε-

Matsuhisa Athens,  
Astir, Απόλλωνος  
40, Βουλιαγμένη,  
2108960510

λιές στην ουσία του Matsuhisa: τη γεύση. Αν σου αρέσει η ιαπωνική κουζίνα, εδώ θα τη γνωρίσεις στην καλύτερη και νοστιμότερη εκδοχή της. Μάλλον πρέπει να ξεκινήσει κανείς αυτό το απαράμιλλο ταξίδι γεύσης από τα εμβληματικά πιάτα του Nobu. Το Salmon Karashi Su Miso, το Yellow tail Jalapeno και φυσικά το διάσημο Black Cod είναι όλα πιάτα που έγραψαν ιστορία. Πέρα από αυτά όμως, το μενού γευσιγνωσίας σου ανοίγει πολλά ακόμα νόστιμα μονοπάτια. Όπως το Wagyu Tataki, όπου το μοσχάρι wagyu ψήνεται περιμετρικά και παραμένει ωμό στο κέντρο, το τρομερό unagi kabayaki with oshhinko (χέλι με ρύζι σε bento box) ή την απίστευτη σαλάτα με μαρινρισμένο σολομό σε yuzu lemon juice. Στα αλήθεια, όμως, ό,τι πιάτο κι αν διαλέξεις, το μόνο σίγουρο είναι ότι θα συναντήσεις μία μοναδική γευστική εμπειρία ικανή να χαρακτηρίσει το Matsuhisa ως τον ναό των fusion ιαπωνικών γεύσεων. Εκτός από τις συνταγές του Nobu, ευθύνη για αυτό έχει βεβαίως ο Executive Chef Τόνι Βρατσάνος, όπως επίσης και ο Head Chef της ζεστής κουζίνας Θωμάς Κουράκος. Πραγματικά, αξίζουν να τους δοκιμάσεις... ●

ΚΡΙΤΙΚΗ  
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /  
ΠΡΟΣΩΠΑ /  
ΑΦΙΞΕΙΣ /  
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /  
TIPS ΓΕΥΣΗΣ





ΤΕΧΝΗ

Της ΕΡΡΙΚΑΣ  
ΡΟΥΣΣΟΥ

Η ATHENS  
VOICE βρέθηκε  
στο Μουσείο  
Σύγχρονης  
Τέχνης, Ίδρυμα  
Βασίλη και Ελί-  
ζας Γουλανδρή  
και είδε την έκ-  
θεση ενός από  
τους μεγαλύτε-  
ρους Έλληνες  
ζωγράφους της  
διασποράς

«Τα χαρτιά», 1992  
Λάδι σε καμβά, 195 x 160 εκ.  
Συλλογή Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή



## Ντίκος Βυζάντιος ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ ΑΕΡΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΔΡΟ

Σε μία ηλικία που δεν μπορούσε καλά καλά να διαχειριστεί τα χέρια του, ξεκίνησε να ζωγραφίζει. Δεν έβρισκε εύκολα κανείς τότε λευκές κόλλες γι' αυτό και ζωγράφιζε πάνω σε οτιδήποτε έβρισκε. Από τις ιστορίες του νονού του, που δούλευε στο Εθνικό Θέατρο, έδινε στα πρόσωπα των χαρακτήρων του χρώματα έντονα και φανταχτερά. Στα 16 του έγινε δεκτός στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών. Χωρίς εξετάσεις.

Μιλώντας για τον Ντίκο Βυζάντιο, ο Κυριάκος Κουτσομάλλης, επιμελητής της έκθεσης και διευθυντής του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή, έκανε αρκετές παύσεις. Το δέος απέναντι στο ταλέντο αλλά και το μυαλό του καλλιτέχνη που σήμερα θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες ζωγράφους της διασποράς, ήταν εμφανές καθ' όλη τη διάρκεια της παρουσίασης.

Ο Ντίκος Βυζάντιος, ως ο γιος του ζωγράφου Περικλή Βυζαντίου, ήταν ένα παιδί που από νωρίς συνειδητοποίησε το ταλέντο του.

Όσο χρειαζόταν χρόνος μέχρι να το αφογκραστεί και να το εξελίξει. Ο χρόνος αυτός χωρίζεται σε τρεις μεγάλες περιόδους. Την αφαιρετική, η οποία διήρκεσε μέχρι το 1972 όπου και έκλεισε με μια αναδρομική έκθεση στο Μουσείο Galliera. Την περίοδο των μαυρόασπρων σχεδίων (1972-1981) –που αποτελεί και την πιο dark φάση του– κατά την οποία ξεκινά να αποτυπώνει σε χαρτί σχέδια τα οποία εγκωμιάσε με ένα διορατικό κείμενο ο φιλόσοφος Michel Foucault. Και τέλος, την ανθρωποκεντρική, η οποία άρχισε από το 1981 και διήρκεσε μέχρι το τέλος της ζωής του (1981-2007). Το φως επιστρέφει σε αυτή την τελευταία περίοδο ενώ τα πρόσωπα αποκτούν μία πιο τετράγωνη και θεόρατη μορφή.

Χάρη στον ανιψιό του, Αλέξανδρο Λιακόπουλο, ο οποίος βρέθηκε στα εγκαίνια της έκθεσης χαρίζοντας το πλατύ του χαμόγελο στους πιστούς και τους φαν του θεϊού του, σημαντικά έργα των τριών περιόδων του Βυζαντίου φιλοξενούνται στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης της Ανδρου και θα βρίσκονται εκεί μέχρι τις 22 Σεπτεμβρίου. Τρεις όροφοι αφιερωμένοι

στις τρεις προαναφερθείσες περιόδους του καλλιτέχνη. Τρεις φάσεις που ουσιαστικά απεικονίζουν την ανάγκη του να ξεφύγει από τον πατρικό καμβά και να ακολουθήσει το δικό του καλλιτεχνικό δρόμο, κάνοντας στάσεις στον κυβισμό και σταθμεύσεις στην αφαιρετικότητα.

Η «Υδρα», το πορτρέτο του «Φερνάντο Πεσσόα», τα σκίτσα της μαυρόασπρης περιόδου αλλά και αυτά της πρώιμης εφηβικής του έκφρασης είναι μόνο κάποια από τα highlights μιας έκθεσης που αποτίει φόρο τιμής στον διακεκριμένο ζωγράφο, ο οποίος επί μισό και πλέον αιώνα διέπρεψε στο εικαστικό καλλιτεχνικό προσκήνιο του Παρισιού.

Στις 29 Ιουνίου, τα 7 μποφόρ της Ανδρου μάς έφεραν ακόμη πιο κοντά στον παρισινό αέρα του μεγάλου ζωγράφου, ενώ η δεξίωση που ακολούθησε της ξενάγησης στο δώμα του Μουσείου μάς υπενθύμισαν μερικούς από τους λόγους για τους οποίους η

Ανδρος είναι δικαίως ένα από τα πιο φιλόδοξα νησιά της Ελλάδας.

Υ. Γ. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Ιαπωνίας Yasuhiro Shimizu με τη σύζυγό του, ο απερχόμενος δήμαρχος Ανδρου κύριος Θεοδόσης Σουσούδης, αλλά και ο νεοεκλεγείς Δημήτρης Λοτσάρης, η διευθύντρια του Βυζαντινού Μουσείου Κατερίνα Δελλαπόρτα, οι καλλιτέχνες Αλεξάνδρα Αθανασιάδη, Αλέξης Βερούκας, Άννα Γρηγόρα, Στέφανος Δασκαλάκης, Κώστας Δικέφαλος, Μιχάλης Καραϊσκος, Μιχάλης Κατζουράκης, Ανδρέας Κοντέλλης, Αφροδίτη Λίτη, Ασπασία Παπαδοπεράκη, Αριστέιδης Πατσόγλου, Παύλος Σάμιος, Έφη Σούτογλου, Ειρήνη Τατάκη, Μαρία Φιλοπούλου, Ανδρονίκη Χειλά, ο συλλέκτης Σωτήρης Φέλιος, οι εκδότες Νίκος Καρατζάς, Γιώργος Δαρδανός, Πάννης Μαμάς και Παρασκευάς Καρασούλος, η ιστορικός τέχνης Λουίζα Καραπιδάκη, η συγγραφέας Κρυστάλλη Γλυναδάκη, η Αικατερίνη Καϊρή, η Ειρήνη Βασιλοπούλου και πολλοί άλλοι.

**INFO**  
Ντίκος (Κωνσταντίνος)  
Βυζάντιος:  
Ανεικονισμός και  
Παραστατικότητα  
Ανδρος, 30 Ιουνίου -  
22 Σεπτεμβρίου





## ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:  
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ



# Νέος –σημαντικός– Ezra Pound από τον Χάρη Βλαβιανό και την Άγγρα

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΥΣΣΑ

**Δέκα τρία Cantos –ολόκληρα, σχεδιάσματα και αποσπάσματα– και οι «Στίχοι για την Όλγα» είναι το «ψαχνό» του δίγλωσσου αυτού ποιητικού βιβλίου των εκδόσεων Άγγρα, στο οποίο ο Χάρης Βλαβιανός μεταφράζει Ezra Pound (1885-1972), τον μείζονα Αμερικανό μοντερνιστή ποιητή, με τον οποίο είχε καταπιαστεί πολύ έντονα και στο παρελθόν.**

**Μ**ερικά ποιήματα τα μεταφράζει για πρώτη φορά, όμως και όσα είχε μεταφράσει παλιότερα τα έχει ξαναδουλέψει. Επιπλέον, η καλή έκδοση δεν είναι «γυμνή», δεν διαθέτει μονάχα τα ποιήματα: πλαισιώνεται από πρόλογο της Mary de Rachewiltz, Εισαγωγή και Σημειώσεις του ίδιου του Βλαβιανού, Βιβλιογραφία, Βιογραφία - Εργογραφία του Pound και πλούσιο οπτικό υλικό (φωτογραφίες και σχέδια).

### Λεπτομερέστερα

Η Mary de Rachewiltz, κόρη του Pound, προλογίζει το βιβλίο αναφε-

ρόμενη στη μακρά γνωριμία της με τον μεταφραστή, από το 1999, τότε που αυτός είχε επισκεφθεί την ίδια και τη μητέρα της Olga Rudge στον πύργο τους, για να μελετήσει βιβλιογραφία σχετική με τον Pound. Κάνει επίσης λόγο για τη Mary Barnard, ελληνομαθή (τελικά) οιονεί μαθήτριά του Pound, τον Έλληνα γλύπτη και ποιητή Λεκάκη που εμπνεύστηκε από τον Pound, τις επισκέψεις του ποιητή και της ίδιας στην Ελλάδα κλπ. Εδώ υπάρχει και μια πρώτη αναφορά στα Σχεδιάσματα και Αποσπάσματα των *Cantos* της Πίζας, καθώς και στη σημασία τους για τους μελετητές του έργου του Pound.

Ο ίδιος ο Βλαβιανός επιλέγει να δομήσει την *Εισαγωγή* του σε επιστολική βάση, με μορφή γραμμάτων προς τον ποιητή. Έξι κατά βάση μακρές επιστολές, όλες με ανοιξιάτικες ημερομηνίες στα χρόνια 2017-2018, αλλά με ακανόνιστη χρονολογική σειρά, απευθυνόμενες στο δεύτερο ενικό στον «*Caro Ezra*», συναρπάζουν την Εισαγωγή. Εδώ συνυπάρχουν πλείστα όσα στοιχεία, αναφορές και περιδιαβάσεις ενθέτει ο Βλαβιανός με

πεδίο αναφοράς τη βιογραφία του Pound και ιδίως τις σχέσεις του με ομοτέχνους (πρώτα πρώτα με τον καλό του φίλο T.S. Eliot και τον άσπονδο φίλο του William Carlos Williams από το Πάτερσον, έχει σημασία η καταγωγή), τον φιλοφασισμό του ποιητή, εκδόσεις έργων του, τη μεταφραστική σχέση μεταξύ Pound - Βλαβιανού και πολλά άλλα στοιχεία, άνισης αξίας, μέχρι το τελευταίο γράμμα, που έχει, κατά τη γνώμη μου, και το περισσότερο «ζουμί».

Στο τελευταίο λοιπόν αυτό γράμμα, με ημερομηνία 2 Απριλίου 2017, ώρα 20.50, μεταξύ άλλων υπάρχουν:

**Α.** Οι σοβαρές αμφιβολίες του ίδιου του Pound για την αξία της ποίησής του, όπως τις είχε εκμυστηρευτεί σ' ένα φίλο του: «*Είναι ασυναρτησίες... Ήξερα τόσο λίγα για τόσο πολλά πράγματα... Διάβασα πολύ λίγα βιβλία... Μάζευα ετούτο ή εκείνο το πράγμα που μ' ενδιέφερε και μετά τα χρησιμοποιούσα όλα μαζί, χωρίς να ξεδιαλέγω... Αλλά αυτός δεν είναι ο καλύτερος τρόπος για να φτιάξεις ένα έργο τέχνης*».

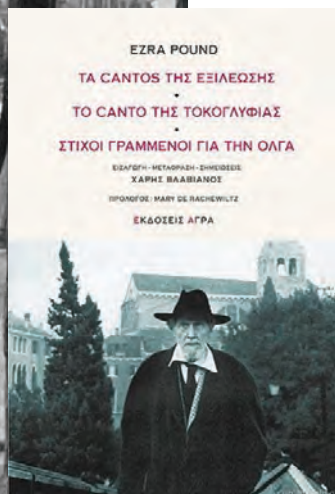
**Β.** Αποσπάσματα από τα *Cantos CXVI* και *CXV*, που αποτελούν απάντηση του ίδιου του Pound στις παραπάνω αμφιβολίες του, για τα οποία ο Βλαβιανός αποφαίνεται, νομίζω πολύ σωστά: «*Είναι πράγματι αληθινή ποίηση. Μέσα από μια διαδικασία απογύμνωσης, ό,τι έχει απομείνει είναι λιτό σε λέξεις, αλλά πλήρες νοήματος*».

**Γ.** Σοβαρές κριτικές παρατηρήσεις που ταιριάζουν σε μια Εισαγωγή και μάλιστα δικαιολογούν και τον τίτλο της κεντρικής ενότητας του βιβλίου, δηλαδή «*Τα Cantos της εξιλέωσης*»: «*Το κεντρικό θέμα για μένα, σ' αυτά τα Cantos, είναι η συμπίνα... παρουσιασμένη με σεβασμό και ταπεινοφροσύνη, η οργή και ο διδακτισμός έχουν πλέον παραμεριστεί... Αυτοκατηγορεύεται τώρα γιατί δεν είδες καθαρότερα στο παρελθόν... Βασανίζεσαι συνεχώς από τις αμφιβολίες...*». Τελικά, ο μεταφραστής δικαιολογεί πλήρως τον ποιητή και για τις αρχικές του χίμαιρες και –φυσικά– για τη μεταστροφή του, αποδίδοντάς του αγνά κίνητρα και λογίζοντας τα *Cantos* αυτά (γγραμμένα εν πολλοίς σε συνθήκες εγκλεισμού – μεταξύ φυλακής και ψυχιατρείου, αφού ο Pound είχε συλληφθεί μεταπολεμικά για εσχάτη προδοσία), εξιλεωτικά.

Όσον αφορά τώρα το περιεχόμενο των *Cantos* / *Σχεδιασμάτων* / *Αποσπασμάτων*, η μεν μεταφραστική δουλειά του Βλαβιανού είναι μια χαρά (το μετάφρασμα εννοώ), αλλά για το πρωτότυπο έχω την ταπεινή γνώμη ότι –για ένα μεγάλο μέρος του τουλάχιστον– ισχύει αυτό που ο ίδιος ο Pound είχε πει ωρύτερα για την

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /  
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /  
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /  
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ





«*Ta Cantos της Εξιλέωσης - Το Canto της τοκογλυφίας - Στίχοι γραμμένοι για την Όλγα*» Εισαγωγή, μετάφραση, σημειώσεις Χάρης Βλαβιανός. Πρόλογος Mary de Rachewiltz. Δίγλωσση έκδοση, εκδ. Άγρα

ποίησή του: «Είναι ασυναρτησίες». Ή έστω εκζήτηση. Οι Σημειώσεις του μεταφραστή (που εμφανίζεται και ως εκδότης/επιμελητής –εννοώ editor, όχι publisher– σε δύο κομμάτια, βαπτίζοντάς τα με λατινική αρίθμηση σε αγκύλες, πράγμα θεμιτό στη συγκεκριμένη περίπτωση) εξαιρετικές. Αλλά έχει νόημα μια ποίηση που οι Σημειώσεις αυτές είναι (καθ' υπερβολήν το λέω) σχεδόν τόσες, όσες και οι πρωτότυποι στίχοι; Ακολουθεί στην έκδοση το «Canto της τοκογλυφίας», το XLV. Πρόκειται για σαφώς πιο επικεντρωμένο, ευσύνοπτο ποίημα, δυο σελίδες όλες όλες. Η εκζήτηση είναι μικρότερη, τα συνεχή αγγλικά είναι περισσότερα απ' ό,τι στα προηγούμενα ποιήματα, οι αλλότριες και/ή ιδιωτικές αναφορές πολύ λιγότερες. Η λέξη που κυριαρχεί κι επαναλαμβάνεται είναι η λατινική usura = τοκογλυφία. Κι εδώ η μετάφραση τα βγάζει πέρα, ενώ οι μιας σελίδας Σημειώσεις βοηθάνε πολύ. Τέλος, έρχονται οι «Στίχοι για την Όλγα». Εδώ βρήκα εξαιρετικά σημεία μεταερωτικής ποίησης από τον Pound για τη σύντροφό του, με την οποία είχαν ξανασμίξει μετά από κάποια χρόνια διάστασης (1954 - 1962). Και λέω μεταερωτικής γιατί Pound είναι, δεν υπάρχουν εδώ αγάπες και λουλούδια. Υπάρχουν αναφορές στη μαγκιά της Όλγας (επαγγελματίας του βιολίου) απέναντι στο Μουσολίνι (ερασιτέχνης του ίδιου οργάνου), αναφορές σε τόπους της κοινής τους ζωής στην Ιταλία καθώς και στίχοι σαν αυτούς: «Οι στίχοι αυτοί ανήκουν / στο έσχατο CANTO / ό,τι κι αν γράψω στο μεταξύ» (και πραγματικά ακολούθησαν κι άλλοι, δεν τέλειωσε μ' αυτούς). Οι δε τελευταίοι φαίνεται πως γράφτηκαν λίγο πριν

τον θάνατό του. Και στο κομμάτι αυτό η δουλειά του μεταφραστή - επεξηγητή είναι θηριώδης.

#### Δύο μικρές ενστάσεις

Ο όρος «Σημειώσεις» χρησιμοποιείται τόσο για αποσπασματικά σχεδιάσματα του ίδιου του Pound, όσο και για επεξηγηματικά στοιχεία που παραθέτει ο μεταφραστής, πράγμα που μπορεί να προκαλέσει –πρόσκαιρη πάντως– σύγχυση στον αναγνώστη. Αρκετά ξένα ονόματα καταγράφονται άλλοτε με ελληνικό, άλλοτε με λατινικό αλφάβητο, πράγμα που επίσης μπορεί να προκαλέσει –μολιμότερη– σύγχυση στον αναγνώστη. Παράδειγμα ο ίδιος ο Pound/Πάουντ. Αν υπάρχει κάποιο κριτήριο επιλογών για τη δισημία αυτή, εμένα μού διέφυγε. Προσωπική γνώμη: σε αντίθεση με άλλους κορυφαίους μοντερνιστές του 20στού αιώνα, που είτε τους εκτιμώ πολύ (π.χ. ο μεγάλος Ιρλανδός πεζογράφος) είτε δεν έχω γνώμη, γιατί δεν ξέρω καλά το έργο τους (π.χ. ο μεγάλος Γαλλοεβραϊός πεζογράφος), είτε δεν με τρελαίνουν αλλά μου δίνουν πράγματα (π.χ. ο «*Poissin*»), ποτέ δεν συμπάθησα τον Pound. Οι φίλοι ωστόσο του μεγάλου Αμερικανού ποιητή θα εκτιμήσουν το παρόν βιβλίο για το νέο υλικό, αλλά και την αρτιότητα της δουλειάς και τη φιλοτιμία των συντελεστών (μεταφραστής, εκδότης). Εδικά σε μια εποχή που διάφοροι επιμένουν να αποκαλούν «μετάφραση» μια διαδικασία «δαισθητική», «με την καρδιά», «δίχως λεξικό», με σύρευση συνώνυμων λέξεων κατά βούληση, η εμμονή του Βλαβιανού και άλλων αληθινών μεταφραστών στη συνέπεια αποτελεί σχεδόν καλλιτεχνική στράτευση. **Α**

ΚΘΒΕ  
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ  
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ  
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ευριπίδης

# ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ



Μετάφραση  
Παντελής Μπουκάλας

Σκηνοθεσία  
Γιάννης Καλαβριανός

19 & 20  
ΙΟΥΛΙΟΥ 2019

ώρα έναρξης 21:00

Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου  
(Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου)

Πληροφορίες - προώληση

Εκδοτήρια ΚΘΒΕ, Τ. 2315 200 200, [www.ntng.gr](http://www.ntng.gr) | [Viva.gr](http://Viva.gr), Τ. 11876





BIBLIO

# Η ΠΟΛΥΡΡΥΘΜΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΥ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ

Κιρκάδια μυθιστορήματα ονομάστηκαν εκείνα που εκτυλίσσονται μέσα σε ένα εικοσιτετράωρο, εκείνα που αρχίζουν και τελειώνουν «circa diem», τουτέστιν κατά τη διάρκεια μιας μέρας. Ο όρος είναι επιστημονικός, προέρχεται από τη χρονοβιολογία, θυμίζει ότι η λειτουργία του ανθρώπινου σώματος είναι συντονισμένη στον 24ωρο κύκλο φωτός - σκότους.

Όμως τα περισσότερα κιρκάδια μυθιστορήματα χρησιμοποιούν τη μία και μόνη μέρα για να δείξουν πως δεν υπάρχει μία και μόνη μέρα, και μολονότι επιλέγουν το εικοσιτετράωρο ως δομική βάση, δραπετεύουν από τα στενά χρονικά του όρια, σπάνε το πλαίσιο. Το έχει πει πολύ χαρακτηριστικά ο καθηγητής γαλλικής λογοτεχνίας στο πανεπιστήμιο της Οξφόρδης Μάικλ Σέρνινγκαμ, που έχει γράψει με μεγάλο οίστρο για τον ρόλο του «καθημερινού» στη γαλλική λογοτεχνία, από τους σουρεαλιστές ως τον Ζορζ Περέκ: «Το περίγραμμα μιας μέρας μπορεί να παράσχει πρόσβαση στην ολότητα που είναι το καθημερινό». Είναι ό,τι έκανε η Βιρτζίνια Γουλφ στην «Κυρία Ντάλογουεϊ», ο Σωλ Μπέλοου στο «Αδραξε τη μέρα», ο Ίαν ΜακΓιούαν στο «Σάββατο», ο Μάλκολμ Λόουρι στο «Κάτω απ' το ηφαιστείο» και βεβαίως ο Τζέιμς Τζόυς στον «Οδυσσέα» του. Μια μονάχα μέρα αντιπροσωπεύει τη ζωή, κομμάτι της οποίας αποτελεί, ως μεταφορά και συνεκδοχή της.

Στο βιβλίο του Χρίστου Κυθρεώτη, ο νεαρός δικηγόρος Αντώνης Σπετσιώτης ξεκινάει τη μέρα του ένα πρωινό του Ιουνίου «με τους ήχους από τα ξυπνητήρια να αντηχούν στον ακάλυπτο, τα τριξίματα των κρεβατιών, τις βρύσες που ανοίγουν και τις ντουλάπες που χτυπούν να συνοδεύουν σαν κρουστά το βουητό των αυτοκινήτων που έρχεται από την Ιπποκράτους και δίνει την εντύπωση ότι δεν σταματά ποτέ – μόνο αυξομειώνεται». Είναι τριάντα πέντε ετών, εργάζεται έντεκα χρόνια σ' ένα δικηγορικό γραφείο και ετοιμάζεται να φύγει από την Ελλάδα για το Λουξεμβούργο, όπου τον περιμένει μια ακαθόριστη ως προς το αντικείμενό της θέση που περιγράφεται με τον ευφημισμό «lawyer linguist», μια θέση που διεκδίκησε και πήρε μετά από εξετάσεις, χωρίς ακριβώς να ξέρει το γιατί, έρμαιο κι αυτός της γενικής απροσδιοριστίας που σκιάζει τις επιλογές μιας ολόκληρης γενιάς. Για την ώρα, ωστόσο, οι δουλειές πιέζουν και ο Αντώνης, με υπόκρουση τη «μουσική της πόλης», θα επιχειρήσει να συνθέσει ένα στοιχειώδες χρονοδιάγραμμα αυτής της καλοκαιρινής Παρασκευής – παρότι γνωρίζει εξ αρχής ότι το πλάνο του θα αποτύχει αφού τα προβλήματα των επερχόμενων ωρών θα είναι άλλα από εκείνα που με το ξεκίνημα της μέρας προεξοφλεί, προβλήματα απροσδόκητα, προσώρας άγνωστα, τυχαίες ανατροπές σύμφυτες με τη συνθήκη της αβεβαιότητας μέσα στην οποία πλοηγεί την καθημερινότητά του. Για την ώρα, λοιπόν, σκέφτεται ότι έχει να στριμώξει σε μια μέρα ένα σωρό υποχρεώσεις: να υποστηρίξει στο δικαστήριο την αγωγή μιας κυρίας εναντίον του Ινστιτούτου Αισθητικής το οποίο την εξαπάτησε φέρνοντάς την στην αξιοθρήνητη θέση να χρωστάει στις τράπεζες 75.000 ευρώ τα οποία ασφαλώς δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει· να συναντήσει νωρίς το απόγευμα τη Στέλλα, με την οποία ήταν ζευγάρι στα φοιτητικά τους χρόνια και με την οποία ακόμη διατηρεί μια «παράξενη φιλία»· να συνοδέψει τον πατέρα του στο «τελευταίο επαγγελματικό του ταξίδι» στον Ορχομενό, όπου θα παραδώσει ένα γεωτρύπανο, και τέλος, αν προλάβει, να περάσει αργά το βράδυ από ένα μπαράκι που γιορτάζει τα δυο χρόνια της λειτουργίας του ώστε

να δει τους φίλους του και την Άννα, «ό,τι πιο κοντινό σε δική του γυναίκα είχε ποτέ», με την οποία, βέβαια, έχουν χωρίσει. Ένα εικοσιτετράωρο υπερπλήρες, μια φούγκα, θα λέγαμε, που κορυφώνεται όταν το απρόοπτο θα εισβάλλει επιτακτικό.

Το βιβλίο του Χρίστου Κυθρεώτη είναι ένα έξοχο δείγμα αφηγηματικής πολυρρυθμίας, όπου ο ρυθμός του εαυτού (πιο σιωπηλός, πιο ενδόμυχος) αντενεργεί με τον ρυθμό των άλλων – είτε αυτοί είναι πρόσωπα, είτε ομάδες, οι φίλοι ας πούμε, είτε η απρόσωπη δραστηριότητα που παρασύρει τον Σπετσιώτη από τη στιγμή που βγαίνει από το σπίτι του για να ριχτεί στην απρόβλεπτη καθημερινότητα. Είναι μια συμφωνία πάνω σε ένα θέμα χτισμένο με πολλά μοτίβα – σχέση πατέρα και γιου, απώλεια και απουσία, πόλη και περιπλάνηση, αποτυχία και αυτοαμφισβήτηση, το τυχαίο των επιλογών, το σώμα ως τόπος συνάντησης βιολογικών και κοινωνικών ρυθμών, η φθορά και το τέλος των πραγμάτων – ένας πίνακας αντιθέσεων, μέσα στον οποίο οι αντιθέσεις αυτές αλληλοαναγνωρίζονται δημιουργώντας μια ενότητα πιο πραγματική, και σίγουρα πιο πολύπλοκη από τα επιμέρους στοιχεία της. Επιπλέον, αυτή η μία μέρα από τη ζωή του Αντώνη Σπετσιώτη είναι τόσο βεβαρυμένη με αντηχήσεις από όλες τις μέρες που έχουν προηγηθεί και με προμηνύματα για όσες θα επακολουθήσουν, ώστε αποστάζει την ουσία της ανθρώπινης εμπειρίας καθεαυτήν: «τίποτε ποτέ δεν τελειώνει, όλα μένουν εκκρεμή και ανοιχτά». Κι αν ο καθένας μας είναι για τον άλλον ένα «ημιτελές μυθιστόρημα» είναι γιατί κανείς μας δεν θα καταφέρει ποτέ «να πει την ιστορία», όπως γράφει ο Χρίστος Κυθρεώτης, την ιστορία που είμαστε όλοι μας, την ιστορία που σχεδόν πάντα αγνοούμε. **A**

«Εκεί που ζούμε», Χρίστος Κυθρεώτης, εκδ. Πατάκη

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /  
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /  
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /  
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΤΙ ΝΕΑ



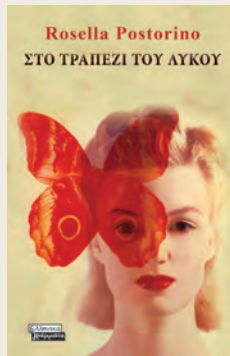
**Andrea Camilleri**  
**«Το ολοδικό μου»**  
Ελληνικά Γράμματα

Ωμό, διαστροφικό, ακραία ερωτικό, αριστοτεχνικά δομημένο, όπως δηλαδή το περιμέναμε όταν μάθαμε πως ο μετρ επιστρέφει με ένα σκοτεινό θρίλερ ανομολόγητων επιθυμιών. Ο Τζούλιο, η Αρίανα, ο πόθος, η ερωτική ολοκλήρωση αλλά και η παράβαση κάθε όρκου ή κανόνα. Τρίτα πρόσωπα, επικίνδυνες σοφίτες, παράνομα κρεβάτια και μυστικά κρυμμένα βαθιά σε σκοτεινές φωλιές. Βασισμένος σε αληθινή ιστορία, ο Καμιλιέρι μετά την «Εξαφάνιση της Λάουρα» και «Το Γκρι Ταγιέρ» ξανακάνει τον παλιό καλό κώδικα του ερωτικού νουάρ μια ολότελα νέα και επίκαιρη απόλαυση. Η Πάννα Σκαρβέλη επιμελήθηκε τη μετάφραση.



**Rut Nieves**  
**«Πίστewe σ' εσένα»**  
Πεδίο

Μπορείς να ανακαλύψεις μια δύναμη που θα μεταμορφώσει τη ζωή σου; Μπορείς έστω κι αν πέρασε χρόνος να ανακαλύψεις την αλήθεια και να ζήσεις τα όνειρά σου; Εκατοντάδες βιβλία διατείνονται πως προσφέρουν απαντήσεις, για να φωτίσουν την καρδιά σου και να σου χαρίσουν το σωστό κλειδί. Αλλά αυτό είναι που ίσως και να πρέπει να το εμπιστευθείς περισσότερο: μυαλό, συναισθήματα, εαυτός, χρόνος, αποφάσεις, εμπειρία, δειλία, φόβος, μυαλό, εμπιστοσύνη, μαθήματα ζωής. Η Ρουτ Νιέβες πρώτα το έζησε και μετά το κατέγραψε, επομένως πιστέψτε την. Όπως αυτή πιστεύει και στον άλλο, νέο, εαυτό της αλλά και σε σας, αρκεί να... σας πιστέψετε. Η μετάφραση είναι της Έλενας Τολουππ.



**Rosella Postorino**  
**«Στο τραπέζι του λύκου»**  
Ελληνικά Γράμματα

Ένα συγκλονιστικό μυθιστόρημα εμπνευσμένο από την αληθινή ιστορία της Μάργκοτ Βολκ, δοκιμάστριας φαγητών του Χίτλερ στο στρατόπεδο Κράουζεντορφ. Μια γυναίκα που δουλειά της ήταν να τρώει-τεστάρει τυχόν ποσότητες δηλητηρίου, ώστε σε περίπτωση που κάποιος ήθελε να σκοτώσει τον Χίτλερ, αυτή να έπαιρνε τη θέση του. Επάγγελμα: τροφική ασπίδα προστασίας. Η συνταρακτική περιπέτειά της, ο αγώνας της για επιβίωση, η ατσάλινη θέληση της ηρωίδας για να ζήσει, υφαίνονται τόσο έξοχα από την Ποστορίνο, που δημιουργεί μια αξεπέραστης μαεστρίας ντοκουμενταριστική μυθοπλασία. Η μετάφραση ανήκει στη Στέλλα Πεκιαρίδη.



## ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ



Η Σώτη Τριανταφύλλου αναλύει τις διεθνείς σχέσεις, την εξέλιξη των νοοτροπιών και τις μορφές της πολιτικής που αναδύθηκαν την τελευταία, «σύντομη» δεκαετία. Μόνο οι πολύ νέοι και οι πολύ ξεχασιάρηδες πιστεύουν ότι η δυστυχία μάς έπληξε μόλις προσφάτως κι ότι οι παλιότεροι τα είχαν βρει όλα εύκολα. Αυτή η συλλογή άρθρων είναι μια προσπάθεια αποκατάστασης της αλήθειας για το χθες και το σήμερα στο ομιχλώδες τοπίο της προπαγάνδας και των κληρονομημένων ιδεών.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS

Κεντρική Διάθεση: Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα, 210 3617.170, εσωτ. 115, fax: 210 3617.310, [www.athensvoice.gr](http://www.athensvoice.gr)

**ATHENS**  
voicebooks



**MOLESKINE**





## ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ  
ΚΑΪΜΑΚΗ



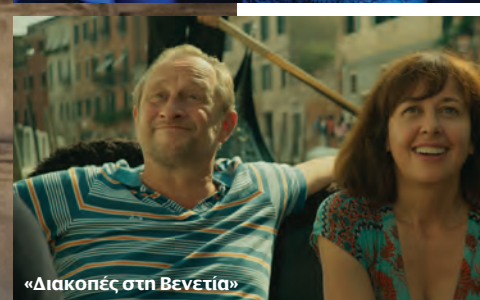
# Spider-Man: Μακριά από τον τόπο του

(SPIDER-MAN: FAR FROM HOME) \*\*\*

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζο Γουάτς ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τομ Χόλαντ, Σάμιουελ Λ. Τζάκσον, Ζεντάγια, Κόμπι Σμάλντερς, Τζον Φαβρό, Μαρίσα Τομέι, Τζέικ Τζίλενχαλ

**Αν και τα σχέδια του Πίτερ είναι να αφήσει για λίγο πίσω του τις υπέρ-ηρωικές του ενασχολήσεις προκειμένου να απολαύσει με τους συμμαθητές του ξέγνοιαστες διακοπές στην Ευρώπη, τα πάντα θα ανατραπούν όταν εμφανιστεί απροειδοποίητα μπροστά του ο Νικ Φιούρι. Ο αρχηγός της ΑΣΠΙΔΑΣ θα του ζητήσει να ξεσκεπάσει το μυστήριο επιθέσεων περιέργων πλασμάτων που προκαλούν το χάος στη Γηραιά Ήπειρο.**

Πριν από δύο χρόνια γράφαμε από αυτήν εδώ τη στήλη για την επανεκκίνηση του Spider-Man ότι είναι ένα αυθεντικό χρονικό ενηλικίωσης και εσωτερικής αναζήτησης που δείχνει όχι μόνο τον δρόμο αλλά και τον τρόπο που πρέπει να κινηθεί πλέον το κινηματογραφικό σύμπαν της Marvel. Η συνέχεια εκείνης της ταινίας ευτυχώς δεν παρεκκλίνει της θετικής πορείας καθώς ο σκηνοθέτης Τζο Γουάτς διατηρείται στη θέση του, εννοχρησιμοποιώντας με στίλ και δεξιότητες και τη νέα περιπέτεια του Πίτερ. Όμως ο 16χρονος ήρωας, παρότι έρχεται όλο και πιο κοντά στο πεπρωμένο του, δείχνει να... κλωτσά. Ο Πίτερ πριν και πάνω από όλα είναι ένας έφηβος. Ένα ανασφαλές αγόρι με όλες τις αμφιβολίες, τις αδυναμίες και την ελαφρότητα της ηλικίας του που περισσότερο τον ενδιαφέρει να περάσει καλά στη σχολική εκδρομή με τους φίλους του και να βρει το θάρρος να πει επιτέλους στο κορίτσι που ερωτεύτηκε αυτό που νιώθει. Φυσικά, η στάση αυτή έχει σοβαρό αντίκτυπο στην πλοκή της ιστορίας με αποκορύφωμα το απογοητευτικό επεισόδιο στην Πράγα που ο Σπάνιερ «μεταμορφώνεται» σε... νυχτερινή μαϊμού που γίνεται στόχος των ΜΜΕ και φτάνει ένα βήμα πριν από το να τα παρατήσει όλα. Δεν είναι τυχαίο πως σε όλη σχεδόν τη διάρκεια του έργου ο Νικ Φιούρι τον κοιτάει με... μισό μάτι (!), διατηρώντας σοβαρές ενστάσεις αν είναι όντως ικανός να διαδεχτεί τον Σταρκ στις ηγετικές θέσεις των Εκδικητών. Μάλιστα ο κυνικός Φιούρι δείχνει να εμπιστεύεται περισσότερο τον αινιγματικό αλλά έμπειρο Mysterio (ο Τζέικ Τζίλενχαλ στον ρόλο) που συνδράμει στις προσπάθειές τους για να σταματήσουν την επέλαση των εξωγήινων απειλών. Αν στο «Επιστροφή στον τόπο του» το ζητούμενο ήταν να μάθουμε τα βασικά από την προσωπική ζωή του Πάρκερ —και της σέξι θείας του—, εδώ η πλοκή του «Μακριά από τον τόπο του» —με αποκορύφωμα τη θαυμασία σεκάνς στο Λονδίνο— παρουσιάζει το χτίσιμο του χαρακτήρα (που γίνεται ταυτόχρονα με το φτιάξιμο μιας εντυπωσιακής νέας στολής) εν όψει της επόμενης μέρας. Παράλληλα το ειρωνικό σχόλιο του σκηνοθέτη για τη διάλυση των ψευδαισθήσεων —αυτά τα εφετζίδικα drones που προκαλούν έφεση στην αλαζονεία και την «τρέλα του μεγαλείου» για κάποιους σούπερ ήρωες— είναι από τα βασικά στοιχεία του σεναρίου σε συνδυασμό με μια ελαφριά ειρωνεία για κάποιους ανερχόμενους και αλαζόνες σταρ (ο Mysterio είναι ο ψωνισμένος σταρ της διπλανής πόρτας) που παθαίνουν ιλιγγο μόλις «ψηλώσουν» λίγο.



### JUST THE FACTS

**Spider-Man: Μακριά από τον τόπο του** (\*\*) Η ώρα της ενηλικίωσης για τον Πίτερ Πάρκερ

**Γκλόρια** (\*/1/2) Gloria, how's it gonna go down?

**McQueen** (\*/1/2) Ντοκιμαντέρ υψηλής τέχνης για έναν κορυφαίο της μόδας

**Διακοπές στη Βενετία** (\*\*) Κωμικό road movie με δυσλειτουργικούς ήρωες

**Διακοπές στην Ίμπιζα** (0) Ο Κριστιάν Κλαβέ κάνει τα δικά του

**70 πεντακοσάρικα** (\*\*) Ισπανική ληστεία: Ψηλά τα χέρια

**Ο Κομφορμίστας** (\*\*\*\*) Ο Μπερτολούτσι διασκευάζει Μοράβια

**Αγαπημένο μου ημερολόγιο** (\*\*\*\*) Τόλμπι και κωμική γοητεία

**Ο Κύριος Βερντού** (\*\*\*\*½) Ασπρομάλλης και δίκως μουστάκι Τσάρλι Τσάπλιν

**Μια ζωή ταλαιπωρία** (\*\*) Αλμοδόβαρ από τα κουνημένα 80s

### ΑΚΟΜΗ

► Η δεύτερη γαλλική κωμωδία διακοπών με τίτλο «**Διακοπές στην Ίμπιζα**» (Ibiza) (0) ποντάρει στις γκριμάτσες του Κριστιάν Κλαβέ και τους μουσικούς ρυθμούς του διάσημου νησιού αλλά στην ουσία είναι μια κάκιστη κωμωδία

► Τα ισπανικά «**70 πεντακοσάρικα**» (\*\*) του Κόλντο Σέρα θυμίζει κάπως Casa de Papel ως στήσιμο της αστυνομικής πλοκής έχοντας για πρωταγωνίστρια μια απελπισμένη μητέρα που πρέπει να βρει γρήγορα 35.000 ευρώ.

► Από τις επανεκδόσεις της εβδομάδας ξεχωρίζει σαφώς ο αριστουργηματικός «**Κομφορμίστας**» (\*\*\*\*), η πιο ριζοσπαστική ταινία στην καριέρα του Μπερτολούτσι, με τον Ζαν Λουί Τρεντινιάν στο ρόλο ενός τραγικού ήρωα που γίνεται θύμα των πολιτικών επιλογών του. Το ίδιο θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε και για τον Μορέτι με το τρυφερό, αστείο και υπέροχο «**Αγαπημένο μου ημερολόγιο**» (\*\*\*\*), ενώ ο «**Κύριος Βερντού**» (\*\*\*\*½) του Τσάρλι Τσάπλιν είναι η πιο αταίριαστη με την υπόλοιπη φιλομορφία ταινία του σπουδαίου Σαρλό, αλλά ανήκει με βεβαιότητα στις πιο σημαντικές του. Κάτι που δεν ισχύει στην περίπτωση του Πέδρο Αλμοδόβαρ και του πρωτόλειου και κάπως ξεπερασμένου σήμερα «**Μια ζωή ταλαιπωρία**» (\*\*) από το μακρινό 1984.





«McQueen»



\* ΑΔΙΑΦΟΡΗ  
\*\* ΜΕΤΡΙΑ  
\*\*\* ΚΑΛΗ  
\*\*\*\* ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ  
\*\*\*\*\* ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Γαλλικές  
διακοπές x2

## McQueen \*\*\* ½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ιαν Μπονοντέ, Πίτερ Ετενγκούι ΜΟΥΣΙΚΗ: Μάικλ Νάιμαν

**Μέσα από αρχεία, εικόνες, μουσική και κυρίως αποκλειστικές συνεντεύξεις του ίδιου (καθώς και από τους πιο στενούς φίλους ή μέλη της οικογένειάς του) παρακολουθούμε το πορτραίτο ενός από τους σημαντικότερους σχεδιαστές μόδας των τελευταίων δεκαετιών, του Σκωτσέζου Αλεξάντερ ΜακΚουίν.**

Αν και ο κόσμος της μόδας δεν είναι στα ενδιαφέροντά μου, το ντοκιμαντέρ των Ιαν Μπονοντέ και Πίτερ Ετενγκούι κατάφερε να με συνεπάρει. Δίνοντας με έναν άρτιο, άμεσο και συγκλονιστικό τρόπο την πορεία του καταραμένου μόδιστρου από τη Σκωτία, το σκηνοθετικό δίδυμο πέτυχε να συνθέσει όχι μόνο ένα χορταστικό πορτρέτο αλλά και ένα δυνατό σχόλιο για τον συγκεκριμένο χώρο. «Η μόδα είναι μια φούσκα» ακούγεται να λέει ο ΜακΚουίν, που δεν διστάζει να τα χώσει σε πρόσωπα και φίρμες του χώρου. Η αντισυμβατική συμπεριφορά, το ασουλούπωτο στίλ και ο «ξένος» που κατάφερε να εισβάλλει στα σαλόνια της υψηλής ραπτικής σηματοδοτούν μια μοναδική περίπτωση για τον κόσμο της μόδας. Ποιο ήταν το στοιχείο που έκανε τον Αλεξάντερ ΜακΚουίν έναν από τους πιο σημαντικούς εκπροσώπους του συγκεκριμένου κόσμου; Είχε το σπάνιο χάρισμα να φτιάχνει αριστουργήματα από το τίποτα ενώ η φαντασία του δεν γνώριζε όρια. Κάποιες από τις παρουσιάσεις νέων δημιουργιών του είχαν το στίγμα ενός οραματιστή καλλιτέχνη που αποκαλύπτουν ότι άνετα θα μπορούσε να μεγαλουργήσει στο θέατρο ή το σινεμά. Το χοντρό, αστούμπαλο αγόρι της εργατικής τάξης που δεν είχε λεφτά για να φάει κάποια εποχή, όμως με το ταλέντο του κατέκτησε τον κόσμο κι έφερε τον κόσμο της μόδας στην επόμενη εποχή. Της εποχής δηλαδή που η μόδα ζει πιο έντονα από ποτέ την αμφισβήτηση και απομυθοποίησή της αλλά ταυτόχρονα μπορεί να βιώνει και μια από τις πιο χρυσές σελίδες της σύγχρονης ιστορίας της. Αντίφαση θα πείτε, αλλά αυτό ακριβώς ήταν ο ΜακΚουίν. Μια ιδιοφυής αντίφαση.

## Γκλόρια (GLORIA BELL) \*\* ½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σεμπάστιαν Λέλιο  
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ: Τζούλιαν Μουρ, Τζον Τορτούρο, Μάικλ Σέρα

**Η Γκλόρια είναι μια διαζευγμένη μεσήλικη μητέρα (τα δύο ενήλικα παιδιά της έχουν φτιάξει τη ζωή τους μακριά από εκείνη) που εργάζεται σε μια ασφαλιστική εταιρεία και έχει απερίσπαστο ελεύθερο χρόνο. Όταν επιθυμεί να διασκεδάσει πηγαίνει για χορό και ποτό σε κλαμπ με ρετρό μουσική που συχνάζουν μοναχικοί άντρες και γυναίκες. Εκεί γνωρίζει τον σχετικά πρόσφατα χωρισμένο Άρνολντ, που όμως έχει ακριβώς την αντίθετη σχέση με τα παιδιά του.**

Πριν από πέντε χρόνια ο χιλιανός Λέλιο μας πρωτοσύστησε τη θαυμάσια ηρωίδα του. Εκείνη η «Γκλόρια» με τους άγνωστους ερμηνευτές και τη δύναμη της πρωτότυπης ιστορίας σε κράταγε σε αγωνία ως προς τις εναλλαγές των συναισθηματικών δοκιμασιών και την τελική έκβαση που θα είχε η ζωή της ηρωίδας. Στο αμερικανικό ριμέικ δεν μπορούμε να βρούμε σημαντικές διαφορές –πιο ενισχυμένος ο ειρωνικός χαρακτήρας γύρω από την ψυχανάλυση και ασχολίες τύπου γιόγκα– αφού σε μεγάλο βαθμό η ιστορία ακολουθεί την προδιαγεγραμμένη πορεία του πρώτου φιλμ. Είναι απλώς η ευκαιρία για να διαπιστώσουμε ξανά πόσο καλή ηθοποιός είναι η Τζούλιαν Μουρ, ενώ ο Τζον Τορτούρο έχει τη σπάνια ικανότητα να βγάζει ανθρωπιά και τρυφερότητα σε ό,τι κάνει: εννοείται πως ο ρόλος του Άρνολντ είναι κομμένος και ραμμένος στα μέτρα του. Όμως η «Γκλόρια», εκτός από τα θετικά της ως φιλική κατασκευή, έχει κάποιες γκρίζες ζώνες σε σχέση με το ιδεολογικό κομμάτι της και κυρίως την προσωπικότητα της ηρωίδας που δεν ήταν τόσο ξεκάθαρα στο αρχικό φιλμ. Πολλά από όσα κάνει η Γκλόρια θα προκαλέσουν την αντίδραση κάποιων γυναικών που θα αναρωτηθούν ποιο ακριβώς είναι το πρόβλημά της. Και δεν εννοούν φυσικά μόνο τη μοναξιά...

## Διακοπές στη Βενετία

(VENICE CALLING) \*\*

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ιβάν Καλμπερά  
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ: Μπενουά Πελ-βούρντ, Βαλερί Μπονέτον

**Ο 14χρονος Εμίλ βρίσκεται εγκλωβισμένος σε ένα τροχόσπιτο, όπου ζει με τον μεγάλο αδελφό και τους ανорθόδοξους γονείς του, ένα εκκεντρικό ζευγάρι που βρίσκει πάντα τρόπο να τον φέρνει σε δύσκολη θέση. Όταν η Πολίν, ο μεγάλος του έρωτας από το σχολείο, τον προσκαλεί στο κονσέρτο της στη Βενετία, ο πατέρας ανακινώνει ότι είναι η τέλεια ευκαιρία για ένα οικογενειακό ταξίδι.**

Παρά το κωμικό περιτύλιγμά της η ταινία δεν είναι και τόσο αστεία. Αν πάτε να τη δείτε ως τέτοια, πιθανότατα θα απογοητευτείτε. Αν όμως σταθείτε γύρω από την αγωνία του μικρού πρωταγωνιστή να κρύψει τη ντροπιαστική αλήθεια για την ταπεινή καταγωγή και κυρίως την αλλοπρόσκληση οικογένειά του ίσως και να διασκεδάσετε. Ουσιαστικά έχουμε να κάνουμε με ένα road movie εσωτερικής αναζήτησης και στοχασμού ως προς την ανάγκη να βρούμε την αλήθεια στη ζωή μας και να πάψουμε να ζούμε εθελουφλώντας. Στη διάρκεια του ταξιδιού βέβαια οι κωμικές στάσεις δεν είναι λίγες (ο αρχικός συνεπιβάτης που φρικάρει με την εκκεντρική συμπεριφορά της φαμίλιας) αλλά το κέντρο βάρους παραμένει στην τρυφερή καρδιά του δύσμοιρου Εμίλ που θέλει να κάνει το καλό, όμως με τέτοιους γονείς όλες οι προβλέψεις είναι εναντίον του. Ο σκηνοθέτης Ιβάν Καλμπεράκ διασκευάζει το διάσημο best-seller του (ανέβηκε με επιτυχία και στο θέατρο) έχοντας ως βασική μέριμνά του τη σωτηρία με κάθε τρόπο του νεαρού πρωταγωνιστή του. Δεν είναι και λίγο αυτό.



**Με έχει τρελάνει ο νόνός μου, κολλητός του πατέρα μου, Μυρτώ μου, του είχα πάντα αδυναμία και φέτος το καλοκαίρι μού γύρισε στο ερωτικό. Τον βλέπω και τρελαίνομαι κι εκείνος μου μιλάει σαν μωρό. Θα τον φασώσω, σου το λέω, και θα γίνει μακελειό!**

Σφίξαν οι ζέστες.

**Τώρα γιατί σου γράφω εγώ, δεν ξέρω.** Είμαι στα 43, παντρεμένος με μια τέλεια σε όλα γυναίκα, που με αγαπάει και την αγαπάω πάρα πολύ, έχω ένα παιδάκι που καλύτερο δεν θα μπορούσα να έχω και μια δουλειά που με αμείβει καλά. Τιποτα, δηλαδή, δεν μου λείπει. Και ξαφνικά από το πουθενά εμφανίζεται μια συνάδελφος η οποία δεν φτάνει που είναι θεά, δεν φτάνει που είναι απίστευτα σέξι, δεν φτάνει που είναι παντρεμένη με δύο παιδάκια, μου την πέφτει κιόλας απροκάλυπτα. Και εγώ δεν ξέρω τι να κάνω. Για την ώρα είμαι κύριος. Ούτε υπονοούμενο δεν έχω κάνει. Αλλά δεν αντέχω άλλο. Δεν μπορώ να σταματήσω να τη σκέφτομαι. Όταν με πλησιάζει στη δουλειά η καρδιά μου σχεδόν ακούγεται τόσο δυνατά που χτυπάει. Δεν ξέρω τι να κάνω, αγαπητή μου Μυρτώ. Να χωρίσω ούτε που το σκέφτομαι. Την αγαπάω πάρα πολύ τη γυναίκα μου. Αλλά δεν ξέρω τι έχω πάθει. Δεν ξέρω γιατί σκέφτομαι τη συνάδελφο όλη μέρα κάθε μέρα. Είναι τόσο μα τόσο όμορφη και χαριτωμένη που πάω να τρελαθώ. Έχεις καμιά ιδέα; Πες τίποτα γιατί θα κάνω καμιά μαλακία και θα το μετανιώσω μετά. Πώς θα τη βγάλω από το μυαλό μου;;;;;; - Vas

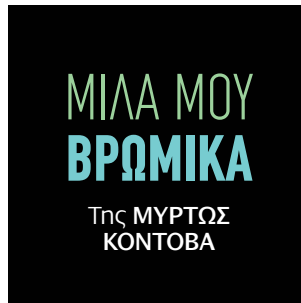
Δηλαδή άμα πω εγώ δεν θα κάνετε; Μπράβο μου.

Υ.Γ.1 Ο φίλος μου ο Α υποστηρίζει ότι άλλο η συντροφικότητα και άλλο το περαστικό πάθος και επειδή η ζωή είναι μία, οφείλουμε να το ζήσουμε. Εγώ πάλι αναρωτιέμαι τι θα γίνει αν το πάθος αποδειχθεί μη περαστικό. Ο Α επιμένει ότι ακόμα κι ένα μη περαστικό πάθος είναι περασμένο. Το ίδιο υποστηρίζει και ο Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες στο «Εκατό Χρόνια Μοναξιά» – ακόμα και τους πιο συγκλονιστικούς έρωτες τους σαρώνει κάποια στιγμή ο άνεμος. Κατά τα άλλα πιστεύω ότι είναι δικό σας/μας θέμα το αν θα ρισκάρετε/ουμε.

Υ.Γ.2 Αλλά πάλι, πόσους έρωτες δικαιούμαστε στη ζωή μας και πόσους έχουμε ζήσει μέχρι τώρα;

Υ.Γ.3 Το έκανα χειρότερο, το ξέρω.

Υ.Γ.4 Όταν αγαπάμε κάποιον τον φροντίζουμε κιόλας. Που πάει να πει πως ό, τι και να συμβεί



δεν χρειάζεται να το μάθει κάποιος απλά και μόνο για να πληγωθεί προκειμένου να ξεπλυθούμε από τύψεις και μετανιώματα.

**Μυρτώ μου, είμαι 25,** σε σχέση πέντε χρόνων, με αγάπη, συντροφικότητα, ασφάλεια, τα πάντα. Με θαυμάζει και με σεβεται, έχει χιούμορ, γενικά είναι καταπληκτικό παιδί και η αλήθεια είναι ότι πολλές κοπέλες γύρω μου με ζηλεύουν για όλα όσα έχω και ίσως κι εγώ να με ζήλευα. Αλλά... αλλά. Πάντα δεν υπάρχει κάποιο κρυμμένο ένα «αλλά»; Το δικό μου βγαίνει στον ύπνο μου. Όσο κι αν προσπαθώ να τα εκλογικεύσω τη μέρα, όταν κλείνω τα μάτια να κοιμηθώ έρχονται όνειρα με άλλους άντρες, αγγίγματα, ερωτικά βλέμματα, σεξουαλικές επιθυμίες. Βλέπεις, όση είναι η αγάπη μου για τον άνθρωπό μου τόσο και η έλλειψη επιθυμίας. Θα μου πεις γιατί δεν χωρίζεις; Είναι εύκολο νομίζεις; Και πώς εγκαταλείπεις μια ζωή γεμάτη ασφάλεια, μια ζωή φτιαγμένη για δύο; Και πώς επιστρέφεις στη μοναξιά; Και πώς βρίσκεις νέο σύντροφο, τόσο υπέροχο και καλό; Αχ Μυρτώ μου, αχ. Η ΜΟΝΑΞΙΑ

Αχ και βαχ δε λες τίποτα και ειδικά όταν πρόκειται να εισέλθεις στον κήπο των διλημάτων, εκεί που τα καρπούζια εκτός από καρδιά έχουν

και κουκούτσια. Αυτό πάντως που αρνούμαι να καταλάβω είναι το πώς ένα κορίτσι μόλις 25 ζυγίζει τη ζωή με τον τρόπο που θα το έκανε μια γυναίκα 20 χρόνια μεγαλύτερη (άσε που ούτε με αυτό συμφωνώ αλλά τέλος πάντων, πρόβλημά μου). Τι πάει να πει πώς βρίσκεις νέο σύντροφο; Και γιατί να βρεις άμεσα νέο σύντροφο; Και γιατί το να είσαι 25 και single σημαί-

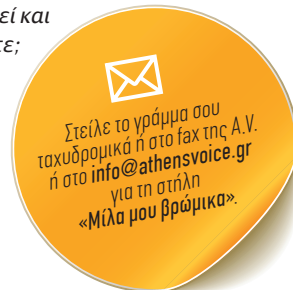
νει μοναξιά; Δεν έχουμε δική μας ζωή; Όχι; Ε ας βρούμε μία.

Υ.Γ. Και μόνο που τον βάζετε στο ζύγι τον άνθρωπο, τον αδικείτε. Δεν νομίζετε; Αν δεν είσατε πλέον ερωτευμένοι, ψάξτε το, ανοίξτε το θέμα, φύγετε, κλάψτε, πενθήστε, τελειώνετε, πάτε παρακάτω.

**Το μέγεθος μετράει, στο λέω εγώ,** Μυρτώ μου, που πίστευα το αντίθετο. Τον έχει μικρό. Και μικρό, και λεπτό. Είναι μια χαρά παιδί αλλά δεν με ικανοποιεί. Πώς το λένε αυτό, ύστερα από έξι μήνες που βγαίνουμε και εκείνος δεν έχει καταλάβει τίποτα;

Γιατί δεν περιμένετε άλλους έξι μπας και μεγαλώσει και θρέψει;

Υ.Γ. Καλά όλους αυτούς τους έξι μήνες τι κάνατε, δίνετε χρόνο; Σε τι ακριβώς; Επίσης τι εννοείτε με τη φράση «πώς το λένε αυτό;» Έχετε σκοπό να του πείτε ότι τον έχει μικρό και δεν σας ικανοποιεί και γι' αυτό χωρίζετε; Δεν είμαστε καλά.



Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μουσικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιαίριο τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

© JOHN HOLMES

## Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)  
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

**Σε γνωρίζω...**

**Αβαντάζ**, 43χρονος επιχειρηματίας, με μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία, ευκατάστατος, με υψηλά εισοδήματα, ακίνητη προσωπική περιουσία, όμορφος, ψηλός, αριστοκρατικός, αναζητά γνωριμία γάμου. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, Αριστοτέλους 24, Θεσσαλονίκη, 2310 231051, 698 0290679, www.pappas.gr



## ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

**Προσπαθώντας να ευχαριστήσεις τον εαυτό σου και τον άλλους, με μέτρια επιτυχία**  
Με την έκλειψη Ηλίου (2) το κλίμα στο σπίτι φορτίζεται περαιτέρω και φαίνεται ότι οι δι-κοί σου σε περιμένουν στη γωνία για να σου υπαγορεύσουν πώς πρέπει να είσαι κι εσύ τους περιμένεις στη γωνία για να ξεσπάσεις με όλα όσα αναγκάζεσαι να κάνεις. Με τον κυβερνή-τη σου, Άρη, στον Λέοντα (2) θα είναι καλό για όλους να μη γίνεις προκλητικός μέσα από δια-σκέδαση κι εκδρομές και θα είναι καλό για σέ-να να μην πιστέψεις ότι έτσι αντιμετωπίζεις το πρόβλημα. Φρόντισε να μην πιστεύεις ό,τι σου λένε μόνο και μόνο επειδή σε βολεύ-ει, ειδικά στη δουλειά και σε συζητήσεις ρουτίνας με τα α-δέρφια ή τους κοντινούς σου. Η Αφροδίτη στον Καρκίνο (3) υπογραμμίζει την ανάγκη σου για σύμπνοια στη δουλειά, η-ρεμία κι αγάπη στο σπίτι. Μη γίνεις αναίσθητος επειδή κυ-νηγάς μία ιδέα, μία ευκαιρία, μία έξοδο, και θα είναι ευκο-λότερο να το καταφέρεις. Δεν γίνεται να αγνο-είς επ' αόριστον τον ελέφαντα στο δωμάτιο.

## ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

**Κυκλοφορείς αλλά κάτι δεν σου πάει καλά και τείνεις να το βγάλεις με μουλάρωμα**  
Η έκλειψη Ηλίου (2) μοιάζει με επανάληψη σε επίπεδο προγράμματος, γνωριμιών, επαγγελ-ματικών συναλλαγών, με σοβαρές όμως προο-πτικές αν χειριστείς τα πράγματα ποιοτικότερα από ό,τι στο παρελθόν (δύσκολα θα το κάνεις). Με τον Άρη στον Λέοντα (2) και τον κυβερνή-τη σου, Αφροδίτη, στον Καρκίνο (3) δεν θέλεις να ακούσεις κουβέντα στο σπίτι και το γραφείο που να μη συμφωνεί μαζί σου, όμως έτσι σχε-διάζεις χωρίς τον ξενοδόχο, από οικογενειακό προϋπολογισμό μέχρι πού και με ποιον θα πας διακοπές. Η καθημερινότητά σου σε προσωπικό κι επαγγελματικό επίπεδο απαιτεί πιο ειλικρινή κι ευαίσθητη επικοινωνία για να σε ικανοποιή-σει. Αν αρκεστείς στο να λες τα γνωστά σου ή τίποτα, θα έχεις έντονα την αίσθηση ότι είσαι με κόσμο αλλά μόνος σου. Όσον αφορά τις ανοι-χτές (και όχι ευχάριστες) υποθέσεις σου, κράτα ανοικτό μυαλό και μην αρχίσεις τα τελεσίγραφα από άγχος και φόβο για θέματα σπιτιού και οικο-γένειας. Δεν πρόκειται να βοηθήσουν ούτε το κοινό ταμείο, ούτε τα σχέδιά σου.

## ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

**Ψάχνεις τρυφερότητα, ευαισθησία και καλό σεξ, πιθανώς σε λάθος μέρη**  
Με την έκλειψη Ηλίου, τον Άρη στον Λέοντα (2) και την Αφροδίτη στον Καρκίνο (3), καλό θα είναι να μην ξανατιμήσεις όλες σου τις κα-κές συνήθειες στα λεφτά και το φαγητό και να μην ξεχάσεις ό,τι έχεις περάσει συναισθημα-τικά κι ερωτικά και πας κατακέφαλα στα ίδια. Τη συναισθηματική σου επιβεβαίωση θα την πάρεις, κυρίως αν προσπεράσεις. Σε συζητή-σεις, εκδρομές και συναντήσεις για υποθέσεις οικογένειας/σπιτιού μη γίνεσαι εγωιστής και πιστεύεις ότι αυτό εξυπηρετεί τους στόχους σου. Χρειάζεται ακεραιότητα, ομαδικότητα και σαφήνεια από μέρους σου, ακόμη κι αν οι ανησυχίες και αμφιβολίες σου είναι μεγάλες. Αξιοποίησε τις ευκαιρίες για δράση, εξόδους και γνωριμίες που έρχονται από τον φιλικό σου κύκλο ή δημιούγησέ τις μόνος σου όπου χρειάζονται για να προωθήσεις τα σχέδιά σου. Κράτησε βέβαια τις κινήσεις σου ρεαλιστικές και ουσιαστικές για να καταφέρεις κάτι παρα-πάνω από μία κατά φαντασία σχέση ή επαγ-γελματική προώθηση. Ούτως ή άλλως κάτι μπαίνει στην τσέπη σου από κάποιο δημιουρ-γικό σου εγχείρημα.

## ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

**Ξοδεύεσαι ελπίζοντας να σε ανταμείψουν για τον κόπο σου αλλά δεν συμβαίνει**  
Με την έκλειψη Ηλίου (2) και την Αφροδίτη στο ζώδιό σου (3) σε πιάνουν οι ενοχές, το παράπο-νο κι ένας πολύ ύπουλος εγωισμός μαζί. Δεν σου φταίει κανείς αν φορτώνεσαι μόνος σου τα προβλήματα της σχέσης σου, των συνεργασι-ών σου, των παιδιών σου και του κόσμου όλου. Περιμένεις να ακούσεις μπράβο, αλλά αυτό δεν έρχεται ή όταν έρχεται το έχεις πληρώσει χρυ-σό. Να είσαι πολύ προσεκτικός σε συμφωνίες για χρήματα, ειδικά αν διαισθητικά σου βρωμά-νε έστω κι αν φαίνονται εξω-τερικά τέλειες. Είναι υπερβο-λή το πόσο τέλεια καθημερι-νότητα θα σου φτιάξουν και τι ευκαιρίες θα σου ανοίξουν. Ταυτόχρονα μην πεισμώνεις άσχημα σε δύσκολα θέματα κι εκκρεμότητες με τα αδέρφια σου. Δείξε ανωτερότητα, ρε-αλισμό και μην εμπιστεύεσαι τις «μαγικές» λύσεις. Η προ-σπάθειά σου να στρώσεις τη συναισθηματική σου ζωή και το πορτοφόλι σου είναι αξιοθαύμαστη, όμως υ-περτιμάς τις δυνατότητές σου. Δείξε ρεαλισμό για το τι μπορείς να κάνεις μόνος σου και, κυρί-ως, να συνεχίσεις να κάνεις σε βάθος χρόνο.

## ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

**Ζεις ένα δράμα και μπαίνεις στον πολύ κακό πειρασμό να σκέφτεσαι μόνο εσένα**  
Κάτι σε εσωτερική μαυρίλα σου φέρνει η έκλει-ψη Ηλίου (2). Θέματα υγείας, οικογενειακές υπο-θέσεις που οδεύουν προς το τέλος και δύσκολες παλιές ιστορίες σκοτεινιάζουν τη λάμψη σου και σε κάνουν να αμφιβάλλεις για τον εαυτό σου. Η Αφροδίτη στον Καρκίνο (3) συμβάλλει στο αρνη-τικό κλίμα, καθώς οι διαδικασίες και οι σκέψεις για την καριέρα και τον γάμο σου σε κάνουν να αισθάνεσαι μόνος. Με τον Άρη στο ζώδιό σου (3) κάνεις ό,τι περνάει από το χέρι σου για να πραγ-ματοποιήσεις ένα κβαντικό και ψυχολογικό άλμα και να βρεθείς στο «μετά» αυτού που ζεις. Φρόντισε να μη γίνεις εγωιστής στις σχέσεις και τις συνεργασίες σου, θεωρώντας ότι ο σύντρο-φός σου μπορεί να ανταπεξέρθει στα καπρίτσια σου αβίαστα. Στην ερωτική σου ζωή, προσπά-θησε να μην πιστέψεις ότι τα πράγματα είναι έ-τσι (ωραία), επειδή θέλεις να είναι έτσι. Μείνε στοιχειωδώς ρεαλιστής στις συναισθηματικές σου προσδοκίες. Οικονομικά, αντίστοιχα κράτα επαφή με την πραγματικότητα, βλέπεις ότι η ερ-γασιακή σου καθημερινότητα δεν ρέει.

## ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

**Εθελουφλείς ελπίζοντας ότι η πραγματικότητα θα γίνει όπως θέλεις**  
Καταφέρνεις να πείσεις τον εαυτό σου ότι όλα είναι εντάξει στην προσωπική σου ζωή με την έκλειψη Ηλίου (2). Χώνεις τις ερωτικές σου ανασφάλειες και τον προβληματισμό για το μέλλον στο υπόγειο και ασχολείσαι με εκδρο-μές, αυτά που κάνεις συνήθως με το σόι σου και γενικώς με ό,τι άλλο εκτός από αυτό που σε προβληματίζει. Ο Ήλιος στον Λέοντα (3) εγ-γυάταί ότι οι ανησυχίες σου, με όποιο όνομα κι αν λέγονται –ζήλεια, συναισθηματική ανεπάρ-κεια, έλλειψη συντροφικότητας, οικονομικά προβλήματα–, θα σου δημιουργήσουν νευ-ρικήτητα και ίσως επιβαρύνουν το ανοσοποι-ητικό σου. Προσπάθησε να μην επιμένεις ότι όλα είναι καλά στο σπίτι και τη σχέση σου για να βοηθήσεις τον εαυτό σου. Απόφυγε τις πι-σώπλατες κουβέντες και τα ψέματα σε σχέση με τον σύντροφο και το ποιόν της σχέσης σου, βλέπεις ό,τι θέλεις αυτές τις μέρες. Παρομοίως στη δουλειά ούτε να το σκεφτείς να συκαλύ-ψεις προβλήματα ή να αποποιηθείς ευθύνες ελπίζοντας σε στήριξη των συνεργατών σου.

## ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

**Χορεύεις στον ρυθμό των υποχρεώσεων έστω και με ευχάριστα διαλείμματα**  
Με την έκλειψη Ηλίου (2) να επηρεάζει κυρίως την καριέρα αλλά και τον γάμο σου, δεν είναι παράδοξο ότι οι απαιτήσεις αμφότερων σου δημιουργούν αρκετή πίεση, δυσaréσκεια έως και γκρίνια. Ίσως να δοκίμαζες εσύ να εκτιμή-σεις τη συμβολή σου και τις προσπάθειές σου προς το παρόν και να άφηνες την αναγνώριση που ζητάς από τους άλλους για αργότερα. Ο Άρης στον Λέοντα (2) λειτουργεί εξισορροπη-τικά με έναν περίεργο τρόπο γιατί από τη μία σε βάζει να κυνηγάς φιλικές συναναστροφές, χόμπι και σχέδια για ευχάριστα πράγματα, από την άλλη όμως μπορεί να σε βγάλει χαζά από τη ρουτίνα σου κάνοντάς σε χωρίς να το καταλάβεις να αμελήσεις υποχρεώσεις σου, ενώ φυσικά ισχυρίζεσαι και νομίζεις ότι «όλα είναι πιο ευαίσθητα συναισθηματικά κι ερω-τική κομμάτια. Συνδύασε τον ρεαλισμό σου και τις γνώσεις σου για να γίνεις δημιουργι-κότερος και βάλε και μία νότα ζεστασιάς στις πιο προσωπικές περιπτώσεις. Απόφυγε τις εγωκεντρικές και δραματικές τοποθετήσεις και κουβέντες και το ψέμα γιατί αυτά μόνο α-ποτρεπτικά θα λειτουργήσουν.

## ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

**Σε φοιτητική κατάσταση, με δουλειά αντί για διάβασμα και αλόγιστη διασκέδαση**  
Δεν μαζεύεσαι με την έκλειψη Ηλίου (2) κα-θώς μπαίνεις σε διάθεση η διασκέδαση για τη διασκέδαση, η απόδραση για την απόδραση και το κυνήγι της ευκαιρίας έτσι, χωρίς συγκε-κριμένο στόχο. Αν αισθάνεσαι κάπως ανικανο-ποίητος και χωρίς κατεύθυνση φταίει όντως το ότι δυσκολεύεσαι να βρεις ικανοποιητικές απαντήσεις στο γιατί τα κάνεις όλα αυτά πέρα από το πάρα πολύ επιφανειακό. Η Αφροδίτη στον Καρκίνο (3) σου δίνει την ευκαιρία να α-νανεώσεις τη σχέση σου, αν ασχοληθείς με τις δυσarέσκεις που έχουν συσσωρευτεί και δεν μέινεις στα κλισέ. Αν είσαι ελεύθερος, σε βάζει σε πολύ οικεία πλαίσια φλερτ. Θα κά-νεις τη διαφορά αν δεν ξεχάσεις τα παθήματά σου ή θα κάνεις την επανάληψη γιατί κι αυτό ίσως έχει την πλάκα του. Ο Άρης στον Λέοντα (2) φέρνει δουλειά για να προωθήσεις την καριέρα σου και θα το κάνει. Δύο πράγματα, τα χρήματα που ανακατεύονται στην ιστορία ίσως είναι λιγότερα από ό,τι ελπίζεις και η δου-λειά θα είναι δημιουργική κι ευχάριστη, όχι άκοπα όμως.

## ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

**Ξεχνώντας τα συναισθήματα και τα χρήματά σου, χάριν του επόμενου στόχου**  
Κάπου στα άδυτα των βαθύτερων προβλημα-τισμών σου μπαίνεις με την έκλειψη Ηλίου (2) και τον συναισθηματισμό και τις ανασφάλειες που φέρνει στην επιφάνεια. Αν καταφέρεις να τα παραδεχτείς χωρίς να πεθάνεις από τον φόβο σου ή να την κοπανήσεις, η κριτηρία σου θα είναι καλύτερα στη συναισθηματική και την οικονομική σου ζωή. Ο Άρης στον Λέ-οντα (3) αντισταθμίζει τα παραπάνω και με αφορμή τον έρωτα, τα παιδιά σου ή απλά το να περάσεις καλά σε βάζει να κυνηγήσεις εκ-δρομές, χρόνο με τους συγγενείς και την πα-ρέα σου ή οτιδήποτε θεωρείς ότι μπορεί να βοηθήσει στην κατεύθυνση της ανανέωσης. Στον βαθμό που δεν κεντρίζει τις καταστάσεις στο σπίτι σου ή δεν το τραβάς στα άκρα όλα καλά. Γενικώς το να κυνηγάς αυτά που μπο-ρείς να κωνέψεις εσύ, η οικογένεια και το σπίτι σου χωρίς πλάνες ελπίδες για τις αντοχές σας, είναι σοφή κίνηση. Η Αφροδίτη στον Καρκίνο (3) κάνει κάτι καλό για τα εισοδήματα του συ-ντρόφου ή βλέπει τα επαγγελματικά σου σχέ-δια να γίνονται αποδοτικά, ίσως όχι άμεσα.

## ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

**Αν βλέπεις τις σχέσεις σαν βάρος και κόπο, βάρος και κόπος γίνονται**  
Όση καλή διάθεση και να έχεις (δεν σου έχει μένει και πολλή), πιέζεσαι αρκετά από τη σχέ-ση και την κατάσταση στα ερωτικά σου, όπως και από τους συνεργάτες σου με την έκλειψη Ηλίου στον ζωδιακό σου άξονα (2). Η Αφροδί-τη στον Καρκίνο (3) σου δίνει την επιλογή να φύγεις ή να μέινεις στη λογική ότι οι σχέσεις είναι «κόπος», «βάρος» και έχουν ένα συγκε-κριμένο εγχειρίδιο οδηγιών που οφείλεις να ακολουθήσεις. Επιμένοντας πολύ δύσκολα θα βρεις σε αυτές τη χαρά ή τη δημιουργικότητα ή το βαθύτερο δέσιμο και τη στενότερη συ-νεργασία που δεν σε εγκλωβίζει. Ο Άρης στον Λέοντα (2) σε δραστηριοποιεί για υποθέσεις οικογένειας και σπιτιού που είτε αφορούν ε-φορίες, οργανισμούς, κληρονομικά κοκ, είτε κάποια πιο ευαίσθητα συναισθηματικά κι ερω-τικά κομμάτια. Συνδύασε τον ρεαλισμό σου και τις γνώσεις σου για να γίνεις δημιουργι-κότερος και βάλε και μία νότα ζεστασιάς στις πιο προσωπικές περιπτώσεις. Απόφυγε τις εγωκεντρικές και δραματικές τοποθετήσεις και κουβέντες και το ψέμα γιατί αυτά μόνο α-ποτρεπτικά θα λειτουργήσουν.

## ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

**Προσπαθώντας να εξισορροπήσεις οικογένεια, δουλειά και κοινωνική ζωή**  
Δεν είσαι που δεν είσαι της ρουτίνας, με την έκλειψη Ηλίου (2) αρχίζεις να δυσανασχετείς άσχημα, ειδικά γιατί οι διαδικασίες και οι δου-λειές γίνονται κατεπιγούσες και μάλιστα σε βάρος της κοινωνικής σου ζωής, των εξόδων κι εκδρομών, του ερωτικού παιχνιδιού. Μία προσπάθεια να τα συνδυάσεις θέτοντας ως όριο αυτό που μπορείς να κάνεις χωρίς να δυ-σανασχετείς, θα βοηθήσει. Ο Άρης στον Λέο-ντα (2) σε βάζει να κυνηγήσεις ερωτικές σχέ-σεις και συνεργασίες με ανανεωμένη ορμή. Αν λογοκρίνεις λιγότερο τον εαυτό σου για αυτά που χρειάζεσαι συναισθηματικά, για τα οικο-νομικά σου και τις ερωτικές σου ανασφάλειες, θα γλιτώσεις έξοδα, μάταιες προσδοκίες και θα θέσεις τις βάσεις για μια εξαιρετική ερωτική χημεία. Απλώς διάκρινε ανάμεσα στο «εγώ ο καημένος» (όχι) και στο «ναι, δεν είμαι τέλειος» (αλήθεια). Η Αφροδίτη στον Καρκίνο (3) μπάζει το συγγενικό σου περιβάλλον και θέματα οικο-γενειακών διακοπών δυναμικά στην καθημε-ρινότητά σου. Μπορείς να πάρεις τη φροντίδα που χρειάζεσαι, αν βρεις πέντε πραγματάκια που σε ευχαριστούν και μέινεις σε αυτά.

## ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

**Ζώντας ένα σύντομο όνειρο ή πασπαλίζο-ντας χρυσόσκονη στη ζωή σου, όπως είναι**  
Στα ίδια μέρη θα ξαναβρεθείτε, τα ίδια φλερτ θα ξαναζήσετε, τους ίδιους έρωτες θα πιστέ-ψετε κ.ο.κ. είναι το θέμα που εισάγει η έκλειψη Ηλίου (2). Στο καλό σενάριο περνάς όμορφα και αισθάνεσαι κάποια δυνατά πράγματα, ό-μως διακρίνεις ότι κάποιο λάκκο έχει η φάβα και οι άλλοι ίσως αποτελούν φιλική συμμετοχή σε αυτό που ζεις, ίσως το απολαμβάνεις γιατί θα έπρεπε να είναι απολαυστικό και γιατί εί-σαι σε μία φουσκάλα. Ο Άρης στον Λέοντα (2) συνιστά μία προσοχή στο τι ξοδεύεις και πό-σο κοπιάζεις αποκλειστικά για να ανεβάσεις το προφίλ σου επαγγελματικά και κοινωνικά. Δεν λειτουργεί ακριβώς όπως ελπίζεις. Η υ-περβολή των θετικών σου στοιχείων και της αξίας σου στις κουβέντες με τους συνεργάτες σου και για πρακτικά οικογενειακά ζητήματα, μοιραία θα σκοντάψουν στις πραγματικές σου ικανότητες, οπότε προτίμησε την ειλικρίνεια. Η Αφροδίτη στον Καρκίνο (3) φέρνει προτάσεις χρηματοδότησης για σχέδια, καθώς και ερω-τικές γνωριμίες ή μια ανανέωση της ερωτικής σου ζωής μέσα από ένα ταξίδι. **A**



**ΣΥΝΤΟΝΙΣΟΥ**

στους 102.5 και κέρδισε

Το **Athens Voice Radio**  
και η **Moleskine**  
σας χαρίζουν τα  
διάσημα σημειωματάρια

**102.5**  
**ATHENS**  
**VOICE**  
**RADIO**

**Για να τα κερδίσετε**

Ακολουθήστε το Athens Voice 102.5  
στο Instagram (@athensvoiceradio)  
και στείλτε DM με το ονοματεπώνυμό  
σας. Αυτό ήταν!

Μπορείτε να περάσετε να παραλάβετε το δώρο  
σας. Ο διαγωνισμός ισχύει μέχρι εξαντλήσεως  
των αποθεμάτων.



Είναι γνωστά σαν «το  
μαύρο βιβλιαράκι με το  
λάστιχο και τις στρογγυ-  
λεμένες άκρες».  
Τα αγαπημένα  
Moleskine, τώρα, στη  
νέα εποχή τους, έγιναν  
πολυμορφικά, απέκτη-

σαν χρώματα, σχέδια  
και θέματα. Το Athens  
Voice Radio 102.5 σας  
χαρίζει ημερολόγια  
Moleskine του 2018-19,  
18μνη και 12μνη, σε  
μεγάλη γκάμα χρωμά-  
των ή με τζιν εξώφυλλο.



# CIRQUE DU SOLEIL BAZZAR™

THE ECLECTIC LAB OF INFINITE CREATIVITY

UNDER THE BIG TOP  
ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΣΚΗΝΗ

**18 JULY - 4 AUGUST**  
**18 ΙΟΥΛΙΟΥ - 4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ**

Former Ellinikon Airport, Elliniko | Πρώην Δυτικό Αεροδρόμιο, Ελληνικό

Book now from | Κρατήσεις:

**VIVA.GR & TIXBOX.COM**

VIVA local sales points across Greece | VIVA Σημεία πώλησης σε όλη την Ελλάδα

Organized By  
Διοργάνωση



**ALCHEMY  
PROJECT**

In Association with  
Σε συνεργασία με

PIRAEUS REAL ESTATE



Supported by  
Με την υποστήριξη



**CITY LINK**  
Your link to the city's finest

Official Sponsors  
Επίσημοι χορηγοί

**ŠKODA**

Media Sponsors  
Χορηγός επικοινωνίας

**COSMOTV**

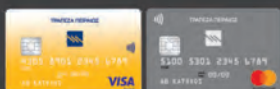
Venue Partner  
Χορηγός χώρου διεξαγωγής

**HELLINIKON SA**

Ticketing Partners  
Έκδοση Εισιτηρίων

**TIX BOX**

**viva.gr**



Enjoy special discounts on your ticket purchases with Piraeus Bank's cards.

Επωφεληθείτε από εκπτώσεις αγοράζοντας τα εισιτήριά σας με τις κάρτες της Τράπεζας Πειραιώς.